

Presidencia Española de la Unión Europea

eu 2010.es

Versions consolidades
del Tractat de la Unió Europea i
del Tractat de Funcionament
de la Unió Europea

(Inclou la Carta dels Drets
Fonamentals de la Unió Europea)

Edició en ocasió de la Presidència espanyola
del Consell de la Unió Europea

(Primer semestre de 2010)

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE POLÍTICA
TERRITORIAL

GENERALITAT
VALENCIANA

El Ministeri de Política Territorial agraiix la col·laboració rebuda de l'Oficina de Publicacions de la Unió Europea

Madrid, 2010

Protegisca el medi ambient. No imprimisca si no és imprescindible

Únicament es consideren autèntics els textos legislatius de la Unió Europea publicats en l'edició impresa del *Diario Oficial de la Unión Europea*

Traduït de l'edició original en llengua espanyola publicada per l'Oficina de Publicacions de la Unió Europea en el lloc EUR-Lex: © Unió Europea, <http://eur-lex.europa.eu/>, *Versiones consolidadas del Tratado de la Unión Europea y del Tratado de Funcionamiento de la Unión Europea i Carta de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea*

Traducció realitzada per l'Àrea de Política Lingüística de la Secretaria Autonòmica d'Educació de la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana

Catàleg general de publicacions oficials:

<http://www.060.es>

Catàleg de publicacions de la Secretaria General Tècnica del Ministeri de Política Territorial:

<http://www.mpt.es/publicaciones.html>

Maquetació: Ministeri de Política Territorial. Centre de Publicacions

Edita: Ministeri de Política Territorial

Secretaria General Tècnica

NIPO: 830-10-026-9

ÍNDEX

	Pàgina
Presentació	XI
I. Versions consolidades del Tractat de la Unió Europea i del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (DOUE C 83/01, de 30 de març de 2010)	1
1. TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA	3
PREÀMBUL	5
TÍTOL I DISPOSICIONS COMUNES	6
TÍTOL II DISPOSICIONS SOBRE ELS PRINCIPIS DEMOCRÀTICS	8
TÍTOL III DISPOSICIONS SOBRE LES INSTITUCIONS	9
TÍTOL IV DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES	12
TÍTOL V DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ I DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES RELATIVES A LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA	13
Capítol 1 Disposicions generals relatives a l'acció exterior de la Unió	13
Capítol 2 Disposicions específiques sobre la política exterior i de seguretat comuna	14
Secció 1 Disposicions comunes	14
Secció 2 Disposicions sobre la política comuna de seguretat i defensa ...	18
TÍTOL VI DISPOSICIONS FINALS	21
2. TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA	25
PREÀMBUL	27
PRIMERA PART PRINCIPIS	27
TÍTOL I CATEGORIES I ÀMBITS DE COMPETÈNCIES DE LA UNIÓ	27
TÍTOL II DISPOSICIONS D'APLICACIÓ GENERAL	29
SEGONA PART NO-DISCRIMINACIÓ I CIUTADANIA DE LA UNIÓ	30
TERCERA PART POLÍTIQUES I ACCIONS INTERNES DE LA UNIÓ	32
TÍTOL I MERCAT INTERIOR	32
TÍTOL II LLIURE CIRCULACIÓ DE MERCADERIES	32
Capítol 1 Unió duanera	33
Capítol 2 Cooperació duanera	33
Capítol 3 Prohibició de les restriccions quantitatives entre els estats membres	33
TÍTOL III AGRICULTURA I PESCA	34
TÍTOL IV LLIURE CIRCULACIÓ DE PERSONES, SERVICIS I CAPITALS	36
Capítol 1 Treballadors	36
Capítol 2 Dret d'establiment	37
Capítol 3 Servicis	38
Capítol 4 Capital i pagaments	39

	Pàgina
TÍTOL V	ESPAI DE LLIBERTAT, SEGURETAT I JUSTÍCIA 40
Capítol 1	Disposicions generals 40
Capítol 2	Polítiques sobre controls a les fronteres, asil i immigració 41
Capítol 3	Cooperació judicial en matèria civil 43
Capítol 4	Cooperació judicial en matèria penal 43
Capítol 5	Cooperació policial 45
TÍTOL VI	TRANSPORTS 46
TÍTOL VII	NORMES COMUNES SOBRE COMPETÈNCIA, FISCALITAT I APROXIMACIÓ DE LES LEGISLACIONS 48
Capítol 1	Normes sobre competència 48
Secció primera	Disposicions aplicables a les empreses 48
Secció segona	Ajudes atorgades pels estats 50
Capítol 2	Disposicions fiscals 51
Capítol 3	Aproximació de les legislacions 51
TÍTOL VIII	POLÍTICA ECONÒMICA I MONETÀRIA 53
Capítol 1	Política econòmica 53
Capítol 2	Política monetària 56
Capítol 3	Disposicions institucionals 57
Capítol 4	Disposicions específiques per als estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda 58
Capítol 5	Disposicions transitòries 59
TÍTOL IX	OCUPACIÓ 61
TÍTOL X	POLÍTICA SOCIAL 62
TÍTOL XI	EL FONS SOCIAL EUROPEU 65
TÍTOL XII	EDUCACIÓ, FORMACIÓ PROFESSIONAL, JOVENTUT I ESPORT 65
TÍTOL XIII	CULTURA 66
TÍTOL XIV	SALUT PÚBLICA 67
TÍTOL XV	PROTECCIÓ DELS CONSUMIDORS 68
TÍTOL XVI	XARXES TRANSEUROPEES 68
TÍTOL XVII	INDÚSTRIA 69
TÍTOL XVIII	COHESIÓ ECONÒMICA, SOCIAL I TERRITORIAL 69
TÍTOL XIX	INVESTIGACIÓ I DESENROTLLAMENT TECNOLÒGIC I ESPAI .. 70
TÍTOL XX	MEDI AMBIENT 72
TÍTOL XXI	ENERGIA 73
TÍTOL XXII	TURISME 74
TÍTOL XXIII	PROTECCIÓ CIVIL 74
TÍTOL XXIV	COOPERACIÓ ADMINISTRATIVA 74
QUARTA PART	ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR 75

	Pàgina
QUINTA PART	ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ 76
TÍTOL I	DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ 76
TÍTOL II	POLÍTICA COMERCIAL COMUNA 76
TÍTOL III	COOPERACIÓ AMB TERCERS PAÏSOS I AJUDA HUMANITÀRIA .. 77
Capítol 1	Cooperació per al desenrotllament 77
Capítol 2	Cooperació econòmica, financera i tècnica amb tercers països 78
Capítol 3	Ajuda humanitària 78
TÍTOL IV	MESURES RESTRICTIVES 78
TÍTOL V	ACORDS INTERNACIONALS 79
TÍTOL VI	RELACIONS DE LA UNIÓ AMB LES ORGANITZACIONS INTERNACIONALS I AMB TERCERS PAÏSOS I DELEGACIONS DE LA UNIÓ 80
TÍTOL VII	CLÀUSULA DE SOLIDARITAT 81
SEXTA PART	DISPOSICIONS INSTITUCIONALS I FINANCERES 81
TÍTOL I	DISPOSICIONS INSTITUCIONALS 81
Capítol 1	Institucions 81
Secció primera	El Parlament Europeu 81
Secció segona	El Consell Europeu 83
Secció tercera	El Consell 84
Secció quarta	La Comissió 85
Secció quinta	El Tribunal de Justícia de la Unió Europea 86
Secció sexta	El Banc Central Europeu 91
Secció setèma	El Tribunal de Comptes 92
Capítol 2	Actes jurídics de la Unió, procediments d'adopció i altres disposicions 94
Secció primera	Actes jurídics de la Unió 94
Secció segona	Procediments d'adopció dels actes i altres disposicions 95
Capítol 3	Òrgans consultius de la Unió 97
Secció primera	El Comité Econòmic i Social 97
Secció segona	El Comité de les Regions 98
Capítol 4	El Banc Europeu d'Inversions 98
TÍTOL II	DISPOSICIONS FINANCERES 99
Capítol 1	Recursos propis de la Unió 99
Capítol 2	Marc financer plurianual 100
Capítol 3	Pressupost anual de la Unió 100
Capítol 4	Execució del pressupost i aprovació de la gestió 102
Capítol 5	Disposicions comunes 102
Capítol 6	Lluita contra el frau 103

	Pàgina
TÍTOL III COOPERACIONS REFORÇADES	103
SÈPTIMA PART DISPOSICIONS GENERALS I FINALS	105
3. PROTOCOLS	111
Protocol (núm. 1) sobre la comesa dels parlaments nacionals en la Unió Europea	113
Protocol (núm. 2) sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat	114
Protocol (núm. 3) sobre l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea	116
Protocol (núm. 4) sobre els estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu	129
Protocol (núm. 5) sobre els estatuts del Banc Europeu d'Inversions	140
Protocol (núm. 6) sobre la fixació de les seus de les institucions i de determinats òrgans, organismes i servicis de la unió europea	148
Protocol (núm. 7) sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea	148
Protocol (núm. 8) sobre l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea relatiu a l'adhesió de la Unió al Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals	152
Protocol (núm. 9) sobre la decisió del Consell relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, d'una banda, i a partir de l'1 d'abril de 2017, d'una altra	152
Protocol (núm. 10) sobre la cooperació estructurada permanent establida per l'article 42 del Tractat de la Unió Europea	153
Protocol (núm. 11) sobre l'article 42 del Tractat de la Unió Europea	154
Protocol (núm. 12) sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu	154
Protocol (núm. 13) sobre els criteris de convergència	155
Protocol (núm. 14) sobre l'Eurogrup	156
Protocol (núm. 15) sobre determinades disposicions relatives al Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord	156
Protocol (núm. 16) sobre determinades disposicions relatives a Dinamarca	157
Protocol (núm. 17) sobre Dinamarca	158
Protocol (núm. 18) sobre França	158
Protocol (núm. 19) sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea	158
Protocol (núm. 20) sobre l'aplicació de determinats aspectes de l'article 26 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea al Regne Unit i a Irlanda	160
Protocol (núm. 21) sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia	161
Protocol (núm. 22) sobre la posició de Dinamarca	163

	Pàgina
Protocol (núm. 23) sobre les relacions exteriors dels estats membres respecte al pas de fronteres exteriors	166
Protocol (núm. 24) sobre asil a nacionals dels estats membres de la Unió Europea	166
Protocol (núm. 25) sobre l'exercici de les competències compartides	167
Protocol (núm. 26) sobre els servicis d'interés general	167
Protocol (núm. 27) sobre mercat interior i competència	168
Protocol (núm. 28) sobre la cohesió econòmica, social i territorial	168
Protocol (núm. 29) sobre el sistema de radiodifusió pública dels estats membres	169
Protocol (núm. 30) sobre l'aplicació de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea a Polònia i al Regne Unit	169
Protocol (núm. 31) sobre les importacions en la Unió Europea de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses	170
Protocol (núm. 32) rrelatiu a determinades disposicions sobre adquisició de béns immobles a Dinamarca	171
Protocol (núm. 33) sobre l'article 157 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	171
Protocol (núm. 34) sobre el règim especial aplicable a Groenlàndia	171
Protocol (núm. 35) sobre l'article 40.3.3 de la Constitució Irlandesa	172
Protocol (núm. 36) sobre les disposicions transitòries	172
Protocol (núm. 37) sobre les conseqüències financeres de l'expiració del Tractat CECA i el Fons d'Investigació del Carbó i de l'Acer	175
4. ANNEXOS	177
Annex I Llista prevista en l'article 38 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	179
Annex II Països i territoris d'ultramar als quals s'aplicaran les disposicions de la quarta part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	182
5. DECLARACIONS annexes a l'Acta Final de la Conferència intergovernamental que ha adoptat el Tractat de Lisboa firmat el 13 de desembre de 2007	183
A. DECLARACIONS RELATIVES A DISPOSICIONS DELS TRACTATS	185
1. Declaració relativa a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea	185
2. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea	185
3. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de la Unió Europea	185
4. Declaració relativa a la composició del Parlament Europeu	185
5. Declaració relativa a l'acord polític del Consell Europeu sobre el projecte de decisió relativa a la composició del Parlament Europeu	185
6. Declaració relativa als apartats 5 i 6 de l'article 15, als apartats 6 i 7 de l'article 17 i a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea	185

	Pàgina
7. Declaració relativa a l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i a l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	185
8. Declaració relativa a les mesures pràctiques que hauran d'adoptar-se quan entre en vigor el Tractat de Lisboa pel que fa a la Presidència del Consell Europeu i del Consell d'Assumptes Exteriors	186
9. Declaració relativa a l'apartat 9 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea sobre la Decisió del Consell Europeu relativa a l'exercici de la Presidència del Consell	187
10. Declaració relativa a l'article 17 del Tractat de la Unió Europea	187
11. Declaració relativa als apartats 6 i 7 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea	188
12. Declaració relativa a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea	188
13. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna	188
14. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna	188
15. Declaració relativa a l'article 27 del Tractat de la Unió Europea	188
16. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 55 del Tractat de la Unió Europea	189
17. Declaració relativa a la primàcia	189
18. Declaració relativa a la delimitació de les competències	189
19. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	189
20. Declaració relativa a l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	190
21. Declaració relativa a la protecció de dades de caràcter personal en l'àmbit de la cooperació judicial en matèria penal i de la cooperació policial	190
22. Declaració relativa als articles 48 i 79 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	190
23. Declaració relativa al paràgraf segon de l'article 48 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	190
24. Declaració relativa a la personalitat jurídica de la Unió Europea	190
25. Declaració relativa als articles 75 i 215 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	190
26. Declaració relativa a la no-participació d'un estat membre en una mesura basada en el títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	190
27. Declaració relativa al paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 85 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	190
28. Declaració relativa a l'article 98 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	191
29. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	191
30. Declaració relativa a l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	191

	Pàgina
31. Declaració relativa a l'article 156 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	191
32. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 4 de l'article 168 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	192
33. Declaració relativa a l'article 174 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	192
34. Declaració relativa a l'article 179 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	192
35. Declaració relativa a l'article 194 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	192
36. Declaració relativa a l'article 218 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea sobre la negociació i subscripció d'acords internacionals pels estats membres en relació amb l'espai de llibertat, seguretat i justícia	192
37. Declaració relativa a l'article 222 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	192
38. Declaració relativa a l'article 252 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea sobre el nombre d'advocats generals del Tribunal de Justícia	192
39. Declaració relativa a l'article 290 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	192
40. Declaració relativa a l'article 329 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	193
41. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	193
42. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	193
43. Declaració relativa a l'apartat 6 de l'article 355 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	193
B. DECLARACIONS RELATIVES A PROTOCOLS ANNEXOS ALS TRACTATS	193
44. Declaració relativa a l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea	193
45. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea	193
46. Declaració relativa a l'apartat 3 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea	194
47. Declaració relativa als apartats 3, 4 i 5 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea	194
48. Declaració relativa al Protocol sobre la posició de Dinamarca	194
49. Declaració relativa a Itàlia	194
50. Declaració relativa a l'article 10 del Protocol sobre les disposicions transitòries	194
C. DECLARACIONS D'ESTATS MEMBRES	195
51. Declaració del Regne de Bèlgica relativa als parlaments nacionals	195

52. Declaració del Regne de Bèlgica, de la República de Bulgària, de la República Federal d'Alemanya, de la República Hel·lènica, del Regne d'Espanya, de la República Italiana, de la República de Xipre, de la República de Lituània, del Gran Ducat de Luxemburg, de la República d'Hongria, de la República de Malta, de la República d'Àustria, de la República Portuguesa, de Romania, de la República d'Eslovènia i de la República Eslovaca relativa als símbols de la Unió Europea	195
53. Declaració de la República Txeca relativa a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea	195
54. Declaració de la República Federal d'Alemanya, d'Irlanda, de la República d'Hongria, de la República d'Àustria i del Regne de Suècia	195
55. Declaració del Regne d'Espanya i del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord	195
56. Declaració d'Irlanda relativa a l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia	196
57. Declaració de la República Italiana relativa a la composició del Parlament Europeu	196
58. Declaració de la República de Letònia, de la República d'Hongria i de la República de Malta relativa a l'ortografia del nom de la moneda única en els tractats	196
59. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 312 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	196
60. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 355 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	196
61. Declaració de la República de Polònia relativa a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea	196
62. Declaració de la República de Polònia relativa al Protocol sobre l'aplicació de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea a Polònia i al Regne Unit	197
63. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord relativa a la definició del terme «nacionals»	197
64. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord relativa al dret de vot en les eleccions al Parlament Europeu	197
65. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord relativa a l'article 75 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea	197
Taules de correspondències	199
Tractat de la Unió Europea	199
Tractat de Funcionament de la Unió Europea	203
 II. Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea	
(DOUE C 83/02, de 30 de març de 2010)	219

PRESENTACIÓ

El Ministeri de Política Territorial publica en castellà i en les llengües cooficials de les comunitats autònomes els textos consolidats del Tractat de la Unió Europea, del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea, després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, l'1 de desembre de 2009.

El Tractat, firmat a Lisboa el 13 de desembre de 2007, va ser fruit de la convicció dels estats membres de la necessitat de renovar i reforçar les normes que els tractats anteriors establien per a una Unió recentment ampliada, que pretenia fer front a les transformacions del món actual i a les demandes dels ciutadans europeus.

Amb este ànim, l'1 de desembre de 2009, una vegada conclòs el procés de ratificació en tots els estats membres de la Unió, va entrar en vigor el Tractat de Lisboa, que modifica els dos tractats principals: el Tractat de la Unió Europea i el Tractat Constitutiu de la Comunitat Europea, que passa a denominar-se Tractat de Funcionament de la Unió Europea, i que incorpora, així mateix, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

El nou text modifica els tractats mencionats però no els substituïx i és el marc jurídic per a afrontar l'Europa dels anys venidors, una Europa que, per mitjà d'estes disposicions, es perfila com a més participativa, amb més capacitat d'actuació i resolució i que, després de declarar els valors d'una Unió, fa una crida a tots els que la integren a actuar amb criteris d'unitat.

Esta nova Europa es posa en marxa en un moment crucial per a Espanya coincident amb la Presidència espanyola del Consell. En efecte, per quarta vegada i durant el primer semestre de 2010, exercix el nostre país la Presidència de torn de la Unió Europea. El seu exercici col·loca Espanya en un lloc preeminent en l'agenda internacional. La tasca implica a tota la societat i suposa una projecció de la política d'Estat a tots els nivells.

En el programa de la Presidència espanyola es declara la ferma voluntat d'impuls i transformació que imposa el marc polític i econòmic del moment i es fa una crida a totes les institucions a implicar-se en este compromís en el marc de les seues competències respectives.

Per la seua banda, el vicepresident tercer del Govern i ministre de Política Territorial va declarar al novembre de 2009 la seua intenció d'afrontar el desafiament d'impulsar les novetats derivades de l'aplicació del Tractat de Lisboa i va posar de manifest de manera reiterada el desig d'avançar en el projecte d'una Europa integrada en la seua varietat i diversitat cultural i lingüística, demanant per a això la col·laboració de les autoritats locals i autonòmiques.

Des de 2005 Espanya ha conclòs acords amb les principals institucions de la Unió com ara el Consell, la Comissió Europea, el Comitè de les Regions, el Comitè Econòmic i Social Europeu, el Defensor del Poble Europeu o el Tribunal de Justícia, per a garantir la comunicació en les respectives llengües cooficials de les comunitats autònomes.

Les dites comunitats autònomes estan cada vegada més presents a través de la Conferència per als Assumptes Relacionats amb la Unió Europea (CARUE), i participen directament en assumptes comunitaris en el marc de les competències respectives.

Per tot això, l'edició que es presenta inclou els textos consolidats del Tractat de la Unió Europea i del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, fruit de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, que es completen amb els protocols, annexos i declaracions, així com amb la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, publicats en castellà i en les llengües cooficials de les comunitats autònomes.

Agraïm molt sincerament la col·laboració de les institucions de les comunitats autònomes que s'han sumat al projecte de manera entusiasta, així com el suport prestat per l'Oficina de Publicacions de la Unió Europea.

I. VERSIONS CONSOLIDADES DEL
TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA
I DEL
TRACTAT DE FUNCIONAMENT
DE LA UNIÓ EUROPEA

(DOUE, C 83/01, de 30 de març de 2010)

AVÍS AL LECTOR

La present publicació conté les versions consolidades del Tractat de la Unió Europea i del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, així com els seus protocols i annexos, tal com resulten de les modificacions introduïdes pel Tractat de Lisboa firmat el 13 de desembre de 2007 a Lisboa i que va entrar en vigor l'1 de desembre de 2009. Conté, així mateix, les declaracions annexes a l'Acta Final de la Conferència intergovernamental que ha adoptat el Tractat de Lisboa.

Com es deia en l'«avís al lector» de la precedent publicació de les versions consolidades (DO C 115 de 9.5.2008, p. 1), esta publicació inclou les correccions d'errors que han sigut adoptades des d'eixe moment.

Esta publicació conté, a més, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea proclamada a Estrasburg el 12 de desembre de 2007 pel Parlament Europeu, el Consell i la Comissió (DO C 303 de 14.12.2007, p. 1). Este text arreplega, adaptant-la, la Carta proclamada el 7 de desembre de 2000, i la substituïx des de l'1 de desembre de 2009, data de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa. En virtut de l'article 6, apartat 1, paràgraf primer, del Tractat de la Unió Europea, la Carta proclamada en 2007 té el mateix valor jurídic que els Tractats.

Este text constituïx un instrument de documentació i no compromet la responsabilitat de les institucions de la Unió Europea.

1. VERSIÓ CONSOLIDADA DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA

PREÀMBUL

SA MAJESTAT EL REI DELS BELGUES, SA MAJESTAT LA REINA DE DINAMARCA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FEDERAL D'ALEMANYA, EL PRESIDENT D'IRLANDA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA HEL·LÈNICA, SA MAJESTAT EL REI D'ESPANYA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FRANCESA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA ITALIANA, SA ALTESA REIAL EL GRAN DUC DE LUXEMBURG, SA MAJESTAT LA REINA DELS PAÏSOS BAIXOS, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA PORTUGUESA, SA MAJESTAT LA REINA DEL REGNE UNIT DE GRAN BRETANYA I IRLANDA DEL NORD⁽¹⁾.

RESOLTS a salvar una nova etapa en el procés d'integració europea emprés amb la constitució de les comunitats europees,

INSPIRANT-SE en l'herència cultural, religiosa i humanista d'Europa, a partir de la qual s'han desenrotllat els valors universals dels drets inviolables i inalienables de la persona, així com la llibertat, la democràcia, la igualtat i l'Estat de dret,

RECORDANT la importància històrica del final de la divisió del continent europeu i la necessitat d'establir unes bases fermes per a la construcció de la futura Europa,

CONFIRMANT la seua adhesió als principis de llibertat, democràcia i respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals i de l'Estat de dret,

CONFIRMANT la seua adhesió als drets socials fonamentals tal com es definixen en la Carta Social Europea firmada a Torí el 18 d'octubre de 1961 i en la Carta Comunitària dels Drets Socials Fonamentals dels Treballadors de 1989,

DESITJANT augmentar la solidaritat entre els seus pobles, dins del respecte de la seua història, de la seua cultura i de les seues tradicions,

DESITJANT reforçar el funcionament democràtic i eficaç de les institucions, a fi que puguin exercir millor les missions que els són encomanades, dins d'un marc institucional únic,

RESOLTS a aconseguir el reforç i la convergència de les seues economies i a crear una unió

econòmica i monetària que incloga, de conformitat amb el que disposa el present tractat i el Tractat de Funcionament de la Unió Europea, una moneda estable única,

DECIDITS a promoure el progrés social i econòmic dels seus pobles, tenint en compte el principi de desenrotllament sostenible, dins de la realització del mercat interior i del reforçament de la cohesió i de la protecció del medi ambient, i a desenrotllar polítiques que garantisquen que els avanços en la integració econòmica vagen acompanyats de progressos paral·lels en altres àmbits,

RESOLTS a crear una ciutadania comuna als nacionals dels seus països,

RESOLTS a desenrotllar una política exterior i de seguretat comuna que incloga la definició progressiva d'una política de defensa comuna que podria conduir a una defensa comuna d'acord amb les disposicions de l'article 42, reforçant així la identitat i la independència europees a fi de fomentar la pau, la seguretat i el progrés a Europa i al món,

RESOLTS a facilitar la lliure circulació de persones, garantint al mateix temps la seguretat i la protecció dels seus pobles, per mitjà de l'establiment d'un espai de llibertat, seguretat i justícia, de conformitat amb les disposicions del present tractat i del Tractat de Funcionament de la Unió Europea,

RESOLTS a continuar el procés de creació d'una Unió cada vegada més estreta entre els pobles d'Europa, en la qual les decisions es prenguen de la manera més pròxima possible als ciutadans, d'acord amb el principi de subsidiarietat,

DAVANT DE LA PERSPECTIVA de les ulteriors etapes que caldrà salvar per a avançar en la via de la integració europea,

HAN DECIDIT crear una Unió Europea i han designat amb este fi com a plenipotenciaris:

(no es reproduïx la llista dels plenipotenciaris)

ELS QUE, després d'haver intercanviat els seus plens poders, reconeguts en bona i adequada manera, han convingut les disposicions següents.

⁽¹⁾ Posteriorment, la República de Bulgària, la República Txeca, la República d'Estònia, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Hongria, la República de Malta, la República d'Àustria, la República de Polònia, Romania, la República d'Eslovènia, la República Eslovaca, la República de Finlàndia i el Regne de Suècia van passar a ser membres de la Unió Europea.

TÍTOL I

DISPOSICIONS COMUNES

Article 1(antic article 1 TUE)⁽¹⁾

Pel present tractat, les ALTES PARTS CONTRACTANTS constitueixen entre si una UNIÓ EUROPEA (denominada d'ara en avant «Unió»), a la qual els estats membres atribueixen competències per a assolir els seus objectius comuns.

El present tractat constituïx una nova etapa en el procés creador d'una Unió cada vegada més estreta entre els pobles d'Europa, en la qual les decisions seran preses de la manera més oberta i pròxima als ciutadans que siga possible.

La Unió es fonamenta en el present tractat i en el Tractat de Funcionament de la Unió Europea (denominats d'ara en avant «els Tractats»). Els dos tractats tenen el mateix valor jurídic. La Unió substituirà la Comunitat Europea i la succeirà.

Article 2

La Unió es fonamenta en els valors de respecte de la dignitat humana, llibertat, democràcia, igualtat, Estat de dret i respecte dels drets humans, inclosos els drets de les persones pertanyents a minories. Estos valors són comuns als estats membres en una societat caracteritzada pel pluralisme, la no-discriminació, la tolerància, la justícia, la solidaritat i la igualtat entre dones i hòmens.

Article 3

(antic article 2 TUE)

1. La Unió té com a finalitat promoure la pau, els seus valors i el benestar dels seus pobles.

2. La Unió oferirà als seus ciutadans un espai de llibertat, seguretat i justícia sense fronteres interiors, en el que estiga garantida la lliure circulació de persones conjuntament amb mesures adequades en matèria de control de les fronteres exteriors, asil, immigració i de prevenció i lluita contra la delinqüència.

3. La Unió establirà un mercat interior. Obrarà en pro del desenvolupament sostenible d'Europa basat en un creixement econòmic equilibrat i en l'estabilitat dels preus, en una economia social de mercat altament competitiva,

tendent a la plena ocupació i al progrés social, i en un nivell elevat de protecció i millora de la qualitat del medi ambient. Així mateix, promourà el progrés científic i tècnic.

La Unió combatrà l'exclusió social i la discriminació i fomentará la justícia i la protecció socials, la igualtat entre dones i hòmens, la solidaritat entre les generacions i la protecció dels drets del xiquet.

La Unió fomentará la cohesió econòmica, social i territorial i la solidaritat entre els estats membres.

La Unió respectará la riquesa de la seua diversitat cultural i lingüística i vetlarà per la conservació i el desenrotllament del patrimoni cultural europeu.

4. La Unió establirà una unió econòmica i monetària la moneda de la qual és l'euro.

5. En les seues relacions amb la resta del món, la Unió afermarà i promourà els seus valors i interessos i contribuirà a la protecció dels seus ciutadans. Contribuirà a la pau, la seguretat, el desenvolupament sostenible del planeta, la solidaritat i el respecte mutu entre els pobles, el comerç lliure i just, l'eradicació de la pobresa i la protecció dels drets humans, especialment els drets del xiquet, així com a l'estricta respecte i al desenvolupament del dret internacional, en particular el respecte dels principis de la Carta de les Nacions Unides.

6. La Unió perseguirà els seus objectius pels mitjans apropiats, d'acord amb les competències que se li atribueixen en els Tractats.

Article 4

1. De conformitat amb el que disposa l'article 5, tota competència no atribuïda a la Unió en els Tractats correspon als estats membres.

2. La Unió respectará la igualtat dels estats membres davant dels Tractats, així com la seua identitat nacional, inherent a les estructures fonamentals polítiques i constitucionals, també pel que fa a l'autonomia local i regional. Respectará les funcions essencials de l'Estat, especialment les que tenen com a objecte garantir la seua integritat territorial, mantindre l'orde públic i salvaguardar la seguretat nacional. En particular, la seguretat nacional continuarà sent responsabilitat exclusiva de cada Estat membre.

3. Conforme al principi de cooperació lleial, la Unió i els estats membres es respectaran i s'as-

⁽¹⁾ Esta referència és indicativa. Per a una més àmplia informació, vegeu les taules de correspondències entre l'antiga i la nova numeració dels Tractats.

sistiran mútuament en el compliment de les missions derivades dels Tractats.

Els estats membres adoptaran totes les mesures generals o particulars apropiades per a assegurar el compliment de les obligacions derivades dels Tractats o resultants dels actes de les institucions de la Unió.

Els estats membres ajudaran la Unió en el compliment de la seua missió i s'abstindran de qualsevol mesura que pugua posar en perill la consecució dels objectius de la Unió.

Article 5

(antic article 5 TCE)

1. La delimitació de les competències de la Unió es regix pel principi d'atribució. L'exercici de les competències de la Unió es regix pels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

2. En virtut del principi d'atribució, la Unió actua dins dels límits de les competències que li atribuïxen els estats membres en els Tractats per a aconseguir els objectius que estos determinen.

Tota competència no atribuïda a la Unió en els Tractats correspon als estats membres.

3. En virtut del principi de subsidiarietat, en els àmbits que no siguen de la seua competència exclusiva, la Unió intervindrà només en cas que, i en la mesura que, els objectius de l'acció pretesa no puguen ser aconseguits de manera suficient pels estats membres, ni a nivell central ni a nivell regional i local, sinó que puguen aconseguir-se millor, a causa de la dimensió o als efectes de l'acció pretesa, a escala de la Unió.

Les institucions de la Unió aplicaran el principi de subsidiarietat de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat. Els parlaments nacionals vetlaran pel respecte del principi de subsidiarietat d'acord amb el procediment que estableix el mencionat protocol.

4. En virtut del principi de proporcionalitat, el contingut i la forma de l'acció de la Unió no excediran el que és necessari per a assolir els objectius dels Tractats.

Les institucions de la Unió aplicaran el principi de proporcionalitat de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

Article 6

(antic article 6 TUE)

1. La Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis enunciats en la Carta dels Drets Fo-

ndamentals de la Unió Europea de 7 de desembre de 2000, tal com va ser adaptada el 12 de desembre de 2007 a Estrasburg, la qual tindrà el mateix valor jurídic que els Tractats.

Les disposicions de la Carta no ampliaran de cap manera les competències de la Unió tal com es definixen en els Tractats.

Els drets, les llibertats i els principis enunciats en la Carta s'interpretaran d'acord amb les disposicions generals del títol VII de la Carta per les quals es regix la seua interpretació i aplicació i tenint degudament en compte les explicacions a què es fa referència en la Carta, que indiquen les fonts de les dites disposicions.

2. La Unió s'adherirà al Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals. Esta adhesió no modificarà les competències de la Unió que es definixen en els Tractats.

3. Els drets fonamentals que garantix el Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals i els que són fruit de les tradicions constitucionals comunes als estats membres formaran part del dret de la Unió com a principis generals.

Article 7

(antic article 7 TUE)

1. A proposta motivada d'un terç dels estats membres, del Parlament Europeu o de la Comissió, el Consell, per majoria de quatre quintes dels seus membres i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, podrà constatar l'existència d'un risc clar de violació greu per part d'un Estat membre dels valors que preveu l'article 2. Abans de procedir a esta constatació, el Consell escoltarà l'Estat membre de què es tracte i pel mateix procediment podrà dirigir-li recomanacions.

El Consell comprovarà de manera periòdica si els motius que han portat a esta constatació continuen sent vàlids.

2. El Consell Europeu, per unanimitat i a proposta d'un terç dels estats membres o de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, podrà constatar l'existència d'una violació greu i persistent per part d'un Estat membre dels valors previstos en l'article 2 després d'invitar l'Estat membre de què es tracte a presentar les seues observacions.

3. Quan s'haja efectuat la constatació prevista en l'apartat 2, el Consell podrà decidir, per majoria qualificada, que se suspenguen determinats drets derivats de l'aplicació dels Tractats a l'Estat membre de què es tracte, inclosos els

drets de vot del representant del Govern d'eixe Estat membre en el Consell. Al procedir a l'esmentada suspensió, el Consell en tindrà en compte les possibles conseqüències per als drets i les obligacions de les persones físiques i jurídiques.

Les obligacions de l'Estat membre de què es tracte derivades dels Tractats continuaran, en tot cas, sent vinculants per a eixe Estat.

4. El Consell podrà decidir posteriorment, per majoria qualificada, la modificació o revocació de les mesures adoptades de conformitat amb l'apartat 3 com a resposta a canvis en la situació que va motivar la seua imposició.

5. Les modalitats de vot que, als efectes del present article, seran aplicables per al Parlament Europeu, el Consell Europeu i el Consell s'establixen en l'article 354 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 8

1. La Unió desenrotllarà amb els països veïns relacions preferents, amb l'objectiu d'establir un espai de prosperitat i de bon veïnatge basat en els valors de la Unió i caracteritzat per unes relacions estretes i pacífiques fundades en la cooperació.

2. Als efectes de l'apartat 1, la Unió podrà subscriure acords específics amb els països interessats. Estos acords podran incloure drets i obligacions recíprocs, així com la possibilitat de realitzar accions en comú. La seua aplicació serà objecte d'una concertació periòdica.

TÍTOL II

DISPOSICIONS SOBRE ELS PRINCIPIS DEMOCRÀTICS

Article 9

La Unió respectarà en totes les seues activitats el principi de la igualtat dels seus ciutadans, que es beneficiaran de la mateixa atenció de les seues institucions, òrgans i organismes. Serà ciutadà de la Unió la persona que tinga la nacionalitat d'un Estat membre. La ciutadania de la Unió s'afig a la ciutadania nacional sense substituir-la.

Article 10

1. El funcionament de la Unió es basa en la democràcia representativa.
2. Els ciutadans estaran directament repre-

sentats en la Unió a través del Parlament Europeu.

Els estats membres estaran representats en el Consell Europeu pel seu cap d'Estat o de Govern i en el Consell pels seus governs, que seran democràticament responsables, bé davant dels seus parlaments nacionals, bé davant dels seus ciutadans.

3. Qualsevol ciutadà té dret a participar en la vida democràtica de la Unió. Les decisions seran preses de la manera més oberta i pròxima possible als ciutadans.

4. Els partits polítics a escala europea contribuiran a formar la consciència política europea i a expressar la voluntat dels ciutadans de la Unió.

Article 11

1. Les institucions donaran als ciutadans i a les associacions representatives, per les vies apropiades, la possibilitat d'expressar i d'intercanviar públicament les seues opinions en tots els àmbits d'actuació de la Unió.

2. Les institucions mantindran un diàleg obert, transparent i regular amb les associacions representatives i la societat civil.

3. A fi de garantir la coherència i la transparència de les accions de la Unió, la Comissió Europea mantindrà àmplies consultes amb les parts interessades.

4. Un grup d'almenys un milió de ciutadans de la Unió, que siguen nacionals d'un nombre significatiu d'estats membres, podrà prendre la iniciativa d'invitar la Comissió Europea, en el marc de les seues atribucions, a presentar una proposta adequada sobre qüestions que estos ciutadans consideren que requirixen un acte jurídic de la Unió per als fins de l'aplicació dels Tractats.

Els procediments i les condicions preceptius per a la presentació d'una iniciativa d'este tipus es fixaran de conformitat amb el paràgraf primer de l'article 24 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 12

Els parlaments nacionals contribuiran activament al bon funcionament de la Unió, per a la qual cosa:

a) seran informats per les institucions de la Unió i rebran notificació dels projectes d'actes legislatius de la Unió de conformitat amb el Protocol sobre la comesa dels parlaments nacionals en la Unió Europea;

b) vetllaran perquè es respecte el principi de subsidiarietat de conformitat amb els procediments que preveu el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat;

c) participaran, en el marc de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, en els mecanismes d'avaluació de l'aplicació de les polítiques de la Unió en eixe mateix espai, de conformitat amb l'article 70 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, i estaran associats al control polític d'Europol i a l'avaluació de les activitats d'Eurojust, de conformitat amb els articles 88 i 85 del dit tractat;

d) participaran en els procediments de revisió dels Tractats, de conformitat amb l'article 48 del present tractat;

e) seran informats de les sol·licituds d'adhesió a la Unió, de conformitat amb l'article 49 del present tractat;

f) participaran en la cooperació interparlamentària entre els parlaments nacionals i amb el Parlament Europeu, de conformitat amb el Protocol sobre la comesa dels parlaments nacionals a la Unió Europea.

TÍTOL III

DISPOSICIONS SOBRE LES INSTITUCIONS

Article 13

1. La Unió disposa d'un marc institucional que té com a finalitat promoure els seus valors, perseguir els seus objectius, defensar els seus interessos, els dels seus ciutadans i els dels estats membres, així com garantir la coherència, l'eficàcia i la continuïtat de les seues polítiques i accions.

Les institucions de la Unió són:

- El Parlament Europeu,
- El Consell Europeu,
- El Consell,
- La Comissió Europea (denominada d'ara en avant «Comissió»),
- El Tribunal de Justícia de la Unió Europea,
- El Banc Central Europeu,
- El Tribunal de Comptes.

2. Cada institució actuarà dins dels límits de les atribucions que li conferixen els Tractats, d'acord amb els procediments, les condicions i els fins establits en estos. Les institucions mantindran entre si una cooperació lleial.

3. Les disposicions relatives al Banc Central Europeu i al Tribunal de Comptes, així com les disposicions detallades sobre les altres institu-

cions, figuren en el Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

4. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió estaran assistits per un Comité Econòmic i Social i per un Comité de les Regions, que exerciran funcions consultives.

Article 14

1. El Parlament Europeu exercirà conjuntament amb el Consell la funció legislativa i la funció pressupostària. Exercirà funcions de control polític i consultives en les condicions que establixen els Tractats. Elegirà el president de la Comissió.

2. El Parlament Europeu estarà format per representants dels ciutadans de la Unió. El seu nombre no podrà ser superior a set-cents cinquanta, més el president. La representació dels ciutadans serà decreixentment proporcional, amb un mínim de sis diputats per Estat membre. No s'assignarà a cap Estat membre més de noranta-sis escons.

El Consell Europeu adoptarà per unanimitat, a iniciativa del Parlament Europeu i amb la seua aprovació, una decisió per la qual es fixe la composició del Parlament Europeu d'acord amb els principis a què es referix el paràgraf primer.

3. Els diputats al Parlament Europeu seran elegits per sufragi universal directe, lliure i secret, per a un mandat de cinc anys.

4. El Parlament Europeu elegirà el seu president i la mesa entre els seus diputats.

Article 15

1. El Consell Europeu donarà a la Unió els impulsos necessaris per al seu desenrotllament i definirà les seues orientacions i prioritats polítiques generals. No exercirà cap funció legislativa.

2. El Consell Europeu estarà compost pels caps d'Estat o de govern dels estats membres, així com pel seu president i pel president de la Comissió. Participarà en els seus treballs l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

3. El Consell Europeu es reunirà dos vegades per semestre per convocatòria del seu president. Quan l'orde del dia ho exigisca, els membres del Consell Europeu podran decidir comptar, cada un d'ells, amb l'assistència d'un ministre i, en el cas del president de la Comissió, amb la d'un membre de la Comissió. Quan la situació ho exigisca, el president convocarà una reunió extraordinària del Consell Europeu.

4. El Consell Europeu es pronunciarà per consens, excepte quan els Tractats disposen una altra cosa.

5. El Consell Europeu elegirà el seu president per majoria qualificada per a un mandat de dos anys i mig, que podrà renovar-se una sola vegada. En cas d'impediment o falta greu, el Consell Europeu podrà posar fi al seu mandat pel mateix procediment.

6. El president del Consell Europeu:

a) presidirà i impulsarà els treballs del Consell Europeu;

b) vetlarà per la preparació i continuïtat dels treballs del Consell Europeu, en cooperació amb el president de la Comissió i basant-se en els treballs del Consell d'Assumptes Generals;

c) s'esforçarà per facilitar la cohesió i el consens al si del Consell Europeu;

d) presentarà un informe al Parlament Europeu després de cada reunió del Consell Europeu.

El president del Consell Europeu assumirà, en el seu rang i condició, la representació exterior de la Unió en els assumptes de política exterior i de seguretat comuna, sense perjudi de les atribucions de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

El president del Consell Europeu no podrà exercir cap mandat nacional.

Article 16

1. El Consell exercirà conjuntament amb el Parlament Europeu la funció legislativa i la funció pressupostària. Exercirà funcions de definició de polítiques i de coordinació en les condicions que estableixen els Tractats.

2. El Consell estarà compost per un representant de cada Estat membre, de rang ministerial, facultat per a comprometre el Govern de l'Estat membre al qual represente i per a exercir el dret de vot.

3. El Consell es pronunciarà per majoria qualificada, excepte quan els Tractats disposen una altra cosa.

4. A partir de l'1 de novembre de 2014, la majoria qualificada es definirà com un mínim del 55% dels membres del Consell que n'incloga almenys quinze i represente estats membres que reunisquen com a mínim el 65% de la població de la Unió.

Una minoria de bloqueig estarà composta per almenys quatre membres del Consell; en cas contrari, la majoria qualificada es considerarà aconseguida.

Les altres modalitats reguladores del vot per majoria qualificada s'establixen en l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

5. Les disposicions transitòries relatives a la definició de la majoria qualificada que seran aplicables fins al 31 d'octubre de 2014, així com les aplicables entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, s'establiran en el Protocol sobre les disposicions transitòries.

6. El Consell es reunirà en diferents formacions, la llista del qual s'adoptarà de conformitat amb l'article 236 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

El Consell d'Assumptes Generals vetlarà per la coherència dels treballs de les diferents formacions del Consell. Prepararà les reunions del Consell Europeu i garantirà la seua actuació subsegüent, en contacte amb el president del Consell Europeu i la Comissió.

El Consell d'Assumptes Exteriors elaborarà l'acció exterior de la Unió a partir de les línies estratègiques definides pel Consell Europeu i vetlarà per la coherència de l'acció de la Unió.

7. Un Comitè de Representants Permanents dels Governos dels estats membres s'encarregarà de preparar els treballs del Consell.

8. El Consell es reunirà en públic quan delibere i vote sobre un projecte d'acte legislatiu. Amb este fi, cada sessió del Consell es dividirà en dos parts, dedicades respectivament a les deliberacions sobre els actes legislatius de la Unió i a les activitats no legislatives.

9. La presidència de les formacions del Consell, a excepció de la d'Assumptes Exteriors, serà exercida pels representants dels estats membres en el Consell per mitjà d'un sistema de rotació igual, de conformitat amb les condicions que estableix l'article 236 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 17

1. La Comissió promourà l'interés general de la Unió i prendrà les iniciatives adequades amb este fi. Vetlarà perquè s'apliquen els Tractats i les mesures adoptades per les institucions en virtut d'estos. Supervisarà l'aplicació del dret de la Unió sota el control del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. Executarà el pressupost i gestionarà els programes. Exercirà així mateix funcions de coordinació, execució i gestió, de conformitat amb les condicions establides en els Tractats.

A excepció de la política exterior i de seguretat comuna i dels altres casos previstos pels

Tractats, assumirà la representació exterior de la Unió. Adoptarà les iniciatives de la programació anual i plurianual de la Unió a fi d'aconseguir acords interinstitucionals.

2. Els actes legislatius de la Unió només podran adoptar-se a proposta de la Comissió, excepte quan els Tractats disposen una altra cosa. Els altres actes s'adoptaran a proposta de la Comissió quan així ho establisquen els Tractats.

3. El mandat de la Comissió serà de cinc anys.

Els membres de la Comissió seran elegits en funció de la seua competència general i del seu compromís europeu, entre personalitats que oferisquen plenes garanties d'independència.

La Comissió exercirà les seues responsabilitats amb plena independència. Sense perjudi del que disposa l'apartat 2 de l'article 18, els membres de la Comissió no sol·licitaran ni acceptaran instruccions de cap Govern, institució, òrgan o organisme. S'abstindran de qualsevol acte incompatible amb les seues obligacions o amb l'exercici de les seues funcions.

4. La Comissió nomenada entre la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa i el 31 d'octubre de 2014 estarà composta per un nacional de cada Estat membre, inclosos el seu president i l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, que serà un dels seus vicepresidents.

5. A partir de l'1 de novembre de 2014, la Comissió estarà composta per un nombre de membres corresponent als dos terços del nombre d'estats membres, que inclourà el seu president i l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, llevat que el Consell Europeu decidisca per unanimitat modificar este nombre.

Els membres de la Comissió seran seleccionats entre els nacionals dels estats membres per mitjà d'un sistema de rotació estrictament igual entre els estats membres que permeta tindre en compte la diversitat demogràfica i geogràfica del conjunt dels estats membres. Este sistema serà establert per unanimitat pel Consell Europeu de conformitat amb l'article 244 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

6. El president de la Comissió:

- a) definirà les orientacions d'acord amb les quals la Comissió exercirà les seues funcions;
- b) determinarà l'organització interna de la Comissió vetlant per la coherència, l'eficàcia i la col·legialitat de la seua actuació;
- c) nomenarà vicepresidents, distints de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, entre els membres de la Comissió.

Qualsevol membre de la Comissió haurà de presentar la seua dimissió si li ho demana el president. L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat haurà de presentar la seua dimissió, d'acord amb el procediment establert en l'apartat 1 de l'article 18, si li ho demana el president.

7. Tenint en compte el resultat de les eleccions al Parlament Europeu i després de mantindre les consultes apropiades, el Consell Europeu proposarà al Parlament Europeu, per majoria qualificada, un candidat al càrrec de president de la Comissió. El Parlament Europeu elegirà al candidat per majoria dels membres que el componen. Si el candidat no obté la majoria necessària, el Consell Europeu proposarà en el termini d'un mes, per majoria qualificada, un nou candidat, que serà elegit pel Parlament Europeu pel mateix procediment.

El Consell, de comú acord amb el president electe, adoptarà la llista de les altres personalitats que es propose nomenar membres de la Comissió. Estes seran seleccionades, a partir de les propostes presentades pels estats membres, d'acord amb els criteris enunciats en el paràgraf segon de l'apartat 3 i en el paràgraf segon de l'apartat 5.

El president, l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i els altres membres de la Comissió se sotmetran col·legiadament al vot d'aprovació del Parlament Europeu. Basant-se en esta aprovació, la Comissió serà nomenada pel Consell Europeu, per majoria qualificada.

8. La Comissió tindrà una responsabilitat col·legiada davant del Parlament Europeu. El Parlament Europeu podrà votar una moció de censura contra la Comissió de conformitat amb l'article 234 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Si s'aprova esta moció, els membres de la Comissió hauran de dimitir col·lectivament dels seus càrrecs i l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat haurà de dimitir del càrrec que exercix en la Comissió.

Article 18

1. El Consell Europeu nomenarà per majoria qualificada, amb l'aprovació del president de la Comissió, l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat. El Consell Europeu podrà posar fi al seu mandat pel mateix procediment.

2. L'alt representant estarà al capdavant de la política exterior i de seguretat comuna de la

Unió. Contribuirà amb les seues propostes a elaborar eixa política i l'executarà com a mandatari del Consell. Actuarà de la mateixa manera en relació amb la política comuna de seguretat i defensa.

3. L'alt representant presidirà el Consell d'Assumptes Exteriors.

4. L'alt representant serà un dels vicepresidents de la Comissió. Vetlarà per la coherència de l'acció exterior de la Unió. S'encarregarà, dins de la Comissió, de les responsabilitats que incumbixen a esta en l'àmbit de les relacions exteriors i de la coordinació dels altres aspectes de l'acció exterior de la Unió. En l'exercici d'estes responsabilitats dins de la Comissió, i exclusivament pel que fa a estes, l'alt representant s'atindrà als procediments pels quals es regix el funcionament de la Comissió en la mesura que això siga compatible amb els apartats 2 i 3.

Article 19

1. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea comprendrà el Tribunal de Justícia, el Tribunal General i els tribunals especialitzats. Garantirà el respecte del dret en la interpretació i l'aplicació dels Tractats.

Els estats membres establiran les vies de recurs necessàries per a garantir la tutela judicial efectiva en els àmbits coberts pel dret de la Unió.

2. El Tribunal de Justícia estarà compost per un jutge per Estat membre. Estarà assistit per advocats generals.

El Tribunal General disposarà almenys d'un jutge per Estat membre.

Els jutges i advocats generals del Tribunal de Justícia i els jutges del Tribunal General seran elegits entre personalitats que oferisquen plenes garanties d'independència i que reunisquen les condicions previstes en els articles 253 i 254 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Seran nomenats de comú acord pels governs dels estats membres per a un període de sis anys. Els jutges i advocats generals ixents podran ser nomenats novament.

3. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea es pronunciarà, de conformitat amb els Tractats:

a) sobre els recursos interposats per un Estat membre, per una institució o per persones físiques o jurídiques;

b) amb caràcter prejudicial, a petició dels òrgans jurisdiccionals nacionals, sobre la interpretació del dret de la Unió o sobre la validesa dels actes adoptats per les institucions;

c) en els altres casos previstos pels Tractats.

TÍTOL IV

DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES

Article 20

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Els estats membres que desitgen instaurar entre si una cooperació reforçada en el marc de les competències no exclusives de la Unió podran fer ús de les institucions d'esta i exercir eixes competències aplicant les disposicions pertinents dels Tractats, dins dels límits i d'acord amb les modalitats previstes en el present article i en els articles 326 a 334 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

La finalitat de les cooperacions reforçades serà impulsar els objectius de la Unió, protegir els seus interessos i reforçar el seu procés d'integració. Les cooperacions reforçades estaran obertes permanentment a tots els estats membres, de conformitat amb l'article 328 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

2. La decisió d'autoritzar una cooperació reforçada serà adoptada pel Consell com a últim recurs, quan haja arribat a la conclusió que els objectius perseguits per esta cooperació no poden ser aconseguits en un termini raonable per la Unió en el seu conjunt, i a condició que hi participen almenys nou estats membres. El Consell es pronunciarà d'acord amb el procediment establert en l'article 329 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

3. Tots els membres del Consell podran participar en les seues deliberacions, però únicament participaran en la votació els membres del Consell que representen els estats membres que participen en una cooperació reforçada. Les modalitats de la votació s'establixen en l'article 330 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

4. Els actes adoptats en el marc d'una cooperació reforçada vincularan únicament els estats membres participants. Estos actes no es consideraran patrimoni que hagen d'acceptar els estats candidats a l'adhesió a la Unió.

TÍTOL V

**DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A
L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ I
DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES RELATIVES A
LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT
COMUNA**

CAPÍTOL 1

**DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A
L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ**

Article 11

1. L'acció de la Unió en l'escena internacional es basarà en els principis que n'han inspirat la creació, el desenrotllament i l'ampliació, i que pretén fomentar en la resta del món: la democràcia, l'Estat de dret, la universalitat i indivisibilitat dels drets humans i de les llibertats fonamentals, el respecte de la dignitat humana, els principis d'igualtat i solidaritat i el respecte dels principis de la Carta de les Nacions Unides i del dret internacional.

La Unió procurarà desenrotllar relacions i crear associacions amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals, regionals o mundials que compartisquen els principis mencionats en el paràgraf primer. Promourà solucions multilaterals als problemes comuns, en particular en el marc de les Nacions Unides.

2. La Unió definirà i executarà polítiques comunes i accions, i s'esforçarà per aconseguir un alt grau de cooperació en tots els àmbits de les relacions internacionals a fi de:

a) defensar els seus valors, els seus interessos fonamentals, la seua seguretat, la seua independència i la seua integritat;

b) consolidar i protegir la democràcia, l'Estat de dret, els drets humans i els principis del dret internacional;

c) mantindre la pau, previndre els conflictes i reforçar la seguretat internacional, d'acord amb els propòsits i principis de la Carta de les Nacions Unides, així com amb els principis de l'Acta Final d'Hèlsinki i els objectius de la Carta de París, inclosos els relacionats amb les fronteres exteriors;

d) donar suport al desenrotllament sostenible en els plans econòmic, social i mediambiental dels països en desenrotllament, amb l'objectiu fonamental d'eradicar la pobresa;

e) fomentar la integració de tots els països en l'economia mundial, entre altres coses per mitjà de la supressió progressiva dels obstacles al comerç internacional;

f) contribuir a elaborar mesures internacionals de protecció i millora de la qualitat del medi ambient i de la gestió sostenible dels recursos naturals mundials, per a aconseguir el desenrotllament sostenible;

g) ajudar les poblacions, els països i les regions que s'enfronten a catàstrofes naturals o d'origen humà; i

h) promoure un sistema internacional basat en una cooperació multilateral sòlida i en una bona governança mundial.

3. La Unió respectarà els principis i perseguirà els objectius enunciat en els apartats 1 i 2 en l'elaboració i execució de la seua acció exterior en els distints àmbits compresos en el present títol i en la quinta part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, així com els aspectes exteriors de les seues altres polítiques.

La Unió vetlarà per mantindre la coherència entre els distints àmbits de la seua acció exterior, i entre estos i les seues altres polítiques. El Consell i la Comissió, assistits per l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, garantiran esta coherència i cooperaran a este efecte.

Article 12

1. Basant-se en els principis i objectius enunciat en l'article 11, el Consell Europeu determinarà els interessos i objectius estratègics de la Unió.

Les decisions del Consell Europeu sobre els interessos i objectius estratègics de la Unió tractaran de la política exterior i de seguretat comuna i d'altres àmbits de l'acció exterior de la Unió. Estes decisions podran referir-se a les relacions de la Unió amb un país o una regió, o tindre un plantejament temàtic. Definiran la seua duració i els mitjans que hauran de facilitar la Unió i els estats membres.

El Consell Europeu es pronunciarà per unanimitat, basant-se en una recomanació del Consell adoptada per este segons les modalitats previstes per a cada àmbit. Les decisions del Consell Europeu s'executaran d'acord amb els procediments establits en els Tractats.

2. L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, en l'àmbit de la política exterior i de seguretat comuna, i la Comissió, en els altres àmbits de l'acció exterior, podran presentar propostes conjuntes al Consell.

CAPÍTOL 2

DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES SOBRE LA
POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT
COMUNA

SECCIÓ 1

DISPOSICIONS COMUNES

Article 23

L'acció de la Unió en l'escena internacional, en virtut del present capítol, es basarà en els principis, perseguirà els objectius i es realitzarà de conformitat amb les disposicions generals enunciades en el capítol 1.

Article 24

(antic article 11 TUE)

1. La competència de la Unió en matèria de política exterior i de seguretat comuna comprendrà tots els àmbits de la política exterior i totes les qüestions relatives a la seguretat de la Unió, inclosa la definició progressiva d'una política comuna de defensa que podrà conduir a una defensa comuna.

La política exterior i de seguretat comuna està subjecta a regles i procediments específics. Serà definida i duta a terme pel Consell Europeu i pel Consell, que hauran de pronunciar-se per unanimitat, excepte quan els Tractats disposen una altra cosa. Queda exclosa l'adopció d'actes legislatius. La política exterior i de seguretat comuna serà executada per l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i pels estats membres, de conformitat amb els Tractats. La funció específica del Parlament Europeu i de la Comissió en este àmbit es definix en els Tractats. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea no tindrà competència respecte a estes disposicions, a excepció de la seua competència per a verificar el respecte a l'article 40 del present tractat i controlar la legalitat de determinades decisions previstes en el paràgraf segon de l'article 275 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

2. En el marc dels principis i dels objectius de la seua acció exterior, la Unió dirigirà, definirà i executarà una política exterior i de seguretat comuna basada en el desenrotllament de la solidaritat política mútua dels estats membres, en la identificació dels assumptes que presenten un interès general i en la consecució d'una convergència cada vegada més gran de l'actuació dels estats membres.

3. Els estats membres donaran suport actiu i sense reserves a la política exterior i de seguretat de la Unió, amb esperit de lleialtat i solidaritat mútua i respectaran l'acció de la Unió en este àmbit. Els estats membres treballaran conjuntament per a intensificar i desenrotllar la seua solidaritat política mútua. S'abstindran de tota acció contrària als interessos de la Unió o que pugja perjudicar la seua eficàcia com a força de cohesió en les relacions internacionals.

El Consell i l'alt representant vetllaran pel respecte d'estos principis.

Article 25

(antic article 12 TUE)

La Unió dirigirà la política exterior i de seguretat comuna:

a) definint les seues orientacions generals;
b) adoptant decisions per les quals s'establisquen:

- i) les accions que ha de dur a terme la Unió;
- ii) les posicions que ha d'adoptar la Unió;
- iii) les modalitats d'execució de les decisions previstes en els punts i) i ii);

i
c) reforçant la cooperació sistemàtica entre els estats membres per a dur a terme les seues polítiques.

Article 26

(antic article 13 TUE)

1. El Consell Europeu determinarà els interessos estratègics de la Unió, fixarà els objectius i definirà les orientacions generals de la política exterior i de seguretat comuna, inclosos els assumptes que tinguen repercussions en matèria de defensa. Adoptarà les decisions que resulten necessàries.

Si un esdeveniment internacional així ho exigix, el president del Consell Europeu convocarà una reunió extraordinària del Consell Europeu per a definir les línies estratègiques de la política de la Unió davant d'eixe esdeveniment.

2. Basant-se en les orientacions generals i en les línies estratègiques definides pel Consell Europeu, el Consell elaborarà la política exterior i de seguretat comuna i adoptarà les decisions necessàries per a definir i aplicar esta política.

El Consell i l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat

vetllaran per la unitat, la coherència i l'eficàcia de l'acció de la Unió.

3. La política exterior i de seguretat comuna serà executada per l'alt representant i pels estats membres, utilitzant els mitjans nacionals i els de la Unió.

Article 27

1. L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, que presidirà el Consell d'Assumptes Exteriors, contribuirà amb les seues propostes a elaborar la política exterior i de seguretat comuna i s'encarregarà d'executar les decisions adoptades pel Consell Europeu i el Consell.

2. L'alt representant representarà la Unió en les matèries relatives a la política exterior i de seguretat comuna. Dirigirà el diàleg polític amb tercers en nom de la Unió i expressarà la posició de la Unió en les organitzacions internacionals i en les conferències internacionals.

3. En l'exercici del seu mandat, l'alt representant serà assistit per un servei europeu d'acció exterior. Este servei treballarà en col·laboració amb els serveis diplomàtics dels estats membres, i estarà compost per funcionaris dels serveis competents de la Secretaria General del Consell i de la Comissió i per personal en comissió de serveis dels serveis diplomàtics nacionals. L'organització i el funcionament del Servei Europeu d'Acció Exterior s'establiran mitjançant una decisió del Consell, que es pronunciarà a proposta de l'alt representant, després de consultar el Parlament Europeu i ser aprovat per la Comissió.

Article 28

(antic article 14 TUE)

1. Quan una situació internacional exigisca una acció operativa de la Unió, el Consell adoptarà les decisions necessàries. Estes fixaran els objectius, l'abast, els mitjans que ha de facilitar a la Unió, les condicions de la seua execució i, en cas necessari, la seua duració.

Si es produïra un canvi de circumstàncies amb clara incidència sobre un assumpte objecte d'esta decisió, el Consell revisarà els principis i objectius d'eixa decisió i adoptarà les decisions necessàries.

2. Les decisions previstes en l'apartat 1 seran vinculants per als estats membres en les posicions que adopten i en el desenrotllament de la seua acció.

3. Quan hi haja qualsevol pla per a adoptar una posició nacional o emprendre una acció na-

cional en aplicació d'una de les decisions previstes en l'apartat 1, l'Estat membre de què es tracte proporcionarà informació en un termini que permeta, en cas necessari, una concertació prèvia en el si del Consell. L'obligació d'informació prèvia no s'aplicarà a les mesures que constitueixen una mera transposició a l'àmbit nacional de les decisions del Consell.

4. En cas d'imperiosa necessitat derivada de l'evolució de la situació i a falta de revisió d'una de les decisions del Consell a què es referix l'apartat 1, els estats membres podran adoptar amb caràcter d'urgència les mesures necessàries, tenint en compte els objectius generals d'eixa decisió. L'Estat membre de què es tracte informarà el Consell immediatament d'estes mesures.

5. En cas que un Estat membre tinga dificultats importants per a aplicar una decisió prevista en el present article, sol·licitarà al Consell que delibere sobre això i busque les solucions adequades. Estes solucions no podran ser contràries als objectius de la decisió prevista en l'apartat 1 ni minvar-ne l'eficàcia.

Article 29

(antic article 15 TUE)

El Consell adoptarà decisions que definiran l'enfocament de la Unió sobre un assumpte concret de caràcter geogràfic o temàtic. Els estats membres vetllaran perquè les seues polítiques nacionals siguin conformes amb les posicions de la Unió.

Article 30

(antic article 22 TUE)

1. Qualsevol Estat membre, l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, o l'alt representant amb el suport de la Comissió, podrà plantejar al Consell qualsevol qüestió relacionada amb la política exterior i de seguretat comuna i presentar, respectivament, iniciatives o propostes al Consell.

2. En els casos que requerisquen una decisió ràpida, l'alt representant convocarà, d'ofici o a petició d'un Estat membre, una reunió extraordinària del Consell, en un termini de quaranta-hores o, en cas de necessitat absoluta, en un termini més breu.

Article 31

(antic article 23 TUE)

1. El Consell Europeu i el Consell adoptaran per unanimitat les decisions de què tracta el pre-

sent capítol, excepte en els casos en què el present capítol dispose una altra cosa. S'exclou l'adopció d'actes legislatius.

Quan un membre del Consell s'abstingui en una votació, podrà acompanyar la seua abstenció d'una declaració formal efectuada de conformitat amb el present paràgraf. En eixe cas, no estarà obligat a aplicar la decisió, però admetrà que esta siga vinculant per a la Unió. En un esperit de solidaritat mútua, l'Estat membre de què es tracte s'abstindrà de qualsevol acció que pugui obstaculitzar o impedir l'acció de la Unió basada en esta decisió, i els altres estats membres respectaran la seua posició. En cas que el nombre de membres del Consell que acompanya la seua abstenció d'esta declaració represente almenys un terç dels estats membres que reuniten com a mínim un terç de la població de la Unió, no s'adoptarà la decisió.

2. Com a excepció al que disposa l'apartat 1, el Consell adoptarà per majoria qualificada:

- una decisió que establisca una acció o una posició de la Unió a partir d'una decisió del Consell Europeu relativa als interessos i objectius estratègics de la Unió prevista en l'apartat 1 de l'article 22;
- una decisió que establisca una acció o una posició de la Unió a partir d'una proposta presentada per l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat en resposta a una petició específica que el Consell Europeu li haja dirigit bé per iniciativa pròpia, bé per iniciativa de l'alt representant;
- qualsevol decisió per la qual s'aplique una decisió que establisca una acció o una posició de la Unió;
- la designació d'un representant especial de conformitat amb l'article 33.

Si un membre del Consell declara que, per motius vitals i explícits de política nacional, té la intenció d'oposar-se a l'adopció d'una decisió que s'haja d'adoptar per majoria qualificada, no es procedirà a la votació. L'alt representant intentarà trobar, en estret contacte amb l'Estat membre de què es tracte, una solució acceptable per a este. Si no es troba una solució, el Consell, per majoria qualificada, podrà demanar que l'assumpte es remeta al Consell Europeu amb vista a adoptar una decisió per unanimitat.

3. El Consell Europeu podrà adoptar per unanimitat una decisió que establisca que el Consell es pronuncie per majoria qualificada en casos diferents dels previstos en l'apartat 2.

4. Els apartats 2 i 3 no s'aplicaran a les decisions que tinguen repercussions en l'àmbit militar o de la defensa.

5. Pel que fa a qüestions de procediment, el Consell es pronunciarà per majoria dels membres que el componen.

Article 32

(antic article 16 TUE)

Els estats membres es consultaran en el si del Consell Europeu i del Consell sobre qualsevol qüestió de política exterior i de seguretat d'interés general a fi de definir un enfocament comú. Abans d'emprendre qualsevol actuació en l'escena internacional o d'assumir qualsevol compromís que pugui afectar els interessos de la Unió, cada Estat membre consultarà els altres en el si del Consell Europeu o del Consell. Els estats membres garantirán, per mitjà de la convergència de la seua actuació, que la Unió pugui defensar els seus interessos i valors en l'escena internacional. Els estats membres seran solidaris entre si.

Quan el Consell Europeu o el Consell haja establert un enfocament comú de la Unió en el sentit del paràgraf primer, l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i els ministres d'Assumptes Exteriors dels estats membres coordinaran la seua actuació en el si del Consell.

Les missions diplomàtiques dels estats membres i les delegacions de la Unió en els tercers països i davant de les organitzacions internacionals cooperaran entre si i contribuirán a la formulació i posada en pràctica de l'enfocament comú.

Article 33

(antic article 18 TUE)

A proposta de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, el Consell podrà designar un representant especial proveït d'un mandat en relació amb qüestions polítiques concretes. El representant especial exercirà el seu mandat sota l'autoritat de l'alt representant.

Article 34

(antic article 19 TUE)

1. Els estats membres coordinaran la seua acció en les organitzacions internacionals i en les conferències internacionals. Els estats membres defensaran en eixos fòrums les posicions de la Unió. L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat organitzarà esta coordinació.

En les organitzacions internacionals i en les conferències internacionals en què no participen tots els estats membres, aquells que hi participen defendran les posicions de la Unió.

2. De conformitat amb l'apartat 3 de l'article 24, els estats membres representats en organitzacions internacionals o en conferències internacionals en què no participen tots els estats membres mantindran informats els altres, així com l'alt representant, sobre qualsevol qüestió d'interès comú.

Els estats membres que també són membres del Consell de Seguretat de les Nacions Unides es concertaran entre si i tindran correctament informats els altres estats membres i l'alt representant. Els estats membres que són membres del Consell de Seguretat defendran, en l'exercici de les seues funcions, les posicions i els interessos de la Unió, sense perjudi de les responsabilitats que els incumbisquen en virtut de les disposicions de la Carta de les Nacions Unides.

Quan la Unió haja definit una posició sobre un tema inclòs en l'orde del dia del Consell de Seguretat de les Nacions Unides, els estats membres que en siguen membres demanaran que s'invite l'alt representant a presentar la posició de la Unió.

Article 35

(antic article 20 TUE)

Les missions diplomàtiques i consulars dels estats membres i les delegacions de la Unió en els tercers països i en les conferències internacionals, així com les seues representacions davant de les organitzacions internacionals, cooperaran per a garantir el respecte i l'execució de les decisions que establisquen posicions o accions de la Unió adoptades en virtut del present capítol.

Intensificaran la seua cooperació intercanviant informació i procedint a valoracions comunes.

Contribuiran a l'aplicació del dret de protecció dels ciutadans de la Unió en el territori de tercers països, establert en la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, així com de les mesures adoptades en aplicació de l'article 23 del dit tractat.

Article 36

(antic article 21 TUE)

L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat consultarà periòdicament el Parlament Europeu sobre els as-

pectes principals i les opcions fonamentals de la política exterior i de seguretat comuna i de la política comuna de seguretat i defensa, i l'informarà de l'evolució d'estes polítiques. Vetlarà perquè es tinguen degudament en compte les opinions del Parlament Europeu. Els representants especials podran estar associats a la informació al Parlament Europeu.

El Parlament Europeu podrà dirigir preguntes o formular recomanacions al Consell i a l'alt representant. Dos vegades a l'any procedirà a un debat sobre els progressos realitzats en el desenrotllament de la política exterior i de seguretat comuna, inclosa la política comuna de seguretat i defensa.

Article 37

(antic article 24 TUE)

La Unió podrà subscriure acords amb un o més estats o organitzacions internacionals en els àmbits compresos en el present capítol.

Article 38

(antic article 25 TUE)

Sense perjudi de les disposicions de l'article 240 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, un Comité Polític i de Seguretat seguirà la situació internacional en els àmbits concernents a la política exterior i de seguretat comuna, i contribuirà a definir la política per mitjà de l'emissió de dictàmens dirigits al Consell, bé a instància d'este, de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat o per iniciativa pròpia. Així mateix, supervisarà l'execució de les polítiques acordades, sense perjudi de les competències de l'alt representant.

En el marc del present capítol, el Comité Polític i de Seguretat exercirà, sota la responsabilitat del Consell i de l'alt representant, el control polític i la direcció estratègica de les operacions de gestió de crisis previstes en l'article 43.

Als efectes d'una operació de gestió de crisi i per al temps que dure esta operació, segons determine el Consell, este podrà autoritzar el Comité a adoptar les decisions adequades respecte al control polític i a la direcció estratègica de l'operació.

Article 39

De conformitat amb el que disposa l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i per derogació de l'apartat 2 del mateix

article, el Consell adoptarà una decisió que fixe les normes sobre protecció de les persones físiques respecte al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació del present capítol, i sobre la lliure circulació d'estes dades. El respecte d'estes normes estarà sotmés al control d'autoritats independents.

Article 40

(antic article 47 TUE)

L'execució de la política exterior i de seguretat comuna no afectarà l'aplicació dels procediments i l'abast respectiu de les atribucions de les institucions establits en els Tractats per a l'exercici de les competències de la Unió fixades en els articles 3 a 6 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Així mateix, l'execució de les polítiques a què es referixen estos articles no afectarà l'aplicació dels procediments i l'abast respectiu de les atribucions de les institucions establits en els Tractats per a l'exercici de les competències de la Unió en virtut del present capítol.

Article 41

(antic article 28 TUE)

1. Els gastos administratius que l'aplicació del present capítol ocasiona a les institucions seran a càrrec del pressupost de la Unió.

2. Els gastos operatius derivats de l'aplicació del present capítol també seran a càrrec del pressupost de la Unió, excepte els relatius a les operacions que tinguen repercussions en l'àmbit militar o de la defensa i els casos en què el Consell decidisca, per unanimitat, una altra cosa.

Quan els gastos no siguen a càrrec del pressupost de la Unió, seran a càrrec dels estats membres d'acord amb una clau de repartiment basada en el producte nacional brut, a menys que el Consell decidisca per unanimitat una altra cosa. Pel que fa als gastos derivats de les operacions que tinguen repercussions en l'àmbit militar o de la defensa, els estats membres els representants dels quals en el Consell hagen efectuat una declaració formal d'acord amb el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 31 no estaran obligats a contribuir al seu finançament.

3. El Consell adoptarà una decisió per la qual s'establisquen els procediments específics per a garantir l'accés ràpid als crèdits del pressupost de la Unió destinats al finançament urgent d'iniciatives en el marc de la política exterior i de seguretat comuna, en particular els preparatius

d'una de les missions previstes en l'apartat 1 de l'article 42 i en l'article 43. El Consell es pronunciarà després de consultar el Parlament Europeu.

Els preparatius de les missions referides en l'apartat 1 de l'article 42 i en l'article 43 que no s'imputen al pressupost de la Unió es finançaran amb un fons inicial constituït per contribucions dels estats membres.

El Consell adoptarà per majoria qualificada, a proposta de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, les decisions que establisquen:

- a) les modalitats de constitució i de finançament del fons inicial, en particular els imports financers assignats a este;
- b) les modalitats de gestió del fons inicial;
- c) les modalitats de control financer.

Quan la missió prevista de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 42 i l'article 43 no puga imputar-se al pressupost de la Unió, el Consell autoritzarà l'alt representant a utilitzar este fons. L'alt representant informarà el Consell de l'execució d'este mandat.

SECCIÓ 2

DISPOSICIONS SOBRE LA POLÍTICA COMUNA DE SEGURETAT I DEFENSA

Article 42

(antic article 17 TUE)

1. La política comuna de seguretat i defensa forma part integrant de la política exterior i de seguretat comuna. Oferirà a la Unió una capacitat operativa basada en mitjans civils i militars. La Unió hi podrà recórrer en missions en l'exterior de la Unió a fi de garantir el manteniment de la pau, la prevenció de conflictes i el reforçament de la seguretat internacional, d'acord amb els principis de la Carta de les Nacions Unides. L'execució d'estes tasques es basarà en les capacitats proporcionades pels estats membres.

2. La política comuna de seguretat i defensa inclourà la definició progressiva d'una política comuna de defensa de la Unió. Esta conduirà a una defensa comuna una vegada que el Consell Europeu ho haja decidit per unanimitat. En este cas, el Consell Europeu recomanarà als estats membres que adopten una decisió en este sentit de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

La política de la Unió d'acord amb la present secció no afectarà el caràcter específic de la política de seguretat i de defensa de determinats

estats membres, respectarà les obligacions derivades del Tractat de l'Atlàntic Nord per a determinats estats membres que consideren que la seua defensa comuna es realitza dins de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord (OTAN) i serà compatible amb la política de seguretat i de defensa comuna establida en este marc.

3. Els estats membres posaran a disposició de la Unió, als efectes de l'aplicació de la política comuna de seguretat i defensa, capacitats civils i militars per a contribuir als objectius definits pel Consell. Els estats membres que constituïsquen entre si forces multinacionals podran així mateix posar-les a disposició de la política comuna de seguretat i defensa.

Els estats membres es comprometen a millorar progressivament les seues capacitats militars. L'Agència, en l'àmbit del desenrotllament de les capacitats de defensa, la investigació, l'adquisició i l'armament (denominada d'ara en avant «Agència Europea de Defensa»), determinarà les necessitats operatives, fomentarà mesures per a satisfer-les, contribuirà a definir i, quan siga necessari, a aplicar qualsevol mesura oportuna per a reforçar la base industrial i tecnològica del sector de la defensa, participarà en la definició d'una política europea de capacitats i d'armament i assistirà el Consell en l'avaluació de la millora de les capacitats militars.

4. El Consell adoptarà per unanimitat, a proposta de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat o a iniciativa d'un Estat membre, les decisions relatives a la política comuna de seguretat i defensa, incloses les relatives a l'inici d'una missió prevista en el present article. L'alt representant podrà proposar que es recórrega a mitjans nacionals i als instruments de la Unió, si és el cas conjuntament amb la Comissió.

5. El Consell podrà encomanar la realització d'una missió, en el marc de la Unió, a un grup d'estats membres a fi de defendre els valors i afavorir els interessos de la Unió. La realització d'esta missió es regirà per l'article 44.

6. Els estats membres que complisquen criteris més elevats de capacitats militars i que hagen subscrit compromisos més vinculants en la matèria per a realitzar les missions més exigents establiran una cooperació estructurada permanent en el marc de la Unió. Esta cooperació es regirà per l'article 46 i no afectarà el que disposa l'article 43.

7. Si un Estat membre és objecte d'una agressió armada en el seu territori, els altres estats membres li deuran ajuda i assistència amb

tots els mitjans al seu abast, de conformitat amb l'article 51 de la Carta de les Nacions Unides. Això s'entén sense perjuí del caràcter específic de la política de seguretat i defensa de determinats estats membres.

Els compromisos i la cooperació en este àmbit seguiran ajustant-se als compromisos adquirits en el marc de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, que continuarà sent, per als estats membres que en formen part, el fonament de la seua defensa col·lectiva i l'organisme d'execució d'esta.

Article 43

1. Les missions previstes en l'apartat 1 de l'article 42, en les quals la Unió podrà recórrer a mitjans civils i militars, comprendran les actuacions conjuntes en matèria de desarmament, les missions humanitàries i de rescat, les missions d'assessorament i assistència en qüestions militars, les missions de prevenció de conflictes i de manteniment de la pau, les missions en què intervinguen forces de combat per a la gestió de crisis, incloses les missions de restabliment de la pau i les operacions d'estabilització al terme dels conflictes. Totes estes missions podran contribuir a la lluita contra el terrorisme, entre altres coses per mitjà del suport prestat a tercers països per a combatre'l en el seu territori.

2. El Consell adoptarà les decisions relatives a les missions referides en l'apartat 1, i en definirà l'objectiu, l'abast i les normes generals d'execució. L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, sota l'autoritat del Consell i en contacte estret i permanent amb el Comitè Polític i de Seguretat, es farà càrrec de la coordinació dels aspectes civils i militars d'estes missions.

Article 44

1. En el marc de les decisions adoptades de conformitat amb l'article 43, el Consell podrà encomanar la realització d'una missió a un grup d'estats membres que ho desitgen i que disposen de les capacitats necessàries per a esta missió. La gestió de la missió s'acordarà entre estos estats membres, en associació amb l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

2. Els estats membres que participen en la realització de la missió informaran periòdicament el Consell del progrés de la missió, per iniciativa pròpia o a petició d'un Estat membre. Els estats membres participants comunicaran

immediatament al Consell si la realització de la missió ocasiona conseqüències importants o exigeix una modificació de l'objectiu, l'abast o les condicions de la missió establits en les decisions a què es referix l'apartat 1. En estos casos, el Consell adoptarà les decisions necessàries.

Article 45

1. L'Agència Europea de Defensa a què es referix l'apartat 3 de l'article 42 estarà sota l'autoritat del Consell i tindrà com a missió:

a) contribuir a definir els objectius de capacitats militars dels estats membres i a avaluar el respecte dels compromisos de capacitats contrets pels estats membres;

b) promoure l'harmonització de les necessitats operatives i l'adopció de mètodes d'adquisició eficaç i compatibles;

c) proposar projectes multilaterals per a complir els objectius de capacitats militars i coordinar els programes executats pels estats membres i la gestió de programes de cooperació específics;

d) donar suport a la investigació sobre tecnologia de defensa i coordinar i planificar activitats d'investigació conjuntes i estudis de solucions tècniques que responguen a les futures necessitats operatives;

e) contribuir a definir i, si és el cas, aplicar qualsevol mesura oportuna per a reforçar la base industrial i tecnològica del sector de la defensa i per a millorar l'eficàcia dels gastos militars.

2. L'Agència Europea de Defensa estarà oberta a tots els estats membres que desitgen participar-hi. El Consell adoptarà per majoria qualificada una decisió en què es determinarà l'estatut, la seu i la manera de funcionament de l'Agència. La decisió tindrà en compte el grau de participació efectiva en les activitats de l'Agència. Dins d'esta es constituïran grups específics, formats pels estats membres que realitzen projectes conjunts. L'Agència exercirà les seues funcions en coordinació amb la Comissió quan siga necessari.

Article 46

1. Els estats membres que desitgen participar en la cooperació estructurada permanent referida en l'apartat 6 de l'article 42 i que reunisquen els criteris i assumisquen els compromisos en matèria de capacitats militars que figuren en el Protocol sobre la cooperació estructurada permanent notificaran la seua intenció al Consell i

a l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

2. En un termini de tres mesos a partir de la notificació mencionada en l'apartat 1, el Consell adoptarà una decisió per la qual s'establisca la cooperació estructurada permanent i es fixe la llista dels estats membres participants. El Consell, després de consultar l'alt representant, es pronunciarà per majoria qualificada.

3. Qualsevol Estat membre que, en una fase posterior, desitge participar en la cooperació estructurada permanent, notificarà la seua intenció al Consell i a l'alt representant.

El Consell adoptarà una decisió per la qual es confirme la participació de l'Estat membre de què es tracte, que complisca els criteris i assumisca els compromisos enunciats en els articles 1 i 2 del Protocol sobre la cooperació estructurada permanent. El Consell, després de consultar l'alt representant, es pronunciarà per majoria qualificada. Només participaran en la votació els membres del Consell que representen els estats membres participants.

La majoria qualificada es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

4. Si un Estat membre participant deixa de complir els criteris o no pot assumir els compromisos referits en els articles 1 i 2 del Protocol sobre la cooperació estructurada permanent, el Consell podrà adoptar una decisió que suspenga la participació d'eixe Estat.

El Consell es pronunciarà per majoria qualificada. Només participaran en la votació els membres del Consell que representen els estats membres participants, a excepció de l'Estat membre de què es tracte.

La majoria qualificada es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

5. Si un Estat membre participant decidix abandonar la cooperació estructurada permanent, notificarà la seua decisió al Consell, el qual prendrà nota que ha finalitzat la participació d'eixe Estat membre.

6. Les decisions i les recomanacions del Consell en el marc de la cooperació estructurada permanent, diferents de les previstes en els apartats 2 a 5, s'adoptaran per unanimitat. Als efectes de l'aplicació del present apartat, la unanimitat estarà constituïda únicament pels vots dels representants dels estats membres participants.

TÍTOL VI

DISPOSICIONS FINALS

Article 47

La Unió té personalitat jurídica.

Article 48

(antic article 48 TUE)

1. Els Tractats podran modificar-se d'acord amb un procediment de revisió ordinari. També podran modificar-se d'acord amb procediments de revisió simplificats.

Procediment de revisió ordinari

2. El Govern de qualsevol Estat membre, el Parlament Europeu o la Comissió podran presentar al Consell projectes de revisió dels Tractats. Estos projectes podran tindre com a finalitat, entre altres, augmentar o reduir les competències atribuïdes a la Unió en els Tractats. El Consell remetrà estos projectes al Consell Europeu i els notificarà als parlaments nacionals.

3. Si el Consell Europeu, després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió, adopta per majoria simple una decisió favorable a l'examen de les modificacions proposades, el president del Consell Europeu convocarà una convenció composta per representants dels parlaments nacionals, dels caps d'Estat o de govern dels estats membres, del Parlament Europeu i de la Comissió. Quan es tracte de modificacions institucionals en l'àmbit monetari, es consultarà també el Banc Central Europeu. La convenció examinarà els projectes de revisió i adoptarà per consens una recomanació dirigida a una conferència de representants dels governs dels estats membres segons el que disposa l'apartat 4.

El Consell Europeu podrà decidir per majoria simple, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, no convocar una convenció quan la importància de les modificacions no ho justifique. En este últim cas, el Consell Europeu establirà un mandat per a una conferència de representants dels governs dels estats membres.

4. El president del Consell convocarà una conferència de representants dels governs dels estats membres a fi que s'aproven de comú acord les modificacions que hagen d'introduir-se en els Tractats.

Les modificacions entraran en vigor després d'haver sigut ratificades per tots els estats

membres de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

5. Si, transcorregut un termini de dos anys des de la firma d'un tractat modificatiu dels Tractats, les quatre quintes parts dels estats membres l'han ratificat i un o més estats membres han trobat dificultats per a procedir a eixa ratificació, el Consell Europeu examinarà la qüestió.

Procediments de revisió simplificats

6. El Govern de qualsevol Estat membre, el Parlament Europeu o la Comissió podran presentar al Consell Europeu projectes de revisió de la totalitat o part de les disposicions de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, relatives a les polítiques i accions internes de la Unió.

El Consell Europeu podrà adoptar una decisió que modifique la totalitat o part de les disposicions de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. El Consell Europeu es pronunciarà per unanimitat després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió, així com el Banc Central Europeu en el cas de modificacions institucionals en l'àmbit monetari. Esta decisió només entrarà en vigor una vegada que haja sigut aprovada pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

La decisió prevista en el paràgraf segon no podrà augmentar les competències atribuïdes a la Unió pels Tractats.

7. Quan el Tractat de Funcionament de la Unió Europea o el títol V del present tractat disposen que el Consell es pronuncie per unanimitat en un àmbit o en un cas determinat, el Consell Europeu podrà adoptar una decisió que autoritze el Consell a pronunciar-se per majoria qualificada en eixe àmbit o en eixe cas. El present paràgraf no s'aplicarà a les decisions que tinguen repercussions militars o en l'àmbit de la defensa.

Quan el Tractat de Funcionament de la Unió Europea dispose que el Consell adopte actes legislatius d'acord amb un procediment legislatiu especial, el Consell Europeu podrà adoptar una decisió que autoritze a adoptar eixos actes d'acord amb el procediment legislatiu ordinari.

Qualsevol iniciativa presa pel Consell Europeu en virtut dels paràgrafs primer o segon es transmetrà als parlaments nacionals. En cas d'oposició d'un parlament nacional notificada en un termini de sis mesos a partir d'esta transmissió, no s'adoptarà la decisió prevista en els paràgrafs primer o segon. Si no hi ha oposició, el

Consell Europeu podrà adoptar l'esmentada decisió.

Per a l'adopció de les decisions previstes en els paràgrafs primer o segon, el Consell Europeu es pronunciarà per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, que es pronunciarà per majoria dels membres que el componen.

Article 49

(antic article 49 TUE)

Qualsevol Estat europeu que respecte els valors mencionats en l'article 2 i es comprometa a promoure'ls podrà sol·licitar l'ingrés com a membre en la Unió. El Parlament Europeu i els parlaments nacionals seran informats d'esta sol·licitud. L'Estat sol·licitant dirigirà la seua sol·licitud al Consell, que es pronunciarà per unanimitat després de consultar la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, el qual es pronunciarà per majoria dels membres que el componen. Es tindran en compte els criteris d'elegibilitat acordats pel Consell Europeu.

Les condicions d'admissió i les adaptacions que esta admissió comporta en relació amb els Tractats sobre els quals es funda la Unió seran objecte d'un acord entre els estats membres i l'Estat sol·licitant. Este acord se sotmetrà a la ratificació de tots els estats contractants, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

Article 50

1. Qualsevol Estat membre podrà decidir, de conformitat amb les seues normes constitucionals, retirar-se de la Unió.

2. L'Estat membre que decidisca retirar-se'n notificarà la seua intenció al Consell Europeu. En vista de les orientacions del Consell Europeu, la Unió negociarà i subscriurà amb eixe Estat un acord que establirà les condicions de la seua retirada, tenint en compte el marc de les seues relacions futures amb la Unió. Este acord es negociarà d'acord amb l'apartat 3 de l'article 218 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. El Consell el subscriurà en nom de la Unió per majoria qualificada, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

3. Els Tractats deixaran d'aplicar-se a l'Estat de què es tracte a partir de la data d'entrada en vigor de l'acord de retirada o, si no n'hi ha, al cap de dos anys de la notificació a què es referix l'apartat 2, excepte si el Consell Europeu, d'acord

amb l'Estat interessat, decidix per unanimitat prorrogar este termini.

4. Als efectes dels apartats 2 i 3, el membre del Consell Europeu i del Consell que represente l'Estat membre que es retire no participarà ni en les deliberacions ni en les decisions del Consell Europeu o del Consell que l'afecten.

La majoria qualificada es definirà de conformitat amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

5. Si l'Estat membre que s'ha retirat de la Unió sol·licita novament l'adhesió, la seua sol·licitud se sotmetrà al procediment establert en l'article 49.

Article 51

Els protocols i annexos dels Tractats en formen part integrant.

Article 52

1. Els Tractats s'aplicaran al Regne de Bèlgica, a la República de Bulgària, a la República Txeca, al Regne de Dinamarca, a la República Federal d'Alemanya, a la República d'Estònia, a Irlanda, a la República Hel·lènica, al Regne d'Espanya, a la República Francesa, a la República Italiana, a la República de Xipre, a la República de Letònia, a la República de Lituània, al Gran Ducat de Luxemburg, a la República d'Hongria, a la República de Malta, al Regne dels Països Baixos, a la República d'Àustria, a la República de Polònia, a la República Portuguesa, a Romania, a la República d'Eslovènia, a la República Eslovaca, a la República de Finlàndia, al Regne de Suècia i al Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord.

2. L'àmbit d'aplicació territorial dels Tractats s'especifica en l'article 355 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 53

(antic article 51 TUE)

El present tractat es conclou per un període de temps il·limitat.

Article 54

(antic article 52 TUE)

1. El present tractat serà ratificat per les altes parts contractants, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals. Els instruments de ratificació seran depositats davant del Govern de la República Italiana.

2. El present tractat entrarà en vigor l'1 de gener de 1993, sempre que s'hagen depositat tots els instruments de ratificació o, si no n'hi ha, el primer dia del mes següent al depòsit de l'instrument de ratificació de l'últim Estat signatari que complisca esta formalitat.

Article 55

(antic article 53 TUE)

1. El present tractat, redactat en un exemplar únic, en llengües alemanya, anglesa, búlgara, danesa, eslovaca, eslovena, espanyola, estoniana, finesa, francesa, grega, hongaresa, irlandesa, italiana, letona, lituana, maltesa, neerlandesa, polonesa, portuguesa, romanesa, sueca i txeca, els textos del qual en cada una d'estes llengües són igualment autèntics, serà depositat en els arxius del Govern de la República Italiana, que en remetrà una còpia autenticada a cada un dels governs dels restants estats signataris.

2. El present tractat podrà així mateix traduir-se a qualsevol altra llengua que determinen els estats membres entre aquelles que, de conformitat amb els seus ordenaments constitucionals, tinguen estatut de llengua oficial en la totalitat o en part del seu territori. L'Estat membre de què es tracte facilitarà una còpia certificada d'estes traduccions, que es depositarà en els arxius del Consell.

EN FE DE TOT AIXÒ, els plenipotenciaris sotasignats subscriuen el present tractat.

Fet a Maastricht, el set de febrer de mil nou-cents noranta-dos.

(no es reproduïx la llista de signataris)

2. VERSIÓ CONSOLIDADA DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

PREÀMBUL

SA MAJESTAT EL REI DELS BELGUES, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FEDERAL D'ALEMANYA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA FRANCESA, EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA ITALIANA, SA ALTESA REIAL LA GRAN DUQUESA DE LUXEMBURG, SA MAJESTAT LA REINA DELS PAÏSOS BAIXOS ⁽¹⁾,

RESOLTS a establir les bases d'una unió cada vegada més estreta entre els pobles europeus,

DECIDITS a assegurar, per mitjà d'una acció comuna, el progrés econòmic i social dels seus respectius estats, eliminant les barreres que dividixen Europa,

FIXANT com a fi essencial dels seus esforços la constant millora de les condicions de vida i de treball dels seus pobles,

RECONEIXENT que l'eliminació dels obstacles existents exigix una acció concertada per garantir un desenrotllament econòmic estable, un intercanvi comercial equilibrat i una competència lleial,

PREOCUPATS per reforçar la unitat de les seues economies i assegurar-ne el desenrotllament harmoniós, reduint les diferències entre les diverses regions i el retard de les menys afavorides,

DESITJOSOS de contribuir, per mitjà d'una política comercial comuna, a la progressiva supressió de les restriccions als intercanvis internacionals,

PRETENENT reforçar la solidaritat d'Europa amb els països d'ultramar i desitjant assegurar el desenrotllament de la seua prosperitat, de conformitat amb els principis de la Carta de les Nacions Unides,

RESOLTS a consolidar, per mitjà de la constitució d'este conjunt de recursos, la defensa de la pau i la llibertat i invitant els altres pobles d'Europa que participen d'este ideal a associar-se al seu esforç,

DECIDITS a promoure el desenrotllament del nivell de coneixement més elevat possible per als seus pobles a través d'un ampli accés a l'educació i de la contínua actualització d'eixos coneixements,

HAN DESIGNAT amb este fi com a plenipotenciaris:

(no es reproduïx la llista dels plenipotenciaris)

ELS QUALS, després d'haver intercanviat els seus plens poders, reconeguts en bona i deguda forma, han convingut les disposicions següents.

PRIMERA PART

PRINCIPIS

Article 1

1. El present tractat organitza el funcionament de la Unió i determina els àmbits, la delimitació i les condicions d'exercici de les seues competències.

2. El present tractat i el Tractat de la Unió Europea constitueixen els Tractats sobre els quals es fonamenta la Unió. Estos dos Tractats, que tenen el mateix valor jurídic, es designaran amb l'expressió «els Tractats».

TÍTOL I

CATEGORIES I ÀMBITS DE COMPETÈNCIES DE LA UNIÓ

Article 2

1. Quan els Tractats atribuïsquen a la Unió una competència exclusiva en un àmbit determinat, només la Unió podrà legislar i adoptar actes jurídicament vinculants, mentre que els estats membres, com a tals, únicament podran fer-ho si són facultats per la Unió o per a aplicar actes de la Unió.

2. Quan els Tractats atribuïsquen a la Unió una competència compartida amb els estats membres en un àmbit determinat, la Unió i els estats membres podran legislar i adoptar actes jurídicament vinculants en eixe àmbit. Els estats membres exerciran la seua competència en la mesura que la Unió no haja exercit la seua. Els estats membres exerciran novament la seua competència en la mesura que la Unió haja deixat d'exercir la seua.

3. Els estats membres coordinaran les seues polítiques econòmiques i d'ocupació segons les modalitats establides en el present tractat, per a la definició de les quals la Unió disposarà de competència.

⁽¹⁾ Posteriorment, la República de Bulgària, la República Txeca, el Regne de Dinamarca, la República d'Estònia, Irlanda, la República Hel·lènica, el Regne d'Espanya, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Hongria, la República de Malta, la República d'Àustria, la República de Polònia, la República Portuguesa, Romania, la República d'Eslovènia, la República d'Eslovàquia, la República de Finlàndia, el Regne de Suècia i el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord van passar a ser membres de la Unió Europea.

4. La Unió disposarà de competència, de conformitat amb el que disposa el Tractat de la Unió Europea, per a definir i aplicar una política exterior i de seguretat comuna, inclosa la definició progressiva d'una política comuna de defensa.

5. En determinats àmbits i en les condicions establides en els Tractats, la Unió disposarà de competència per a dur a terme accions destinades a donar suport a l'acció dels estats membres, coordinar-la o complementar-la, sense per això substituir la seua competència en eixos àmbits.

Els actes jurídicament vinculants de la Unió adoptats en virtut de les disposicions dels Tractats relatives a eixos àmbits no podran comportar cap harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

6. L'abast i les condicions d'exercici de les competències de la Unió es determinaran en les disposicions dels Tractats relatives a cada àmbit.

Article 3

1. La Unió disposarà de competència exclusiva en els àmbits següents:

- a) la unió duanera;
- b) l'establiment de les normes sobre competència necessàries per al funcionament del mercat interior;
- c) la política monetària dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda;
- d) la conservació dels recursos biològics marins dins de la política pesquera comuna;
- e) la política comercial comuna.

2. La Unió disposarà també de competència exclusiva per a la subscripció d'un acord internacional quan esta subscripció estiga prevista en un acte legislatiu de la Unió, quan siga necessària per a permetre-li exercir la seua competència interna o en la mesura que pugua afectar normes comunes o alterar-ne l'abast.

Article 4

1. La Unió disposarà de competència compartida amb els estats membres quan els Tractats li atribuïsquen una competència que no corresponga als àmbits indicats en els articles 3 i 6.

2. Les competències compartides entre la Unió i els estats membres s'aplicaran als següents àmbits principals:

- a) el mercat interior;
- b) la política social, en els aspectes definits en el present tractat;
- c) la cohesió econòmica, social i territorial;

d) l'agricultura i la pesca, excloent-ne la conservació dels recursos biològics marins;

- e) el medi ambient;
- f) la protecció dels consumidors;
- g) els transports;
- h) les xarxes transeuropees;
- i) l'energia;
- j) l'espai de llibertat, seguretat i justícia;
- k) els assumptes comuns de seguretat en matèria de salut pública, en els aspectes definits en el present tractat.

3. En els àmbits de la investigació, el desenvolupament tecnològic i l'espai, la Unió disposarà de competència per a dur a terme accions, en particular destinades a definir i realitzar programes, sense que l'exercici d'esta competència pugua tindre per efecte impedir als estats membres exercir la seua.

4. En els àmbits de la cooperació per al desenvolupament i de l'ajuda humanitària, la Unió disposarà de competència per a dur a terme accions i una política comuna, sense que l'exercici d'esta competència pugua tindre per efecte impedir als estats membres exercir la seua.

Article 5

1. Els estats membres coordinaran les seues polítiques econòmiques en el si de la Unió. Amb este fi, el Consell adoptarà mesures, en particular les orientacions generals d'estes polítiques.

S'aplicaran disposicions particulars als estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda.

2. La Unió prendrà mesures per a garantir la coordinació de les polítiques d'ocupació dels estats membres, en particular definint les orientacions d'eixos polítiques.

3. La Unió podrà prendre iniciatives per a garantir la coordinació de les polítiques socials dels estats membres.

Article 6

La Unió disposarà de competència per a dur a terme accions destinades a donar suport a l'acció dels estats membres, coordinar-la o complementar-la. Els àmbits d'estes accions seran, en la seua finalitat europea:

- a) la protecció i la millora de la salut humana;
- b) la indústria;
- c) la cultura;
- d) el turisme;
- e) l'educació, la formació professional, la joventut i l'esport;

- f) la protecció civil;
- g) la cooperació administrativa.

i accions de la Unió es tindran en compte les exigències de la protecció dels consumidors.

TÍTOL II

Article 13

DISPOSICIONS D'APLICACIÓ GENERAL

Article 7

La Unió vetlarà per la coherència entre les seues diferents polítiques i accions, tenint en compte el conjunt dels seus objectius i observant el principi d'atribució de competències.

Article 8

(antic article 3, apartat 2, TCE)⁽¹⁾

En totes les seues accions, la Unió es fixarà l'objectiu d'eliminar les desigualtats entre l'home i la dona i promoure'n la igualtat.

Article 9

En la definició i execució de les seues polítiques i accions, la Unió tindrà en compte les exigències relacionades amb la promoció d'un nivell d'ocupació elevat, amb la garantia d'una protecció social adequada, amb la lluita contra l'exclusió social i amb un nivell elevat d'educació, formació i protecció de la salut humana.

Article 10

En la definició i execució de les seues polítiques i accions, la Unió tractarà de lluitar contra qualsevol discriminació per raó de sexe, raça o origen ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual.

Article 11

(antic article 6 TCE)

Les exigències de la protecció del medi ambient hauran d'integrar-se en la definició i en la realització de les polítiques i accions de la Unió, en particular amb l'objectiu de promoure un desenvolupament sostenible.

Article 12

(antic article 153, apartat 2, TCE)

En la definició i execució d'altres polítiques

En la formulació i aplicació de les polítiques de la Unió en matèria d'agricultura, pesca, transport, mercat interior, investigació i desenvolupament tecnològic i espai, la Unió i els estats membres tindran plenament en compte les exigències en matèria de benestar dels animals com a sers sensibles, respectant al mateix temps les disposicions legals o administratives i els costums dels estats membres relatives, en particular, a ritus religiosos, tradicions culturals i patrimoni regional.

Article 14

(antic article 16 TCE)

Sense perjudi del que disposen l'article 4 del Tractat de la Unió Europea i els articles 93, 106 i 107 del present tractat, i a la vista del lloc que els servicis d'interés econòmic general ocupen entre els valors comuns de la Unió, així com del seu paper en la promoció de la cohesió social i territorial, la Unió i els estats membres, d'acord amb les seues competències respectives i en l'àmbit d'aplicació dels Tractats, vetlaran perquè eixos servicis actuen d'acord amb uns principis i condicions, en particular econòmiques i financeres, que els permeten complir la seua comesa. El Parlament Europeu i el Consell establiran eixos principis i condicions per mitjà de reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, sense perjudi de la competència dels estats membres, dins del respecte als Tractats, per a prestar, encarregar i finançar eixos servicis.

Article 15

(antic article 255 TCE)

1. A fi de fomentar una bona governança i garantir la participació de la societat civil, les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió actuaran amb el màxim respecte possible al principi d'obertura.

2. Les sessions del Parlament Europeu seran públiques, així com les del Consell en què este delibere i vote sobre un projecte d'acte legislatiu.

⁽¹⁾ Esta referència és indicativa. Per a una més àmplia informació, cal veure les taules de correspondències entre l'antiga i la nova numeració dels Tractats.

3. Qualsevol ciutadà de la Unió, així com qualsevol persona física o jurídica que residisca o tinga el domicili social en un Estat membre, tindrà dret a accedir als documents de les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió, siga quin siga el seu suport, d'acord amb els principis i les condicions que s'establiran de conformitat amb el present apartat.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, determinaran per mitjà de reglaments els principis generals i els límits, per motius d'interés públic o privat, que regulen l'exercici d'este dret d'accés als documents.

Cada una de les institucions, els òrgans o els organismes garantirà la transparència dels seus treballs i elaborarà en el seu reglament intern disposicions específiques sobre l'accés als seus documents, de conformitat amb els reglaments previstos en el paràgraf segon.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea, el Banc Central Europeu i el Banc Europeu d'Inversions només estaran subjectes al present apartat quan exercisquen funcions administratives.

El Parlament Europeu i el Consell garantiran la publicitat dels documents relatius als procediments legislatius en les condicions establides pels reglaments referits en el paràgraf segon.

Article 16

(antic article 286 TCE)

1. Qualsevol persona té dret a la protecció de les dades de caràcter personal que la concernisquen.

2. El Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les normes sobre protecció de les persones físiques respecte del tractament de dades de caràcter personal per les institucions, els òrgans i els organismes de la Unió, així com pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió, i sobre la lliure circulació d'estes dades. El respecte d'estes normes estarà sotmés al control d'autoritats independents.

Les normes que s'adopten en virtut del present article s'entendran sense perjudi de les normes específiques previstes en l'article 39 del Tractat de la Unió Europea.

Article 17

1. La Unió respectarà i no prejutjarà l'estatut reconegut en els estats membres, en virtut del

dret intern, a les esglésies i les associacions o comunitats religioses.

2. La Unió respectarà així mateix l'estatut reconegut, en virtut del dret intern, a les organitzacions filosòfiques i no confessionals.

3. Reconeixent la seua identitat i la seua aportació específica, la Unió mantindrà un diàleg obert, transparent i regular amb eixes esglésies i organitzacions.

SEGONA PART

NO-DISCRIMINACIÓ I CIUTADANIA DE LA UNIÓ

Article 18

(antic article 12 TCE)

En l'àmbit d'aplicació dels Tractats, i sense perjudi de les disposicions particulars que contenen, es prohibirà qualsevol discriminació per raó de la nacionalitat.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, podran establir la regulació necessària per a prohibir estes discriminacions.

Article 19

(antic article 13 TCE)

1. Sense perjudi de les altres disposicions dels Tractats i dins dels límits de les competències atribuïdes a la Unió per estos, el Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, podrà adoptar accions adequades per a lluitar contra la discriminació per motius de sexe, d'origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual.

2. No obstant el que disposa l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell podran adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, els principis bàsics de les mesures de la Unió d'estímul, excloent qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres, per a donar suport a les accions dels estats membres empreses per a contribuir a la realització dels objectius enunciats en l'apartat 1.

Article 20

(antic article 17 TCE)

1. Es crea una ciutadania de la Unió. Serà ciutadà de la Unió tota persona que tinga la nacionalitat d'un Estat membre. La ciutadania de la

Unió s'afegir a la ciutadania nacional sense substituir-la.

2. Els ciutadans de la Unió són titulars dels drets i estan subjectes als deures establerts en els Tractats. Tenen, entre altres, el dret:

a) de circular i residir lliurement en el territori dels estats membres;

b) de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu i en les eleccions municipals de l'Estat membre en què residisquen, en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat;

c) d'acollir-se, en el territori d'un tercer país en què no estiga representat l'Estat membre de què siguin nacionals, a la protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat membre en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat;

d) de formular peticions al Parlament Europeu, de recórrer al Defensor del Poble Europeu, així com de dirigir-se a les institucions i als òrgans consultius de la Unió en una de les llengües dels Tractats i de rebre una contestació en eixa mateixa llengua.

Estos drets s'exerciran en les condicions i dins dels límits definits pels Tractats i per les mesures adoptades en aplicació d'estos.

Article 21

(antic article 18 TCE)

1. Qualsevol ciutadà de la Unió tindrà dret a circular i residir lliurement en el territori dels estats membres, d'acord amb les limitacions i condicions que contenen els Tractats i les disposicions adoptades per a la seua aplicació.

2. Quan una acció de la Unió resulte necessària per a aconseguir este objectiu, i llevat que els Tractats hagen previst els poders d'acció a este efecte, el Parlament Europeu i el Consell podran adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, disposicions destinades a facilitar l'exercici dels drets referits en l'apartat 1.

3. Als efectes previstos en l'apartat 1, i llevat que els Tractats establisquen poders d'actuació a este efecte, el Consell podrà adoptar, d'acord amb un procediment legislatiu especial, mesures sobre seguretat social o protecció social. El Consell es pronunciarà per unanimitat després de consultar el Parlament Europeu.

Article 22

(antic article 19 TCE)

1. Qualsevol ciutadà de la Unió que residisca en un Estat membre del qual no siga nacional tin-

drà dret a ser elector i elegible en les eleccions municipals de l'Estat membre en què residisca, en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat. Este dret s'exercirà sense perjudici de les modalitats que el Consell adopte, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i després de consultar el Parlament Europeu; estes modalitats podran establir excepcions quan així ho justifiquen problemes específics d'un Estat membre.

2. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1 de l'article 223 i les normes adoptades per a la seua aplicació, qualsevol ciutadà de la Unió que residisca en un Estat membre del qual no siga nacional tindrà dret a ser elector i elegible en les eleccions al Parlament Europeu en l'Estat membre en què residisca, en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat. Este dret s'exercirà sense perjudici de les modalitats que el Consell adopte, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i després de consultar el Parlament Europeu; estes modalitats podran establir excepcions quan problemes específics d'un Estat membre ho justifiquen.

Article 23

(antic article 20 TCE)

Qualsevol ciutadà de la Unió podrà acollir-se, en el territori d'un tercer país en què no estiga representat l'Estat membre del qual siga nacional, a la protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat membre, en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat. Els estats membres prendran les disposicions necessàries i entaularan les negociacions internacionals requerides per a garantir esta protecció.

El Consell podrà adoptar, d'acord amb un procediment legislatiu especial i després de consultar el Parlament Europeu, directives en què s'establisquen les mesures de coordinació i de cooperació necessàries per a facilitar eixa protecció.

Article 24

(antic article 21 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell adoptaran per mitjà de reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les disposicions relatives als procediments i condicions preceptius per a la presentació d'una iniciativa ciutadana en el sentit de l'article 11 del Tractat de la Unió Europea, inclòs el nombre mínim d'estats membres de què han de procedir els ciutadans que la presenten.

Qualsevol ciutadà de la Unió tindrà el dret de petició davant del Parlament Europeu, de conformitat amb el que disposa l'article 227.

Qualsevol ciutadà de la Unió podrà dirigir-se al Defensor del Poble instituint en virtut del que disposa l'article 228.

Qualsevol ciutadà de la Unió podrà dirigir-se per escrit a qualsevol de les institucions o dels organismes previstos en el present article o en l'article 13 del Tractat de la Unió Europea en una de les llengües mencionades en l'apartat 1 de l'article 55 del tractat i rebre una contestació en eixa mateixa llengua.

Article 25

(antic article 22 TCE)

Cada tres anys la Comissió informarà el Parlament Europeu, el Consell i el Comitè Econòmic i Social sobre l'aplicació de les disposicions de la present part. Este informe tindrà en compte el desenrotllament de la Unió.

Sobre esta base, i sense perjudi de les altres disposicions dels Tractats, el Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, podrà adoptar disposicions destinades a completar els drets enumerats en l'apartat 2 de l'article 20. Estes disposicions entraran en vigor quan hagen sigut aprovades pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

TERCERA PART

POLÍTIQUES I ACCIONS INTERNES DE LA UNIÓ

TÍTOL I

MERCAT INTERIOR

Article 26

(antic article 14 TCE)

1. La Unió adoptarà les mesures destinades a establir el mercat interior o a garantir-ne el funcionament, de conformitat amb les disposicions pertinents dels Tractats.

2. El mercat interior implicarà un espai sense fronteres interiors, en el qual la lliure circulació de mercaderies, persones, servicis i capitals estarà garantida d'acord amb les disposicions dels Tractats.

3. El Consell, a proposta de la Comissió, definirà les orientacions i les condicions necessà-

ries per a assegurar un progrés equilibrat en el conjunt dels sectors considerats.

Article 27

(antic article 15 TCE)

En el moment de formular les seues propostes amb vista a la consecució dels objectius enunciats en l'article 26, la Comissió tindrà en compte la importància de l'esforç que determinades economies, que presenten un nivell de desenrotllament diferent, hauran de realitzar per a l'establiment del mercat interior; i podrà proposar les disposicions adequades.

Si estes disposicions adopten la forma d'excepcions, hauran de tindre caràcter temporal i pertorbar el mínim possible el funcionament del mercat interior.

TÍTOL II

LLIURE CIRCULACIÓ DE MERCADERIES

Article 28

(antic article 23 TCE)

1. La Unió comprendrà una unió duanera, que comprendrà la totalitat dels intercanvis de mercaderies i que implicarà la prohibició, entre els estats membres, dels drets de duana d'importació i exportació i de qualssevol exaccions d'efecte equivalent, així com l'adopció d'un aranzel duaner comú en les seues relacions amb tercers països.

2. Les disposicions de l'article 30 i les del capítol 3 del present títol s'aplicaran als productes originaris dels estats membres i als productes procedents de tercers països que es troben en lliure pràctica en els estats membres.

Article 29

(antic article 24 TCE)

Es consideraran en lliure pràctica en un Estat membre els productes procedents de tercers països respecte dels quals s'hagen complit, en eixe Estat membre, les formalitats d'importació i s'hagen percebut els drets de duana i qualssevol altres exaccions d'efecte equivalent exigibles, sempre que no s'hagen beneficiat d'una devolució total o parcial d'estos drets o exaccions.

CAPÍTOL 1

UNIÓ DUANERA

Article 30

(antic article 25 TCE)

Quedaran prohibits entre els estats membres els drets de duana d'importació i exportació o exaccions d'efecte equivalent. Esta prohibició s'aplicarà també als drets de duana de caràcter fiscal.

Article 31

(antic article 26 TCE)

El Consell, a proposta de la Comissió, fixarà els drets de l'aranzel duaner comú.

Article 32

(antic article 27 TCE)

En el compliment de les funcions que li són atribuïdes en el present capítol, la Comissió es guiarà per:

- a) la necessitat de promoure els intercanvis comercials entre els estats membres i tercers països;
- b) l'evolució de les condicions de competència dins de la Unió, en la mesura que esta evolució tinga per efecte l'increment de la capacitat competitiva de les empreses;
- c) les necessitats d'abastiment de la Unió en matèries primeres i productes semielaborats, procurant que no es falsegen, entre els estats membres, les condicions de competència dels productes acabats;
- d) la necessitat d'evitar pertorbacions greus en la vida econòmica dels estats membres i garantir un desenrotllament racional de la producció i una expansió del consum en la Unió.

CAPÍTOL 2

COOPERACIÓ DUANERA

Article 33

(antic article 135 TCE)

Dins de l'àmbit d'aplicació dels Tractats, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran mesures destinades a reforçar la cooperació duanera entre els estats membres i entre estos i la Comissió.

CAPÍTOL 3

PROHIBICIÓ DE LES RESTRICCIONS QUANTITATIVES ENTRE ELS ESTATS MEMBRES

Article 34

(antic article 28 TCE)

Quedaran prohibides entre els estats membres les restriccions quantitatives a la importació, així com totes les mesures d'efecte equivalent.

Article 35

(antic article 29 TCE)

Quedaran prohibides entre els estats membres les restriccions quantitatives a l'exportació, així com totes les mesures d'efecte equivalent.

Article 36

(antic article 30 TCE)

Les disposicions dels articles 34 i 35 no seran obstacle per a les prohibicions o restriccions a la importació, exportació o trànsit justificades per raons d'orde públic, moralitat i seguretat públiques, protecció de la salut i vida de les persones i animals, preservació dels vegetals, protecció del patrimoni artístic, històric o arqueològic nacional o protecció de la propietat industrial i comercial. No obstant això, estes prohibicions o restriccions no hauran de constituir un mitjà de discriminació arbitrària ni una restricció encoberta del comerç entre els estats membres.

Article 37

(antic article 31 TCE)

1. Els estats membres adequaran els monopolis nacionals de caràcter comercial de tal manera que quede assegurada l'exclusió de qualsevol discriminació entre els nacionals dels estats membres respecte de les condicions d'abastiment i de mercat.

Les disposicions del present article s'aplicaran a qualsevol organisme per mitjà del qual un Estat membre, *de iure* o *de facto*, directament o indirectament, controle, dirigisca o influísca sensiblement en les importacions o les exportacions entre els estats membres. Estes disposicions s'aplicaran igualment als monopolis cedits per l'Estat a tercers.

2. Els estats membres s'abstindran de qualsevol nova mesura contrària als principis enun-

ciats en l'apartat 1 o que restringisca l'abast dels articles relatius a la prohibició dels drets de duana i de les restriccions quantitatives entre els estats membres.

3. En cas que un monopoli de caràcter comercial implique una regulació destinada a facilitar la comercialització o a millorar la rendibilitat dels productes agrícoles, hauran d'adoptar-se les mesures necessàries per a assegurar, en l'aplicació de les normes del present article, garanties equivalents per a l'ocupació i el nivell de vida dels productors interessats.

TÍTOL III

AGRICULTURA I PESCA

Article 38

(antic article 32 TCE)

1. La Unió definirà i aplicarà una política comuna d'agricultura i pesca.

El mercat interior comprendrà l'agricultura, la pesca i el comerç dels productes agrícoles. Per productes agrícoles s'entenen els productes de la terra, de la ramaderia i de la pesca, així com els productes de primera transformació directament relacionats amb aquells. S'entendrà que les referències a la política agrícola comuna o a l'agricultura i la utilització del terme «agrícola» comprenen també la pesca, atenen les característiques particulars d'este sector.

2. Excepte disposició en contra dels articles 39 a 44, ambdós inclusivament, les normes previstes per a l'establiment o el funcionament del mercat interior seran aplicables als productes agrícoles.

3. Els productes a què s'aplicaran els articles 39 a 44, ambdós inclosos, són els que figuren en la llista de l'annex I.

4. El funcionament i desenrotllament del mercat interior per als productes agrícoles hauran d'anar acompanyats de l'establiment d'una política agrícola comuna.

Article 39

(antic article 33 TCE)

1. Els objectius de la política agrícola comuna seran:

- a) incrementar la productivitat agrícola fomentant el progrés tècnic, assegurant el desenrotllament racional de la producció agrícola, així com la utilització òptima dels factors de producció, en particular de la mà d'obra;
- b) garantir així un nivell de vida equitatiu a

la població agrícola, en especial per mitjà de l'augment de la renda individual dels que treballen en l'agricultura;

- c) estabilitzar els mercats;
- d) garantir la seguretat dels abastiments;
- e) assegurar al consumidor subministraments a preus raonables.

2. En l'elaboració de la política agrícola comuna i dels mètodes especials que esta puga comportar, s'hauran de tindre en compte:

- a) les característiques especials de l'activitat agrícola que resulten de l'estructura social de l'agricultura i de les desigualtats estructurals i naturals entre les distintes regions agrícoles;
- b) la necessitat d'efectuar gradualment les oportunes adaptacions;
- c) el fet que, en els estats membres, l'agricultura constituïx un sector estretament vinculat al conjunt de l'economia.

Article 40

(antic article 34 TCE)

1. Per a assolir els objectius enunciats en l'article 39, es crea una organització comuna dels mercats agrícoles.

Segons els productes, esta organització adoptarà una de les formes següents:

- a) normes comunes sobre la competència;
- b) una coordinació obligatòria de les diverses organitzacions nacionals de mercat;
- c) una organització europea del mercat.

2. L'organització comuna establida amb una de les formes indicades en l'apartat 1 podrà comprendre totes les mesures necessàries per a assolir els objectius definits en l'article 39, en particular la regulació de preus, subvencions a la producció i a la comercialització dels diversos productes, sistemes d'emmagatzemament i de compensació de romanents, mecanismes comuns d'estabilització de les importacions o exportacions.

L'organització comuna haurà de limitar-se a aconseguir els objectius enunciats en l'article 39 i haurà d'excloure qualsevol discriminació entre productors o consumidors de la Unió.

Qualsevol política comuna de preus haurà de basar-se en criteris comuns i en mètodes úniques de càlcul.

3. Per a permetre que l'organització comuna a què fa referència l'apartat 1 assolisca els seus objectius, es podran crear un o més fons d'orientació i de garantia agrícoles.

Article 41

(antic article 35 TCE)

Per a assolir els objectius definits en l'article 39, podran preveure's, en l'àmbit de la política agrícola comuna, mesures com ara:

- a) una eficaç coordinació dels esforços empresos en els sectors de la formació professional, investigació i divulgació de coneixements agrònoms, que podrà comprendre projectes o institucions finançats en comú;
- b) accions comunes per al desenrotllament del consum de determinats productes.

Article 42

(antic article 36 TCE)

Les disposicions del capítol relatiu a les normes sobre la competència seran aplicables a la producció i al comerç dels productes agrícoles només en la mesura determinada pel Parlament Europeu i el Consell, en el marc de les disposicions i d'acord amb el procediment previst en l'apartat 2 de l'article 43, tenint en compte els objectius enunciats en l'article 39.

El Consell, a proposta de la Comissió, podrà autoritzar la concessió d'ajudes:

- a) per a la protecció de les explotacions desfavorides per condicions estructurals o naturals;
- b) en el marc de programes de desenrotllament econòmic.

Article 43

(antic article 37 TCE)

1. La Comissió presentarà propostes relatives a l'elaboració i execució de la política agrícola comuna, inclosa la substitució de les organitzacions nacionals per alguna de les formes d'organització comuna previstes en l'apartat 1 de l'article 40, així com relatives a l'aplicació de les mesures especificades en el present títol.

Estes propostes hauran de tindre en compte la interdependència de les qüestions agrícoles mencionades en el present títol.

2. El Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, l'organització comuna dels mercats agrícoles prevista en l'apartat 1 de l'article 40, així com les altres disposicions que siguen necessàries per a la consecució dels objectius de la política comuna d'agricultura i pesca.

3. El Consell, a proposta de la Comissió, adoptarà les mesures relatives a la fixació dels preus, les exaccions, les ajudes i les limitacions

quantitatives, així com a la fixació i el repartiment de les possibilitats de pesca.

4. En les condicions previstes en l'apartat 2, es podrà substituir les organitzacions nacionals de mercat per l'organització comuna prevista en l'apartat 1 de l'article 40:

- a) quan l'organització comuna oferisca als estats membres que s'oposen a esta mesura i disposen d'una organització nacional per a la producció de què es tracte garanties equivalents per a l'ocupació i el nivell de vida dels productors interessats, tenint en compte el ritme de les possibles adaptacions i de les necessàries especialitzacions; i
- b) quan esta organització assegure als intercanvis dins de la Unió condicions anàlogues a les existents en un mercat nacional.

5. En cas de crear-se una organització comuna per a determinades matèries primeres, sense que existisca encara una organització comuna per als corresponents productes transformats, estes matèries primeres utilitzades en els productes transformats destinats a l'exportació a tercers països podran ser importades de l'exterior de la Unió.

Article 44

(antic article 38 TCE)

Quan en un Estat membre un producte estiga subjecte a una organització nacional de mercat o a qualsevol regulació interna d'efecte equivalent que afecte la situació competitiva d'una producció semblant en un altre Estat membre, els estats membres aplicaran un gravamen compensatori a l'entrada d'este producte procedent de l'Estat membre que posseisca l'organització o la regulació anteriorment citades, llevat que eixe Estat aplique ja un gravamen compensatori a l'eixida del producte.

La Comissió fixarà l'import d'estos gravàmens en la mesura que siga necessari per a restablir l'equilibri, i podrà autoritzar igualment l'adopció d'altres mesures en les condicions i modalitats que determine.

TÍTOL IV

LLIURE CIRCULACIÓ DE PERSONES,
SERVICIS I CAPITALS

CAPÍTOL 1

TREBALLADORS

Article 45

(antic article 39 TCE)

1. Quedarà assegurada la lliure circulació dels treballadors dins de la Unió.

2. La lliure circulació suposarà l'abolició de qualsevol discriminació per raó de la nacionalitat entre els treballadors dels estats membres, respecte a l'ocupació, la retribució i les altres condicions de treball.

3. Sense perjudi de les limitacions justificades per raons d'orde públic, seguretat i salut públiques, la lliure circulació dels treballadors implicarà el dret:

a) de respondre a ofertes efectives de treball;
b) de desplaçar-se lliurement per a este fi pel territori dels estats membres;

c) de residir en un dels estats membres a fi d'exercir-hi una ocupació, de conformitat amb les disposicions legals, reglamentàries i administratives aplicables a l'ocupació dels treballadors nacionals;

d) de romandre al territori d'un Estat membre després d'haver-hi exercit una ocupació, en les condicions previstes en els reglaments establits per la Comissió.

4. Les disposicions del present article no seran aplicables a les ocupacions en l'Administració pública.

Article 46

(antic article 40 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, adoptaran, per mitjà de directives o reglaments, les mesures necessàries a fi de fer efectiva la lliure circulació dels treballadors, tal com queda definida en l'article 45, en especial:

a) assegurant una estreta col·laboració entre les administracions nacionals de treball;

b) eliminant aquells procediments i pràctiques administratius, així com els terminis d'accés a les ocupacions disponibles, que resulten de la legislació nacional o d'acords subscrits amb anterioritat entre els estats membres, el

manteniment dels quals supose un obstacle per a la liberalització dels moviments dels treballadors;

c) eliminant tots els terminis i la resta de restriccions previstos en les legislacions nacionals o en els acords subscrits amb anterioritat entre els estats membres, que imposen als treballadors dels altres estats membres condicions diferents de les imposades als treballadors nacionals per a la lliure elecció d'una ocupació;

d) establint els mecanismes adequats per a posar en relació les ofertes i les demandes d'ocupació i facilitar-ne l'equilibri en condicions tals que no es pose en greu perill el nivell de vida i d'ocupació en les diverses regions i indústries.

Article 47

(antic article 41 TCE)

Els estats membres facilitaran, en el marc d'un programa comú, l'intercanvi de treballadors jòvens.

Article 48

(antic article 42 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran, en matèria de seguretat social, les mesures necessàries per a l'establiment de la lliure circulació dels treballadors, creant en especial un sistema que permeta garantir als treballadors migrants per compte d'altri i per compte propi, així com als seus drethavents:

a) l'acumulació de tots els períodes presos en consideració per les distintes legislacions nacionals per a adquirir i conservar el dret a les prestacions socials, així com per al càlcul d'estes;

b) el pagament de les prestacions a les persones que residisquen en els territoris dels estats membres.

Quan un membre del Consell declare que un projecte d'acte legislatiu dels previstos en el paràgraf primer perjudica aspectes importants del seu sistema de seguretat social, com el seu àmbit d'aplicació, cost o estructura financera, o afecta l'equilibri financer d'eixe sistema, podrà sol·licitar que l'assumpte es remeta al Consell Europeu, i en este cas quedarà suspès el procediment legislatiu ordinari. Amb la deliberació prèvia i en un termini de quatre mesos a partir d'eixa suspensió, el Consell Europeu:

a) tornarà el projecte al Consell, el qual posarà fi a la suspensió del procediment legislatiu ordinari, o bé

b) no es pronunciarà o sol·licitarà a la Comissió que presente una nova proposta. En este cas, l'acte proposat inicialment es considerarà no adoptat.

CAPÍTOL 2

DRET D'ESTABLIMENT

Article 49

(antic article 43 TCE)

En el marc de les disposicions següents, quedaran prohibides les restriccions a la llibertat d'establiment dels nacionals d'un Estat membre en el territori d'un altre Estat membre. Esta prohibició s'estendrà igualment a les restriccions relatives a l'obertura d'agències, sucursals o filials dels nacionals d'un Estat membre establits en el territori d'un altre Estat membre.

La llibertat d'establiment comprendrà l'accés a les activitats no assalariades i el seu exercici, així com la constitució i gestió d'empreses, i especialment de societats, tal com es definixen en el paràgraf segon de l'article 54, en les condicions fixades per la legislació del país d'establiment per als seus propis nacionals, sense perjudi de les disposicions del capítol relatiu als capitals.

Article 50

(antic article 44 TCE)

1. Per a aconseguir la llibertat d'establiment en una determinada activitat, el Parlament Europeu i el Consell decidiran, per mitjà de directives, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social.

2. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió exerciran les funcions que els atribueixen les disposicions precedents, en particular:

a) donant prioritat, en general, a les activitats en què la llibertat d'establiment contribueix de manera especialment útil al desenrotllament de la producció i dels intercanvis;

b) assegurant una estreta col·laboració entre les administracions nacionals competents a fi de conèixer les situacions particulars, dins de la Unió, de les distintes activitats afectades;

c) eliminant aquells procediments i pràctiques administratius que resulten de la legislació nacional o d'acords subscrits anteriorment entre els estats membres, el manteniment dels quals supose un obstacle per a la llibertat d'establiment;

d) vetllant perquè els treballadors assalariats d'un dels estats membres, ocupats en el territori d'un altre Estat membre, puguen romandre-hi per a emprendre una activitat no assalariada, quan complisquen les condicions que els serien exigibles si entraren en eixe Estat en el moment de voler iniciar l'esmentada activitat;

e) fent possible l'adquisició i l'aprofitament de propietats immobles situades en el territori d'un Estat membre per un nacional d'un altre Estat membre, en la mesura que no es contravinquen els principis establits en l'apartat 2 de l'article 39;

f) aplicant la supressió progressiva de les restriccions a la llibertat d'establiment, en cada branca d'activitat prevista, tant pel que fa a les condicions d'obertura, en el territori d'un Estat membre, d'agències, sucursals o filials, com a les condicions d'admissió del personal de la seu central en els òrgans de gestió o de control d'aquelles;

g) coordinant, en la mesura que siga necessari i a fi de fer-les equivalents, les garanties exigides en els estats membres a les societats definides en el paràgraf segon de l'article 54, per a protegir els interessos de socis i tercers;

h) assegurant-se que les condicions per a l'establiment no resulten falsejades per mitjà d'ajudes atorgades pels estats membres.

Article 51

(antic article 45 TCE)

Les disposicions del present capítol no s'aplicaran, pel que fa a l'Estat membre interessat, a les activitats que en eixe Estat estiguen relacionades, ni que siga de manera ocasional, amb l'exercici del poder públic.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, podran excloure determinades activitats de l'aplicació de les disposicions del present capítol.

Article 52

(antic article 46 TCE)

1. Les disposicions del present capítol i les mesures adoptades en virtut d'estes no perjudicaran l'aplicabilitat de les disposicions legals, reglamentàries i administratives que prevegen un règim especial per als estrangers i que estiguen justificades per raons d'orde públic, seguretat i salut públiques.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran directives per a la coordinació de les mencionades disposicions.

Article 53
(antic article 47 TCE)

1. A fi de facilitar l'accés a les activitats no salariades i el seu exercici, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran directives per al reconeixement mutu de diplomes, certificats i altres títols, així com per a la coordinació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres relatives a l'accés a les activitats per compte propi i al seu exercici.

2. Pel que fa a les professions mèdiques, paramèdiques i farmacèutiques, la progressiva supressió de les restriccions quedarà subordinada a la coordinació de les condicions exigides per al seu exercici en els diferents estats membres.

Article 54
(antic article 48 TCE)

Les societats constituïdes de conformitat amb la legislació d'un Estat membre i tinguen la seu social, l'administració central o el centre d'activitat principal en l'interior de la Unió quedaran equiparades, als efectes de l'aplicació de les disposicions del present capítol, a les persones físiques nacionals dels estats membres.

Per societats s'entenen les societats de dret civil o mercantil, incloses les societats cooperatives, i les altres persones jurídiques de dret públic o privat, a excepció de les que no tinguen ànim de lucre.

Article 55
(antic article 294 TCE)

Els estats membres aplicaran als nacionals dels altres estats membres el mateix tracte que als seus propis nacionals pel que fa a la seua participació financera en el capital de les societats definides en l'article 54, sense perjudi de l'aplicació de les altres disposicions dels Tractats.

CAPÍTOL 3

SERVICIS

Article 56
(antic article 49 TCE)

En el marc de les disposicions següents, quedaran prohibides les restriccions a la lliure prestació de servicis dins de la Unió per als nacionals dels estats membres establits en un Estat membre que no siga el del destinatari de la prestació.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, podran estendre el benefici de les disposicions del present capítol als prestadors de servicis que siguen nacionals d'un tercer Estat i estiguen establits dins de la Unió.

Article 57
(antic article 50 TCE)

D'acord amb els Tractats, es consideraran com a servicis les prestacions realitzades normalment a canvi d'una remuneració, en la mesura que no es regisquen per les disposicions relatives a la lliure circulació de mercaderies, capitals i persones.

Els servicis comprendran en particular:

- a) activitats de caràcter industrial;
- b) activitats de caràcter mercantil;
- c) activitats artesanals;
- d) activitats pròpies de les professions liberals.

Sense perjudi de les disposicions del capítol relatiu al dret d'establiment, el prestador d'un servici podrà, per a realitzar la seua prestació, exercir temporalment la seua activitat en l'Estat membre on es duga a terme la prestació, en les mateixes condicions que impose eixe Estat als seus propis nacionals.

Article 58
(antic article 51 TCE)

1. La lliure prestació de servicis, en matèria de transports, es regirà per les disposicions del títol relatiu als transports.

2. La liberalització dels servicis bancaris i d'assegurances vinculats als moviments de capitals es realitzarà en harmonia amb la liberalització de la circulació de capitals.

Article 59
(antic article 52 TCE)

1. Per a aconseguir la liberalització d'un servici determinat, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comité Econòmic i Social, decidiran per mitjà de directives.

2. Les directives previstes en l'apartat 1, en general, es referiran prioritàriament als servicis que influïsquen de forma directa en els costos de producció o la liberalització dels quals contribuïska a facilitar els intercanvis de mercaderies.

Article 60
(antic article 53 TCE)

Els estats membres s'esforçaran per procedir a una liberalització dels servicis més àmplia que l'exigida en virtut de les directives adoptades en aplicació de l'apartat 1 de l'article 59, si la seua situació econòmica general i la del sector afectat els ho permeten.

A este efecte, la Comissió farà recomanacions als estats membres interessats.

Article 61
(antic article 54 TCE)

Fins que no se suprimeixen les restriccions a la lliure prestació de servicis, cada un dels estats membres aplicarà estes restriccions, sense distinció de nacionalitat o residència, a tots els prestadors de servicis a què es referix el paràgraf primer de l'article 56.

Article 62
(antic article 55 TCE)

Les disposicions dels articles 51 a 54, ambdós inclosos, seran aplicables a les matèries regulades pel present capítol.

CAPÍTOL 4

CAPITAL I PAGAMENTS

Article 63
(antic article 56 TCE)

1. En el marc de les disposicions del present capítol, queden prohibides totes les restriccions als moviments de capitals entre estats membres i entre estats membres i tercers països.

2. En el marc de les disposicions del present capítol, queden prohibides totes les restriccions sobre els pagaments entre estats membres i entre estats membres i tercers països.

Article 64
(antic article 57 TCE)

1. El que disposa l'article 63 s'entendrà sense perjudi de l'aplicació a tercers països de les restriccions en vigor el 31 de desembre de 1993 de conformitat amb el dret nacional o amb el dret de la Unió en matèria de moviments de capitals, amb destinació a tercers països o procedents d'ells, que suposen inversions directes, incloses les immobiliàries, l'establiment, la pres-

tació de servicis financers o l'admissió de valors en els mercats de capitals. Respecte de les restriccions existents en virtut de la legislació nacional a Bulgària, Estònia i Hongria, la data aplicable serà el 31 de desembre de 1999.

2. Alhora que es procura aconseguir l'objectiu de la lliure circulació de capitals entre estats membres i tercers països en el màxim grau possible, i sense perjudi del que disposen els altres capítols dels Tractats, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran mesures relatives als moviments de capitals, amb destinació a tercers països o procedents d'estos, que comporten inversions directes, incloses les immobiliàries, l'establiment, la prestació de servicis financers o l'admissió de valors en els mercats de capitals.

3. No obstant el que disposa l'apartat 2, només el Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i després de consultar el Parlament Europeu, podrà establir mesures que suposen un retrocés en el dret de la Unió respecte de la liberalització dels moviments de capitals amb destinació a tercers països o procedents d'estos.

Article 65
(antic article 58 TCE)

1. El que disposa l'article 63 s'aplicarà sense perjudi del dret dels estats membres a:

a) aplicar les disposicions pertinents del seu dret fiscal que distingisquen entre contribuents la situació dels quals diferisca respecte al seu lloc de residència o respecte als llocs on estiga invertit el seu capital;

b) adoptar les mesures necessàries per a impedir les infraccions al seu dret i normatives nacionals, en particular en matèria fiscal i de supervisió prudencial d'entitats financeres, establir procediments de declaració de moviments de capitals als efectes d'informació administrativa o estadística o prendre mesures justificades per raons d'orde públic o de seguretat pública.

2. Les disposicions del present capítol no seran obstacle per a l'aplicació de restriccions del dret d'establiment compatibles amb els Tractats.

3. Les mesures i els procediments a què es fa referència en els apartats 1 i 2 no hauran de constituir ni un mitjà de discriminació arbitrària ni una restricció encoberta de la lliure circulació de capitals i pagaments, tal com la definix l'article 63.

4. A falta de mesures d'aplicació de l'apartat 3 de l'article 64, la Comissió o, a falta d'una decisió de la Comissió dins d'un període de tres me-

sos a partir de la sol·licitud de l'Estat membre interessat, el Consell, podrà adoptar una decisió que declare que les mesures fiscals restrictives adoptades per un Estat membre respecte a un o diversos tercers països han de considerar-se compatibles amb els Tractats en la mesura que les justifique un dels objectius de la Unió i siguin compatibles amb el funcionament correcte del mercat interior. El Consell es pronunciarà per unanimitat a instància d'un Estat membre.

Article 66
(antic article 59 TCE)

Quan en circumstàncies excepcionals els moviments de capitals amb destinació a tercers països o procedents d'estos causen, o amenacen causar, dificultats greus per al funcionament de la unió econòmica i monetària, el Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu, podrà adoptar respecte a tercers països, per un termini no superior a sis mesos, les mesures de salvaguarda que siguin estrictament necessàries.

TÍTOL V

ESPAI DE LLIBERTAT, SEGURETAT I JUSTÍCIA

CAPÍTOL 1

DISPOSICIONS GENERALS

Article 67
(antic article 61 TCE i antic article 29 TUE)

1. La Unió constituïx un espai de llibertat, seguretat i justícia dins del respecte dels drets fonamentals i dels distints sistemes i tradicions jurídics dels estats membres.

2. La Unió garantirà l'absència de controls de les persones en les fronteres interiors i durà a terme una política comuna d'asil, immigració i control de les fronteres exteriors que estiga basada en la solidaritat entre estats membres i siga equitativa respecte dels nacionals de tercers països. Als efectes del present títol, els apàtrides s'assimilaran als nacionals de tercers països.

3. La Unió s'esforçarà per garantir un nivell elevat de seguretat per mitjà de mesures de prevenció de la delinqüència, el racisme i la xenofòbia, i de combatre estos fenòmens, a través de mesures de coordinació i cooperació entre autoritats policials i judicials i altres autoritats competents, així com per mitjà del reconeixement

mutu de les resolucions judicials en matèria penal i, si és necessari, per mitjà de l'aproximació de les legislacions penals.

4. La Unió facilitarà la tutela judicial, garantint en especial el principi de reconeixement mutu de les resolucions judicials i extrajudicials en matèria civil.

Article 68

El Consell Europeu definirà les orientacions estratègiques de la programació legislativa i operativa en l'espai de llibertat, seguretat i justícia.

Article 69

En relació amb les propostes i iniciatives legislatives presentades en el marc dels capítols 4 i 5, els parlaments nacionals vetllaran perquè es respecte el principi de subsidiarietat, de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

Article 70

Sense perjudic dels articles 258, 259 i 260, el Consell podrà adoptar, a proposta de la Comissió, mesures que establisquen els procediments que seguiran els estats membres per a efectuar, en col·laboració amb la Comissió, una avaluació objectiva i imparcial de l'aplicació, per les autoritats dels estats membres, de les polítiques de la Unió previstes en el present títol, en particular a fi d'afavorir la plena aplicació del principi de reconeixement mutu. S'informarà el Parlament Europeu i els parlaments nacionals del contingut i els resultats d'esta avaluació.

Article 71
(antic article 36 TUE)

Es crearà un comitè permanent en el Consell a fi de garantir dins de la Unió el foment i la intensificació de la cooperació operativa en matèria de seguretat interior. Sense perjudic del que estableix l'article 240, este comitè propiciarà la coordinació de l'actuació de les autoritats competents dels estats membres. Podran participar en els seus treballs els representants dels òrgans i organismes de la Unió afectats. El Parlament Europeu i els parlaments nacionals seran periòdicament informats d'estos treballs.

Article 72

(antic article 64, apartat 1, TCE i antic article 33 TUE)

El present títol s'entendrà sense perjudi de l'exercici de les responsabilitats que incumbixen als estats membres quant al manteniment de l'orde públic i la salvaguarda de la seguretat interior.

Article 73

Els estats membres tindran la possibilitat d'organitzar entre si i sota la seua responsabilitat formes de cooperació i coordinació, de la manera que consideren apropiada, entre els servicis competents de les seues administracions responsables de vetlar per la seguretat nacional.

Article 74

(antic article 66 TCE)

El Consell adoptarà mesures per a garantir la cooperació administrativa entre els servicis competents dels estats membres en els àmbits a què es referix el present títol, així com entre estos servicis i la Comissió. Es pronunciarà a proposta de la Comissió, sense perjudi de l'article 76, i després de consultar el Parlament Europeu.

Article 75

(antic article 60 TCE)

Quan siga necessari per a aconseguir els objectius enunciats en l'article 67, pel que fa a la prevenció i lluita contra el terrorisme i les activitats que hi estiguen relacionades, el Parlament Europeu i el Consell definiran per mitjà de reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, un marc de mesures administratives sobre moviment de capitals i pagaments, com ara la immobilització de fons, actius financers o beneficis econòmics la propietat, la possessió o la tinença dels quals detenen persones físiques o jurídiques, grups o entitats no estatals.

El Consell adoptarà, a proposta de la Comissió, mesures per a aplicar el marc mencionat en el paràgraf primer.

Els actes previstos en el present article inclouran les disposicions necessàries en matèria de garanties jurídiques.

Article 76

Els actes previstos en els capítols 4 i 5, així com les mesures mencionades en l'article 74 que

garantisquen la cooperació administrativa en els àmbits a què es referixen eixos capítols, s'adoptaran:

- a) a proposta de la Comissió, o
- b) per iniciativa de la quarta part dels estats membres.

CAPÍTOL 2

POLÍTIQUES SOBRE CONTROLS A LES FRONTERES, ASIL I IMMIGRACIÓ

Article 77

(antic article 62 TCE)

1. La Unió durà a terme una política que tindrà com a objectiu:

- a) garantir l'absència total de controls de les persones, siga quina siga la seua nacionalitat, quan travessen les fronteres interiors;
- b) garantir els controls de les persones i la vigilància eficaç quan es travessen les fronteres exteriors;
- c) instaurar progressivament un sistema integrat de gestió de les fronteres exteriors.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures relatives a:

- a) la política comuna de visats i altres permisos de residència de curta duració;
- b) els controls als quals se sotmetran les persones que travessen les fronteres exteriors;
- c) les condicions en què els nacionals de tercers països podran circular lliurement per la Unió durant un curt període;
- d) qualsevol mesura necessària per a l'establiment progressiu d'un sistema integrat de gestió de les fronteres exteriors;
- e) l'absència total de controls de les persones, siga quina siga la seua nacionalitat, quan travessen les fronteres interiors.

3. Si resulta necessària una acció de la Unió per a facilitar l'exercici del dret, establert en la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 20, i a menys que els Tractats hagen previst poders d'actuació a este efecte, el Consell podrà establir, d'acord amb un procediment legislatiu especial, disposicions relatives als passaports, documents d'identitat, permisos de residència o qualsevol altre document assimilat. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu.

4. El present article no afectarà la competència dels estats membres respecte de la delimitació geogràfica de les seues fronteres, de conformitat amb el dret internacional.

Article 78

(antics articles 63, punts 1 i 2, i 64, apartat 2, TCE)

1. La Unió durà a terme una política comuna en matèria d'asil, protecció subsidiària i protecció temporal destinada a oferir un estatut apropiat a qualsevol nacional d'un tercer país que necessite protecció internacional i a garantir el respecte del principi de no devolució. Esta política haurà d'ajustar-se a la Convenció de Ginebra de 28 de juliol de 1951 i al Protocol de 31 de gener de 1967 sobre l'Estatut dels Refugiats, així com als altres tractats pertinents.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures relatives a un sistema europeu comú d'asil que incloga:

- a) un estatut uniforme d'asil per a nacionals de tercers països, vàlid en tota la Unió;
- b) un estatut uniforme de protecció subsidiària per als nacionals de tercers països que, sense obtenir l'asil europeu, necessiten protecció internacional;
- c) un sistema comú per a la protecció temporal de les persones desplaçades, en cas d'afluència massiva;
- d) procediments comuns per a concedir o retirar l'estatut uniforme d'asil o de protecció subsidiària;
- e) criteris i mecanismes per a determinar l'Estat membre responsable d'examinar una sol·licitud d'asil o de protecció subsidiària;
- f) normes relatives a les condicions d'acollida dels sol·licitants d'asil o de protecció subsidiària;
- g) l'associació i la cooperació amb tercers països per a gestionar els fluxos de persones que sol·liciten asil o una protecció subsidiària o temporal.

3. Si un o més estats membres s'enfronten a una situació d'emergència caracteritzada per l'afluència sobtada de nacionals de tercers països, el Consell podrà adoptar, a proposta de la Comissió, mesures provisionals en benefici dels estats membres afectats. El Consell es pronunciarà després de consultar el Parlament Europeu.

Article 79

(antic article 63, punts 3 i 4, TCE)

1. La Unió durà a terme una política comuna d'immigració destinada a garantir, en tot moment, una gestió eficaç dels fluxos migratoris, un tractament equitatiu dels nacionals de tercers països que residisquen legalment en els estats membres, així com una prevenció de la immigra-

ció il·legal i del tràfic de sers humans i una lluita reforçada contra estos fenòmens.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures en els àmbits següents:

- a) les condicions d'entrada i residència i les normes relatives a l'expedició pels estats membres de visats i permisos de residència de llarga duració, inclosos els destinats al reagrupament familiar;
- b) la definició dels drets dels nacionals de tercers països que residisquen legalment en un Estat membre, incloent-hi les condicions que regixen la llibertat de circulació i de residència en els altres estats membres;
- c) la immigració i la residència il·legals, incloses l'expulsió i la repatriació de residents en situació il·legal;
- d) la lluita contra el tràfic de sers humans, especialment de dones i xiquets.

3. La Unió podrà subscriure amb tercers països acords per a la readmissió, en els seus països d'origen o de procedència, de nacionals de tercers països que no complisquen o que hagen deixat de complir les condicions d'entrada, presència o residència en el territori d'un dels estats membres.

4. El Parlament Europeu i el Consell podran establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures per a fomentar i donar suport a l'acció dels estats membres destinada a afavorir la integració dels nacionals de tercers països que residisquen legalment en el seu territori, excloent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

5. El present article no afectarà el dret dels estats membres a establir volums d'admissió en el seu territori de nacionals de tercers països procedents de tercers països a fi de buscar treball per compte d'altri o per compte propi.

Article 80

Les polítiques de la Unió mencionades en el present capítol i la seua execució es regiran pel principi de solidaritat i de repartiment equitatiu de la responsabilitat entre els estats membres, també en l'aspecte financer. Cada vegada que siga necessari, els actes de la Unió adoptats en virtut del present capítol contindran mesures apropiades per a l'aplicació d'este principi.

CAPÍTOL 3

COOPERACIÓ JUDICIAL EN MATÈRIA CIVIL

Article 81

(antic article 65 TCE)

1. La Unió desenrotllarà una cooperació judicial en assumptes civils amb repercussió transfronterera, basada en el principi de reconeixement mutu de les resolucions judicials i extrajudicials. Esta cooperació podrà incloure l'adopció de mesures d'aproximació de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

2. Als efectes de l'apartat 1, i especialment quan siga necessari per al bon funcionament del mercat interior, el Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures per a garantir:

- a) el reconeixement mutu, entre els estats membres, de les resolucions judicials i extrajudicials, així com l'execució d'estes resolucions;
- b) la notificació i el trasllat transfronterers de documents judicials i extrajudicials;
- c) la compatibilitat de les normes aplicables en els estats membres en matèria de conflictes de lleis i de jurisdicció;
- d) la cooperació en l'obtenció de proves;
- e) una tutela judicial efectiva;
- f) l'eliminació dels obstacles al bon funcionament dels procediments civils, promovent si és necessari la compatibilitat de les normes de procediment civil aplicables en els estats membres;
- g) el desenrotllament de mètodes alternatius de resolució de litigis;
- h) el suport a la formació de magistrats i del personal al servici de l'Administració de Justícia.

3. No obstant el que disposa l'apartat 2, les mesures relatives al dret de família amb repercussió transfronterera seran establides pel Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu.

El Consell, a proposta de la Comissió, podrà adoptar una decisió que determine els aspectes del dret de família amb repercussió transfronterera que puguén ser objecte d'actes adoptats per mitjà del procediment legislatiu ordinari. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu.

La proposta a què es referix el paràgraf segon es comunicarà als parlaments nacionals. En el cas que un parlament nacional notifique la seua opo-

sició en els sis mesos posteriors a la comunicació, la decisió no serà adoptada. En absència d'oposició, el Consell podrà adoptar la decisió.

CAPÍTOL 4

COOPERACIÓ JUDICIAL EN MATÈRIA PENAL

Article 82

(antic article 31 TUE)

1. La cooperació judicial en matèria penal en la Unió es basarà en el principi de reconeixement mutu de les sentències i resolucions judicials i inclou l'aproximació de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres en els àmbits mencionats en l'apartat 2 i en l'article 83.

El Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures tendents a:

- a) establir normes i procediments per a garantir el reconeixement en tota la Unió de les sentències i resolucions judicials en totes les seues formes;
- b) previndre i resoldre els conflictes de jurisdicció entre els estats membres;
- c) donar suport a la formació de magistrats i del personal al servici de l'Administració de Justícia;
- d) facilitar la cooperació entre les autoritats judicials o equivalents dels estats membres en el marc del procediment penal i de l'execució de resolucions.

2. En la mesura que siga necessari per a facilitar el reconeixement mutu de les sentències i resolucions judicials i la cooperació policial i judicial en assumptes penals amb dimensió transfronterera, el Parlament Europeu i el Consell podran establir normes mínimes per mitjà de directives adoptades d'acord amb el procediment legislatiu ordinari. Estes normes mínimes tindran en compte les diferències entre les tradicions i els sistemes jurídics dels estats membres.

Estes normes es referiran a:

- a) l'admissibilitat mútua de proves entre els estats membres;
- b) els drets de les persones durant el procediment penal;
- c) els drets de les víctimes dels delictes;
- d) altres elements específics del procediment penal, que el Consell haurà determinat prèviament per mitjà d'una decisió. Per a l'adopció d'esta decisió, el Consell es pronunciarà per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

L'adopció de les normes mínimes previstes en el present apartat no impedirà que els estats membres mantinguen o instauren un nivell més elevat de protecció de les persones.

3. Quan un membre del Consell considere que un projecte de directiva prevista en l'apartat 2 afecta aspectes fonamentals del seu sistema de justícia penal, podrà sol·licitar que l'assumpte es remeta al Consell Europeu, i en este cas quedarà suspès el procediment legislatiu ordinari. Prèvia deliberació, i en el cas que s'aconseguisca un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir d'esta suspensió, tornarà el projecte al Consell, i amb això posarà fi a la suspensió del procediment legislatiu ordinari.

Si no hi ha acord dins d'eixe mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de directiva de què es tracte, ho comunicaran al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En este cas, l'autorització per a iniciar la cooperació reforçada a què es referixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present tractat es considerarà concedida, i s'aplicaran les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

Article 83

(antic article 31 TUE)

1. El Parlament Europeu i el Consell podran establir, per mitjà de directives adoptades d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, normes mínimes relatives a la definició de les infraccions penals i de les sancions en àmbits delictius que siguen d'especial gravetat i tinguen una dimensió transfronterera derivada del caràcter o de les repercussions d'estes infraccions o d'una necessitat particular de combatre-les segons criteris comuns.

Estos àmbits delictius són els següents: el terrorisme, el tràfic de sers humans i l'explotació sexual de dones i xiquets, el tràfic il·lícit de drogues, el tràfic il·lícit d'armes, el blanqueig de capitals, la corrupció, la falsificació de mitjans de pagament, la delinqüència informàtica i la delinqüència organitzada.

Tenint en compte l'evolució de la delinqüència, el Consell podrà adoptar una decisió que determine altres àmbits delictius que responguen als criteris previstos en el present apartat. Es pronunciarà per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

2. Quan l'aproximació de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres en matèria penal resulte imprescindible per a garantir

l'execució eficaç d'una política de la Unió en un àmbit que haja sigut objecte de mesures d'harmonització, es podrà establir, per mitjà de directives, normes mínimes relatives a la definició de les infraccions penals i de les sancions en l'àmbit de què es tracte. Estes directives s'adoptaran d'acord amb un procediment legislatiu ordinari o especial idèntic a l'utilitzat per a l'adopció de les mesures d'harmonització en qüestió, sense perjuí del que establix l'article 76.

3. Quan un membre del Consell considere que un projecte de directiva prevista en els apartats 1 o 2 afecta aspectes fonamentals del seu sistema de justícia penal, podrà sol·licitar que l'assumpte es remeta al Consell Europeu, i en este cas quedarà suspès el procediment legislatiu ordinari. Prèvia deliberació, i en el cas que s'aconseguisca un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir d'esta suspensió, tornarà el projecte al Consell, i amb això posarà fi a la suspensió del procediment legislatiu ordinari.

Si no hi ha acord dins d'eixe mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de directiva de què es tracte, ho comunicaran al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En este cas, l'autorització per a iniciar la cooperació reforçada a què es referixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present tractat es considerarà concedida, i s'aplicaran les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

Article 84

El Parlament Europeu i el Consell podran establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures que impulsen i reforcen l'actuació dels estats membres en l'àmbit de la prevenció de la delinqüència, excloent-ne qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

Article 85

(antic article 31 TUE)

1. La funció d'Eurojust és donar suport a l'actuació de les autoritats nacionals encarregades d'investigar i perseguir la delinqüència greu que afecte dos o més estats membres o que haja de perseguir-se segons criteris comuns, així com reforçar la coordinació i la cooperació mútua, basant-se en les operacions efectuades i en la informació proporcionada per les autoritats dels estats membres i per Europol.

Amb este fi, el Parlament Europeu i el Consell determinaran, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, l'estructura, el funcionament, l'àmbit d'actuació i les competències d'Eurojust. Estes competències podran incloure:

- a) l'inici de diligències d'investigació penal, així com la proposta d'incoació de procediments penals per les autoritats nacionals competents, en particular els relatius a infraccions que perjudiquen els interessos financers de la Unió;
- b) la coordinació de les investigacions i els procediments mencionats en la lletra a);
- c) la intensificació de la cooperació judicial, entre altres coses per mitjà de la resolució de conflictes de jurisdicció i una estreta cooperació amb la Xarxa Judicial Europea.

En estos reglaments es determinarà així mateix el procediment de participació del Parlament Europeu i dels parlaments nacionals en l'avaluació de les activitats d'Eurojust.

2. En el context de les accions penals previstes en l'apartat 1, i sense perjudi de l'article 86, els actes formals de caràcter processal seran duts a terme pels funcionaris nacionals competents.

Article 86

1. Per a combatre les infraccions que perjudiquen els interessos financers de la Unió, el Consell podrà crear, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial, una fiscalia europea a partir d'Eurojust. El Consell es pronunciarà per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

En cas de falta d'unanimitat, un grup, almenys, de nou estats membres podrà sol·licitar que el projecte de reglament es remeta al Consell Europeu, i en este cas quedarà suspès el procediment en el Consell. Prèvia deliberació, i en cas d'aconseguir-se un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir d'esta suspensió, tornarà el projecte al Consell per a l'adopció d'este.

Si no hi ha acord dins d'eixe mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de reglament de què es tracte, ho comunicaran al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En este cas, l'autorització per a iniciar la cooperació reforçada a què es referixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present tractat es considerarà concedida, i s'aplicaran les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

2. La Fiscalia Europea, si és el cas en col·la-

boració amb Europol, serà competent per a descobrir els autors i còmplices d'infraccions que perjudiquen els interessos financers de la Unió definits en el reglament previst en l'apartat 1, i per a incoar un procediment penal i sol·licitar l'obertura de juí contra ells. Exercirà davant dels òrgans jurisdiccionalment competents dels estats membres l'acció penal relativa a estes infraccions.

3. Els reglaments previstos en l'apartat 1 fixaran l'Estatut de la Fiscalia Europea, les condicions per a l'exercici de les seues funcions, les normes de procediment aplicables a les seues activitats i les que regisquen l'admissibilitat de les proves, així com les normes aplicables al control jurisdiccional dels actes processals realitzats en l'exercici de les seues funcions.

4. Simultàniament o amb posterioritat, el Consell Europeu podrà adoptar una decisió que modifique l'apartat 1 a fi d'ampliar les competències de la Fiscalia Europea a la lluita contra la delinqüència greu que tinga una dimensió transfronterera, i que modifique en conseqüència l'apartat 2 pel que fa als autors i còmplices de delictes greus que afecten diversos estats membres. El Consell Europeu es pronunciarà per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu i després de consultar la Comissió.

CAPÍTOL 5

COOPERACIÓ POLICIAL

Article 87

(antic article 30 TUE)

1. La Unió desenrotllarà una cooperació policial en què participen totes les autoritats competents dels estats membres, inclosos els servicis de policia, els servicis de duanes i altres servicis amb funcions coercitives especialitzats en la prevenció i en la detecció i investigació d'infraccions penals.

2. Als efectes de l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell podran adoptar, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, mesures relatives a:

- a) l'arreglada, l'emmagatzemament, el tractament, l'anàlisi i l'intercanvi d'informació pertinent;
- b) el suport a la formació de personal, així com la cooperació per a l'intercanvi de personal, els equips i la investigació científica policial;
- c) les tècniques comunes d'investigació relacionades amb la detecció de formes greus de delinqüència organitzada.

3. El Consell podrà establir, d'acord amb un procediment legislatiu especial, mesures relatives a la cooperació operativa entre les autoritats a què es referix el present article. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu.

En cas de falta d'unanimitat, un grup d'almenys nou estats membres podrà sol·licitar que el projecte de mesures es remeta al Consell Europeu, i en este cas quedarà suspès el procediment en el Consell. Prèvia deliberació, i en cas d'aconseguir-se un consens, el Consell Europeu, en el termini de quatre mesos a partir d'esta suspensió, tornarà el projecte al Consell per a la seua adopció.

Si no hi ha acord dins d'eixe mateix termini, i almenys nou estats membres volen establir una cooperació reforçada d'acord amb el projecte de mesures de què es tracte, ho comunicaran al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió. En este cas, l'autorització per a iniciar la cooperació reforçada a què es referixen l'apartat 2 de l'article 20 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 1 de l'article 329 del present tractat es considerarà concedida, i s'aplicaran les disposicions relatives a la cooperació reforçada.

El procediment específic establert en els paràgrafs segon i tercer no s'aplicarà als actes que constituïsquen un desenrotllament del patrimoni de Schengen.

Article 88

(antic article 30 TUE)

1. La funció d'Europol és donar suport a l'actuació de les autoritats policials i dels altres servicis amb funcions coercitives dels estats membres, així com reforçar la col·laboració mútua, en la prevenció de la delinqüència greu que afecte dos o més estats membres, del terrorisme i de les formes de delinqüència que lesionen un interès comú que siga objecte d'una política de la Unió, així com en la lluita contra estos.

2. El Parlament Europeu i el Consell determinaran, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, l'estructura, el funcionament, l'àmbit d'actuació i les competències d'Europol. Estes competències podran incloure:

a) l'arregleplega, l'emmagatzemament, el tractament, l'anàlisi i l'intercanvi de la informació, en particular la transmesa per les autoritats dels estats membres o de tercers països o terceres instàncies;

b) la coordinació, organització i realització d'investigacions i activitats operatives, dutes a terme conjuntament amb les autoritats compe-

tents dels estats membres o en el marc d'equips conjunts d'investigació, si és el cas en col·laboració amb Eurojust.

En estos reglaments es fixarà així mateix el procediment de control de les activitats d'Europol pel Parlament Europeu, nacional en què participaran els parlaments nacionals.

3. Qualsevol activitat operativa d'Europol haurà de dur-se a terme en contacte i d'acord amb les autoritats dels estats membres el territori de les quals resulte afectat. L'aplicació de mesures coercitives correspondrà exclusivament a les autoritats nacionals competents.

Article 89

(antic article 32 TUE)

El Consell fixarà, d'acord amb un procediment legislatiu especial, les condicions i límits dins dels quals les autoritats competents dels estats membres mencionades en els articles 82 i 87 podran actuar en el territori d'un altre Estat membre en contacte i d'acord amb les autoritats d'eixe Estat. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu.

TÍTOL VI

TRANSPORTS

Article 90

(antic article 70 TCE)

Els objectius dels Tractats es perseguiran, en la matèria regulada pel present títol, en el marc d'una política comuna de transports.

Article 91

(antic article 71 TCE)

1. Per a l'aplicació de l'article 90, i tenint en compte les peculiaritats del sector dels transports, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, establiran:

a) normes comunes aplicables als transports internacionals efectuats des del territori d'un Estat membre o amb destinació a este o a través del territori d'un o més estats membres;

b) les condicions en què els transportistes no residents podran prestar servicis de transports en un Estat membre;

c) mesures que permeten millorar la seguretat en els transports;

d) qualssevol altres disposicions oportunes.

2. Quan s'adopten les mesures previstes en l'apartat 1, es tindran en compte els casos en què la seua aplicació pugua afectar greument el nivell de vida i l'ocupació de certes regions, així com a l'explotació del material de transport.

Article 92

(antic article 72 TCE)

Fins a l'adopció de les disposicions a què es referix l'apartat 1 de l'article 91, cap Estat membre podrà, llevat que el Consell adopte per unanimitat una mesura per la qual es concedisca una excepció, fer que les diferents disposicions que estigueren regulant esta matèria l'1 de gener de 1958 o, per als estats que s'hi hagen adherit, en la data de la seua adhesió, produïsquen efectes que, directament o indirectament, desfavorisquen els transportistes dels altres estats membres respecte als transportistes nacionals.

Article 93

(antic article 73 TCE)

Seran compatibles amb els Tractats les ajudes que responguen a les necessitats de coordinació dels transports o que corresponguen al reembossament de determinades obligacions inherents a la noció de servici públic.

Article 94

(antic article 74 TCE)

Qualsevol mesura en matèria de preus i condicions de transport, adoptada en el marc dels Tractats, haurà de tindre en compte la situació econòmica dels transportistes.

Article 95

(antic article 75 TCE)

1. En el trànsit interior de la Unió estan prohibides les discriminacions consistents en l'aplicació, per part d'un transportista, per a les mateixes mercaderies i les mateixes relacions de trànsit, de preus i condicions de transport diferents en raó del país d'origen o de destinació dels productes transportats.

2. L'apartat 1 no exclou que el Parlament Europeu i el Consell puguen adoptar altres mesures en aplicació de l'apartat 1 de l'article 91.

3. El Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu i el Comitè Econòmic i Social, establirà una regulació

que garantisca l'aplicació del que disposa l'apartat 1.

En particular, podrà adoptar les disposicions necessàries per a permetre a les institucions de la Unió controlar el compliment del que disposa l'apartat 1 i assegurar als usuaris el ple benefici d'esta disposició.

4. La Comissió, per iniciativa pròpia o a instàncies d'un Estat membre, examinarà els casos de discriminació a què es fa referència en l'apartat 1 i, amb la consulta prèvia a qualsevol Estat membre interessat, prendrà les decisions que considere necessàries en l'àmbit de la regulació establida de conformitat amb el que disposa l'apartat 3.

Article 96

(antic article 76 TCE)

1. Quedarà prohibida la imposició per un Estat membre, al transport interior de la Unió, de preus i condicions que impliquen en qualsevol forma una ajuda o protecció a una o més empreses o indústries determinades, a menys que esta imposició haja sigut autoritzada per la Comissió.

2. La Comissió, per iniciativa pròpia o a instàncies d'un Estat membre, examinarà els preus i condicions mencionats en l'apartat 1, tenint especialment en compte, d'una banda, les exigències d'una política econòmica regional adequada, les necessitats de les regions subdesenvotllades i els problemes de les regions greument afectades per circumstàncies polítiques i, d'una altra, la incidència d'estos preus i condicions en la competència entre els distints tipus de transport.

La Comissió, després de consultar tots els estats membres interessats, prendrà les decisions necessàries.

3. La prohibició a què s'al·ludix en l'apartat 1 no afectarà les tarifes de competència.

Article 97

(antic article 77 TCE)

Els drets o cànon que, independentment dels preus de transport, exigisca un transportista per travessar les fronteres no hauran de sobrepassar un nivell raonable, tenint en compte els gastos reals a què efectivament done lloc el pas per eixes fronteres.

Els estats membres procuraran reduir progressivament eixos gastos.

La Comissió podrà dirigir als estats membres recomanacions relatives a l'aplicació del present article.

Article 98
(antic article 78 TCE)

Les disposicions del present títol no obstant les mesures adoptades a la República Federal d'Alemanya, sempre que foren necessàries per a compensar els desavantatges econòmics que la divisió d'Alemanya ocasiona a l'economia de determinades regions de la República Federal, afectades per esta divisió. Cinc anys després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, el Consell podrà adoptar, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual es derogue el present article.

Article 99
(antic article 79 TCE)

Es crea un Comitè Consultiu adjunt a la Comissió, format per experts designats pels governs dels estats membres. La Comissió consultarà este Comitè en matèria de transports, sempre que ho estime convenient.

Article 100
(antic article 80 TCE)

1. Les disposicions del present títol s'aplicaran als transports per ferrocarril, carretera o vies navegables.

2. El Parlament Europeu i el Consell podran establir, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, disposicions apropiades per a la navegació marítima i aèria. Es pronunciaran després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions.

TÍTOL VII

NORMES COMUNES SOBRE COMPETÈNCIA, FISCALITAT I APROXIMACIÓ DE LES LEGISLACIONS

CAPÍTOL 1

NORMES SOBRE COMPETÈNCIA

SECCIÓ PRIMERA

DISPOSICIONS APLICABLES A LES EMPRESSES

Article 101
(antic article 81 TCE)

1. Seran incompatibles amb el mercat interior i quedaran prohibits tots els acords entre

empreses, les decisions d'associacions d'empreses i les pràctiques concertades que puguen afectar el comerç entre els estats membres i que tinguen com a objecte o efecte impedir, restringir o falsejar el joc de la competència dins del mercat interior, i en particular els que consistisquen a:

- a) fixar directament o indirectament els preus de compra o de venda o altres condicions de transacció;
- b) limitar o controlar la producció, el mercat, el desenrotllament tècnic o les inversions;
- c) repartir-se els mercats o les fonts d'abastiment;
- d) aplicar a tercers contractants condicions desiguals per a prestacions equivalents, que els ocasionen un desavantatge competitiu;
- e) subordinar la subscripció de contractes a l'acceptació, pels altres contractants, de prestacions suplementàries que, per la seua naturalesa o segons els usos mercantils, no tinguen cap relació amb l'objecte d'eixos contractes.

2. Els acords o decisions prohibits pel present article seran nuls de ple dret.

3. No obstant això, les disposicions de l'apartat 1 podran ser declarades inaplicables a:

- qualsevol acord o categoria d'acords entre empreses,
- qualsevol decisió o categoria de decisions d'associacions d'empreses,
- qualsevol pràctica concertada o categoria de pràctiques concertades, que contribuïsquen a millorar la producció o la distribució dels productes o a fomentar el progrés tècnic o econòmic, i reserven al mateix temps als usuaris una participació equitativa en el benefici resultant, i sense que:

a) imposen a les empreses interessades restriccions que no siguen indispensables per a aconseguir estos objectius;

b) oferisquen a estes empreses la possibilitat d'eliminar la competència respecte d'una part substancial dels productes de què es tracte.

Article 102
(antic article 82 TCE)

Serà incompatible amb el mercat interior i quedarà prohibida, en la mesura que puga afectar el comerç entre els estats membres, l'explotació abusiva, per part d'una o més empreses, d'una posició dominant en el mercat interior o en una part substancial d'este.

Estes pràctiques abusives podran consistir, especialment, a:

- a) imposar directament o indirectament

preus de compra, de venda o altres condicions de transacció no equitatives;

b) limitar la producció, el mercat o el desenvolupament tècnic en perjudi dels consumidors;

c) aplicar a tercers contractants condicions desiguals per a prestacions equivalents, que els ocasionen un desavantatge competitiu;

d) subordinar la subscripció de contractes a l'acceptació, pels altres contractants, de prestacions suplementàries que, per la seua naturalesa o segons els usos mercantils, no tinguen cap relació amb l'objecte d'eixos contractes.

Article 103

(antic article 83 TCE)

1. El Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, adoptarà els reglaments o les directives apropiats per a l'aplicació dels principis enunciats en els articles 101 i 102.

2. Les disposicions a què es referix l'apartat 1 tindran especialment per objecte:

a) garantir l'observança de les prohibicions assenyalades en l'apartat 1 de l'article 101 i en l'article 102, per mitjà de l'establiment de sancions i multes coercitives;

b) determinar les modalitats d'aplicació de l'apartat 3 de l'article 101, tenint en compte la necessitat, d'una banda, d'assegurar una vigilància eficaç i, d'altra, de simplificar en la mesura que siga possible el control administratiu;

c) precisar, eventualment, respecte dels distintes sectors econòmics, l'àmbit d'aplicació dels articles 101 i 102;

d) definir les respectives funcions de la Comissió i del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'aplicació de les disposicions establides en el present apartat;

e) definir les relacions entre les legislacions nacionals, d'una banda, i les disposicions de la present secció i les adoptades en aplicació del present article, d'altra.

Article 104

(antic article 84 TCE)

Fins a l'entrada en vigor de les disposicions adoptades en aplicació de l'article 103, les autoritats dels estats membres decidiran sobre l'admissibilitat dels acords, decisions i pràctiques concertades i sobre l'explotació abusiva d'una posició dominant en el mercat interior, de conformitat amb el seu propi dret i les disposicions de l'article 101, en particular les de l'apartat 3 i les de l'article 102.

Article 105 (antic article 85 TCE)

1. Sense perjudi del que disposa l'article 104, la Comissió vetlarà per l'aplicació dels principis enunciats en els articles 101 i 102. A instància d'un Estat membre o d'ofici, i en col·laboració amb les autoritats competents dels estats membres, que li prestaran la seua assistència, la Comissió investigarà els casos de suposada infracció dels principis enunciats anteriorment. Si comprova que s'ha produït una infracció, proposarà les mesures adequades per a posar-hi terme.

2. En cas que no es pose fi a estes infraccions, la Comissió farà constar la seua existència per mitjà d'una decisió motivada. Podrà publicar esta decisió i autoritzar els estats membres perquè adopten les mesures necessàries, en les condicions i modalitats que esta determine, per a solucionar esta situació.

3. La Comissió podrà adoptar reglaments relatius a les categories d'acords sobre les quals el Consell haja adoptat un reglament o una directiva d'acord amb la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 103.

Article 106

(antic article 86 TCE)

1. Els estats membres no adoptaran ni mantindran, respecte de les empreses públiques i aquelles empreses a què concedisquen drets especials o exclusius, cap mesura contrària a les normes dels Tractats, especialment les previstes en els articles 18 i 101 a 109, ambdós inclosos.

2. Les empreses encarregades de la gestió de servicis d'interés econòmic general o que tinguen el caràcter de monopoli fiscal quedaran sotmeses a les normes dels Tractats, en especial a les normes sobre competència, en la mesura que l'aplicació d'estes normes no impedisca, de fet o de dret, el compliment de la missió específica confiada a estes. El desenvolupament dels intercanvis no haurà de quedar afectat de tal manera que siga contrària a l'interés de la Unió.

3. La Comissió vetlarà per l'aplicació de les disposicions del present article i, mentres siga necessari, dirigirà als estats membres directives o decisions apropiades.

SECCIÓ SEGONA

AJUDES ATORGADES PELS ESTATS

Article 107
(antic article 87 TCE)

1. Llevat que els Tractats disposen una altra cosa, seran incompatibles amb el mercat interior; en la mesura que afecten els intercanvis comercials entre estats membres, les ajudes atorgades pels estats o procedents de fons estatals, independentment de la forma que adopten, que falsegen o amenacen falsejar la competència, afavorint determinades empreses o produccions.

2. Seran compatibles amb el mercat interior:

a) les ajudes de caràcter social concedides als consumidors individuals, sempre que s'atorguen sense discriminacions basades en l'origen dels productes;

b) les ajudes destinades a reparar els perjudicats causats per desastres naturals o per altres esdeveniments de caràcter excepcional;

c) les ajudes concedides a fi d'afavorir l'economia de determinades regions de la República Federal d'Alemanya, afectades per la divisió d'Alemanya, en la mesura que siguin necessàries per a compensar els desavantatges econòmics que resulten d'esta divisió. Cinc anys després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, el Consell podrà adoptar, a proposta de la Comissió, una decisió que derogue la present lletra.

3. Podran considerar-se compatibles amb el mercat interior:

a) les ajudes destinades a afavorir el desenvolupament econòmic de regions en què el nivell de vida siga anormalment baix o en les que hi haja una greu situació de subocupació, així com el de les regions previstes en l'article 349, tenint en compte la seua situació estructural, econòmica i social;

b) les ajudes per a fomentar la realització d'un projecte important d'interès comú europeu o destinades a solucionar una greu pertorbació en l'economia d'un Estat membre;

c) les ajudes destinades a facilitar el desenvolupament de determinades activitats o de determinades regions econòmiques, sempre que no alteren les condicions dels intercanvis en forma contrària a l'interès comú;

d) les ajudes destinades a promoure la cultura i la conservació del patrimoni, quan no alteren les condicions dels intercanvis i de la competència en la Unió en contra de l'interès comú;

e) les altres categories d'ajudes que deter-

mine el Consell per decisió, a proposta de la Comissió.

Article 108
(antic article 88 TCE)

1. La Comissió examinarà permanentment, junt amb els estats membres, els règims d'ajudes existents en eixos estats. La Comissió proposarà també a estos estats membres les mesures apropiades que exigisca el desenvolupament progressiu o el funcionament del mercat interior.

2. Si, després d'haver requerit els interessats a presentar les seues observacions, la Comissió comprova que una ajuda atorgada per un Estat o per mitjà de fons estatals no és compatible amb el mercat interior en virtut de l'article 107, o que esta ajuda s'aplica de manera abusiva, decidirà que l'Estat interessat la suprimisca o la modifique en el termini que esta determine.

Si l'Estat de què es tracte no complix esta decisió en el termini establert, la Comissió o qualsevol altre Estat interessat podrà recórrer directament al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, no obstant el que disposen els articles 258 i 259.

A petició d'un Estat membre, el Consell podrà decidir, per unanimitat i no obstant el que disposen l'article 107 o els reglaments previstos en l'article 109, que l'ajuda que ha concedit o concedirà eixe Estat siga considerada compatible amb el mercat interior, quan circumstàncies excepcionals justifiquen la dita decisió. Si, respecte a esta ajuda, la Comissió ha iniciat el procediment previst en el paràgraf primer del present apartat, la petició de l'Estat interessat dirigida al Consell tindrà per efecte la suspensió del referit procediment fins que el Consell es pronuncie sobre la qüestió.

No obstant això, si el Consell no es pronuncia dins dels tres mesos següents a la petició, la Comissió prendrà una decisió.

3. La Comissió serà informada dels projectes dirigits a concedir o modificar ajudes amb la suficient antelació per a poder presentar les seues observacions. Si considera que un projecte no és compatible amb el mercat interior d'acord amb l'article 107, la Comissió iniciarà sense demora el procediment previst en l'apartat anterior. L'Estat membre interessat no podrà executar les mesures projectades abans que en el dit procediment haja recaigut la decisió definitiva.

4. La Comissió podrà adoptar reglaments relatius a les categories d'ajudes públiques sobre les quals el Consell haja determinat, d'acord amb l'article 109, que poden quedar exemptes del

procediment establert en l'apartat 3 del present article.

Article 109
(antic article 89 TCE)

El Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, podrà adoptar els reglaments apropiats per a l'aplicació dels articles 107 i 108, i determinar en particular les condicions per a l'aplicació de l'apartat 3 de l'article 108 i les categories d'ajudes que queden excloses d'este procediment.

CAPÍTOL 2

DISPOSICIONS FISCALS

Article 110
(antic article 90 TCE)

Cap Estat membre gravarà directament o indirectament els productes dels altres estats membres amb tributs interns, siga quina siga la seua naturalesa, superiors als que graven directament o indirectament els productes nacionals semblants.

Així mateix, cap Estat membre gravarà els productes dels altres estats membres amb tributs interns que puguen protegir indirectament altres produccions.

Article 111
(antic article 91 TCE)

Els productes exportats al territori d'un dels estats membres no podran beneficiar-se de cap devolució de tributs interns superior a l'import d'aquells amb què hagen sigut gravats directament o indirectament.

Article 112
(antic article 92 TCE)

Pel que fa als tributs diferents dels impostos sobre el volum de negocis, els impostos sobre consums específics i els altres impostos indirectes no es podran concedir exoneracions ni reembossaments a les exportacions als altres estats membres ni imposar gravàmens compensatoris a les importacions procedents dels estats membres, a menys que les mesures projectades hagen sigut prèviament aprovades pel Consell, a proposta de la Comissió, per a un període de temps limitat.

Article 113
(antic article 93 TCE)

El Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i després de consultar el Parlament Europeu i el Comitè Econòmic i Social, adoptarà les disposicions referents a l'harmonització de les legislacions relatives als impostos sobre el volum de negocis, els impostos sobre consums específics i altres impostos indirectes, en la mesura que esta harmonització siga necessària per a garantir l'establiment i el funcionament del mercat interior i evitar les distorsions de la competència.

CAPÍTOL 3

APROXIMACIÓ DE LES LEGISLACIONS

Article 114
(antic article 95 TCE)

1. Llevat que els Tractats disposen una altra cosa, s'aplicaran les disposicions següents per a la consecució dels objectius enunciats en l'article 26. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, adoptaran les mesures relatives a l'aproximació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres que tinguen com a objecte l'establiment i el funcionament del mercat interior.

2. L'apartat 1 no s'aplicarà a les disposicions fiscals, a les disposicions relatives a la lliure circulació de persones ni a les relatives als drets i interessos dels treballadors per compte d'altri.

3. La Comissió, en les propostes previstes en l'apartat 1 referents a l'aproximació de les legislacions en matèria de salut, seguretat, protecció del medi ambient i protecció dels consumidors, es basarà en un nivell de protecció elevat, tenint en compte especialment qualsevol novetat basada en fets científics. En el marc de les seues competències respectives, el Parlament Europeu i el Consell procuraran també aconseguir eixe objectiu.

4. Si, després de l'adopció pel Parlament Europeu i el Consell, pel Consell o per la Comissió d'una mesura d'harmonització, un Estat membre estimara necessari mantindre disposicions nacionals, justificades per alguna de les raons importants previstes en l'article 36 o relacionades amb la protecció del medi de treball o del medi ambient, eixe Estat membre notificarà a la Co-

missió les referides disposicions, així com els motius del seu manteniment.

5. Així mateix, sense perjudi de l'apartat 4, si després de l'adopció d'una mesura d'harmonització pel Parlament Europeu i el Consell, pel Consell o per la Comissió, un Estat membre considera necessari establir noves disposicions nacionals basades en novetats científiques relatives a la protecció del medi laboral o del medi ambient i justificades per un problema específic d'eixe Estat membre sorgit després de l'adopció de la mesura d'harmonització, notificarà a la Comissió les disposicions previstes, així com els motius de la seua adopció.

6. La Comissió aprovarà o rebutjarà, en un termini de sis mesos a partir de les notificacions a què es referixen els apartats 4 i 5, les disposicions nacionals mencionades, després d'haver comprovat si es tracta o no d'un mitjà de discriminació arbitrària o d'una restricció encoberta del comerç entre estats membres i si constitueixen o no un obstacle per al funcionament del mercat interior.

Si la Comissió no es pronuncia en el termini indicat, les disposicions nacionals a què es referixen els apartats 4 i 5 es consideraran aprovades.

Quan estiga justificat per la complexitat de l'assumpte i no hi haja riscos per a la salut humana, la Comissió podrà notificar a l'Estat membre afectat que el termini mencionat en este apartat s'amplia per un període addicional de fins a sis mesos.

7. Quan, de conformitat amb l'apartat 6, s'autoritze un Estat membre a mantindre o establir disposicions nacionals que s'aparten d'una mesura d'harmonització, la Comissió estudiarà immediatament la possibilitat de proposar una adaptació a esta mesura.

8. Quan un Estat membre plantege un problema concret relacionat amb la salut pública en un àmbit que haja sigut objecte de mesures d'harmonització prèvies, haurà d'informar-ne la Comissió, la qual examinarà immediatament la conveniència de proposar al Consell les mesures adequades.

9. Com a excepció al procediment previst en els articles 258 i 259, la Comissió i qualsevol Estat membre podrà recórrer directament al Tribunal de Justícia de la Unió Europea si considera que un altre Estat membre fa un ús abusiu de les facultats previstes en el present article.

10. Les mesures d'harmonització anteriorment mencionades inclouran, en els casos apropiats, una clàusula de salvaguarda que autoritze els estats membres a adoptar, per un o més dels

motius no econòmics indicats en l'article 36, mesures provisionals sotmeses a un procediment de control de la Unió.

Article 115

(antic article 94 TCE)

Sense perjudi del que estableix l'article 114, el Consell adoptarà, per unanimitat, d'acord amb un procediment legislatiu especial, i després de consultar el Parlament Europeu i el Comitè Econòmic i Social, directives per a l'aproximació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres que incidisquen directament en l'establiment o el funcionament del mercat interior.

Article 116

(antic article 96 TCE)

En cas que la Comissió comprove que una divergència entre les disposicions legals, reglamentàries o administratives dels estats membres falseja les condicions de competència en el mercat interior i provoca, per este motiu, una distorsió que haja d'eliminar-se, consultarà els estats membres interessats.

Si estes consultes no permeten arribar a un acord per a suprimir eixa distorsió, el Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les directives necessàries a este efecte. Podran adoptar-se qualsevol altres mesures apropiades previstes en els Tractats.

Article 117

(antic article 97 TCE)

1. Quan hi haja motiu per a témer que l'adopció o la modificació d'una disposició legal, reglamentària o administrativa pugua provocar una distorsió en el sentit definit en l'article 96, l'Estat membre que pretenga adoptar estes mesures consultarà la Comissió. Després d'haver consultat els estats membres, la Comissió recomanarà als estats interessats les mesures apropiades per a evitar esta distorsió.

2. Si l'Estat que pretenga adoptar o modificar disposicions nacionals no s'até a la recomanació que la Comissió li haja dirigit, no es podrà demanar als altres estats membres, en aplicació de l'article 116, que modifiquen les seues disposicions nacionals per a eliminar eixa distorsió. Si l'Estat membre que no ha tingut en compte la recomanació de la Comissió provoca una distorsió únicament en perjudi pro-

pi, no seran aplicables les disposicions de l'article 116.

Article 118

En l'àmbit de l'establiment o del funcionament del mercat interior, el Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures relatives a la creació de títols europeus per a garantir una protecció uniforme dels drets de propietat intel·lectual i industrial en la Unió i a l'establiment de règims d'autorització, coordinació i control centralitzats a escala de la Unió.

El Consell establirà, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per mitjà de reglaments, els règims lingüístics dels títols europeus. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu.

TÍTOL VIII

POLÍTICA ECONÒMICA I MONETÀRIA

Article 119

(antic article 4 TCE)

1. Per a aconseguir els fins enunciats en l'article 3 del Tractat de la Unió Europea, l'acció dels estats membres i de la Unió inclourà, en les condicions previstes en els Tractats, l'adopció d'una política econòmica basada en l'estreta coordinació de les polítiques econòmiques dels estats membres, en el mercat interior i en la definició d'objectius comuns, i duta a terme de conformitat amb el respecte al principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència.

2. Paral·lelament, en les condicions i segons els procediments previstos en els Tractats, esta acció suposarà una moneda única, l'euro, la definició i l'aplicació d'una política monetària i de tipus de canvi única, que tinguen com a objectiu primordial mantindre l'estabilitat de preus i, sense perjudi d'eixe objectiu, el suport a la política econòmica general de la Unió, de conformitat amb els principis d'una economia de mercat oberta i de lliure competència.

3. Estes accions dels estats membres i de la Unió impliquen el respecte dels següents principis rectors: preus estables, finances públiques i condicions monetàries sòlides i balança de pagaments estable.

CAPÍTOL 1

POLÍTICA ECONÒMICA

Article 120

(antic article 98 TCE)

Els estats membres hauran de dur a terme les seues polítiques econòmiques amb vista a contribuir a la realització dels objectius de la Unió, definits en l'article 3 del Tractat de la Unió Europea, i en el marc de les orientacions generals previstes en l'apartat 2 de l'article 121. Els estats membres i la Unió actuaran respectant el principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència, que afavorix una eficient assignació de recursos, de conformitat amb els principis enunciats en l'article 119.

Article 121

(antic article 99 TCE)

1. Els estats membres consideraran les seues polítiques econòmiques com una qüestió d'interés comú i les coordinaran en el si del Consell, d'acord amb el que disposa l'article 120.

2. El Consell, basant-se en una recomanació de la Comissió, elaborarà un projecte d'orientacions generals per a les polítiques econòmiques dels estats membres i de la Unió, i en presentarà un informe al Consell Europeu.

Basant-se en l'informe del Consell, el Consell Europeu debatrà unes conclusions sobre les orientacions generals de les polítiques econòmiques dels estats membres i de la Unió.

D'acord amb estes conclusions, el Consell adoptarà una recomanació en què establirà eixes orientacions generals. El Consell informarà de la seua recomanació el Parlament Europeu.

3. A fi de garantir una coordinació més estreta de les polítiques econòmiques i una convergència sostinguda dels resultats econòmics dels estats membres, el Consell, basant-se en informes presentats per la Comissió, supervisarà l'evolució econòmica de cada un dels estats membres i de la Unió, així com la coherència de les polítiques econòmiques amb les orientacions generals previstes en l'apartat 2, i procedirà regularment a una avaluació global.

Als efectes d'esta supervisió multilateral, els estats membres informaran la Comissió sobre les mesures importants que hagen adoptat en relació amb la seua política econòmica, així com de tots els altres aspectes que consideren necessaris.

4. Quan, d'acord amb el procediment establert en l'apartat 3, es comprove que la política eco-

nòmica d'un Estat membre contradiu les orientacions generals referides en l'apartat 2 o pot posar en perill el funcionament correcte de la unió econòmica i monetària, la Comissió podrà dirigir una advertència a l'Estat membre en qüestió. El Consell, per recomanació de la Comissió, podrà dirigir les recomanacions necessàries a l'Estat membre de què es tracte. El Consell, a proposta de la Comissió, podrà decidir fer públiques les seues recomanacions.

Als efectes del present apartat, el Consell es pronunciarà sense considerar el vot del membre del Consell que represente l'Estat membre de què es tracte.

La majoria qualificada dels altres membres del Consell es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

5. El president del Consell i la Comissió informaran el Parlament Europeu sobre els resultats de la supervisió multilateral. Si el Consell ha fet públiques les seues recomanacions, es podrà invitar el seu president a comparéixer davant de la comissió competent del Parlament Europeu.

6. El Parlament Europeu i el Consell podran adoptar per mitjà de reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, normes relatives al procediment de supervisió multilateral previst en els apartats 3 i 4.

Article 122

(antic article 100 TCE)

1. Sense perjudi dels altres procediments establits en els Tractats, el Consell, a proposta de la Comissió, podrà decidir, amb un esperit de solidaritat entre estats membres, mesures adequades a la situació econòmica, en particular si sorgiren dificultats greus en el subministrament de determinats productes, especialment en l'àmbit de l'energia.

2. En cas que un Estat membre tinga dificultats o una amenaça greu de dificultats, ocasionades per catàstrofes naturals o esdeveniments excepcionals que eixe Estat no puga controlar, el Consell, a proposta de la Comissió, podrà acordar, en determinades condicions, una ajuda financera de la Unió a l'Estat membre en qüestió. El president del Consell informará el Parlament Europeu de la decisió presa.

Article 123

(antic article 101 TCE)

1. Queda prohibida l'autorització de descoberts o la concessió de qualsevol altre tipus de crèdits per el Banc Central Europeu i pels bancs

centrals dels estats membres (denominats d'ara en avant «bancs centrals nacionals»), en favor d'institucions, òrgans o organismes de la Unió, governs centrals, autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres, així com l'adquisició directa de títols de deute a eixes entitats pel Banc Central Europeu o els bancs centrals nacionals.

2. Les disposicions de l'apartat 1 no afectaran les entitats de crèdit públiques, que, en el marc de la provisió de reserves pels bancs centrals, hauran de rebre per part dels bancs centrals nacionals i del Banc Central Europeu el mateix tracte que les entitats de crèdit privades.

Article 124

(antic article 102 TCE)

Queda prohibida qualsevol mesura no basada en consideracions prudencials que establisca un accés privilegiat a les entitats financeres per a les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, governs centrals, autoritats regionals, locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres.

Article 125

(antic article 103 TCE)

1. La Unió no respondrà dels compromisos dels governs centrals, de les autoritats regionals o locals, o d'altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres, ni se'n farà carrec, sense perjudi de les garanties financeres mútues per a la realització conjunta de projectes específics. Els estats membres no respondran dels compromisos dels governs centrals, de les autoritats regionals o locals, o d'altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques d'un altre Estat membre, ni se'n farà carrec, sense perjudi de les garanties financeres mútues per a la realització conjunta de projectes específics.

2. Si fóra necessari, el Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, podrà especificar les definicions per a l'aplicació de les prohibicions a què es referixen els articles 123 i 124 i el present article.

Article 126

(antic article 104 TCE)

1. Els estats membres evitaran dèficits públics excessius.

2. La Comissió supervisarà l'evolució de la situació pressupostària i del nivell d'endeutament públic dels estats membres a fi de detectar errors manifestos. En particular, examinarà el compliment de la disciplina pressupostària atenent els dos criteris següents:

a) si la proporció entre el dèficit públic previst o real i el producte interior brut sobrepassa un valor de referència, llevat:

- que la proporció haja descendit de manera substancial i continuada i haja arribat a un nivell que s'aproxime al valor de referència,
- o que, alternativament, el valor de referència se sobrepassi només excepcionalment i temporalment, i la proporció es mantinga pròxima al valor de referència;

b) si la proporció entre el deute públic i el producte interior brut sobrepassa un valor de referència, excepte si la proporció disminueix significativament i s'aproxima a un ritme satisfactori al valor de referència.

Els valors de referència s'especifiquen en el Protocol sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu, annex als Tractats.

3. Si un Estat membre no complix els requisits d'un d'estos criteris o d'ambdós, la Comissió elaborarà un informe, en el qual també es tindrà en compte si el dèficit públic supera els gastos públics d'inversió, així com tots els altres factors pertinents, inclosa la situació econòmica i pressupostària a mitjà termini de l'Estat membre.

La Comissió també podrà elaborar un informe quan considere que, tot i complir-se els requisits inherents als criteris, hi ha un risc d'un dèficit excessiu en un Estat membre.

4. El Comitè Econòmic i Financer emetrà un dictamen sobre l'informe de la Comissió.

5. Si la Comissió considera que un Estat membre presenta o pot presentar un dèficit excessiu, remetrà un dictamen a eixe Estat membre i n'informarà el Consell.

6. El Consell, a partir de la proposta de la Comissió i tenint en compte les possibles observacions que formule l'Estat membre de què es tracte, després d'una valoració global, decidirà si hi ha un dèficit excessiu.

7. En el cas que el Consell, de conformitat amb l'apartat 6, decidisca declarar que hi ha un dèficit excessiu, adoptarà sense demora injustificada, a partir d'una recomanació de la Comissió, les recomanacions dirigides a l'Estat membre de què es tracte, perquè este pose fi a eixa situació en un termini determinat. Sense perjudi del que disposa l'apartat 8, estes recomanacions no es faran públiques.

8. Quan el Consell constate que no s'han seguit efectivament les seues recomanacions en el termini fixat, el Consell podrà fer-les públiques.

9. Si un Estat membre persistix a no posar en pràctica les recomanacions del Consell, este podrà decidir que es formule una advertència a eixe Estat membre perquè adopte, en un termini determinat, les mesures dirigides a la reducció del dèficit que el Consell considere necessària per a corregir la situació.

En eixe cas, el Consell podrà exigir a l'Estat membre de què es tracte la presentació d'informes d'acord amb un calendari específic, a fi d'examinar els esforços d'ajust d'eixe Estat membre.

10. En el marc dels apartats 1 a 9 del present article, no podrà exercir-se el dret de recurs previst en els articles 258 i 259.

11. Si un Estat membre incomplix una decisió adoptada en virtut del que disposa l'apartat 9, el Consell podrà decidir que s'aplique o, segons els casos, que es reforce una o més de les mesures següents:

- exigir a l'Estat membre de què es tracte que publique una informació addicional, que el Consell haurà d'especificar, abans d'emetre obligacions i valors;
- recomanar al BEI que reconsidere la seua política de préstecs respecte a l'Estat membre en qüestió;
- exigir que l'Estat membre de què es tracte efectue davant de la Unió un depòsit no remunerat per un import apropiat, fins que el Consell considere que s'ha corregit el dèficit excessiu;
- imposar multes d'una magnitud apropiada.

El president del Consell informarà el Parlament Europeu de les decisions preses.

12. El Consell derogarà algunes o totes les seues decisions o recomanacions referides en els apartats 6 a 9 i 11 quan considere que el dèficit excessiu de l'Estat membre en qüestió s'ha corregit. En el cas que el Consell haja fet públiques anteriorment les seues recomanacions, tan bon punt siga derogada la decisió adoptada en virtut de l'apartat 8, declararà públicament que ja no hi ha un dèficit excessiu en l'Estat membre en qüestió.

13. Pel que fa a les decisions o recomanacions del Consell referides en els apartats 8, 9, 11 i 12, el Consell es pronunciarà a partir d'una recomanació de la Comissió.

Quan el Consell adopte les mesures previstes en els apartats 6 a 9, 11 i 12, el Consell es pronunciarà sense prendre en consideració el vot

del membre del Consell que represente l'Estat membre de què es tracte.

La majoria qualificada dels altres membres del Consell es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

14. El Protocol sobre el procediment aplicable en cas de dèficit excessiu annex als Tractats conté altres disposicions addicionals relacionades amb l'aplicació del procediment descrit en el present article.

El Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, i després de consultar el Parlament Europeu i el Banc Central Europeu, adoptarà les disposicions apropiades que substituïran el mencionat protocol.

Sense perjudi de les altres disposicions del present apartat, el Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, fixarà normes de desplegament i definicions per a l'aplicació de les disposicions del mencionat protocol.

CAPÍTOL 2

POLÍTICA MONETÀRIA

Article 127

(antic article 105 TCE)

1. L'objectiu principal del Sistema Europeu de Bancs Centrals (denominat d'ara en avant «SEBC») serà mantindre l'estabilitat de preus. Sense perjudi d'este objectiu, el SEBC donarà suport a les polítiques econòmiques generals de la Unió a fi de contribuir a la realització dels objectius de la Unió establits en l'article 3 del Tractat de la Unió Europea. El SEBC actuarà d'acord amb el principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència, fomentant una eficient assignació de recursos de conformitat amb els principis exposats en l'article 119.

2. Les funcions bàsiques que es duren a terme a través del SEBC seran:

- definir i executar la política monetària de la Unió,
- realitzar operacions de divises coherents amb les disposicions de l'article 219,
- posseir i gestionar les reserves oficials de divises dels estats membres,
- promoure el bon funcionament dels sistemes de pagament.

3. El que disposa el tercer guió de l'apartat 2 es considerarà sense perjudi de la possessió i gestió de fons de maniobra en divises per part dels governs dels estats membres.

4. El Banc Central Europeu serà consultat:

- sobre qualsevol proposta d'acte de la Unió que entre en l'àmbit de les seues competències,
- per les autoritats nacionals sobre qualsevol projecte de disposició legal que entre en l'àmbit de les seues competències, però dins dels límits i en les condicions establides pel Consell d'acord amb el procediment previst en l'apartat 4 de l'article 129.

El Banc Central Europeu podrà presentar dictàmens a les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió o a les autoritats nacionals pertinents sobre matèries que pertanguen a l'àmbit de les seues competències.

5. El SEBC contribuirà a la bona gestió de les polítiques que duguen a terme les autoritats competents respecte a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i a l'estabilitat del sistema financer.

6. El Consell, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i després de consultar el Parlament Europeu i el Banc Central Europeu, podrà encomanar al Banc Central Europeu tasques específiques respecte de polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i altres entitats financeres, a excepció de les empreses d'assegurances.

Article 128

(antic article 106 TCE)

1. El Banc Central Europeu tindrà el dret exclusiu d'autoritzar l'emissió de bitllets de banc en euros en la Unió. El Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals podran emetre bitllets. Els bitllets emesos pel Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals seran els únics bitllets de curs legal en la Unió.

2. Els estats membres podran realitzar emissions de moneda metàl·lica en euros, per a les quals serà necessària l'aprovació del Banc Central Europeu quant al volum d'emissió. El Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu i el Banc Central Europeu, podrà adoptar mesures per a harmonitzar els valors nominals i les especificacions tècniques de totes les monedes destinades a la circulació en la mesura que siga necessari per a la seua bona circulació dins de la Unió.

Article 129

(antic article 107 TCE)

1. El SEBC serà dirigit pels òrgans rectors del

Banc Central Europeu, que seran el Consell de Govern i el Comitè Executiu.

2. Els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu (denominats d'ara en avant «Estatuts del SEBC i del BCE») figuren en un protocol annex als Tractats.

3. Els articles 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1.a) i 36 dels Estatuts del SEBC i del BCE podran ser modificats pel Parlament Europeu i el Consell d'acord amb el procediment legislatiu ordinari. Es pronunciaran a partir d'una recomanació del Banc Central Europeu i després de consultar la Comissió, o bé a proposta de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu.

4. El Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu i el Banc Central Europeu o bé a partir d'una recomanació del Banc Central Europeu i després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió, adoptarà les disposicions previstes en els articles 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 dels Estatuts del SEBC i del BCE.

Article 130

(antic article 108 TCE)

En l'exercici de les facultats i en l'acompliment de les funcions i obligacions que els assignen els Tractats i els Estatuts del SEBC i del BCE, ni el Banc Central Europeu, ni els bancs centrals nacionals, ni cap dels membres dels seus òrgans rectors podran sol·licitar o acceptar instruccions de les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, ni dels governs dels estats membres, ni de cap altre òrgan. Les institucions, els òrgans o els organismes de la Unió, així com els governs dels estats membres, es comprometen a respectar este principi i a no tractar d'influir en els membres dels òrgans rectors del Banc Central Europeu i dels bancs centrals nacionals en l'exercici de les seues funcions.

Article 131

(antic article 109 TCE)

Cada un dels estats membres vetlarà per la compatibilitat de la seua legislació nacional, inclosos els estatuts del seu banc central nacional, amb els Tractats i els Estatuts del SEBC i del BCE.

Article 132

(antic article 110 TCE)

1. Per a l'exercici de les funcions encomanades al SEBC, el Banc Central Europeu, d'acord

amb les disposicions dels Tractats i en les condicions previstes en els Estatuts del SEBC i del BCE:

- elaborarà reglaments en la mesura que siga necessari per a l'exercici de les funcions definides en el primer guió de l'article 3.1 i en els articles 19.1, 22 o 25.2 dels Estatuts del SEBC i del BCE, i en els casos que s'establisquen en els actes del Consell referits en l'apartat 4 de l'article 129;
- prendrà les decisions necessàries per a l'exercici de les funcions encomanades al SEBC pels Tractats i pels Estatuts del SEBC i del BCE;
- formularà recomanacions i emetrà dictàmens.

2. El Banc Central Europeu podrà decidir fer públiques les seues decisions, les seues recomanacions i els seus dictàmens.

3. Dins dels límits i en les condicions fixades pel Consell, d'acord amb el procediment establert en l'apartat 4 de l'article 129, el Banc Central Europeu estarà autoritzat a imposar multes i pagaments periòdics de penalització a les empreses que no complisquen les seues obligacions respecte als reglaments i decisions d'este.

Article 133

Sense perjuí de les atribucions del Banc Central Europeu, el Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries per a la utilització de l'euro com a moneda única. Estes mesures s'adoptaran després de consultar el Banc Central Europeu.

CAPÍTOL 3

DISPOSICIONS INSTITUCIONALS

Article 134

(antic article 114 TCE)

1. A fi de promoure la coordinació de les polítiques dels estats membres en tot el que siga necessari per al funcionament del mercat interior, es crea un Comitè Econòmic i Financer.

2. El Comitè Econòmic i Financer tindrà les funcions següents:

- emetre dictàmens, o bé a petició del Consell o de la Comissió, o bé per iniciativa pròpia, destinats a estes institucions;
- seguir la situació econòmica i financera dels estats membres i de la Unió i informar regularment el Consell i la Comissió, espe-

cialment sobre les relacions financeres amb tercers països i amb institucions internacionals;

- col·laborar, sense perjudici del que disposa l'article 240, en la preparació dels treballs del Consell a què es referixen els articles 66 i 75, els apartats 2, 3, 4 i 6 de l'article 121, els articles 122, 124, 125 i 126, l'apartat 6 de l'article 127, l'apartat 2 de l'article 128, els apartats 3 i 4 de l'article 129, l'article 138, els apartats 2 i 3 de l'article 140, l'article 143, els apartats 2 i 3 de l'article 144 i l'article 219, i dur a terme altres tasques consultives i preparatòries que li encomane el Consell;
- examinar, almenys una vegada a l'any, la situació relativa als moviments de capitals i a la llibertat de pagaments, tal com resulten de l'aplicació dels Tractats i de les mesures adoptades pel Consell. Este examen comprendrà totes les mesures relatives als moviments de capitals i als pagaments. El Comitè informará la Comissió i el Consell del resultat d'este examen.

Els estats membres, la Comissió i el Banc Central Europeu designaran cada un d'ells un màxim de dos membres del Comitè.

3. El Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu i el Comitè referit en el present article, establirà les normes de desplegament relatives a la composició del Comitè Econòmic i Financer. El president del Consell informará el Parlament Europeu d'esta decisió.

4. A més de les funcions exposades en l'apartat 2, en el cas que hi haja estats membres acollits a una excepció d'acord amb l'article 139, i fins que n'hi haja, el Comitè supervisarà la situació monetària i financera i el sistema general de pagaments d'eixos estats membres i n'informará regularment el Consell i la Comissió.

Article 135

(antic article 115 TCE)

Respecte a les qüestions compreses en l'àmbit d'aplicació de l'apartat 4 de l'article 121, de l'article 126, a excepció de l'apartat 14, de l'article 138, de l'apartat 1 de l'article 140, del paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 140, de l'apartat 3 de l'article 140, i de l'article 219, el Consell o un Estat membre podran sol·licitar de la Comissió que presente una recomanació o una proposta, segons siga pertinent. La Comissió examinarà la sol·licitud i presentarà sense demora les seues conclusions al Consell.

CAPÍTOL 4

DISPOSICIONS ESPECÍFIQUES PER ALS ESTATS MEMBRES QUE HAGEN ADOPTAT L'EURO COM A MONEDA

Article 136

1. A fi de contribuir al funcionament correcte de la Unió Econòmica i Monetària i de conformitat amb les disposicions pertinents dels Tractats, el Consell adoptarà, d'acord amb el procediment que corresponga dels previstos en els articles 121 i 126, a excepció del procediment establert en l'apartat 14 de l'article 126, mesures relatives als estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda per a:

- a) reforçar la coordinació i supervisió de la seua disciplina pressupostària;
- b) elaborar les orientacions de política econòmica referents a estos estats, vetlant perquè siguen compatibles amb les adoptades per al conjunt de la Unió, i garantir-ne la vigilància.

2. Només participaran en les votacions sobre les mesures previstes en l'apartat 1 els membres del Consell que representen els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda.

La majoria qualificada d'estos membres es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

Article 137

Les modalitats de les reunions entre els ministres dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda s'establixen en el Protocol sobre l'Eurogrup.

Article 138

(antic article 111, apartat 4, TCE)

1. Per a garantir la posició de l'euro en el sistema monetari internacional, el Consell adoptarà, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual es determinen les posicions comunes sobre les qüestions que tenen especial interès per a la unió econòmica i monetària en les institucions i conferències financeres internacionals competents. El Consell es pronunciarà després de consultar el Banc Central Europeu.

2. El Consell podrà adoptar, a proposta de la Comissió, les mesures adequades per a assegurar una representació unificada en les institucions i conferències financeres internacionals. El Consell es pronunciarà després de consultar el Banc Central Europeu.

3. Només participaran en les votacions sobre les mesures previstes en els apartats 1 i 2 els membres del Consell que representen els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda.

La majoria qualificada d'estos membres es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

CAPÍTOL 5

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Article 139

1. Els estats membres sobre els quals el Consell no haja decidit que complixen les condicions necessàries per a l'adopció de l'euro es denominaran d'ara en avant «estats membres acollits a una excepció».

2. Les següents disposicions dels Tractats no s'aplicaran als estats membres acollits a una excepció:

a) adopció de les parts de les orientacions generals de les polítiques econòmiques que afecten la zona de l'euro de forma general (apartat 2 de l'article 121);

b) mitjans estrictes per a corregir els dèficits excessius (apartats 9 i 11 de l'article 126);

c) objectius i funcions del SEBC (apartats 1, 2, 3 i 5 de l'article 127);

d) emissió de l'euro (article 128);

e) actes del Banc Central Europeu (article 132);

f) mesures relatives a la utilització de l'euro (article 133);

g) acords monetaris i altres mesures relatives a la política de tipus de canvi (article 219);

h) designació dels membres del Comitè Executiu del Banc Central Europeu (apartat 2 de l'article 283);

i) decisions per les quals es determinen posicions comunes sobre qüestions que revisten especial interès per a la unió econòmica i monetària en les institucions i conferències financeres internacionals competents (apartat 1 de l'article 138);

j) mesures per a assegurar una representació unificada en les institucions i conferències financeres internacionals (apartat 2 de l'article 138).

Per consegüent, en els articles esmentats en les lletres a) a j) s'entendrà per «estats membres» els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda.

3. Els estats membres acollits a una excepció i els seus bancs centrals nacionals estaran exclou-

sos dels drets i obligacions en el marc del SEBC, de conformitat amb el capítol IX dels Estatuts del SEBC i del BCE.

4. Els drets de vot dels membres del Consell que representen els estats membres acollits a una excepció quedaran suspesos quan el Consell adopte les mesures previstes en els articles esmentats en l'apartat 2, així com en els casos següents:

a) recomanacions dirigides als estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda en el marc de la supervisió multilateral, incloses les recomanacions relatives als programes d'estabilitat i les advertències (apartat 4 de l'article 121);

b) mesures relatives als dèficits excessius que afecten els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda (apartats 6, 7, 8, 12 i 13 de l'article 126).

La majoria qualificada dels altres membres del Consell es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

Article 140

(antics articles 121, apartat 1, 122, apartat 2, segona frase, i 123, apartat 5, TCE)

1. Una vegada cada dos anys com a mínim, o a petició de qualsevol Estat membre acollit a una excepció, la Comissió i el Banc Central Europeu presentaran informes al Consell sobre els avanços que hagen realitzat els estats membres acollits a una excepció en el compliment de les seues obligacions en relació amb la realització de la unió econòmica i monetària. Estos informes inclouran un examen de la compatibilitat de la legislació nacional de cada un d'estos estats membres, inclosos els estatuts del seu banc central nacional, amb l'article 130 i l'article 131, així com amb els Estatuts del SEBC i del BCE. Estos informes examinaran també la consecució d'un alt grau de convergència sostenible, atenent el compliment dels següents criteris per part de cada un dels estats membres:

- l'assoliment d'un alt grau d'estabilitat de preus, que haurà de quedar de manifest a través d'una taxa d'inflació que estiga pròxima a la dels tres estats membres, com a màxim, més eficaços quant a l'estabilitat de preus;
- la sostenibilitat de la situació de les finances públiques, que quedarà demostrada pel fet d'haver aconseguit una situació del pressupost sense un dèficit públic excessiu, definit de conformitat amb el que disposa l'apartat 6 de l'article 126;

- el respecte, durant dos anys com a mínim, sense que s'haja produït devaluació enfront de l'euro, dels marges normals de fluctuació que establix el mecanisme de tipus de canvi del sistema monetari europeu;
- el caràcter durador de la convergència aconseguida per l'Estat membre acollit a una excepció i de la seua participació en el mecanisme de tipus de canvi haurà de veure's reflectit en els nivells de tipus d'interés a llarg termini.

Els quatre criteris mencionats en el present apartat i els períodes pertinents durant els quals hauran de respectar-se estos criteris s'expliciten més en un protocol annex als Tractats. Els informes de la Comissió i de l'IME hauran de prendre en consideració així mateix els resultats de la integració dels mercats, la situació i l'evolució de les balances de pagaments per compte corrent i un estudi de l'evolució dels costos laborals unitaris i d'altres índexs de preus.

2. Després de consultar el Parlament Europeu i una vegada debatuda la qüestió en el Consell Europeu, el Consell, a proposta de la Comissió, decidirà quins estats membres acollits a una excepció reunixen les condicions necessàries d'acord amb els criteris exposats en l'apartat 1, i suprimirà les excepcions dels estats membres de què es tracte.

El Consell es pronunciarà després de rebre una recomanació d'una majoria qualificada dels seus membres que represente els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda. Estos membres es pronunciaran en un termini de sis mesos a partir de la recepció pel Consell de la proposta de la Comissió.

La majoria qualificada d'estos membres, a què es referix el paràgraf segon, es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

3. Si, d'acord amb el procediment establert en l'apartat 2, es decidix posar fi a una excepció, el Consell, per unanimitat dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda i de l'Estat membre de què es tracte, a proposta de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu, fixarà irrevocablement el tipus a què l'euro substituirà la moneda de l'Estat membre de què es tracte, així com les altres mesures necessàries per a la introducció de l'euro com a moneda única en l'Estat membre de què es tracte.

Article 141

(antics articles 123, apartat 3, i 117, apartat 2, cinc primers guions, TCE)

1. En cas que hi haja estats membres acollits a una excepció, i fins que n'hi haja, i sense perjudici del que disposa l'apartat 1 de l'article 129, el Consell General del Banc Central Europeu mencionat en l'article 44 dels Estatuts del SEBC i del BCE es constituirà com a tercer òrgan decisor del Banc Central Europeu.

2. En cas que hi haja estats membres acollits a una excepció, i fins que n'hi haja, el Banc Central Europeu, pel que fa a eixos estats membres:

- reforçarà la cooperació entre els bancs centrals nacionals;
- reforçarà la coordinació de les polítiques monetàries dels estats membres a fi de garantir l'estabilitat de preus;
- supervisarà el funcionament del mecanisme de tipus de canvi;
- farà consultes sobre assumptes que siguen competència dels bancs centrals nacionals i que afecten l'estabilitat de les entitats i mercats financers;
- exercirà les antigues funcions del Fons Europeu de Cooperació Monetària, que anteriorment havia assumit l'Institut Monetari Europeu.

Article 142

(antic article 124, apartat 1, TCE)

Cada Estat membre acollit a una excepció considerarà la seua política de canvi com una qüestió d'interés comú. Els estats membres tindran en compte a l'hora de fer-ho les experiències adquirides per mitjà de la cooperació en el marc del mecanisme de tipus de canvi.

Article 143

(antic article 119 TCE)

1. En cas de dificultats o d'amenaça greu de dificultats en la balança de pagaments d'un Estat membre acollit a una excepció, originades per un desequilibri global de la seua balança de pagaments o pel tipus de divises de què dispose, que puguen, en particular, comprometre el funcionament del mercat interior o la realització de la política comercial comuna, la Comissió procedirà sense demora a examinar la situació d'eixe Estat, així com l'acció que este haja emprés o puga emprendre d'acord amb el que disposen els Tractats, i recorrerà a tots els mitjans que estiguen al seu abast. La Comissió

indicarà les mesures que recomana adoptar a l'Estat interessat.

Si l'acció empresa per un Estat membre acollit a una excepció i les mesures suggerides per la Comissió són insuficients per a superar les dificultats sorgides o l'amenaça de dificultats, la Comissió recomanarà al Consell, després de consultar el Comitè Econòmic i Financer, la concessió d'una assistència mútua i els mètodes pertinents.

La Comissió informarà regularment el Consell de la situació i de la seua evolució.

2. El Consell concedirà l'assistència mútua i adoptarà directives o prendrà decisions per a determinar-ne les condicions i modalitats. L'assistència mútua podrà revestir en particular la manera de:

a) una acció concertada davant d'altres organitzacions internacionals a què puguen recórrer els estats membres acollits a una excepció;

b) mesures necessàries per a evitar desviacions del tràfic comercial, quan l'Estat membre acollit a una excepció que estiga en dificultats mantinga o restablisca restriccions quantitatives respecte de tercers països;

c) concessió de crèdits limitats per part d'altres estats membres, quan estos donen el seu consentiment.

3. Si el Consell no aprova l'assistència mútua recomanada per la Comissió o si l'assistència mútua aprovada i les mesures adoptades són insuficients, la Comissió autoritzarà l'Estat membre acollit a una excepció que tinga dificultats perquè adopte mesures de salvaguarda en les condicions i modalitats que esta determine.

El Consell podrà revocar esta autorització i modificar-ne les condicions i modalitats.

Article 144

(antic article 120 TCE)

1. En cas de crisi sobtada en la balança de pagaments i si no es pren immediatament una decisió d'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article 143, l'Estat membre acollit a una excepció podrà adoptar, amb caràcter cautelar, les mesures de salvaguarda necessàries. Estes mesures hauran de produir la mínima pertorbació possible en el funcionament del mercat interior i no podran tindre un abast superior a l'estrictament indispensable per a superar les dificultats que hagen sorgit sobtadament.

2. La Comissió i els altres estats membres hauran de ser informats d'estes mesures de salvaguarda, a tot tardar, en el moment de la seua entrada en vigor. La Comissió podrà recomanar

al Consell la concessió d'una assistència mútua d'acord amb el que preveu l'article 143.

3. Amb la recomanació prèvia de la Comissió i després de consultar el Comitè Econòmic i Financer, el Consell podrà decidir que l'Estat membre interessat modifique, suspenga o suprimisca les mesures de salvaguarda mencionades abans.

TÍTOL IX

OCUPACIÓ

Article 145

(antic article 125 TCE)

Els estats membres i la Unió s'esforçaran, de conformitat amb el present títol, per desenrotllar una estratègia coordinada per a l'ocupació, en particular per a potenciar una mà d'obra qualificada, formada i adaptable, així com mercats laborals amb capacitat de resposta al canvi econòmic, amb vista a aconseguir els objectius definits en l'article 3 del Tractat de la Unió Europea.

Article 146

(antic article 126 TCE)

1. Els estats membres, per mitjà de les seues polítiques d'ocupació, contribuiran a l'assoliment dels objectius previstos en l'article 145, de forma compatible amb les orientacions generals de les polítiques econòmiques dels estats membres i de la Unió, adoptades d'acord amb l'apartat 2 de l'article 121.

2. Tenint en compte les pràctiques nacionals relatives a les responsabilitats dels interlocutors socials, els estats membres consideraran la promoció de l'ocupació com una qüestió d'interès comú i coordinaran les seues actuacions en esta matèria en el si del Consell, de conformitat amb el que disposa l'article 148.

Article 147

(antic article 127 TCE)

1. La Unió contribuirà a un alt nivell d'ocupació per mitjà del foment de la cooperació entre els estats membres, així com donant suport i, en cas necessari, complementant les seues respectives actuacions. En fer-ho, es respectaran les competències dels estats membres.

2. En la formulació i l'aplicació de les polítiques i mesures de la Unió, caldrà tindre en compte l'objectiu d'un alt nivell d'ocupació.

Article 148
(antic article 128 TCE)

1. El Consell Europeu examinarà anualment la situació de l'ocupació en la Unió i adoptarà conclusions en esta matèria, basant-se en un informe conjunt anual elaborat pel Consell i la Comissió.

2. A partir de les conclusions del Consell Europeu, el Consell, a proposta de la Comissió, després de consultar el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social, el Comitè de les Regions i el Comitè d'Ocupació previst en l'article 150, elaborarà anualment orientacions que els estats membres tindran en compte en les seues respectives polítiques d'ocupació. Estes orientacions seran compatibles amb les orientacions generals adoptades d'acord amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 121.

3. Cada Estat membre facilitarà al Consell i a la Comissió un informe anual sobre les principals mesures adoptades per a aplicar la seua política d'ocupació, a la vista de les orientacions referents a l'ocupació previstes en l'apartat 2.

4. El Consell, basant-se en els informes a què es referix l'apartat 3 i després de rebre les opinions del Comitè d'Ocupació, efectuarà anualment un examen de l'aplicació de les polítiques d'ocupació dels estats membres en vista de les orientacions referents a l'ocupació. El Consell, a partir d'una recomanació de la Comissió, podrà formular recomanacions als estats membres, si ho considera pertinent en vista d'eixe examen.

5. A partir del resultat d'eixe examen, el Consell i la Comissió prepararan un informe anual conjunt per al Consell Europeu sobre la situació de l'ocupació en la Unió i sobre l'aplicació de les orientacions per a l'ocupació.

Article 149
(antic article 129 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, podran adoptar mesures de foment destinades a afavorir la cooperació entre els estats membres i donar suport a la seua actuació en l'àmbit de l'ocupació, per mitjà d'iniciatives destinades a desenvolupar els intercanvis d'informació i bones pràctiques, facilitar anàlisis comparatives i assessorament, així com promoure plantejaments innovadors i avaluar experiències, en particular recurrent a projectes pilot.

Estes mesures no inclouran cap harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

Article 150
(antic article 130 TCE)

El Consell, per majoria simple, després de consultar el Parlament Europeu, crearà un Comitè d'Ocupació de caràcter consultiu per a fomentar la coordinació entre els estats membres en matèria de polítiques d'ocupació i del mercat laboral. Les tasques d'este Comitè seran les següents:

- supervisar la situació de l'ocupació i les polítiques en matèria d'ocupació dels estats membres i de la Unió;
- elaborar, sense perjudici del que disposa l'article 240, dictàmens a petició del Consell, de la Comissió o per iniciativa pròpia, i contribuir a la preparació de les mesures del Consell a què es referix l'article 148.

Per a dur a terme el seu mandat, el Comitè consultarà els interlocutors socials.

Cada un dels estats membres i la Comissió designaran dos membres del Comitè.

TÍTOL X

POLÍTICA SOCIAL

Article 151
(antic article 136 TCE)

La Unió i els estats membres, tenint presents drets socials fonamentals com els que s'enuncien en la Carta Social Europea, firmada a Torí el 18 d'octubre de 1961, i en la Carta Comunitària dels Drets Socials Fonamentals dels Treballadors, de 1989, tindran com a objectiu la promoció de l'ocupació, la millora de les condicions de vida i de treball, a fi d'aconseguir la seua equiparació per la via del progrés, una protecció social adequada, el diàleg social, el desenvolupament dels recursos humans per a aconseguir un nivell d'ocupació elevat i durador i la lluita contra les exclusions.

Amb esta finalitat, la Unió i els estats membres emprendran accions en què es tinga en compte la diversitat de les pràctiques nacionals, en particular en l'àmbit de les relacions contractuals, així com la necessitat de mantindre la competitivitat de l'economia de la Unió.

Consideren que esta evolució resultarà tant del funcionament del mercat interior, que afavorirà l'harmonització dels sistemes socials, com dels procediments previstos en els Tractats i de

l'aproximació de les disposicions legals, reglamentàries i administratives.

Article 152

La Unió reconeixerà i promourà el paper dels interlocutors socials en el seu àmbit, tenint en compte la diversitat dels sistemes nacionals. Facilitarà el diàleg entre tots, dins del respecte de la seua autonomia.

La cimera social tripartida per al creixement i l'ocupació contribuirà al diàleg social.

Article 153

(antic article 137 TCE)

1. Amb vista a aconseguir els objectius de l'article 151, la Unió donarà suport a l'acció dels estats membres i la completarà en els àmbits següents:

- a) la millora, en concret, de l'entorn de treball, per a protegir la salut i la seguretat dels treballadors;
- b) les condicions de treball;
- c) la seguretat social i la protecció social dels treballadors;
- d) la protecció dels treballadors en cas de rescissió del contracte laboral;
- e) la informació i la consulta als treballadors;
- f) la representació i la defensa col·lectiva dels interessos dels treballadors i dels empresaris, inclosa la cogestió, sense perjudi del que disposa l'apartat 5;
- g) les condicions de treball dels nacionals de tercers països que residisquen legalment en el territori de la Unió;
- h) la integració de les persones excloses del mercat laboral, sense perjudi del que disposa l'article 166;
- i) la igualtat entre hòmens i dones pel que fa a les oportunitats en el mercat laboral i al tracte en el treball;
- j) la lluita contra l'exclusió social;
- k) la modernització dels sistemes de protecció social, sense perjudi del que disposa la lletra c).

2. Amb este fi, el Parlament Europeu i el Consell:

- a) podran adoptar mesures destinades a fomentar la cooperació entre els estats membres per mitjà d'iniciatives per a millorar els coneixements, desenrotllar l'intercanvi d'informació i de bones pràctiques, promoure fórmules innovadores i avaluar experiències, exclouent qualsevol harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres;
- b) podran adoptar, en els àmbits mencionats

en les lletres a) a i) de l'apartat 1, per mitjà de directives, les disposicions mínimes que hauran d'aplicar-se progressivament, tenint en compte les condicions i reglamentacions tècniques existents en cada un dels estats membres. Estes directives evitaran establir traves de caràcter administratiu, financer i jurídic que obstaculitzen la creació i el desenrotllament de xicotetes i mitjanes empreses.

El Parlament Europeu i el Consell decidiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions.

En els àmbits mencionats en les lletres c), d), f) i g) de l'apartat 1, el Consell decidirà d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu i els referits comitès.

El Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, podrà decidir que el procediment legislatiu ordinari siga aplicable a les lletres d) f) i g) de l'apartat 1.

3. Qualsevol Estat membre podrà confiar als interlocutors socials, a petició conjunta d'estos últims, l'aplicació de les directives adoptades en virtut de l'apartat 2, o, si és el cas, l'aplicació d'una decisió del Consell adoptada de conformitat amb l'article 155.

En eixe cas s'assegurarà que, a tot tardar en la data en què haja d'estar traslladada o aplicada una directiva o una decisió, els interlocutors socials hagen establert, mitjançant un acord, les disposicions necessàries; l'Estat membre interessat haurà de prendre totes les disposicions necessàries per a poder garantir, en tot moment, els resultats fixats per eixa directiva o decisió.

4. Les disposicions adoptades en virtut del present article:

- no afectaran la facultat reconeguda als estats membres de definir els principis fonamentals del seu sistema de seguretat social, ni hauran d'afectar-ne de manera sensible l'equilibri financer;
- no impediran als estats membres mantindre o introduir mesures de protecció més estrictes compatibles amb els Tractats.

5. Les disposicions del present article no s'aplicaran a les remuneracions, al dret d'associació i sindicació, al dret de vaga ni al dret de locaut.

Article 154

(antic article 138 TCE)

1. La Comissió tindrà com a comesa fomentar la consulta als interlocutors socials a escala de

la Unió i adoptar totes les disposicions necessàries per a facilitar el seu diàleg, vetlant perquè les dos parts reben un suport equilibrat.

2. A este efecte, abans de presentar propostes en l'àmbit de la política social, la Comissió consultarà els interlocutors socials sobre la possible orientació d'una acció de la Unió.

3. Si, després d'esta consulta, la Comissió considera convenient una acció de la Unió, consultarà els interlocutors socials sobre el contingut de la proposta plantejada. Els interlocutors socials remetran a la Comissió un dictamen o, si és el cas, una recomanació.

4. En ocasió de les consultes previstes en els apartats 2 i 3, els interlocutors socials podran informar la Comissió sobre la seua voluntat d'iniciar el procés previst en l'article 155. La duració d'este procés no podrà ser superior a nou mesos, excepte si els interlocutors socials afectats decidixen prolongar-lo de comú acord amb la Comissió.

Article 155

(antic article 139 TCE)

1. El diàleg entre interlocutors socials en l'àmbit de la Unió podrà conduir, si estos ho desitgen, a l'establiment de relacions convencionals, inclosos els acords.

2. L'aplicació dels acords subscrits a escala de la Unió es realitzarà, ja siga segons els procediments i pràctiques propis dels interlocutors socials i dels estats membres, ja siga, en els àmbits subjectes a l'article 153, i a petició conjunta de les parts firmants, a partir d'una decisió del Consell adoptada a proposta de la Comissió. Se n'informarà el Parlament Europeu.

El Consell decidirà per unanimitat quan l'acord en qüestió continga una o més disposicions relatives a algun dels àmbits per als quals es requerisca la unanimitat en virtut de l'apartat 2 de l'article 153.

Article 156

(antic article 140 TCE)

A fi d'assolir els objectius exposats en l'article 151, i sense perjudi de les altres disposicions dels Tractats, la Comissió fomentarà la col·laboració entre els estats membres i facilitarà la coordinació de les seues accions en els àmbits de la política social tractats en el present capítol, particularment en les matèries relacionades amb:

- l'ocupació,
- el dret del treball i les condicions de treball,

- la formació i el perfeccionament professionals,
- la seguretat social,
- la protecció contra els accidents de treball i les malalties professionals,
- la higiene del treball,
- el dret de sindicació i les negociacions col·lectives entre empresaris i treballadors.

Amb esta finalitat, la Comissió actuarà en contacte estret amb els estats membres, per mitjà d'estudis, dictàmens i l'organització de consultes, tant per als problemes que es plantegen a escala nacional com per a aquells que interessen a les organitzacions internacionals, en particular per mitjà d'iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. El Parlament Europeu serà clípidament informat.

Abans d'emetre els dictàmens previstos en el present article, la Comissió consultarà el Comitè Econòmic i Social.

Article 157

(antic article 141 TCE)

1. Cada Estat membre garantirà l'aplicació del principi d'igualtat de retribució entre treballadors i treballadores per a un mateix treball o per a un treball del mateix valor.

2. S'entén per retribució, d'acord amb el present article, el salari o sou normal de base o mínim, i qualssevol altres gratificacions satisfetes, directament o indirectament, en diners o en espècie, per l'empresari al treballador quant a la relació de treball.

La igualtat de retribució, sense discriminació per raó de sexe, significa:

- a) que la retribució establida per a un mateix treball remunerat per unitat d'obra realitzada es fixa a partir d'una mateixa unitat de mesura;
- b) que la retribució establida per a un treball remunerat per unitat de temps és igual per a un mateix lloc de treball.

3. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, adoptaran mesures per a garantir l'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats i igualtat de tracte per a hòmens i dones en matèria de treball i d'ocupació, inclòs el principi d'igualtat de retribució per a un mateix treball o per a un treball del mateix valor.

4. A fi de garantir en la pràctica la plena igualtat entre hòmens i dones en la vida laboral, el

principi d'igualtat de tracte no impedirà a cap Estat membre mantindre o adoptar mesures que oferisquen avantatges concrets destinats a facilitar al sexe menys representat l'exercici d'activitats professionals o a evitar o compensar desavantatges en les seues carreres professionals.

Article 158

(antic article 142 TCE)

Els estats membres procuraran mantindre l'equivalència existent entre els règims de vacances retribuïdes.

Article 159

(antic article 143 TCE)

La Comissió elaborarà un informe anual sobre l'evolució en la consecució dels objectius de l'article 151, que inclourà la situació demogràfica en la Unió. La Comissió remetrà eixe informe al Parlament Europeu, al Consell i al Comitè Econòmic i Social.

Article 160

(antic article 144 TCE)

El Consell, per majoria simple, després de consultar el Parlament Europeu, crearà un Comitè de Protecció Social, de caràcter consultiu, per a fomentar la cooperació en matèria de protecció social entre els estats membres i amb la Comissió. El Comitè tindrà per missió:

- supervisar la situació social i l'evolució de les polítiques de protecció social dels estats membres i de la Unió,
- facilitar l'intercanvi d'informació, experiències i bones pràctiques entre els estats membres i amb la Comissió,
- sense perjudi del que disposa l'article 240, elaborar informes, emetre dictàmens o emprendre altres activitats en els àmbits que siguen de la seua competència, ja siga a petició del Consell o de la Comissió, o ja siga per iniciativa pròpia.

Per a dur a terme el seu mandat, el Comitè establirà els contactes adequats amb els interlocutors socials.

Cada un dels estats membres i la Comissió designaran dos membres del Comitè.

Article 161

(antic article 145 TCE)

La Comissió dedicarà un capítol especial del seu informe anual al Parlament Europeu a

l'evolució de la situació social a la Unió.

El Parlament Europeu podrà invitar la Comissió a elaborar informes sobre problemes particulars relatius a la situació social.

TÍTOL XI

EL FONS SOCIAL EUROPEU

Article 162

(antic article 146 TCE)

Per a millorar les possibilitats d'ocupació dels treballadors en el mercat interior i contribuir així a l'elevació del nivell de vida, es crea, en el marc de les disposicions següents, un Fons Social Europeu destinat a fomentar, dins de la Unió, les oportunitats d'ocupació i la mobilitat geogràfica i professional dels treballadors, així com a facilitar la seua adaptació a les transformacions industrials i als canvis dels sistemes de producció, especialment per mitjà de la formació i la reconversió professionals.

Article 163

(antic article 147 TCE)

L'administració del Fons correspondrà a la Comissió.

En esta tasca, la Comissió estarà assistida per un Comitè, presidit per un membre de la Comissió i compost per representants dels governs, de les organitzacions sindicals de treballadors i de les associacions empresarials.

Article 164

(antic article 148 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, els reglaments d'aplicació relatius al Fons Social Europeu.

TÍTOL XII

EDUCACIÓ, FORMACIÓ PROFESSIONAL, JOVENTUT I ESPORT

Article 165

(antic article 149 TCE)

1. La Unió contribuirà al desenvolupament d'una educació de qualitat fomentant la cooperació entre els estats membres i, si cal, donant suport a l'acció d'estos i completant-la en el ple respecte

de les seues responsabilitats pel que fa als continguts de l'ensenyança i a l'organització del sistema educatiu, així com de la seua diversitat cultural i lingüística.

La Unió contribuirà a fomentar els aspectes europeus de l'esport, tenint en compte les seues característiques específiques, les seues estructures basades en el voluntariat i la seua funció social i educativa.

2. L'acció de la Unió s'encaminarà a:

- desenrotllar la dimensió europea en l'ensenyança, especialment a través de l'aprenentatge i de la difusió de les llengües dels estats membres;
- afavorir la mobilitat d'estudiants i professors, fomentant en particular el reconeixement acadèmic dels títols i dels períodes d'estudis;
- promoure la cooperació entre els centres docents;
- incrementar l'intercanvi d'informació i d'experiències sobre les qüestions comunes als sistemes de formació dels estats membres;
- afavorir l'increment dels intercanvis de jòvens i d'animadors socioeducatius, i fomentar la participació dels jòvens en la vida democràtica d'Europa;
- fomentar el desenrotllament de l'educació a distància;
- desenrotllar la dimensió europea de l'esport, promovent l'equitat i l'obertura en les competicions esportives i la cooperació entre els organismes responsables de l'esport, i protegint la integritat física i moral dels esportistes, especialment la dels més jòvens.

3. La Unió i els estats membres afavoriran la cooperació amb tercers països i amb les organitzacions internacionals competents en matèria d'educació i d'esport, i en particular amb el Consell d'Europa.

4. Per a contribuir a la realització dels objectius previstos en el present article:

- el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, adoptaran mesures de foment, excloent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres;
- el Consell adoptarà, a proposta de la Comissió, recomanacions.

Article 166 (antic article 150 TCE)

1. La Unió desenrotllarà una política de formació professional que reforce i complete les accions dels estats membres, respectant plenament la responsabilitat d'estos pel que fa al contingut i a l'organització de la dita formació.

2. L'acció de la Unió s'encaminarà a:

- facilitar l'adaptació a les transformacions industrials, especialment per mitjà de la formació i la reconversió professionals;
- millorar la formació professional inicial i permanent, per a facilitar la inserció i la reinserció professional en el mercat laboral;
- facilitar l'accés a la formació professional i afavorir la mobilitat dels educadors i de les persones en formació, especialment dels jòvens;
- estimular la cooperació en matèria de formació entre centres d'ensenyança i empreses;
- incrementar l'intercanvi d'informació i d'experiències sobre les qüestions comunes als sistemes de formació dels estats membres.

3. La Unió i els estats membres afavoriran la cooperació amb tercers països i amb les organitzacions internacionals competents en matèria de formació professional.

4. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, adoptaran mesures per a contribuir a la realització dels objectius establits en el present article, excloent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres, i el Consell adoptarà, a proposta de la Comissió, recomanacions.

TÍTOL XIII

CULTURA

Article 167 (antic article 151 TCE)

1. La Unió contribuirà al floriment de les cultures dels estats membres, dins del respecte de la seua diversitat nacional i regional, posant en relleu al mateix temps el patrimoni cultural comú.

2. L'acció de la Unió afavorirà la cooperació entre estats membres i, si cal, donarà suport a l'acció d'estos i la completarà en els àmbits següents:

- la millora del coneixement i la difusió de la cultura i la història dels pobles europeus;
- la conservació i protecció del patrimoni cultural d'importància europea;
- els intercanvis culturals no comercials;
- la creació artística i literària, inclòs el sector audiovisual.

3. La Unió i els estats membres fomentaran la cooperació amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents en l'àmbit de la cultura, especialment amb el Consell d'Europa.

4. La Unió tindrà en compte els aspectes culturals en la seua actuació en virtut d'altres disposicions del present tractat, en particular a fi de respectar i fomentar la diversitat de les seues cultures.

5. Per a contribuir a la consecució dels objectius del present article:

- el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè de les Regions, adoptaran mesures de foment, excloent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres;
- el Consell adoptarà, a proposta de la Comissió, recomanacions.

TÍTOL XIV

SALUT PÚBLICA

Article 168

(antic article 152 TCE)

1. Al definir-se i executar-se totes les polítiques i accions de la Unió es garantirà un alt nivell de protecció de la salut humana.

L'acció de la Unió, que complementarà les polítiques nacionals, s'encaminarà a millorar la salut pública, previndre les malalties humanes i evitar les fonts de perill per a la salut física i psíquica. Esta acció comprendrà la lluita contra les malalties més greus i àmpliament difoses, donant suport a la investigació de la seua etiologia, de la seua transmissió i de la seua prevenció, així com la informació i l'educació sanitàries, i la vigilància de les amenaces transfrontereres greus per a la salut, l'alerta en cas d'amenaces i la lluita contra estes.

La Unió complementarà l'acció dels estats membres dirigida a reduir els danys a la salut produïts per les drogues, inclosa la informació i la prevenció.

2. La Unió fomentarà la cooperació entre els estats membres en els àmbits previstos en el present article i, si cal, prestarà suport a la seua acció. Fomentarà, en particular, la cooperació entre els estats membres destinada a millorar la complementarietat dels seus servicis de salut en les regions frontereres.

Els estats membres, en col·laboració amb la Comissió, coordinaran entre si les seues polítiques i programes respectius en els àmbits a què es referix l'apartat 1. La Comissió, en contacte estret amb els estats membres, podrà adoptar qualsevol iniciativa útil per a fomentar esta coordinació, en particular iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. El Parlament Europeu serà complidament informat.

3. La Unió i els estats membres afavoriran la cooperació amb tercers països i les organitzacions internacionals competents en matèria de salut pública.

4. No obstant el que disposen l'apartat 5 de l'article 2 i la lletra a) de l'article 6, i de conformitat amb la lletra k) de l'apartat 2 de l'article 4, el Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, contribuiran a la consecució dels objectius del present article adoptant, per a fer front als problemes comuns de seguretat:

a) mesures que establisquen alts nivells de qualitat i seguretat dels òrgans i substàncies d'origen humà, així com de la sang i derivats de la sang; estes mesures no impediran a cap Estat membre mantindre o introduir mesures de protecció més estrictes;

b) mesures en els àmbits veterinari i fitosanitari que tinguen com a objectiu directe la protecció de la salut pública;

c) mesures que establisquen normes elevades de qualitat i seguretat dels medicaments i productes sanitaris.

5. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, podran adoptar també mesures de foment destinades a protegir i millorar la salut humana, i en particular a lluitar contra les pandèmies transfrontereres, mesures relatives a la vigilància de les amenaces transfrontereres greus per a la salut, a l'alerta en cas de tals amenaces i a la lluita contra estes, així com mesures que tinguen directament com a objectiu

la protecció de la salut pública pel que fa al tabac i al consum excessiu d'alcohol, excloent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

6. El Consell, a proposta de la Comissió, podrà també adoptar recomanacions per als fins establerts en el present article.

7. L'acció de la Unió en l'àmbit de la salut pública respectarà les responsabilitats dels estats membres pel que fa a la definició de la seua política de salut, així com a l'organització i la prestació de servicis sanitaris i atenció mèdica. Les responsabilitats dels estats membres inclouen la gestió dels servicis de salut i d'atenció mèdica, així com l'assignació dels recursos que es destinen a estos servicis. Les mesures previstes en la lletra a) de l'apartat 4 s'entendran sense perjudici de les disposicions nacionals en matèria de donacions o ús mèdic d'òrgans i sang.

TÍTOL XV

PROTECCIÓ DELS CONSUMIDORS

Article 169

(antic article 153 TCE)

1. Per a promoure els interessos dels consumidors i garantir-los un alt nivell de protecció, la Unió contribuirà a protegir la salut, la seguretat i els interessos econòmics dels consumidors, així com a promoure el seu dret a la informació, a l'educació i a organitzar-se per a salvaguardar els seus interessos.

2. La Unió contribuirà a la consecució dels objectius a què es referix l'apartat 1 per mitjà de:

a) mesures que adopte en virtut de l'article 114 en el marc de la realització del mercat interior;

b) mesures que donen suport a la política duta a terme pels estats membres, la complementen i la supervisen.

3. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, adoptaran les mesures enunciades en la lletra b) de l'apartat 2.

4. Les mesures que s'adopten en virtut de l'apartat 3 no obstant perquè cada un dels estats membres mantinga i adopte mesures de major protecció. Estes mesures hauran de ser compatibles amb els Tractats. Es notificaran a la Comissió.

TÍTOL XVI

XARXES TRANSEUROPEES

Article 170

(antic article 154 TCE)

1. A fi de contribuir a la realització dels objectius previstos en els articles 26 i 174 i de permetre que els ciutadans de la Unió, els operadors econòmics i els ens regionals i locals participen plenament dels beneficis resultants de la creació d'un espai sense fronteres interiors, la Unió contribuirà a l'establiment i al desenrotllament de xarxes transeuropees en els sectors de les infraestructures de transports, de les telecomunicacions i de l'energia.

2. En el context d'un sistema de mercats oberts i competitius, l'acció de la Unió tindrà com a objectiu afavorir la interconnexió i la interoperabilitat de les xarxes nacionals, així com l'accés a estes xarxes. Tindrà en compte, en particular, la necessitat d'establir enllaços entre les regions insulars, sense litoral i perifèriques i les regions centrals de la Unió.

Article 171

(antic article 151 TCE)

1. A fi d'assolir els objectius enunciats en l'article 170, la Unió:

- elaborarà un conjunt d'orientacions relatives als objectius, prioritats i grans línies de les accions previstes en l'àmbit de les xarxes transeuropees; estes orientacions identificaran projectes d'interés comú;
- realitzarà les accions que puguen resultar necessàries per a garantir la interoperabilitat de les xarxes, especialment en l'àmbit de l'harmonització de les normes tècniques;
- podrà donar suport a projectes d'interés comú que compten amb el suport d'estats membres i determinats d'acord amb les orientacions mencionades en el primer guió, especialment per mitjà d'estudis de viabilitat, de garanties de crèdit o de bonificacions d'interés; la Unió podrà aportar també una contribució financera per mitjà del Fons de Cohesió creat d'acord amb el que disposa l'article 177 a projectes específics en els estats membres en l'àmbit de les infraestructures del transport.

L'acció de la Unió tindrà en compte la viabilitat econòmica potencial dels projectes.

2. Els estats membres coordinaran entre si,

en col·laboració amb la Comissió, les polítiques que apliquen a escala nacional i que puguin tindre una influència significativa en la realització dels objectius previstos en l'article 170. La Comissió, en estreta col·laboració amb els estats membres, podrà prendre qualsevol iniciativa útil per a fomentar esta coordinació.

3. La Unió podrà decidir cooperar amb tercers països per al foment de projectes d'interés comú i per a garantir la interoperabilitat de les xarxes.

Article 172

(antic article 156 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, adoptaran d'acord amb el procediment legislatiu ordinari les orientacions i les altres mesures previstes en l'apartat 1 de l'article 171.

Les orientacions i els projectes d'interés comú relatius al territori d'un Estat membre requeriran l'aprovació de l'Estat membre de què es tracte.

TÍTOL XVII

INDÚSTRIA

Article 173

(antic article 157 TCE)

1. La Unió i els estats membres asseguraran l'existència de les condicions necessàries per a la competitivitat de la indústria de la Unió.

Amb esta finalitat, dins d'un sistema de mercats oberts i competitius, la seua acció estarà encaminada a:

- accelerar l'adaptació de la indústria als canvis estructurals,
- fomentar un entorn favorable a la iniciativa i al desenvolupament de les empreses en el conjunt de la Unió, i en particular de les xicotetes i mitjanes empreses,
- fomentar un entorn favorable a la cooperació entre empreses,
- afavorir un millor aprofitament del potencial industrial de les polítiques d'innovació, d'investigació i de desenvolupament tecnològic.

2. Els estats membres es consultaran mútuament en col·laboració amb la Comissió i, sempre que siga necessari, coordinaran les seues accions. La Comissió podrà adoptar qualsevol iniciativa adequada per a fomentar esta coordinació, en

particular iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. El Parlament Europeu serà complidament informat.

3. La Unió contribuirà a assolir els objectius estipulats en l'apartat 1 per mitjà de les polítiques i activitats que du a terme en virtut d'altres disposicions del present tractat. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, podran prendre mesures específiques destinades a donar suport a les accions que es duguen a terme en els estats membres a fi de realitzar els objectius previstos en l'apartat 1, exclouent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

Este títol no constituirà una base per a l'establiment per part de la Unió de mesures que puguin falsejar la competència o incloguen disposicions fiscals o relatives als drets i als interessos dels treballadors assalariats.

TÍTOL XVIII

COHESIÓ ECONÒMICA, SOCIAL I TERRITORIAL

Article 174

(antic article 158 TCE)

A fi de promoure un desenvolupament harmoniós del conjunt de la Unió, esta desenvoluparà i prosseguirà la seua acció encaminada a reforçar la seua cohesió econòmica, social i territorial.

La Unió es proposarà, en particular, reduir les diferències entre els nivells de desenvolupament de les diverses regions i l'endarreriment de les regions menys afavorides.

Entre les regions afectades es prestarà especial atenció a les zones rurals, a les zones afectades per una transició industrial i a les regions que patixen desavantatges naturals o demogràfics greus i permanents, com per exemple les regions més septentrionals amb una escassa densitat de població i les regions insulars, transfrontereres i de muntanya.

Article 175

(antic article 159 TCE)

Els estats membres conduiran la seua política econòmica i la coordinaran amb vista a aconseguir també els objectius enunciats en l'article 174. Al formular i desenvolupar les polítiques i

les accions de la Unió i al desenrotllar el mercat interior, es tindran en compte els objectius enunciats en l'article 174, participant en la seua consecució. La Unió donarà suport així mateix a la consecució d'estos objectius a través de l'actuació que realitza per mitjà dels fons amb finalitat estructural (Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agrícola, secció «Orientació»; Fons Social Europeu; Fons Europeu de Desenrotllament Regional), el Banc Europeu d'Inversions i els altres instruments financers existents.

Cada tres anys, la Comissió presentarà un informe al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions sobre els avanços realitzats en la consecució de la cohesió econòmica, social i territorial i sobre la forma en què els distints mitjans establits en el present article hi hagen contribuït. En cas necessari, este informe haurà d'anar acompanyat de propostes adequades.

Si es manifesta la necessitat d'accions específiques al marge dels fons i sense perjudi de les mesures decidides en el marc de les altres polítiques de la Unió, el Parlament Europeu i el Consell podran adoptar estes accions d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions.

Article 176

(antic article 160 TCE)

El Fons Europeu de Desenrotllament Regional estarà destinat a contribuir a la correcció dels principals desequilibris regionals dins de la Unió per mitjà d'una participació en el desenrotllament i en l'ajust estructural de les regions menys desenrotllades i en la reconversió de les regions industrials en declivi.

Article 177

(antic article 161 TCE)

Sense perjudi del que disposa l'article 178, el Parlament Europeu i el Consell, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, determinaran les funcions, els objectius prioritaris i l'organització dels fons amb finalitat estructural, la qual cosa podrà suposar l'agrupació dels fons. Per mitjà del mateix procediment, es determinaran així mateix les normes generals aplicables als fons, així com les disposicions necessàries per a garantir la seua eficàcia i la co-

ordinació dels fons entre si i amb els altres instruments financers existents.

Un fons de cohesió, creat d'acord amb el mateix procediment, proporcionarà una contribució financera a projectes en els sectors del medi ambient i de les xarxes transeuropees en matèria d'infraestructures del transport.

Article 178

(antic article 162 TCE)

Els reglaments d'aplicació relatius al Fons Europeu de Desenrotllament Regional seran presos pel Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions.

Quant al Fons Europeu d'Orientació i de Garantia Agrícola, secció «Orientació», i al Fons Social Europeu, es continuaran aplicant, respectivament, les disposicions dels articles 43 i 164.

TÍTOL XIX

INVESTIGACIÓ I DESENROTLLAMENT TECNOLÒGIC I ESPAI

Article 179

(antic article 163 TCE)

1. La Unió tindrà com a objectiu reforçar les seues bases científiques i tecnològiques, per mitjà de la realització d'un espai europeu d'investigació en què els investigadors, els coneixements científics i les tecnologies circulen lliurement, i afavorir el desenrotllament de la seua competitivitat, inclosa la de la seua indústria, així com fomentar les accions d'investigació que es consideren necessàries en virtut dels altres capítols dels Tractats.

2. Amb esta finalitat, la Unió estimularà en tot el seu territori les empreses, incloses les xicotetes i mitjanes, els centres d'investigació i les universitats en els seus esforços d'investigació i de desenrotllament tecnològic d'alta qualitat; donarà suport als seus esforços de cooperació amb la finalitat, especialment, de permetre que els investigadors cooperen lliurement per damunt de les fronteres i que les empreses aprofiten les possibilitats del mercat interior, en particular per mitjà de l'obertura de la contractació pública nacional, la definició de normes comunes i la supressió dels obstacles jurídics i fiscals que s'oposen a esta cooperació.

3. Totes les accions de la Unió que es realitzen en virtut dels Tractats, incloses les accions de de-

mostració, en l'àmbit de la investigació i del desenrotllament tecnològic es decidiran i s'executaran de conformitat amb el que disposa el present títol.

Article 180

(antic article 164 TCE)

Per a la consecució d'estos objectius, la Unió realitzarà les següents accions, que, al seu torn, completaran les accions empreses en els estats membres:

- a) execució de programes d'investigació, de desenrotllament tecnològic i de demostració, promovent la cooperació amb les empreses, els centres d'investigació i les universitats, i d'estes entitats entre si;
- b) promoció de la cooperació en matèria d'investigació, de desenrotllament tecnològic i de demostració de la Unió amb els tercers països i les organitzacions internacionals;
- c) difusió i explotació dels resultats de les activitats en matèria d'investigació, de desenrotllament tecnològic i de demostració de la Unió;
- d) estímul a la formació i a la mobilitat dels investigadors de la Unió.

Article 181

(antic article 165 TCE)

1. La Unió i els seus estats membres coordinaran la seua acció en matèria d'investigació i de desenrotllament tecnològic, a fi de garantir la coherència recíproca de les polítiques nacionals i de la política de la Unió.

2. La Comissió, en estreta col·laboració amb els estats membres, podrà adoptar qualsevol iniciativa apropiada per a promoure la coordinació prevista en l'apartat 1, en particular iniciatives tendents a establir orientacions i indicadors, organitzar l'intercanvi de millors pràctiques i preparar els elements necessaris per al control i l'avaluació periòdics. El Parlament Europeu serà complidament informat.

Article 182

(antic article 166 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, establiran un programa marc plurianual que inclourà el conjunt de les accions de la Unió.

El programa marc:

- fixarà els objectius científics i tecnològics que hagen d'aconseguir-se per mitjà de les

accions previstes en l'article 180 i les prioritats corresponents;

- indicarà les grans línies d'estes accions;
- fixarà l'import global màxim i la participació financera de la Unió en el programa marc, així com la proporció representada per cada una de les accions previstes.

2. El programa marc s'adaptarà o completarà en funció de l'evolució de les situacions.

3. El programa marc s'executarà per mitjà de programes específics desenrotllats dins de cada una de les accions. Cada programa específic precisarà les modalitats de realització, fixarà la seua duració i preveurà els mitjans que es consideren necessaris. La suma dels imports que es consideren necessaris fixats per als programes específics no podrà superar l'import global màxim fixat per al programa marc i per a cada acció.

4. Els programes específics seran adoptats pel Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial i després de consultar el Parlament Europeu i el Comitè Econòmic i Social.

5. Com a complement de les accions previstes en el programa marc plurianual, el Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, les mesures necessàries per a la realització de l'espai europeu d'investigació.

Article 183

(antic article 167 TCE)

Per a l'execució del programa marc plurianual, la Unió:

- fixarà les normes per a la participació de les empreses, els centres d'investigació i les universitats;
- fixarà les normes aplicables a la difusió dels resultats de la investigació.

Article 184

(antic article 168 TCE)

Quan s'execute el programa marc plurianual, podran aprovar-se programes complementaris en què només participen aquells estats membres que asseguren el seu finançament, sense perjudici d'una possible participació de la Unió.

La Unió establirà les normes aplicables als programes complementaris, especialment en matèria de difusió dels coneixements i d'accés d'altres estats membres.

Article 185
(antic article 169 TCE)

En l'execució del programa marc plurianual, la Unió podrà preveure, d'acord amb els estats membres interessats, una participació en programes d'investigació i desenvolupament empresos per diversos estats membres, inclosa la participació en les estructures creades per a l'execució d'estos programes.

Article 186
(antic article 170 TCE)

En l'execució del programa marc plurianual, la Unió podrà preveure una cooperació en matèria d'investigació, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió amb tercers països o amb organitzacions internacionals.

Les modalitats d'esta cooperació podran ser objecte d'acords entre la Unió i les terceres parts interessades.

Article 187
(antic article 171 TCE)

La Unió podrà crear empreses comunes o qualsevol altra estructura que es considere necessària per a la correcta execució dels programes d'investigació, de desenvolupament tecnològic i de demostració de la Unió.

Article 188
(antic article 172 TCE)

El Consell adoptarà, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu i el Comitè Econòmic i Social, les disposicions previstes en l'article 187.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social, adoptaran les disposicions previstes en els articles 183, 184 i 185. L'aprovació dels programes complementaris requerirà l'acord dels estats membres interessats.

Article 189

1. A fi d'afavorir el progrés científic i tècnic, la competitivitat industrial i l'aplicació de les seues polítiques, la Unió elaborarà una política espacial europea. A este efecte, podrà fomentar iniciatives comunes, donar suport a la investigació i al desenvolupament tecnològic i coordinar

els esforços necessaris per a l'exploració i la utilització de l'espai.

2. Per a contribuir a la consecució dels objectius enunciats en l'apartat 1, el Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries, que podran tindre la forma d'un programa espacial europeu, excloent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

3. La Unió establirà les relacions que siguen apropiades amb l'Agència Espacial Europea.

4. El present article s'entendrà sense perjudi de les altres disposicions del present títol.

Article 190
(antic article 173 TCE)

Al principi de cada any, la Comissió presentarà un informe al Parlament Europeu i al Consell. Este informe versarà en particular sobre les activitats realitzades en matèria d'investigació i desenvolupament tecnològic i de difusió dels resultats durant l'any precedent, així com sobre el programa de treball de l'any corrent.

TÍTOL XX

MEDI AMBIENT

Article 191
(antic article 174 TCE)

1. La política de la Unió en l'àmbit del medi ambient contribuirà a aconseguir els objectius següents:

- la conservació, la protecció i la millora de la qualitat del medi ambient;
- la protecció de la salut de les persones;
- la utilització prudent i racional dels recursos naturals;
- el foment de mesures a escala internacional destinades a fer front als problemes regionals o mundials del medi ambient, i en particular a lluitar contra el canvi climàtic.

2. La política de la Unió en l'àmbit del medi ambient tindrà com a objectiu aconseguir un nivell de protecció elevat, tenint present la diversitat de situacions existents en les distintes regions de la Unió. Es basarà en els principis de cautela i d'acció preventiva, en el principi de correcció dels atemptats al medi ambient, preferentment en la mateixa font, i en el principi que qui contamina paga.

En este context, les mesures d'harmonització necessàries per a respondre a exigències de la

protecció del medi ambient inclouran, en els casos apropiats, una clàusula de salvaguarda que autoritze els estats membres a adoptar, per motius mediambientals no econòmics, mesures provisionals sotmeses a un procediment de control de la Unió.

3. En l'elaboració de la seua política en l'àrea del medi ambient, la Unió tindrà en compte:

- les dades científiques i tècniques disponibles;
- les condicions del medi ambient en les diverses regions de la Unió;
- els avantatges i les càrregues que puguen resultar de l'acció o de la falta d'acció;
- el desenrotllament econòmic i social de la Unió en el seu conjunt i el desenrotllament equilibrat de les seues regions.

4. En el marc de les seues competències respectives, la Unió i els estats membres cooperaran amb els tercers països i les organitzacions internacionals competents. Les modalitats de la cooperació de la Unió podran ser objecte d'acords entre esta i les terceres parts interessades.

El paràgraf precedent s'entendrà sense perjudi de la competència dels estats membres per a negociar en les institucions internacionals i per a concloure acords internacionals.

Article 192

(antic article 175 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, decidiran les accions que haja d'emprendre la Unió per a la realització dels objectius fixats en l'article 191.

2. No obstant el procediment de presa de decisions previst en l'apartat 1, i sense perjudi del que disposa l'article 114, el Consell, per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, adoptarà:

- a) disposicions essencialment de caràcter fiscal;
- b) les mesures que afecten:
  - l'ordenació territorial;
  - la gestió quantitativa dels recursos hídrics o que afecten directament o indirectament la disponibilitat d'estos recursos;
  - la utilització del sòl, a excepció de la gestió dels residus;
- c) les mesures que afecten de forma significativa l'elecció per un Estat membre entre di-

ferents fonts d'energia i l'estructura general del seu abastiment energètic.

El Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, podrà disposar que el procediment legislatiu ordinari siga aplicable als àmbits mencionats en el paràgraf primer.

3. El Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions, programes d'acció de caràcter general que fixen els objectius prioritaris que hagen d'aconseguir-se.

Les mesures necessàries per a l'execució d'estos programes s'adoptaran de conformitat amb les condicions previstes en l'apartat 1 o en l'apartat 2, segons siga procedent.

4. Sense perjudi de determinades mesures adoptades per la Unió, els estats membres tindran a càrrec seu el finançament i l'execució de la política en matèria de medi ambient.

5. Sense perjudi del principi que qui contamina paga, quan una mesura adoptada d'acord amb el que disposa l'apartat 1 implique costos que es consideren desproporcionats per a les autoritats públiques d'un Estat membre, esta mesura establirà les disposicions adequades en forma de:

- excepcions de caràcter temporal i/o
- suport financer a càrrec del Fons de Cohe-
sió creat de conformitat amb el que disposa l'article 177.

Article 193

(antic article 176 TCE)

Les mesures de protecció adoptades en virtut de l'article 192 no seran obstacle per al manteniment i l'adopció, per part de cada Estat membre, de mesures de major protecció. Estes mesures hauran de ser compatibles amb els Tractats i es notificaran a la Comissió.

TÍTOL XXI

ENERGIA

Article 194

1. En el marc de l'establiment o del funcionament del mercat interior i atenent la necessitat de preservar i millorar el medi ambient, la política energètica de la Unió tindrà per objectiu, amb un esperit de solidaritat entre els estats membres:

a) garantir el funcionament del mercat de l'energia;

b) garantir la seguretat de l'abastiment energètic en la Unió;

c) fomentar l'eficiència energètica i l'estalvi energètic, així com el desenrotllament d'energies noves i renovables, i

d) fomentar la interconnexió de les xarxes energètiques.

2. Sense perjudi de l'aplicació d'altres disposicions dels Tractats, el Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries per a assolir els objectius mencionats en l'apartat 1. Estes mesures s'adoptaran després de consultar el Comitè Econòmic i Social i el Comitè de les Regions.

No afectaran el dret d'un Estat membre a determinar les condicions d'explotació dels seus recursos energètics, les seues possibilitats de triar entre distintes fonts d'energia i l'estructura general del seu abastiment energètic, sense perjudi de la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 192.

3. No obstant el que disposa l'apartat 2, el Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i després de consultar el Parlament Europeu, establirà les mesures mencionades en eixe apartat quan siguen essencialment de caràcter fiscal.

TÍTOL XXII

TURISME

Article 195

1. La Unió complementarà l'acció dels estats membres en el sector turístic, en particular promovent la competitivitat de les empreses de la Unió en este sector.

Amb esta finalitat, la Unió tindrà per objectiu:

a) fomentar la creació d'un entorn favorable al desenrotllament de les empreses en este sector;

b) propiciar la cooperació entre estats membres, en particular per mitjà de l'intercanvi de bones pràctiques.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, establiran les mesures específiques destinades a complementar les accions dutes a terme en els estats membres per a aconseguir els objectius mencionats en el present article, exclouent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

TÍTOL XXIII

PROTECCIÓ CIVIL

Article 196

1. La Unió fomentarà la cooperació entre els estats membres a fi de millorar l'eficàcia dels sistemes de prevenció de les catàstrofes naturals o d'origen humà i de protecció enfront d'estes.

L'acció de la Unió tindrà per objectiu:

a) donar suport a l'acció dels estats membres i complementar-la a nivell nacional, regional i local pel que fa a la prevenció de riscos, la preparació de les persones encarregades de la protecció civil en els estats membres i la intervenció en cas de catàstrofes naturals o d'origen humà dins de la Unió;

b) fomentar una cooperació operativa ràpida i eficaç dins de la Unió entre els servicis de protecció civil nacionals;

c) afavorir la coherència de les accions empreses a escala internacional en matèria de protecció civil.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, establiran les mesures necessàries per a contribuir a la consecució dels objectius previstos en l'apartat 1, exclouent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

TÍTOL XXIV

COOPERACIÓ ADMINISTRATIVA

Article 197

1. L'aplicació efectiva del dret de la Unió pels estats membres, que és essencial per al bon funcionament de la Unió, es considerarà un assumpte d'interés comú.

2. La Unió podrà donar suport als esforços dels estats membres per millorar la seua capacitat administrativa per a aplicar el dret de la Unió. Esta acció podrà consistir especialment a facilitar l'intercanvi d'informació i funcionaris, així com a donar suport a programes de formació. Cap Estat membre estarà obligat a valdre's d'este suport. El Parlament Europeu i el Consell, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, establiran les mesures necessàries a este fi, exclouent-ne tota harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres.

3. El present article s'entendrà sense perjudi de l'obligació dels estats membres d'aplicar el

dret de la Unió, ni de les prerrogatives i deures de la Comissió. S'entendrà també sense perjudici de les altres disposicions dels Tractats que preveuen una cooperació administrativa entre els estats membres i entre estos i la Unió.

QUARTA PART

ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR

Article 198

(antic article 182 TCE)

Els estats membres convenen a associar a la Unió els països i els territoris no europeus que mantenen relacions especials amb Dinamarca, França, Països Baixos i Regne Unit. Estos països i territoris, denominats d'ara en avant «països i territoris», s'enumeren en la llista que constitueix l'annex II.

El fi de l'associació serà la promoció del desenvolupament econòmic i social dels països i territoris, així com l'establiment d'estretes relacions econòmiques entre estos i la Unió en el seu conjunt.

De conformitat amb els principis enunciats en el preàmbul del present tractat, l'associació haurà de contribuir, en primer lloc, a afavorir els interessos dels habitants d'estos països i territoris i la seua prosperitat, de manera que puguem aconseguir el desenvolupament econòmic, social i cultural a què aspirem.

Article 199

(antic article 183 TCE)

L'associació perseguirà els objectius següents:

1) Els estats membres aplicaran als seus intercanvis comercials amb els països i territoris el règim que s'atorguen entre si en virtut dels Tractats.

2) Cada país o territori aplicarà als seus intercanvis comercials amb els estats membres i amb els altres països i territoris el règim que aplique a l'Estat europeu amb què mantinga relacions especials.

3) Els estats membres contribuiran a les inversions que requerisca el desenvolupament progressiu d'estos països i territoris.

4) Per a les inversions finançades per la Unió, la participació en les convocatòries per a l'adjudicació d'obres, servicis i subministraments quedarà oberta, en igualtat de condicions, a totes les persones físiques i jurídiques que tinguem la

nacionalitat dels estats membres o dels països i territoris.

5) En les relacions entre els estats membres i els països i territoris, el dret d'establiment dels nacionals i les societats es regularà de conformitat amb les disposicions i les normes de procediment previstes en el capítol relatiu al dret d'establiment i sobre una base no discriminatòria, sense perjudici de les disposicions especials que s'adopten en virtut de l'article 203.

Article 200

(antic article 184 TCE)

1. Les importacions de mercaderies originàries dels països i territoris es beneficiaran, a la seua entrada en els estats membres, de la prohibició dels drets de duana duta a terme entre els estats membres d'acord amb les disposicions dels Tractats.

2. Els drets de duana que graven, a la seua entrada en cada país i territori, les importacions procedents dels estats membres i dels altres països i territoris quedaran prohibits de conformitat amb el que disposa l'article 30.

3. No obstant això, els països i territoris podran percebre drets de duana per a satisfer les exigències del seu desenvolupament i les necessitats de la seua industrialització o drets de caràcter fiscal destinats a nodrir el seu pressupost.

Els drets mencionats en el paràgraf anterior no podran ser superiors als que graven les importacions de productes procedents de l'Estat membre amb què cada país o territori mantinga relacions especials.

4. L'apartat 2 no serà aplicable als països i territoris que, per estar subjectes a obligacions internacionals especials, apliquen un aranzel duaner no discriminatori.

5. L'establiment o la modificació dels drets de duana que graven les mercaderies importades pels països i territoris no haurà de provocar, de fet o de dret, una discriminació directa o indirecta entre les importacions procedents dels diferents estats membres.

Article 201

(antic article 185 TCE)

Si la quantia dels drets aplicables a les mercaderies procedents d'un tercer país a la seua entrada en un país o territori és tal que, tenint en compte el que disposa l'apartat 1 de l'article 200, pot originar desviacions del tràfic comercial en perjudici d'un dels estats membres, este podrà demanar a la Comissió que propose als altres es-

tats membres les mesures necessàries per a corregir esta situació.

Article 202
(antic article 186 TCE)

Sense perjudi de les disposicions relatives a la salut i seguretat públiques i a l'orde públic, la llibertat de circulació dels treballadors dels països i territoris en els estats membres, així com la dels treballadors dels estats membres en els països i territoris, es regirà per actes adoptats de conformitat amb l'article 203.

Article 203
(antic article 187 TCE)

El Consell, en vista dels resultats aconseguits en el marc de l'associació dels països i territoris a la Unió i basant-se en els principis continguts en els Tractats, adoptarà, per unanimitat, a proposta de la Comissió, les disposicions relatives a les modalitats i el procediment per a l'associació dels països i territoris a la Unió. Quan el Consell adopte estes disposicions d'acord amb un procediment legislatiu especial, es pronunciarà per unanimitat, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu.

Article 204
(antic article 188 TCE)

Les disposicions dels articles 198 a 203 seran aplicables a Groenlàndia, sense perjudi de les disposicions específiques per a Groenlàndia que figuren en el Protocol sobre el règim particular aplicable a Groenlàndia, incorporat com a annex als Tractats.

QUINTA PART

ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS RELATIVES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ

Article 205

L'acció de la Unió en l'escena internacional, en virtut de la present part, es basarà en els principis, perseguirà els objectius i es realitzarà de conformitat amb les disposicions generals previstes en el capítol 1 del títol V del Tractat de la Unió Europea.

TÍTOL II

POLÍTICA COMERCIAL COMUNA

Article 206
(antic article 131 TCE)

Per mitjà de l'establiment d'una unió duanera de conformitat amb els articles 28 a 32, la Unió contribuirà, en l'interés comú, al desenrotllament harmoniós del comerç mundial, a la supressió progressiva de les restriccions als intercanvis internacionals i a les inversions estrangeres directes, així com a la reducció de les barreres aranzelàries i d'un altre tipus.

Article 207
(antic article 133 TCE)

1. La política comercial comuna es basarà en principis uniformes, en particular pel que fa a les modificacions aranzelàries, la subscripció d'acords aranzelaris i comercials relatius als intercanvis de mercaderies i de servicis, i els aspectes comercials de la propietat intel·lectual i industrial, les inversions estrangeres directes, la uniformització de les mesures de liberalització, la política d'exportació, així com les mesures de protecció comercial, entre estes les que hagen d'adoptar-se en cas de dúmping i subvencions. La política comercial comuna es durà a terme en el marc dels principis i objectius de l'acció exterior de la Unió.

2. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran per mitjà de reglaments les mesures per les quals es definisca el marc d'aplicació de la política comercial comuna.

3. En cas que hagen de negociar-se i subscriure's acords amb un o més tercers països o organitzacions internacionals, s'aplicarà l'article 218, sense perjudi de les disposicions específiques del present article.

La Comissió presentarà recomanacions al Consell, que l'autoritzarà a iniciar les negociacions necessàries. Correspondrà al Consell i a la Comissió vetlar perquè els acords negociats siguin compatibles amb les polítiques i normes internes de la Unió.

La Comissió durà a terme les estes negociacions en consulta amb un comitè especial designat pel Consell per a assistir-la en esta tasca i d'acord amb les directrius que el Consell pugadirigir-li. La Comissió informarà periòdicament el comitè especial i el Parlament Europeu de la marxa de les negociacions.

4. Per a la negociació i subscripció dels acords mencionats en l'apartat 3, el Consell decidirà per majoria qualificada.

Per a la negociació i subscripció d'acords en els àmbits del comerç de servicis i dels aspectes comercials de la propietat intel·lectual i industrial, així com de les inversions estrangeres directes, el Consell es pronunciarà per unanimitat quan estos acords continguen disposicions en què es requereix la unanimitat per a l'adopció de normes internes.

El Consell es pronunciarà també per unanimitat per a la negociació i la subscripció d'acords:

a) en l'àmbit del comerç de servicis culturals i audiovisuals, quan estos acords puguen perjudicar la diversitat cultural i lingüística de la Unió;

b) en l'àmbit del comerç de servicis socials, educatius i sanitaris, quan estos acords puguen pertorbar greument l'organització nacional dels referits servicis i perjudicar la responsabilitat dels estats membres en la seua prestació.

5. La negociació i la subscripció d'acords internacionals en l'àmbit dels transports es regiran pel títol VI de la tercera part i per l'article 218.

6. L'exercici de les competències atribuïdes pel present article en l'àmbit de la política comercial comuna no afectarà la delimitació de les competències entre la Unió i els estats membres, ni comportarà una harmonització de les disposicions legals o reglamentàries dels estats membres en la mesura que els Tractats exclouen esta harmonització.

TÍTOL III

COOPERACIÓ AMB TERCERS PAÏSOS I AJUDA HUMANITÀRIA

CAPÍTOL 1

COOPERACIÓ PER AL DESENROTLLAMENT

Article 208

(antic article 177 TCE)

1. La política de la Unió en l'àmbit de la cooperació per al desenrotllament es durà a terme en el marc dels principis i objectius de l'acció exterior de la Unió. Les polítiques de cooperació per al desenrotllament de la Unió i dels estats membres es complementaran i reforçaran mútuament.

L'objectiu principal de la política de la Unió en este àmbit serà la reducció i, finalment, l'e-

radicació de la pobresa. La Unió tindrà en compte els objectius de la cooperació per al desenrotllament a l'hora d'aplicar les polítiques que puguen afectar els països en desenrotllament.

2. La Unió i els estats membres respectaran els compromisos i tindran en compte els objectius que han acordat en el marc de les Nacions Unides i d'altres organitzacions internacionals competents.

Article 209

(antic article 179 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran les mesures necessàries per a executar la política de cooperació per al desenrotllament, que podran referir-se a programes plurianuals de cooperació amb països en desenrotllament o a programes que tinguen un enfocament temàtic.

2. La Unió podrà subscriure amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents qualsevol acord adequat per a la consecució dels objectius enunciats en els articles 21 del Tractat de la Unió Europea i 208 del present tractat.

El paràgraf primer es considerarà sense perjudi de les competències dels estats membres per a negociar en els fòrums internacionals i subscriure acords.

3. El Banc Europeu d'Inversions contribuirà, en les condicions previstes en els seus estatuts, a l'execució de les accions previstes en l'apartat 1.

Article 210

(antic article 180 TCE)

1. A fi d'afavorir la complementarietat i l'eficàcia de les seues accions, la Unió i els estats membres coordinaran les seues polítiques en matèria de cooperació al desenrotllament i concertaran els seus programes d'ajuda, també en el marc d'organitzacions internacionals i de conferències internacionals. Podran emprendre accions conjuntes. Els estats membres contribuiran, si cal, a l'execució dels programes d'ajuda de la Unió.

2. La Comissió podrà adoptar qualsevol iniciativa adequada per a fomentar la coordinació a què es referix l'apartat 1.

Article 211

(antic article 181 TCE)

En el marc de les seues competències respectives, la Unió i els estats membres cooperaran

amb els tercers països i les organitzacions internacionals competents.

CAPÍTOL 2

COOPERACIÓ ECONÒMICA, FINANCERA I TÈCNICA AMB TERCERS PAÏSOS

Article 212

(antic article 181 A TCE)

1. Sense perjudi de les altres disposicions dels Tractats, i en particular les dels articles 208 a 211, la Unió durà a terme accions de cooperació econòmica, financera i tècnica, incloent-hi accions d'ajuda especialment en l'àmbit financer, amb tercers països diferents dels països en desenvolupament. Estes accions seran coherents amb la política de desenvolupament de la Unió, i es duran a terme d'acord amb els principis i objectius de la seua acció exterior. Les accions de la Unió i dels estats membres es complementaran i reforçaran mútuament.

2. El Parlament Europeu i el Consell adoptaran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures necessàries per a l'aplicació de l'apartat 1.

3. En el marc de les seues competències respectives, la Unió i els estats membres cooperaran amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents. Les modalitats de cooperació de la Unió podran ser objecte d'acords entre esta i les terceres parts interessades.

El paràgraf primer no afectarà les competències dels estats membres per a negociar en els organismes internacionals i subscriure acords internacionals.

Article 213

Quan la situació en un tercer país requereisca que la Unió preste ajuda financera urgent, el Consell adoptarà, a proposta de la Comissió, les decisions necessàries.

CAPÍTOL 3

AJUDA HUMANITÀRIA

Article 214

1. Les accions de la Unió en l'àmbit de l'ajuda humanitària es duran a terme en el marc dels principis i objectius de l'acció exterior de la Unió. Estes accions tindran com a objecte, en casos concrets, prestar assistència, socors i protecció

a les poblacions dels tercers països víctimes de catàstrofes naturals o d'origen humà, per a afrontar les necessitats humanitàries que resulten d'eixes diverses situacions. Les accions de la Unió i dels estats membres es complementaran i reforçaran mútuament.

2. Les accions d'ajuda humanitària es duran a terme d'acord amb els principis del dret internacional i els principis d'imparcialitat, neutralitat i no-discriminació.

3. El Parlament Europeu i el Consell establiran, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les mesures que determinen el marc en què es realitzaran les accions d'ajuda humanitària de la Unió.

4. La Unió podrà subscriure amb els tercers països i amb les organitzacions internacionals competents qualsevol acord adequat per a la consecució dels objectius enunciats en l'apartat 1 i en l'article 21 del Tractat de la Unió Europea.

El paràgraf primer es considerarà sense perjudi de les competències dels estats membres per a negociar en els fóruns internacionals i subscriure acords.

5. A fi d'establir un marc perquè els joves europeus puguin aportar contribucions comunes a les accions d'ajuda humanitària de la Unió, es crearà un cos voluntari europeu d'ajuda humanitària. El Parlament Europeu i el Consell fixaran per mitjà de reglaments, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, el seu estatut i les seues normes de funcionament.

6. La Comissió podrà adoptar qualsevol iniciativa adequada per a fomentar la coordinació entre les accions de la Unió i les dels estats membres, a fi d'augmentar l'eficàcia i la complementarietat dels mecanismes de la Unió i dels mecanismes nacionals d'ajuda humanitària.

7. La Unió vetlarà perquè les seues accions d'ajuda humanitària estiguen coordinades i siguen coherents amb les de les organitzacions i organismes internacionals, en particular els que formen part del sistema de les Nacions Unides.

TÍTOL IV

MESURES RESTRICTIVES

Article 215

(antic article 301 TCE)

1. Quan una decisió adoptada de conformitat amb el capítol 2 del títol V del Tractat de la Unió Europea preveja la interrupció o la reducció, total o parcial, de les relacions econòmiques i finan-

ceres amb un o més tercers països, el Consell adoptarà per majoria qualificada, a proposta conjunta de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i de la Comissió, les mesures necessàries. N'informarà el Parlament Europeu.

2. Quan una decisió adoptada de conformitat amb el capítol 2 del títol V del Tractat de la Unió Europea així ho preveja, el Consell podrà adoptar pel procediment establert en l'apartat 1 mesures restrictives contra persones físiques o jurídiques, grups o entitats no estatals.

3. Els actes previstos en el present article inclouran les disposicions necessàries en matèria de garanties jurídiques.

TÍTOL V

ACORDS INTERNACIONALS

Article 216

1. La Unió podrà subscriure un acord amb un o més tercers països, o organitzacions internacionals, quan ho prevegen els Tractats o quan la subscripció d'un acord siga necessària per a assolir, en el context de les polítiques de la Unió, algun dels objectius establerts en els Tractats, o bé quan estiga prevista en un acte jurídicament vinculant de la Unió, o bé quan pugui afectar normes comunes o alterar-ne l'abast.

2. Els acords signats per la Unió vincularan les institucions de la Unió i els estats membres.

Article 217

(antic article 310 TCE)

La Unió podrà subscriure amb un o més tercers països, o amb organitzacions internacionals, acords que establisquen una associació que comporte drets i obligacions recíprocs, accions comunes i procediments particulars.

Article 218

(antic article 300 TCE)

1. Sense perjudici de les disposicions específiques de l'article 207, per a la negociació i subscripció d'acords entre la Unió i tercers països o organitzacions internacionals s'aplicarà el procediment següent.

2. El Consell autoritzarà l'obertura de negociacions, aprovarà les directrius de negociació, autoritzarà la firma i subscriurà els acords.

3. La Comissió o l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Se-

guretat, quan l'acord previst es referisca exclusivament o principalment a la política exterior i de seguretat comuna, presentarà recomanacions al Consell, que adoptarà una decisió per la qual s'autoritze l'obertura de negociacions i es designe, en funció de la matèria de l'acord previst, el negociador o el cap de l'equip de negociació de la Unió.

4. El Consell podrà dictar directrius al negociador i designar un comitè especial, que haurà de ser consultat durant les negociacions.

5. El Consell adoptarà, a proposta del negociador, una decisió per la qual s'autoritze la firma de l'acord i, si és el cas, la seua aplicació provisional abans de l'entrada en vigor.

6. El Consell adoptarà, a proposta del negociador, una decisió de subscripció de l'acord.

A excepció dels acords que es referisquen exclusivament a la política exterior i de seguretat comuna, el Consell adoptarà la decisió de subscripció de l'acord:

a) amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, en els casos següents:

- i) acords d'associació;
- ii) acord d'adhesió de la Unió al Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals;
- iii) acords que creen un marc institucional específic a l'hora d'organitzar procediments de cooperació;

iv) acords que tinguen repercussions presupostàries importants per a la Unió;

v) acords que es referisquen a àmbits als quals s'aplique el procediment legislatiu ordinari o, si es requereix l'aprovació del Parlament Europeu, el procediment legislatiu especial.

En cas d'urgència, el Parlament Europeu i el Consell podran convindre en un termini per a l'aprovació.

b) després de consultar el Parlament Europeu en els altres casos. El Parlament Europeu emetrà el seu dictamen en un termini que el Consell podrà fixar segons la urgència. Si no s'ha emés un dictamen dins del termini fixat, el Consell podrà pronunciar-se.

7. No obstant el que disposen els apartats 5, 6 i 9, el Consell, en subscriure un acord, podrà autoritzar el negociador a aprovar, en nom de la Unió, les modificacions de l'acord per a l'adopció del qual este preveja un procediment simplificat o la intervenció d'un òrgan creat per l'acord. El Consell podrà supeditar esta autorització a condicions específiques.

8. El Consell es pronunciarà per majoria qualificada durant tot el procediment.

No obstant això, el Consell es pronunciarà per

unanimitat quan l'acord es referisca a un àmbit en què es requerisca la unanimitat per a l'adopció d'un acte de la Unió i quan es tracte d'acords d'associació i dels acords previstos en l'article 212 amb els estats candidats a l'adhesió. El Consell es pronunciarà també per unanimitat sobre l'acord d'adhesió de la Unió al Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals; la decisió de subscripció d'este acord entrarà en vigor després d'haver sigut aprovada pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

9. El Consell adoptarà, a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, una decisió per la qual se suspenga l'aplicació d'un acord i s'establisquen les posicions que hagen d'adoptar-se en nom de la Unió en un organisme creat per un acord, quan el dit organisme haja d'adoptar actes que produïsquen efectes jurídics, a excepció dels actes que completen o modifiquen el marc institucional de l'acord.

10. El Parlament Europeu serà complidament i immediatament informat en totes les fases del procediment.

11. Un Estat membre, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió podran sol·licitar el dictamen del Tribunal de Justícia sobre la compatibilitat amb els Tractats de qualsevol acord previst. En cas de dictamen negatiu del Tribunal de Justícia, l'acord previst no podrà entrar en vigor, excepte modificació d'este o revisió dels Tractats.

Article 219

(antic article 111, apartats 1 a 3 i 5, TCE)

1. No obstant el que disposa l'article 218, el Consell, bé per recomanació del Banc Central Europeu, bé per recomanació de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu a fi d'aconseguir un consens compatible amb l'objectiu de l'estabilitat de preus, podrà subscriure acords formals relatius a un sistema de tipus de canvi per a l'euro en relació amb les monedes de tercers estats. El Consell es pronunciarà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu i d'acord amb el procediment establert en l'apartat 3.

El Consell, bé per recomanació del Banc Central Europeu, bé per recomanació de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu a fi d'aconseguir un consens compatible amb l'objectiu de l'estabilitat de preus, podrà adoptar, ajustar o abandonar els tipus centrals

de l'euro en el sistema de tipus de canvi. El president del Consell informarà el Parlament Europeu de l'adopció, de l'ajust o de l'abandó dels tipus centrals de l'euro.

2. A falta d'un sistema de tipus de canvi respecte d'una o diverses monedes de tercers estats d'acord amb l'apartat 1, el Consell, bé a partir d'una recomanació de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu, bé a partir d'una recomanació del Banc Central Europeu, podrà formular orientacions generals per a la política de tipus de canvi respecte d'estes monedes. Estes orientacions generals es consideraran sense perjudi de l'objectiu fonamental del SEBC de mantindre l'estabilitat de preus.

3. No obstant el que disposa l'article 218, quan la Unió haja de negociar acords en matèria de règim monetari o de règim canviar amb un o més tercers estats o organitzacions internacionals, el Consell, a partir d'una recomanació de la Comissió i després de consultar el Banc Central Europeu, decidirà sobre les modalitats de negociació i subscripció d'estos acords. Les esmentades modalitats de negociació garantirán que la Unió expresse una posició única. La Comissió estarà plenament associada a les negociacions.

4. Sense perjudi de les competències i dels acords de la Unió sobre la unió econòmica i monetària, els estats membres podran negociar en els fòrums internacionals i subscriure acords internacionals.

TÍTOL VI

RELACIONS DE LA UNIÓ AMB LES ORGANITZACIONS INTERNACIONALS I AMB TERCERS PAÏSOS I DELEGACIONS DE LA UNIÓ

Article 220

(antics articles 302 a 304 TCE)

1. La Unió establirà tot tipus de cooperació adequada amb els òrgans de les Nacions Unides i dels seus organismes especialitzats, el Consell d'Europa, l'Organització per a la Seguretat i la Cooperació a Europa i l'Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmics.

La Unió mantindrà també relacions apropiades amb altres organitzacions internacionals.

2. L'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i la Comissió s'encarregaran d'aplicar el que disposa el present article.

Article 221

1. Les delegacions de la Unió en tercers països i davant d'organitzacions internacionals assumiran la representació de la Unió.

2. Les delegacions de la Unió estaran sota l'autoritat de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat. Actuaran en estreta cooperació amb les missions diplomàtiques i consulars dels estats membres.

TÍTOL VII

CLÀUSULA DE SOLIDARITAT

Article 222

1. La Unió i els estats membres actuaran conjuntament amb esperit de solidaritat si un Estat membre és objecte d'un atac terrorista o víctima d'una catàstrofe natural o d'origen humà. La Unió mobilitzarà tots els instruments de què dispose, inclosos els mitjans militars posats a la seua disposició pels estats membres, per a:

- a)
  - previndre l'amenaça terrorista en el territori dels estats membres;
  - protegir les institucions democràtiques i la població civil de possibles atacs terroristes;
  - prestar assistència a un Estat membre en el seu territori, a petició de les seues autoritats polítiques, en cas d'atac terrorista;

b) prestar assistència a un Estat membre en el seu territori, a petició de les seues autoritats polítiques, en cas de catàstrofe natural o d'origen humà.

2. Si un Estat membre és objecte d'un atac terrorista o víctima d'una catàstrofe natural o d'origen humà, a petició de les seues autoritats polítiques, els altres estats membres li prestaran assistència. Amb este fi, els estats membres es coordinaran en el si del Consell.

3. Les modalitats d'aplicació per la Unió de la present clàusula de solidaritat seran definides mitjançant una decisió adoptada pel Consell, a proposta conjunta de la Comissió i de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat. Quan esta decisió tinga repercussions en l'àmbit de la defensa, el Consell es pronunciarà de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 31 del Tractat de la Unió Europea. Se n'informarà el Parlament Europeu.

Als efectes del present apartat, i sense perjudi

del que disposa l'article 240, el Consell estarà assistit pel Comitè Polític i de Seguretat, amb el suport de les estructures creades en el marc de la política comuna de seguretat i defensa, i pel Comitè previst en l'article 71, que li presentaran, si és el cas, dictàmens conjunts.

4. Per a assegurar l'eficàcia de l'actuació de la Unió i dels seus estats membres, el Consell Europeu avaluarà de forma periòdica les amenaces a què s'enfronta la Unió.

SEXTA PART

DISPOSICIONS INSTITUCIONALS I FINANCERES

TÍTOL I

DISPOSICIONS INSTITUCIONALS

CAPÍTOL 1

INSTITUCIONS

SECCIÓ PRIMERA

EL PARLAMENT EUROPEU

Article 223

(antic article 190, apartats 4 i 5, TCE)

1. El Parlament Europeu elaborarà un projecte encaminat a establir les disposicions necessàries per a fer possible l'elecció dels seus membres per sufragi universal directe, d'acord amb un procediment uniforme en tots els estats membres o d'acord amb principis comuns a tots els estats membres.

El Consell establirà les disposicions necessàries per unanimitat d'acord amb un procediment legislatiu especial, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, que es pronunciarà per majoria dels membres que el componen. Estes disposicions entraran en vigor una vegada hagen sigut aprovades pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

2. El Parlament Europeu establirà per mitjà de reglaments adoptats per iniciativa pròpia, d'acord amb un procediment legislatiu especial, l'estatut i les condicions generals d'exercici de les funcions dels seus membres, amb el dictamen previ de la Comissió i l'aprovació del Consell. Qualsevol norma o condició relatives al règim fiscal dels membres o dels antics membres es decidiran en el Consell per unanimitat.

Article 224

(antic article 191, paràgraf segon, TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, establiran per mitjà de reglaments l'estatut dels partits polítics a escala europea, als quals es fa referència en l'apartat 4 de l'article 10 del Tractat de la Unió Europea, i en particular les normes relatives al seu finançament.

Article 225

(antic article 192, paràgraf segon, TCE)

Per decisió de la majoria dels membres que el componen, el Parlament Europeu podrà sol·licitar a la Comissió que presente les propostes oportunes sobre qualsevol assumpte que, segons el parer d'aquell, requerisca l'elaboració d'un acte de la Unió per a l'aplicació dels Tractats. Si la Comissió no presenta cap proposta, en comunicarà les raons al Parlament Europeu.

Article 226

(antic article 193 TCE)

En compliment de les seues atribucions i a petició de la quarta part dels membres que el componen, el Parlament Europeu podrà constituir una comissió temporal d'investigació per a examinar, sense perjudi de les competències que els Tractats conferixen a altres institucions o òrgans, al·legacions d'infracció o de mala administració en l'aplicació del dret de la Unió, llevat que un òrgan jurisdiccional conega dels fets al·legats i fins que concloga el procediment jurisdiccional.

L'existència de la comissió temporal d'investigació acabarà amb la presentació del seu informe.

El Parlament Europeu determinarà les modalitats d'exercici del dret d'investigació per mitjà de reglaments adoptats per iniciativa pròpia, d'acord amb un procediment legislatiu especial, amb l'aprovació prèvia del Consell i de la Comissió.

Article 227

(antic article 194 TCE)

Qualsevol ciutadà de la Unió, així com qualsevol persona física o jurídica que residisca o tinga el domicili social en un Estat membre, tindrà dret a presentar al Parlament Europeu, individualment o associat amb altres ciutadans o persones, una petició sobre un assumpte propi dels

àmbits d'actuació de la Unió que l'afecte directament.

Article 228

(antic article 195 TCE)

1. El Parlament Europeu elegirà un defensor del poble europeu, que estarà facultat per a rebre les reclamacions de qualsevol ciutadà de la Unió o de qualsevol persona física o jurídica que residisca o tinga el domicili social en un Estat membre, relatives a casos de mala administració en l'acció de les institucions, òrgans o organismes de la Unió, excloent-ne el Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'exercici de les seues funcions jurisdiccionals. El defensor del poble europeu instruirà estes reclamacions i en farà un informe.

En l'exercici de la seua missió, el defensor del poble durà a terme les investigacions que considere justificades, siga per iniciativa pròpia, siga a partir de les reclamacions rebudes directament o a través d'un membre del Parlament Europeu, llevat que els fets al·legats siguen o hagen sigut objecte d'un procediment jurisdiccional. Quan el defensor del poble haja comprovat un cas de mala administració, ho comunicarà a la institució, òrgan o organisme interessat, que disposarà d'un termini de tres mesos per a exposar la seua posició al defensor del poble. Este remetrà a continuació un informe al Parlament Europeu i a la institució, òrgan o organisme interessat. La persona de qui emane la reclamació serà informada del resultat d'estes investigacions.

El defensor del poble presentarà cada any al Parlament Europeu un informe sobre el resultat de les seues investigacions.

2. El defensor del poble serà elegit després de cada elecció del Parlament Europeu per a tota la legislatura. El seu mandat serà renovable.

A petició del Parlament Europeu, el Tribunal de Justícia podrà destituir el defensor del poble si este deixa de complir les condicions necessàries per a l'exercici de les seues funcions o ha comés una falta greu.

3. El defensor del poble exercirà les seues funcions amb total independència. En l'exercici d'estes funcions no sol·licitarà ni admetrà instruccions de cap govern, institució, òrgan o organisme. Durant el seu mandat, el defensor del poble no podrà exercir cap altra activitat professional, retribuïda o no.

4. El Parlament Europeu fixarà, per mitjà de reglaments adoptats per iniciativa pròpia, d'acord amb un procediment legislatiu especial, l'estatut i les condicions generals d'exercici de les

funcions del defensor del poble, amb el dictamen previ de la Comissió i l'aprovació del Consell.

Article 229

(antic article 196 TCE)

El Parlament Europeu celebrarà cada any un període de sessions. Es reunirà, sense necessitat de convocatòria prèvia, el segon dimarts de març.

El Parlament Europeu podrà reunir-se en període parcial de sessions extraordinari a petició de la majoria dels membres que el componen, del Consell o de la Comissió.

Article 230

(antic article 197, paràgrafs segon, tercer i quart, TCE)

La Comissió podrà assistir a totes les sessions del Parlament Europeu i comparéixer davant d'este si ho sol·licita.

La Comissió contestarà oralment o per escrit totes les preguntes que li formulen el Parlament Europeu o els seus membres.

El Consell Europeu i el Consell compareixeran davant del Parlament Europeu en les condicions fixades pels reglaments interns del Consell Europeu i del Consell.

Article 231

(antic article 198 TCE)

Excepte disposició en contra dels Tractats, el Parlament Europeu decidirà per majoria dels vots emesos.

El reglament intern fixarà el quòrum.

Article 232

(antic article 199 TCE)

El Parlament Europeu establirà el seu reglament intern per majoria dels membres que el componen.

Els documents del Parlament Europeu es publicaran en la forma prevista en els Tractats i en l'esmentat reglament.

Article 233

(antic article 200 TCE)

El Parlament Europeu procedirà a la discussió, en sessió pública, de l'informe general anual que li presente la Comissió.

Article 234

(antic article 201 TCE)

El Parlament Europeu, en cas que siga sotmés a una moció de censura sobre la gestió de la Comissió, només podrà pronunciar-se sobre esta moció una vegada hagen transcorregut, com a mínim, tres dies des de la data de la seua presentació i en votació pública.

Si la moció de censura és aprovada per majoria de dos terços dels vots emesos que representen, al seu torn, la majoria dels diputats que componen el Parlament Europeu, els membres de la Comissió hauran de dimitir col·lectivament dels seus càrrecs i l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat haurà de dimitir del càrrec que exercix en la Comissió. Romandran en els seus càrrecs i continuaran despatxant els assumptes d'administració ordinària fins que siguen substituïts de conformitat amb l'article 17 del Tractat de la Unió Europea. En este cas, el mandat dels membres de la Comissió designats per a substituir-los expirarà el dia en què hauria expirat el mandat dels membres de la Comissió obligats a dimitir col·lectivament dels seus càrrecs.

SECCIÓ SEGONA

EL CONSELL EUROPEU

Article 235

1. En cas de votació, cada membre del Consell Europeu només podrà actuar en representació d'un dels altres membres.

L'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i l'apartat 2 de l'article 238 del present tractat s'aplicaran al Consell Europeu quan es pronuncie per majoria qualificada. El president del Consell Europeu i el president de la Comissió no participaran en les votacions del Consell Europeu quan este es pronuncie per votació.

L'abstenció dels membres presents o representats no obstarà per a l'adopció dels acords del Consell Europeu que requerisquen unanimitat.

2. El Consell Europeu podrà invitar el president del Parlament Europeu a comparéixer davant d'este.

3. El Consell Europeu es pronunciarà per majoria simple en les qüestions de procediment i per a l'aprovació del seu reglament intern.

4. El Consell Europeu estarà assistit per la Secretaria General del Consell.

Article 236

El Consell Europeu adoptarà per majoria qualificada:

a) una decisió per la qual s'establisca la llista de les formacions del Consell, diferents de la d'Assumptes Generals i la d'Assumptes Exteriors, de conformitat amb l'apartat 6 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea;

b) una decisió relativa a la presidència de les formacions del Consell, a excepció de la d'Assumptes Exteriors, de conformitat amb l'apartat 9 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea.

SECCIÓ TERCERA

EL CONSELL

Article 237

(antic article 204 TCE)

El Consell es reunirà per convocatòria del seu president, a iniciativa d'este, d'un dels seus membres o de la Comissió.

Article 238

(antic article 205, apartats 1 i 2, TCE)

1. Quan haja d'adoptar un acord per majoria simple, el Consell es pronunciarà per majoria dels membres que el componen.

2. No obstant el que disposa l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea, a partir de l'1 de novembre de 2014, a reserva de les disposicions fixades en el Protocol sobre les disposicions transitòries, quan el Consell no actue a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, la majoria qualificada es definirà com un mínim del 72% dels membres del Consell que represente estats membres que reunisquen com a mínim el 65% de la població de la Unió.

3. A partir de l'1 de novembre de 2014, a reserva de les disposicions fixades en el Protocol sobre les disposicions transitòries, en aquells casos en què, en aplicació dels Tractats, no tots els membres del Consell participen en la votació, la majoria qualificada es definirà com següix:

a) La majoria qualificada es definirà com un mínim del 55% dels membres del Consell que represente estats membres participants que reunisquen com a mínim el 65% de la població dels dits estats.

Una minoria de bloqueig estarà composta per almenys el nombre mínim de membres del Consell que represente més del 35% de la po-

blació dels estats membres participants, més un membre; en cas contrari, la majoria qualificada es considerarà aconseguida.

b) No obstant el que disposa la lletra a), quan el Consell no actue a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, la majoria qualificada es definirà com un mínim del 72% dels membres del Consell que represente estats membres participants que reunisquen com a mínim el 65% de la població d'eixos estats.

4. Les abstencions dels membres presents o representats no impediran l'adopció dels acords del Consell que requerisquen unanimitat.

Article 239

(antic article 206 TCE)

En cas de votació, cada membre del Consell només podrà actuar en representació d'un dels altres membres.

Article 240

(antic article 207 TCE)

1. Un comité compost per representants permanents dels governs dels estats membres s'en-carregarà de preparar els treballs del Consell i de realitzar les tasques que este li confie. El comité podrà adoptar decisions de procediment en els casos establits pel reglament intern del Consell.

2. El Consell estarà assistit per una Secretaria General, que estarà sota la responsabilitat d'un secretari general nomenat pel Consell.

El Consell decidirà per majoria simple l'organització de la Secretaria General.

3. El Consell es pronunciarà per majoria simple en les qüestions de procediment i per a l'aprovació del seu reglament intern.

Article 241

(antic article 208 TCE)

El Consell, per majoria simple, podrà demanar a la Comissió que efectue tots els estudis que considere oportuns per a la consecució dels objectius comuns i que li sotmeta les propostes pertinents. Si la Comissió no presenta cap proposta, en comunicarà les raons al Consell.

Article 242

(antic article 209 TCE)

El Consell, per majoria simple, establirà, després de consultar la Comissió, els estatuts dels comitès previstos en els Tractats.

Article 243
(antic article 210 TCE)

El Consell fixarà els sous, les dietes i les pensions del president del Consell Europeu, del president de la Comissió, de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, dels membres de la Comissió, dels presidents, membres i secretaris del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i del secretari general del Consell. Fixarà també qualsevol altres emoluments de caràcter retributiu.

SECCIÓ QUARTA

LA COMISSIÓ

Article 244

De conformitat amb l'apartat 5 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea, els membres de la Comissió seran elegits per mitjà d'un sistema de rotació establert per unanimitat pel Consell Europeu, basat en els principis següents:

a) Els estats membres seran tractats en condicions de rigorosa igualtat pel que fa a la determinació de l'orde de torn i del període de permanència dels seus nacionals en la Comissió; per tant, la diferència entre el nombre total dels mandats que exercisquen nacionals de dos determinats estats membres no podrà ser mai superior a u.

b) Amb subjecció al que disposa la lletra a), cada una de les successives comissions es constituirà de manera que reflectisca satisfactòriament la diversitat demogràfica i geogràfica del conjunt dels estats membres.

Article 245
(antic article 213 TCE)

Els membres de la Comissió s'abstindran de realitzar qualsevol acte incompatible amb el caràcter de les seues funcions. Els estats membres respectaran la seua independència i no intentaran influir-los en l'exercici de les seues funcions.

Els membres de la Comissió no podran, mentre dure el seu mandat, exercir cap altra activitat professional, retribuïda o no. En el moment d'assumir les seues funcions, es comprometran solemnement a respectar, mentre dure el seu mandat i fins i tot després de finalitzar este, les obligacions derivades del seu càrrec, i en especial els deures d'honestedat i discreció, pel que fa a l'acceptació, una vegada acabat el seu mandat, de determinades funcions o beneficis.

En cas d'incompliment d'estes obligacions, el Tribunal de Justícia, a instància del Consell, per majoria simple, o de la Comissió, podrà, segons els casos, declarar el seu cessament en les condicions previstes en l'article 247 o la privació del dret de l'interessat a la pensió o de qualsevol altre benefici substitutiu.

Article 246
(antic article 215 TCE)

A banda dels casos de renovació periòdica i defunció, el mandat dels membres de la Comissió conclourà individualment per dimissió voluntària o destitució.

El membre dimissionari, destituït o difunt serà substituït pel temps que reste per a la conclusió del seu mandat per un nou membre de la mateixa nacionalitat, nomenat pel Consell, de comú acord amb el president de la Comissió, després de consultar el Parlament Europeu i d'acord amb els criteris establits en el paràgraf segon de l'apartat 3 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea.

El Consell, per unanimitat i a proposta del president de la Comissió, podrà decidir que no és procedent efectuar-ne la substitució, en particular quan quede poc de temps perquè expire el seu mandat.

En cas de dimissió, destitució o defunció, el president serà substituït pel temps que reste per a la conclusió del seu mandat. Per a la seua substitució serà aplicable el procediment previst en el paràgraf primer de l'apartat 7 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea.

En cas de dimissió voluntària, destitució o defunció, l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat serà substituït pel temps que reste per a la conclusió del seu mandat, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 18 del Tractat de la Unió Europea.

En cas de dimissió voluntària de tots els membres de la Comissió, estos es mantindran en els seus càrrecs i continuaran despatxant els assumptes d'administració ordinària fins que si guen substituïts, pel temps que reste per a la conclusió del seu mandat, de conformitat amb l'article 17 del Tractat de la Unió Europea.

Article 247
(antic article 216 TCE)

Qualsevol membre de la Comissió que deixe de reunir les condicions necessàries per a l'exercici de les seues funcions o haja comés una falta greu podrà ser destituït pel Tribunal de Justícia,

a instància del Consell, per majoria simple, o de la Comissió.

Article 248

(antic article 217, apartat 2, TCE)

Sense perjudi del que disposa l'apartat 4 de l'article 18 del Tractat de la Unió Europea, les responsabilitats que incumbisquen a la Comissió seran estructurades i repartides entre els seus membres pel president, de conformitat amb el que disposa l'apartat 6 de l'article 17 del referit tractat. El president podrà reorganitzar el repartiment d'estes responsabilitats al llarg del seu mandat. Els membres de la Comissió exerciran les funcions que els atribuisca el president sota la seua autoritat.

Article 249

(antics articles 218, apartat 2, i 212 TCE)

1. La Comissió establirà el seu reglament intern a fi d'assegurar el seu funcionament i el dels seus servicis. La Comissió publicarà este reglament.

2. La Comissió publicarà tots els anys, almenys un mes abans de l'obertura del període de sessions del Parlament Europeu, un informe general sobre les activitats de la Unió.

Article 250

(antic article 219 TCE)

Els acords de la Comissió s'adoptaran per majoria dels seus membres.

El seu reglament intern fixarà el quòrum.

SECCIÓ QUINTA

EL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 251

(antic article 221 TCE)

El Tribunal de Justícia actuarà en sales o en gran sala, de conformitat amb les normes establides a este efecte en l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Quan l'Estatut així ho dispose, el Tribunal de Justícia també podrà actuar en sessió plenària.

Article 252

(antic article 222 TCE)

El Tribunal de Justícia estarà assistit per huit

advocats generals. Si el Tribunal de Justícia ho sol·licita, el Consell, per unanimitat, podrà augmentar el nombre d'advocats generals.

La funció de l'advocat general consistirà a presentar públicament, amb total imparcialitat i independència, conclusions motivades sobre els assumptes que, de conformitat amb l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, requereixen la seua intervenció.

Article 253

(antic article 223 TCE)

Els jutges i els advocats generals del Tribunal de Justícia, elegits entre personalitats que oferisquen absolutes garanties d'independència i que reunisquen les condicions requerides per a l'exercici, en els seus respectius països, de les més altes funcions jurisdiccionals, o que siguen jurisconsults de reconeguda competència, seran nomenats de comú acord pels governs dels estats membres per un període de sis anys, després de consultar el comitè a què es referix l'article 255.

Cada tres anys tindrà lloc una renovació parcial dels jutges i advocats generals, en les condicions establides en l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Els jutges elegiran entre ells el president del Tribunal de Justícia per un període de tres anys. El seu mandat serà renovable.

Els jutges i els advocats generals ixents podran ser novament designats.

El Tribunal de Justícia nomenarà el seu secretari i n'establirà l'estatut.

El Tribunal de Justícia establirà el seu reglament de procediment. Este reglament serà sotmés a l'aprovació del Consell.

Article 254

(antic article 224 TCE)

El nombre de jutges del Tribunal General serà fixat per l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. L'Estatut podrà disposar que el Tribunal General estiga assistit per advocats generals.

Els membres del Tribunal General seran elegits entre persones que oferisquen absolutes garanties d'independència i que tinguen la capacitat necessària per a l'exercici d'altres funcions jurisdiccionals. Seran nomenats de comú acord pels governs dels estats membres per un període de sis anys, després de consultar el comitè a què es referix l'article 255. Cada tres anys tindrà lloc una renovació parcial. Els

membres ixents podran ser novament designats.

Els jutges elegiran entre ells el president del Tribunal General per un període de tres anys. El seu mandat serà renovable.

El Tribunal General nomenarà el seu secretari i n'establirà l'estatut.

El Tribunal General establirà el seu reglament de procediment, d'acord amb el Tribunal de Justícia. Este reglament serà sotmés a l'aprovació del Consell.

Excepte disposició en contra de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, les disposicions dels Tractats relatives al Tribunal de Justícia seran aplicables al Tribunal General.

Article 255

Es constituirà un comitè perquè es pronuncie sobre la idoneïtat dels candidats per a l'exercici de les funcions de jutge i advocat general del Tribunal de Justícia i del Tribunal General, abans que els governs dels estats membres procedisquen als nomenaments de conformitat amb els articles 253 i 254.

El comitè estarà compost per set personalitats elegides entre antics membres del Tribunal de Justícia i del Tribunal General, membres dels òrgans jurisdiccionals nacionals superiors i juristes de reconeguda competència, un dels quals serà proposat pel Parlament Europeu. El Consell adoptarà una decisió per la qual s'establisquen les normes de funcionament del comitè, així com una decisió per la qual es designe els seus membres. El Consell es pronunciarà per iniciativa del president del Tribunal de Justícia.

Article 256

(antic article 225 TCE)

1. El Tribunal General serà competent per a conèixer en primera instància dels recursos previstos en els articles 263, 265, 268, 270 i 272, a excepció dels que s'atribuïsquen a un tribunal especialitzat creat en virtut de l'article 257 i dels que l'Estatut reserve al Tribunal de Justícia. L'Estatut podrà establir que el Tribunal General siga competent en altres categories de recursos.

Contra les resolucions dictades pel Tribunal General en virtut del present apartat, podrà interposar-se un recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia limitat a les qüestions de dret en les condicions i dins dels límits fixats en l'Estatut.

2. El Tribunal General serà competent per a conèixer dels recursos que s'interposen contra les resolucions dels tribunals especialitzats.

Les resolucions dictades pel Tribunal General en virtut del present apartat podran ser reexaminades amb caràcter excepcional pel Tribunal de Justícia, en les condicions i dins dels límits fixats en l'Estatut, en cas de risc greu que es vulnere la unitat o la coherència del dret de la Unió.

3. El Tribunal General serà competent per a conèixer de les qüestions prejudicials, plantejades en virtut de l'article 267, en matèries específiques determinades per l'Estatut.

Quan el Tribunal General considere que l'assumpte requerix una resolució de principi que pugui afectar la unitat o a la coherència del dret de la Unió, podrà remetre l'assumpte davant del Tribunal de Justícia perquè este resolga.

Les resolucions dictades pel Tribunal General sobre qüestions prejudicials podran ser reexaminades amb caràcter excepcional pel Tribunal de Justícia, en les condicions i dins dels límits fixats en l'Estatut, en cas de risc greu de què es vulnere la unitat o la coherència del dret de la Unió.

Article 257

(antic article 225 A TCE)

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, podran crear tribunals especialitzats adjunts al Tribunal General encarregats de conèixer en primera instància de determinades categories de recursos interposats en matèries específiques. El Parlament Europeu i el Consell es pronunciaran per mitjà de reglaments, bé a proposta de la Comissió i després de consultar el Tribunal de Justícia, bé a instància del Tribunal de Justícia i després de consultar la Comissió.

El reglament pel qual es crea un tribunal especialitzat fixarà les normes relatives a la composició d'este tribunal i precisarà l'abast de les competències que se li atribuïsquen.

Contra les resolucions dictades pels tribunals especialitzats podrà interposar-se, davant del Tribunal General, un recurs de cassació limitat a les qüestions de dret o, quan el reglament relatiu a la creació del tribunal especialitzat ho preveja, un recurs d'apel·lació referent també a les qüestions de fet.

Els membres dels tribunals especialitzats seran elegits entre persones que oferisquen absolutes garanties d'independència i que posseïsquen la capacitat necessària per a l'exercici de funcions jurisdiccionals. Seran nomenats pel Consell per unanimitat.

Els tribunals especialitzats establiran el seu reglament de procediment, d'acord amb el Tri-

bunal de Justícia. Este reglament serà sotmés a l'aprovació del Consell.

Excepte disposició en contra del reglament pel qual es crea el tribunal especialitzat, les disposicions dels Tractats relatives al Tribunal de Justícia de la Unió Europea i les disposicions de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea seran aplicables als tribunals especialitzats. El títol I de l'Estatut i l'article 64 s'aplicaran en tot cas als tribunals especialitzats.

Article 258

(antic article 226 TCE)

Si la Comissió considera que un Estat membre ha incomplert una de les obligacions que li incumbixen en virtut dels Tractats, emetrà un dictamen motivat sobre esta qüestió, després d'haver oferit a eixe Estat la possibilitat de presentar les seues observacions.

Si l'Estat de què es tracte no s'até a este dictamen en el termini determinat per la Comissió, esta podrà recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 259

(antic article 227 TCE)

Qualsevol Estat membre podrà recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea si considera que un altre Estat membre ha incomplert una de les obligacions que li incumbixen en virtut dels Tractats.

Abans que un Estat membre interpose contra un altre Estat membre un recurs fundat en un suposat incompliment de les obligacions que li incumbixen en virtut dels Tractats, haurà de sotmetre l'assumpte a la Comissió.

La Comissió emetrà un dictamen motivat, una vegada que els estats interessats hagen tingut la possibilitat de formular les seues observacions per escrit i oralment en procediment contradictori.

Si la Comissió no ha emés el dictamen en el termini de tres mesos des de la data de la sol·licitud, la falta de dictamen no serà obstacle per a poder recórrer al Tribunal.

Article 260

(antic article 228 TCE)

1. Si el Tribunal de Justícia de la Unió Europea declara que un Estat membre ha incomplert una de les obligacions que li incumbixen en virtut dels Tractats, eixe Estat estarà obligat a adoptar les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal.

2. Si la Comissió considera que l'Estat membre afectat no ha adoptat les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal, podrà sotmetre l'assumpte al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, després d'haver oferit a eixe Estat la possibilitat de presentar les seues observacions. La Comissió indicarà l'import de la suma a preu fet o de la multa coercitiva que haja de ser pagada per l'Estat membre afectat i que considere adaptat a les circumstàncies.

Si el Tribunal declara que l'Estat membre afectat ha incomplert la seua sentència, podrà imposar-li el pagament d'una suma a preu fet o d'una multa coercitiva.

Este procediment s'entendrà sense perjudici del que disposa l'article 259.

3. Quan la Comissió presente un recurs davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en virtut de l'article 258, per considerar que l'Estat membre afectat ha incomplert l'obligació d'informar de les mesures de transposició d'una directiva adoptada d'acord amb un procediment legislatiu, podrà, si ho considera oportú, indicar l'import de la suma a preu fet o de la multa coercitiva que haja de ser pagada per eixe Estat i que considere adaptat a les circumstàncies.

Si el Tribunal comprova l'existència de l'incompliment, podrà imposar a l'Estat membre afectat el pagament d'una suma a preu fet o d'una multa coercitiva dins del límit de l'import indicat per la Comissió. L'obligació de pagament produirà efecte en la data fixada pel Tribunal en la sentència.

Article 261

(antic article 229 TCE)

Els reglaments adoptats conjuntament pel Parlament Europeu i el Consell, i pel Consell, en virtut de les disposicions dels Tractats, podran atribuir al Tribunal de Justícia de la Unió Europea una competència jurisdiccional plena respecte de les sancions previstes en estos reglaments.

Article 262

(antic article 229 A TCE)

Sense perjudici de les restants disposicions dels Tractats, el Consell, per unanimitat, d'acord amb un procediment legislatiu especial i després de consultar el Parlament Europeu, podrà adoptar disposicions destinades a atribuir al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, en la mesura que

el Consell determine, la competència per a resoldre litigis relatius a l'aplicació dels actes adoptats a partir dels Tractats pels quals es creen títols europeus de propietat intel·lectual o industrial. Estes disposicions entraran en vigor quan hagen sigut aprovades pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

Article 263

(antic article 230 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea controlarà la legalitat dels actes legislatius, dels actes del Consell, de la Comissió i del Banc Central Europeu que no siguen recomanacions o dictàmens, i dels actes del Parlament Europeu i del Consell Europeu destinats a produir efectes jurídics enfront de tercers. Controlarà també la legalitat dels actes dels òrgans o organismes de la Unió destinats a produir efectes jurídics enfront de tercers.

Amb este fi, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per a pronunciar-se sobre els recursos per incompetència, vicis substancials de forma, violació dels Tractats o de qualsevol norma jurídica relativa a la seua execució, o desviació de poder, interposats per un Estat membre, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió.

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent, en les mateixes condicions, per a pronunciar-se sobre els recursos interposats pel Tribunal de Comptes, pel Banc Central Europeu i pel Comitè de les Regions a fi de salvaguardar les respectives prerrogatives.

Qualsevol persona física o jurídica podrà interposar recurs, en les condicions previstes en els paràgrafs primer i segon, contra els actes de què siga destinatària o que l'afecten directament i individualment, i contra els actes reglamentaris que l'afecten directament i que no incloguen mesures d'execució.

Els actes pels quals es creen els òrgans i organismes de la Unió podran preveure condicions i procediments específics per als recursos presentats per persones físiques o jurídiques contra actes d'eixos òrgans o organismes destinats a produir efectes jurídics enfront d'eixes persones.

Els recursos previstos en el present article hauran d'interposar-se en el termini de dos mesos a partir, segons els casos, de la publicació de l'acte, de la seua notificació al recurrent o, a falta d'això, des del dia en què este n'haja tingut co-neixement.

Article 264

(antic article 231 TCE)

Si el recurs està fundat, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea declararà nul i sense valor ni cap efecte l'acte impugnat.

No obstant això, el Tribunal indicarà, si ho estima necessari, aquells efectes de l'acte declarat nul que hagen de ser considerats com a definitius.

Article 265

(antic article 232 TCE)

En cas que, en violació dels Tractats, el Parlament Europeu, el Consell Europeu, el Consell, la Comissió o el Banc Central Europeu s'abstinguin de pronunciar-se, els estats membres i les altres institucions de la Unió podran recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea a fi que declare la referida violació. El present article s'aplicarà, en les mateixes condicions, als òrgans i organismes de la Unió que s'abstinguin de pronunciar-se.

Este recurs només serà admissible si la institució, òrgan o organisme de què es tracte hagueren sigut requerits prèviament perquè actuen. Si transcorregut un termini de dos mesos a partir del referit requeriment, la institució, òrgan o organisme no ha definit la seua posició, el recurs podrà ser interposat dins d'un nou termini de dos mesos.

Qualsevol persona física o jurídica podrà recórrer en queixa al Tribunal, en les condicions assenyalades en els paràgrafs precedents, per no haver-li dirigit una de les institucions, o un dels òrgans o organismes de la Unió un acte diferent d'una recomanació o d'un dictamen.

Article 266

(antic article 233 TCE)

La institució, òrgan o organisme del qual emanarà l'acte anul·lat, o l'abstenció del qual haja sigut declarada contrària als Tractats, estaran obligats a adoptar les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Esta obligació s'entén sense perjudi de la que pugua resultar de l'aplicació del paràgraf segon de l'article 340.

Article 267
(antic article 234 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per a pronunciar-se, amb caràcter prejudicial:

- a) sobre la interpretació dels Tractats;
- b) sobre la validesa i interpretació dels actes adoptats per les institucions, òrgans o organismes de la Unió.

Quan es plantege una qüestió d'esta naturalesa davant d'un òrgan jurisdiccional d'un dels estats membres, eixe òrgan podrà demanar al Tribunal que es pronuncie sobre este punt si considera necessària una decisió respecte a esta qüestió per a poder emetre la seua decisió.

Quan es plantege una qüestió d'este tipus en un assumpte pendent davant d'un òrgan jurisdiccional nacional les decisions del qual no siguin susceptibles d'ulterior recurs judicial de dret intern, l'òrgan referit estarà obligat a sotmetre la qüestió al Tribunal.

Quan es plantege una qüestió d'este tipus en un assumpte pendent davant d'un òrgan jurisdiccional nacional en relació amb una persona privada de llibertat, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea es pronunciarà tan prompte com siga possible.

Article 268
(antic article 235 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per a conèixer dels litigis relatius a la indemnització per danys a què es referixen els paràgrafs segon i tercer de l'article 340.

Article 269

El Tribunal de Justícia serà competent per a pronunciar-se sobre la legalitat d'un acte adoptat pel Consell Europeu o pel Consell en virtut de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, només a petició de l'Estat membre objecte de la constatació del Consell Europeu o del Consell i únicament pel que fa al respecte de les disposicions de procediment establides en l'esmentat article.

Esta petició haurà de presentar-se en el termini d'un mes a partir de la referida constatació. El Tribunal es pronunciarà en el termini d'un mes a partir de la data de la petició.

Article 270
(antic article 236 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà

competent per a pronunciar-se sobre qualsevol litigi entre la Unió i els seus agents dins dels límits i en les condicions que establisca l'estatut dels funcionaris de la Unió i el règim aplicable als altres agents de la Unió.

Article 271
(antic article 237 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent, dins dels límits que s'assenyalen a continuació, per a conèixer dels litigis relatius:

a) Al compliment de les obligacions dels estats membres que deriven dels Estatuts del Banc Europeu d'Inversions. El Consell d'Administració del Banc tindrà, a este efecte, les competències que l'article 258 atribueix a la Comissió.

b) Als acords del Consell de Governadors del Banc. Qualsevol Estat membre, la Comissió i el Consell d'Administració del Banc podran interposar recurs en esta matèria, en les condicions previstes en l'article 263.

c) Als acords del Consell d'Administració del Banc. Només podran interposar recurs contra estos acords els estats membres o la Comissió, en les condicions establides en l'article 263, i únicament per vici de forma en el procediment previst en els apartats 2, 5, 6 i 7 de l'article 19 dels Estatuts del Banc.

d) Al compliment per part dels bancs centrals nacionals de les obligacions que deriven dels Tractats i dels Estatuts del SEBC i del BCE. El Consell de Govern del Banc Central Europeu disposarà a este efecte, enfront dels bancs centrals nacionals, dels poders que l'article 258 reconeix a la Comissió respecte dels estats membres. Si el Tribunal declara que un banc central nacional ha incomplert una de les obligacions que li incumbixen en virtut dels Tractats, eixe banc estarà obligat a adoptar les mesures necessàries per a l'execució de la sentència del Tribunal.

Article 272
(antic article 238 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per a jutjar en virtut d'una clàusula compromissòria continguda en un contracte de dret públic o de dret privat subscrit per la Unió o pel seu compte.

Article 273
(antic article 239 TCE)

El Tribunal de Justícia serà competent per a pronunciar-se sobre qualsevol controvèrsia

entre estats membres relacionada amb l'objecte dels Tractats, en el cas que esta controvèrsia li siga sotmesa en virtut d'un compromís.

Article 274
(antic article 240 TCE)

Sense perjudi de les competències que els Tractats atribueixen al Tribunal de Justícia de la Unió Europea, els litigis en què la Unió siga part no podran ser, pel este motiu, sostrets a la competència de les jurisdiccions nacionals.

Article 275

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea no serà competent per a pronunciar-se sobre les disposicions relatives a la política exterior i de seguretat comuna ni sobre els actes adoptats a partir d'estes.

No obstant això, el Tribunal de Justícia serà competent per a controlar el respecte de l'article 40 del Tractat de la Unió Europea i per a pronunciar-se sobre els recursos interposats en les condicions previstes en el paràgraf quart de l'article 263 del present tractat i relatius al control de la legalitat de les decisions adoptades pel Consell en virtut del capítol 2 del títol V del Tractat de la Unió Europea per les quals s'establisquen mesures restrictives enfront de persones físiques o jurídiques.

Article 276

En l'exercici de les seues atribucions respecte de les disposicions dels capítols 4 i 5 del títol V de la tercera part relatives a l'espai de llibertat, seguretat i justícia, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea no serà competent per a comprovar la validesa o proporcionalitat d'operacions efectuades per la policia o altres servicis amb funcions coercitives d'un Estat membre, ni per a pronunciar-se sobre l'exercici de les responsabilitats que incumbixen als estats membres respecte del manteniment de l'orde públic i de la salvaguarda de la seguretat interior.

Article 277
(antic article 241 TCE)

Encara que haja expirat el termini previst en el paràgraf sext de l'article 263, qualsevol de les parts d'un litigi en què es qüestione un acte d'abast general adoptat per una institució, òrgan o organisme de la Unió podrà recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea al·legant la in-

aplicabilitat d'eixe acte pels motius previstos en el paràgraf segon de l'article 263.

Article 278
(antic article 242 TCE)

Els recursos interposats davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea no tindran efecte suspensiu. No obstant això, el Tribunal podrà ordenar, si estima que les circumstàncies així ho exigixen, la suspensió de l'execució de l'acte impugnat.

Article 279
(antic article 243 TCE)

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea podrà ordenar les mesures provisionals necessàries en els assumptes de què conega.

Article 280
(antic article 244 TCE)

Les sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea tindran força executiva en les condicions que establix l'article 299.

Article 281
(antic article 245 TCE)

L'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea es fixarà en un protocol independent.

El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, podran modificar les disposicions de l'Estatut, a excepció del seu títol I i el seu article 64. El Parlament Europeu i el Consell es pronunciaran bé a petició del Tribunal de Justícia i després de consultar la Comissió, bé a proposta de la Comissió i després de consultar el Tribunal de Justícia.

SECCIÓ SEXTA

EL BANC CENTRAL EUROPEU

Article 282

1. El Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals constituïran el Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC). El Banc Central Europeu i els bancs centrals nacionals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda, els quals constituïxen l'eurosistema, dirigiran la política monetària de la Unió.

2. El SEBC estarà dirigit pels òrgans rectors del Banc Central Europeu. L'objectiu principal

del SEBC serà mantindre l'estabilitat de preus. Sense perjudi d'este objectiu, prestarà suport a les polítiques econòmiques generals de la Unió per a contribuir a la consecució dels objectius d'esta.

3. El Banc Central Europeu tindrà personalitat jurídica. Li correspondrà en exclusiva autoritzar l'emissió de l'euro. Serà independent en l'exercici de les seues competències i en la gestió de les seues finances. Les institucions, òrgans i organismes de la Unió i els governs dels estats membres respectaran esta independència.

4. El Banc Central Europeu adoptarà les mesures necessàries per a exercir les seues competències, d'acord amb els articles 127 a 133 i 138 i amb les condicions establides en els Estatuts del SEBC i del BCE. D'acord amb els articles referits, els estats membres la moneda dels quals no siga l'euro i els bancs centrals d'estos mantindran les seues competències en l'àmbit monetari.

5. En els àmbits que entren dins de les seues atribucions, es consultarà el Banc Central Europeu sobre qualsevol projecte d'acte de la Unió i sobre qualsevol projecte de normativa a escala nacional; el Banc podrà emetre dictàmens.

Article 283

(antic article 112 TCE)

1. El Consell de Govern del Banc Central Europeu estarà format pels membres del Comitè Executiu del Banc Central Europeu i els governadors dels bancs centrals nacionals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda.

2. El Comitè Executiu estarà compost pel president, el vicepresident i quatre membres més.

El president, el vicepresident i els altres membres del Comitè Executiu seran nomenats pel Consell Europeu, per majoria qualificada, entre persones de reconegut prestigi i experiència professional en assumptes monetaris o bancaris, a partir d'una recomanació del Consell i després de consultar el Parlament Europeu i el Consell de Govern del Banc Central Europeu.

El seu mandat tindrà una duració de huit anys i no serà renovable.

Només podran ser membres del Comitè Executiu els nacionals dels estats membres.

Article 284

(antic article 113 TCE)

1. El president del Consell i un membre de la Comissió podran participar, sense dret de vot,

en les reunions del Consell de Govern del Banc Central Europeu.

El president del Consell podrà sotmetre una moció a la deliberació al Consell de Govern del Banc Central Europeu.

2. S'invitarà el president del Banc Central Europeu a participar en les reunions del Consell en què es delibere sobre qüestions relatives als objectius i les funcions del SEBC.

3. El Banc Central Europeu remetrà un informe anual sobre les activitats del SEBC i sobre la política monetària de l'any precedent i de l'any en curs al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, així com al Consell Europeu. El president del Banc Central Europeu presentarà este informe al Consell i al Parlament Europeu, que podrà procedir a un debat general sobre eixa base.

El president del Banc Central Europeu i la resta de membres del Comitè Executiu, a petició del Parlament Europeu o per iniciativa pròpia, podran ser escoltats per les comissions competents del Parlament Europeu.

SECCIÓ SÈPTIMA

EL TRIBUNAL DE COMPTES

Article 285

(antic article 246 TCE)

La fiscalització, o control de comptes de la Unió, serà efectuada pel Tribunal de Comptes.

El Tribunal de Comptes estarà compost per un nacional de cada Estat membre. Els membres del Tribunal exerciran les seues funcions amb plena independència, en interès general de la Unió.

Article 286

(antic article 247 TCE)

1. Els membres del Tribunal de Comptes seran elegits entre personalitats que pertanguen o hagen pertangut, en els seus respectius estats, a les institucions de control extern o que estiguen especialment qualificades per a esta funció. Hauran d'oferir absolutes garanties d'independència.

2. Els membres del Tribunal de Comptes seran nomenats per a un període de sis anys. El Consell, després de consultar el Parlament Europeu, adoptarà la llista de membres establida de conformitat amb les propostes presentades per cada Estat membre. El mandat dels membres del Tribunal de Comptes serà renovable.

Els membres elegiran entre ells el president del Tribunal de Comptes per un període de tres anys. El seu mandat serà renovable.

3. En el compliment de les seues funcions, els membres del Tribunal de Comptes no sol·licitaran ni acceptaran instruccions de cap govern ni de cap organisme. S'abstindran de realitzar qualsevol acte incompatible amb el caràcter de les seues funcions.

4. Els membres del Tribunal de Comptes no podran, mentre dure el seu mandat, exercir cap altra activitat professional, retribuïda o no. En el moment d'assumir les seues funcions, es comprometran solemnement a respectar, mentre dure el seu mandat i fins i tot després de finalitzar este, les obligacions derivades del seu càrrec i, en especial, els deures d'honestedat i discreció quant a l'acceptació, una vegada acabat el seu mandat, de determinades funcions o beneficis.

5. A banda dels casos de renovació periòdica i defunció, el mandat dels membres del Tribunal de Comptes conclourà individualment per dimissió voluntària o destitució declarada pel Tribunal de Justícia de conformitat amb el que disposa l'apartat 6.

L'interessat serà substituït pel temps que falte per a acabar el mandat.

Excepte en cas de destitució, els membres del Tribunal de Comptes romandran en el càrrec fins a la seua substitució.

6. Els membres del Tribunal de Comptes només podran ser rellevats de les seues funcions o privats del seu dret a la pensió o de qualsevol altre benefici substitutiu si el Tribunal de Justícia, a instància del Tribunal de Comptes, declararà que deixen de reunir les condicions requerides o de complir les obligacions que dimanen del seu càrrec.

7. El Consell fixarà les condicions de treball, i en particular els sous, les dietes i les pensions, del president i dels membres del Tribunal de Comptes. Fixarà també qualsevol altres emoluments de caràcter retributiu.

8. Les disposicions del Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea aplicables als jutges del Tribunal de Justícia de la Unió Europea seran igualment aplicables als membres del Tribunal de Comptes.

Article 287 (antic article 248 TCE)

1. El Tribunal de Comptes examinarà els comptes de la totalitat dels ingressos i gastos de la Unió. Examinarà també els comptes de la to-

talitat dels ingressos i gastos de qualsevol òrgan o organisme creat per la Unió en la mesura que l'acte constitutiu del dit òrgan o organisme no excloga eixe examen.

El Tribunal de Comptes presentarà al Parlament Europeu i al Consell una declaració sobre la fiabilitat dels comptes i la regularitat i legalitat de les operacions corresponents, que serà publicada en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. Esta declaració podrà completar-se amb observacions específiques sobre cada un dels àmbits principals de l'activitat de la Unió.

2. El Tribunal de Comptes examinarà la legalitat i la regularitat dels ingressos i gastos, i garantirà una bona gestió financera. Al fer-ho, informarà, en particular, de qualsevol cas d'irregularitat.

El control dels ingressos s'efectuarà a partir de les liquidacions i de les quantitats entregades a la Unió.

El control dels gastos s'efectuarà basant-se en els compromisos assumits i els pagaments realitzats.

Ambdós controls podran efectuar-se abans del tancament dels comptes de l'exercici presupostari considerat.

3. El control es durà a terme sobre la documentació comptable i, en cas necessari, en les dependències corresponents de les altres institucions de la Unió, en les dependències de qualsevol òrgan o organisme que gestione ingressos o gastos en nom de la Unió i en els estats membres, incloent-hi les dependències de qualsevol persona física o jurídica que perceba fons del pressupost. En els estats membres, el control s'efectuarà en col·laboració amb les institucions nacionals de control o, si estes no tenen les competències necessàries, amb els servicis nacionals competents. El Tribunal de Comptes i les institucions nacionals de control dels estats membres cooperaran amb esperit de confiança i mantenint la seua independència. Estes institucions o servicis comunicaran al Tribunal de Comptes si tenen la intenció de participar en el mencionat control.

Les altres institucions de la Unió, qualsevol òrgan o organisme que gestione ingressos o gastos en nom de la Unió, qualsevol persona física o jurídica que perceba fons del pressupost i les institucions nacionals de control o, si estes no tenen les competències necessàries, els servicis nacionals competents, comunicaran al Tribunal de Comptes, a instàncies d'este, qualsevol document o informació necessaris per al compliment de la seua missió.

Respecte a l'activitat del Banc Europeu d'In-

versions en la gestió dels ingressos i gastos de la Unió, el dret d'accés del Tribunal a les informacions que posseix el Banc es regirà per un acord subscrit entre el Tribunal, el Banc i la Comissió. En absència d'este acord, el Tribunal tindrà, no obstant això, accés a les informacions necessàries per al control dels ingressos i gastos de la Unió gestionats pel Banc.

4. El Tribunal de Comptes elaborarà, després del tancament de cada exercici, un informe anual. Este informe serà transmés a les institucions de la Unió i publicat en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, acompanyat de les respostes d'estes institucions a les observacions del Tribunal de Comptes.

El Tribunal de Comptes podrà, a més, presentar en qualsevol moment les seues observacions, que podran consistir en informes especials, sobre qüestions particulars, i emetre dictàmens, a instàncies d'una de les altres institucions de la Unió.

El Tribunal de Comptes aprovarà els seus informes anuals, informes especials o dictàmens per majoria dels membres que el componen. No obstant això, podrà crear, al seu si, sales per a aprovar determinades categories d'informes o de dictàmens en les condicions previstes pel seu reglament intern.

El Tribunal de Comptes assistirà el Parlament Europeu i el Consell en l'exercici de la seua funció de control de l'execució del pressupost.

El Tribunal de Comptes elaborarà el seu reglament intern. Este reglament serà sotmés a l'aprovació del Consell.

CAPÍTOL 2

ACTES JURÍDICS DE LA UNIÓ, PROCEDIMENTS D'ADOPCIÓ I ALTRES DISPOSICIONS

SECCIÓ PRIMERA

ACTES JURÍDICS DE LA UNIÓ

Article 288

(antic article 249 TCE)

Per a exercir les competències de la Unió, les institucions adoptaran reglaments, directives, decisions, recomanacions i dictàmens.

El reglament tindrà un abast general. Serà obligatori en tots els seus elements i directament aplicable en cada Estat membre.

La directiva obligarà l'Estat membre destinatari quant al resultat que haja d'aconseguir-se,

i deixarà, no obstant això, a les autoritats nacionals l'elecció de la forma i dels mitjans.

La decisió serà obligatòria en tots els seus elements. Quan designe destinataris, només serà obligatòria per a estos.

Les recomanacions i els dictàmens no seran vinculants.

Article 289

1. El procediment legislatiu ordinari consistix en l'adopció conjunta, pel Parlament Europeu i el Consell, a proposta de la Comissió, d'un reglament, una directiva o una decisió. Este procediment es definix en l'article 294.

2. En els casos específics previstos pels Tractats, l'adopció d'un reglament, una directiva o una decisió, bé pel Parlament Europeu, amb la participació del Consell, bé pel Consell, amb la participació del Parlament Europeu, constituirà un procediment legislatiu especial.

3. Els actes jurídics que s'adopten per mitjà de procediment legislatiu constituiran actes legislatius.

4. En els casos específics previstos pels Tractats, els actes legislatius podran ser adoptats per iniciativa d'un grup d'estats membres o del Parlament Europeu, per recomanació del Banc Central Europeu o a petició del Tribunal de Justícia o del Banc Europeu d'Inversions.

Article 290

1. Un acte legislatiu podrà delegar en la Comissió els poders per a adoptar actes no legislatius d'abast general que completen o modifiquen determinats elements no essencials de l'acte legislatiu.

Els actes legislatius delimitaran de manera expressa els objectius, el contingut, l'abast i la duració de la delegació de poders. La regulació dels elements essencials d'un àmbit estarà reservada a l'acte legislatiu, i per tant no podrà ser objecte d'una delegació de poders.

2. Els actes legislatius fixaran de manera expressa les condicions a què estarà subjecta la delegació, que podran ser les següents:

a) el Parlament Europeu o el Consell podran decidir revocar la delegació;

b) l'acte delegat no podrà entrar en vigor si el Parlament Europeu o el Consell han formulat objeccions en el termini fixat en l'acte legislatiu.

Als efectes de les lletres a) i b), el Parlament Europeu es pronunciarà per majoria dels membres que el componen i el Consell ho farà per majoria qualificada.

3. En el títol dels actes delegats figurarà l'adjectiu «delegat» o «delegada».

Article 291

1. Els estats membres adoptaran totes les mesures de dret intern necessàries per a l'execució dels actes jurídicament vinculants de la Unió.

2. Quan es requerisquen condicions uniformes d'execució dels actes jurídicament vinculants de la Unió, estos conferiran competències d'execució a la Comissió o, en casos específics degudament justificats i en els previstos en els articles 24 i 26 del Tractat de la Unió Europea, al Consell.

3. Als efectes de l'apartat 2, el Parlament Europeu i el Consell establiran prèviament, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, les normes i els principis generals relatius a les modalitats de control, per part dels estats membres, de l'exercici de les competències d'execució per la Comissió.

4. En el títol dels actes d'execució figurarà l'expressió «d'execució».

Article 292

El Consell adoptarà recomanacions. Es pronunciarà a proposta de la Comissió en tots els casos en què els Tractats disposen que el Consell adopte actes a proposta de la Comissió. Es pronunciarà per unanimitat en els àmbits en què es requereix la unanimitat per a l'adopció d'un acte de la Unió. La Comissió, així com el Banc Central Europeu en els casos específics previstos pels Tractats, adoptaran recomanacions.

SECCIÓ SEGONA

PROCEDIMENTS D'ADOPCIÓ DELS ACTES I ALTRES DISPOSICIONS

Article 293

(antic article 250 TCE)

1. Quan, en virtut dels Tractats, el Consell es pronuncie a proposta de la Comissió, únicament podrà modificar la proposta per unanimitat, excepte en els casos previstos en els apartats 10 i 13 de l'article 294, en els articles 310, 312 i 314 i en el paràgraf segon de l'article 315.

2. Fins que el Consell no s'haja pronunciat, la Comissió podrà modificar la seua proposta mentres duren els procediments que conduïsqen a l'adopció d'un acte de la Unió.

Article 294 (antic article 251 TCE)

1. Quan en els Tractats, per a l'adopció d'un acte, es faça referència al procediment legislatiu ordinari, s'aplicarà el procediment següent.

2. La Comissió presentarà una proposta al Parlament Europeu i al Consell.

Primera lectura

3. El Parlament Europeu aprovarà la seua posició en primera lectura i la transmetrà al Consell.

4. Si el Consell aprova la posició del Parlament Europeu, s'adoptarà l'acte de què es tracte en la formulació corresponent a la posició del Parlament Europeu.

5. Si el Consell no aprova la posició del Parlament Europeu, adoptarà la seua posició en primera lectura i la transmetrà al Parlament Europeu.

6. El Consell informarà complidament el Parlament Europeu sobre les raons que l'hagen portat a adoptar la seua posició en primera lectura. La Comissió informarà complidament de la seua posició al Parlament Europeu.

Segona lectura

7. Si, en un termini de tres mesos a partir d'esta transmissió, el Parlament Europeu:

a) aprova la posició del Consell en primera lectura o no pren cap decisió, l'acte de què es tracte es considerarà adoptat en la formulació corresponent a la posició del Consell;

b) rebutja, per majoria dels membres que el componen, la posició del Consell en primera lectura, l'acte proposat es considerarà no adoptat;

c) proposa, per majoria dels membres que el componen, esmenes a la posició del Consell en primera lectura, el text així modificat es transmetrà al Consell i a la Comissió, que dictaminarà sobre estes esmenes.

8. Si, en un termini de tres mesos a partir de la recepció de les esmenes del Parlament Europeu, el Consell, per majoria qualificada:

a) aprova totes estes esmenes, l'acte de què es tracte es considerarà adoptat;

b) no aprova totes les esmenes, el president del Consell, d'acord amb el president del Parlament Europeu, convocarà el Comité de Conciliació en un termini de sis setmanes.

9. El Consell es pronunciarà per unanimitat sobre les esmenes que hagen sigut objecte d'un dictamen negatiu de la Comissió.

Conciliació

10. El Comitè de Conciliació, que estarà compost pels membres del Consell o els seus representants i per un nombre igual de membres que representen el Parlament Europeu, tindrà com a missió aconseguir, en el termini de sis setmanes a partir de la seua convocatòria, un acord per majoria qualificada dels membres del Consell o dels seus representants i per majoria dels membres que representen el Parlament Europeu, sobre un text conjunt basat en les posicions del Parlament Europeu i del Consell en segona lectura.

11. La Comissió participarà en els treballs del Comitè de Conciliació i prendrà totes les iniciatives necessàries per a promoure una aproximació entre les posicions del Parlament Europeu i del Consell.

12. Si, en un termini de sis setmanes a partir de la seua convocatòria, el Comitè de Conciliació no aprova un text conjunt, l'acte proposat es considerarà no adoptat.

Tercera lectura

13. Si, en este termini, el Comitè de Conciliació aprova un text conjunt, el Parlament Europeu i el Consell disposaran cada un de sis setmanes a partir de la referida aprovació per a adoptar l'acte de què es tracte d'acord amb eixe text; el Parlament Europeu es pronunciarà per majoria dels vots emesos, i el Consell, per majoria qualificada. Altrament, l'acte proposat es considerarà no adoptat.

14. Els períodes de tres mesos i de sis setmanes previstos en el present article podran ampliar-se, com a màxim, en un mes i dos setmanes respectivament, per iniciativa del Parlament Europeu o del Consell.

Disposicions particulars

15. Quan, en els casos previstos pels Tractats, un acte legislatiu se sotmeta al procediment legislatiu ordinari per iniciativa d'un grup d'estats membres, per recomanació del Banc Central Europeu o a instància del Tribunal de Justícia, no s'aplicaran l'apartat 2, la segona frase de l'apartat 6 ni l'apartat 9.

En estos casos, el Parlament Europeu i el Consell transmetran a la Comissió el projecte d'acte, així com les seues posicions, en primera i segona lectures. El Parlament Europeu o el Consell podrà demanar el dictamen de la Comissió al llarg de tot el procediment i la Comissió

podrà dictaminar així mateix per iniciativa pròpia. La Comissió també podrà, si ho considera necessari, participar en el Comitè de Conciliació, de conformitat amb l'apartat 11.

Article 295

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió duran a terme consultes recíproques i organitzaran de comú acord la forma de la seua cooperació. A este efecte i dins del respecte dels Tractats, podran subscriure acords interinstitucionals que podran tindre caràcter vinculant.

Article 296

(antic article 253 TCE)

Quan els Tractats no establisquen el tipus d'acte que haja d'adoptar-se, les institucions decidiran en cada cas d'acord amb els procediments aplicables i amb el principi de proporcionalitat.

Els actes jurídics hauran d'estar motivats i es referiran a les propostes, iniciatives, recomanacions, peticions o dictàmens previstos pels Tractats.

Quan se'ls presente un projecte d'acte legislatiu, el Parlament Europeu i el Consell s'abstindran d'adoptar actes no previstos pel procediment legislatiu aplicable a l'àmbit de què es tracte.

Article 297

(antic article 254 TCE)

1. Els actes legislatius adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari seran firmats pel president del Parlament Europeu i pel president del Consell.

Els actes legislatius adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial seran firmats pel president de la institució que els haja adoptat.

Els actes legislatius es publicaran en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. Entraran en vigor en la data que ells mateixos fixen o, a falta d'una data, al cap de vint dies de ser publicats.

2. Els actes no legislatius adoptats en forma de reglaments, directives i decisions, quan estes últimes no indiquen destinatari, seran firmats pel president de la institució que els haja adoptat.

Els reglaments, les directives que tinguen com a destinataris a tots els estats membres, així com les decisions que no indiquen destinatari, es publicaran en el *Diari Oficial de la Unió Europea*. Entraran en vigor en la data que ells mateixos

fixen o, a falta d'una data, al cap de vint dies de ser publicats.

Les altres directives, així com les decisions que indiquen un destinatari, es notificaran als seus destinataris i produiran efecte en virtut d'eixa notificació.

Article 298

1. En el compliment de les seues funcions, les institucions, òrgans i organismes de la Unió recolzaran en una administració europea oberta, eficaç i independent.

2. Dins del respecte a l'Estatut i al règim adoptats d'acord amb l'article 336, el Parlament Europeu i el Consell establiran les disposicions a este efecte, mitjançant reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari.

Article 299

(antic article 256 TCE)

Els actes del Consell, de la Comissió o del Banc Central Europeu que imposen una obligació pecuniària a persones diferents dels estats seran títols executius.

L'execució forçosa es regirà per les normes de procediment civil vigents en l'Estat en el territori del qual es duga a terme. L'orde d'execució serà consignada, sense cap altre control més que la verificació de l'autenticitat del títol, per l'autoritat nacional que el Govern de cada un dels estats membres designarà a este efecte i del qual donarà coneixement a la Comissió i al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Complides estes formalitats a instància de l'interessat, este podrà promoure l'execució forçosa recorrent directament a l'òrgan competent, de conformitat amb el dret intern.

L'execució forçosa només podrà ser suspesa en virtut d'una decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea. No obstant això, el control de la conformitat a dret de les mesures d'execució serà competència de les jurisdiccions nacionals.

CAPÍTOL 3

ÒRGANS CONSULTIUS DE LA UNIÓ

Article 300

1. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió estaran assistits per un Comitè Econòmic i Social i per un Comitè de les Regions, que exerciran funcions consultives.

2. El Comitè Econòmic i Social estarà compost per representants de les organitzacions d'empresaris, de treballadors i d'altres sectors representatius de la societat civil, especialment en els àmbits socioeconòmic, cívic, professional i cultural.

3. El Comitè de les Regions estarà compost per representants dels ens regionals i locals que siguen titulars d'un mandat electoral en un ens regional o local, o que tinguen responsabilitat política davant d'una assemblea elegida.

4. Els membres del Comitè Econòmic i Social i del Comitè de les Regions no estaran vinculats per cap mandat imperatiu. Exerciran les seues funcions amb plena independència, en interès general de la Unió.

5. Les normes previstes en els apartats 2 i 3, relatives a la naturalesa de la composició d'estos comitès, seran revisades periòdicament pel Consell per a tindre en compte l'evolució econòmica, social i demogràfica en la Unió. El Consell, a proposta de la Comissió, adoptarà decisions a este efecte.

SECCIÓ PRIMERA

EL COMITÈ ECONÒMIC I SOCIAL

Article 301

(antic article 258 TCE)

El nombre de membres del Comitè Econòmic i Social no serà superior a tres-cents cinquanta.

El Consell adoptarà per unanimitat, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual s'establisca la composició del Comitè.

El Consell establirà les dietes dels membres del Comitè.

Article 302

(antic article 259 TCE)

1. Els membres del Comitè seran nomenats per a un període de cinc anys. El Consell adoptarà la llista de membres establida de conformitat amb les propostes presentades per cada Estat membre. El mandat dels membres del Comitè serà renovable.

2. El Consell es pronunciarà després de consultar la Comissió. Podrà demanar el parer de les organitzacions europees representatives dels diferents sectors econòmics i socials, així com de la societat civil, als quals concernisquen les activitats de la Unió.

Article 303
(antic article 260 TCE)

El Comitè designarà entre els seus membres el president i la mesa, per un període de dos anys i mig.

Establirà el seu reglament intern.

El Comitè serà convocat pel seu president, a instància del Parlament Europeu, del Consell o de la Comissió. També podrà reunir-se per iniciativa pròpia.

Article 304
(antic article 262 TCE)

El Comitè serà consultat pel Parlament Europeu, pel Consell o per la Comissió, en els casos previstos en els Tractats. Estes institucions podran consultar-lo en tots aquells casos en què ho consideren oportú. Podrà prendre la iniciativa d'emetre un dictamen quan ho considere oportú.

Si ho consideren necessari, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió fixaran al Comitè un termini per a la presentació del seu dictamen, que no podrà ser inferior a un mes a partir de la data de la notificació que, amb este fi, es curse al president. Transcorregut el termini fixat sense que s'haja rebut el dictamen, se'n podrà prescindir.

El dictamen del Comitè serà remès al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, junt amb una acta de les deliberacions.

SECCIÓ SEGONA

EL COMITÉ DE LES REGIONS

Article 305
(antic article 263, paràgrafs segon, tercer i quart, TCE)

El nombre de membres del Comitè de les Regions no serà superior a tres-cents cinquanta.

El Consell adoptarà per unanimitat, a proposta de la Comissió, una decisió per la qual s'establisca la composició del Comitè.

Els membres del Comitè, així com un nombre igual de suplents, seran nomenats per a un període de cinc anys. El seu mandat serà renovable. El Consell adoptarà la llista de membres i suplents establida de conformitat amb les propostes presentades per cada Estat membre. El mandat dels membres del Comitè cessarà automàticament quan finalitze el mandat, referit en l'apartat 3 de l'article 300, en virtut del qual hagen sigut proposats, i seran substituïts per al pe-

ríode restant del mandat segons el mateix procediment. Cap membre del Comitè podrà ser simultàniament membre del Parlament Europeu.

Article 306
(antic article 264 TCE)

El Comitè de les Regions designarà entre els seus membres el president i la Mesa, per un període de dos anys i mig.

Establirà el seu reglament intern.

El Comitè serà convocat pel seu president, a instància del Parlament Europeu, del Consell o de la Comissió. També podrà reunir-se per iniciativa pròpia.

Article 307
(antic article 265 TCE)

El Comitè de les Regions serà consultat pel Parlament Europeu, el Consell o per la Comissió, en els casos previstos en els Tractats i en qualssevol altres, especialment aquells que afecten la cooperació transfronterera, en què una d'estes institucions ho estime oportú.

Si ho estimen necessari, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió fixaran al Comitè un termini per a la presentació del seu dictamen, que no podrà ser inferior a un mes a partir de la data de la notificació que, amb este fi, es curse al president. Transcorregut el termini fixat sense que s'haja rebut el dictamen, se'n podrà prescindir.

Quan el Comitè Econòmic i Social siga consultat en aplicació de l'article 304, el Parlament Europeu, el Consell o la Comissió informaran el Comitè de les Regions sobre esta sol·licitud de dictamen. El Comitè de les Regions, quan considere que hi ha interessos regionals específics en joc, podrà emetre un dictamen sobre la matèria.

Podrà emetre un dictamen per iniciativa pròpia quan ho considere convenient.

El dictamen del Comitè serà remès al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, junt amb l'acta de les deliberacions.

CAPÍTOL 4

EL BANC EUROPEU D'INVERSIONS

Article 308
(antic article 266 TCE)

El Banc Europeu d'Inversions tindrà personalitat jurídica.

Seran membres del Banc Europeu d'Inversions els estats membres.

Els Estatuts del Banc Europeu d'Inversions figuren en un protocol annex als tractats. El Consell, per unanimitat, d'acord amb un procediment legislatiu especial, a petició del Banc Europeu d'Inversions i després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió, o a proposta de la Comissió, després de consultar el Parlament Europeu i el Banc Europeu d'Inversions, podrà modificar els Estatuts del Banc.

Article 309

(antic article 267 TCE)

El Banc Europeu d'Inversions tindrà com a missió contribuir al desenrotllament equilibrat i estable del mercat interior en interès de la Unió, recurrent als mercats de capitals i utilitzant els seus propis recursos. Amb este fi, el Banc facilitarà, per mitjà de la concessió de préstecs i garanties i sense perseguir fins lucratius, el finançament, en tots els sectors de l'economia, dels projectes següents:

a) projectes per al desenrotllament de les regions més endarrerides;

b) projectes que tendisquen a la modernització o reconversió d'empreses o a la creació de noves activitats induïdes per l'establiment o el funcionament del mercat interior que, per la seua amplitud o naturalesa, no puguen ser totalment finançats amb els diversos mitjans de finançament existents en cada un dels estats membres;

c) projectes d'interès comú a diversos estats membres que, per la seua amplitud o naturalesa, no puguen ser totalment finançats amb els diversos mitjans de finançament existents en cada un dels estats membres.

En el compliment de la seua missió, el Banc facilitarà el finançament de programes d'inversió en combinació amb accions dels fons estructurals i altres instruments financers de la Unió.

TÍTOL II

DISPOSICIONS FINANCERES

Article 310

(antic article 268 TCE)

1. Tots els ingressos i gastos de la Unió hauran d'estar compresos en les previsions corresponents a cada exercici pressupostari i consignats en el pressupost.

El Parlament Europeu i el Consell establiran

el pressupost anual de la Unió d'acord amb l'article 314.

El pressupost haurà d'estar equilibrat quant a ingressos i gastos.

2. Els gastos consignats en el pressupost seran autoritzats per a tot l'exercici pressupostari anual de conformitat amb el reglament a què es referix l'article 322.

3. L'execució de gastos consignats en el pressupost requerirà l'adopció prèvia d'un acte jurídicament vinculant de la Unió que atorgue un fonament jurídic a la seua acció i a l'execució del gasto corresponent de conformitat amb el reglament a què es referix l'article 322, llevat de les excepcions que este establisca.

4. A fi de garantir la disciplina pressupostària, la Unió no adoptarà actes que puguen incidir de manera considerable en el pressupost sense donar garanties que els gastos derivats d'estos actes puguen ser finançats dins del límit dels recursos propis de la Unió i dins del marc financer plurianual a què es referix l'article 312.

5. El pressupost s'executarà d'acord amb el principi de bona gestió financera. Els estats membres i la Unió cooperaran perquè els crèdits consignats en el pressupost s'utilitzen d'acord amb este principi.

6. La Unió i els estats membres, de conformitat amb l'article 325, combatran el frau i qualsevol altra activitat il·legal que perjudique els interessos financers de la Unió.

CAPÍTOL 1

RECURSOS PROPIS DE LA UNIÓ

Article 311

(antic article 269 TCE)

La Unió es dotarà dels mitjans necessaris per a assolir els seus objectius i per a dur a terme les seues polítiques.

Sense perjuí del concurs d'altres ingressos, el pressupost serà finançat íntegrament a càrrec dels recursos propis.

El Consell adoptarà, d'acord amb un procediment legislatiu especial, per unanimitat i després de consultar el Parlament Europeu, una decisió que establisca les disposicions aplicables al sistema de recursos propis de la Unió. En este context, es podrà establir noves categories de recursos propis o suprimir una categoria existent. Esta decisió només entrarà en vigor una vegada haja sigut aprovada pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

El Consell fixarà, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb un procediment legislatiu especial, les mesures d'execució del sistema de recursos propis de la Unió, sempre que així ho dispose la decisió adoptada d'acord amb el paràgraf tercer. El Consell es pronunciarà després de l'aprovació del Parlament Europeu.

CAPÍTOL 2

MARC FINANCER PLURIANUAL

Article 312

1. El marc financer plurianual tindrà com a objecte garantir l'evolució ordenada dels gastos de la Unió dins del límit dels seus recursos propis.

S'establirà per a un període mínim de cinc anys.

El pressupost anual de la Unió respectarà el marc financer plurianual.

2. El Consell adoptarà, d'acord amb un procediment legislatiu especial, un reglament que fixe el marc financer plurianual. El Consell es pronunciarà per unanimitat, amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, que es pronunciarà per majoria dels membres que el componen.

El Consell Europeu podrà adoptar per unanimitat una decisió que permeti al Consell pronunciar-se per majoria qualificada quan adopte el reglament previst en el paràgraf primer.

3. El marc financer fixarà els imports dels límits màxims anuals de crèdits per a compromisos, per categoria de gastos, i del límit màxim anual de crèdits per a pagaments. Les categories de gastos, el nombre de les quals haurà de ser limitat, correspondran als grans sectors d'activitat de la Unió.

El marc financer establirà qualssevol altres disposicions adequades per al bon desenrotllament del procediment pressupostari anual.

4. Si, al venciment del marc financer anterior, no s'ha adoptat el reglament del Consell pel qual s'establix un nou marc financer, es prorrogaran els límits màxims i les altres disposicions corresponents a l'últim any d'aquell fins que s'adopti eixa acte.

5. Durant el procediment conduent a l'adopció del marc financer, el Parlament Europeu, el Consell i la Comissió adoptaran totes les mesures necessàries per a facilitar eixa adopció.

CAPÍTOL 3

PRESSUPOST ANUAL DE LA UNIÓ

Article 313

(antic article 272, apartat 1, TCE)

L'exercici pressupostari començarà l'1 de gener i finalitzarà el 31 de desembre.

Article 314

(antic article 272, apartats 2 a 10, TCE)

El Parlament Europeu i el Consell establiran el pressupost anual de la Unió, d'acord amb un procediment legislatiu especial, atenent les disposicions següents.

1. Cada institució, excepte el Banc Central Europeu, elaborarà, abans de l'1 de juliol, un estat de previsions dels seus gastos per a l'exercici pressupostari següent. La Comissió reunirà estes previsions en un projecte de pressupost, que podrà contindre previsions divergents.

Este projecte comprendrà una previsió d'ingressos i una previsió de gastos.

2. La Comissió presentarà al Parlament Europeu i al Consell una proposta que continga el projecte de pressupost, a tot tardar l'1 de setembre de l'any que precedeix el de la seua execució.

La Comissió podrà modificar el projecte de pressupost durant el procediment fins a la convocatòria del Comitè de Conciliació previst en l'apartat 5.

3. El Consell adoptarà la seua posició sobre el projecte de pressupost i la transmetrà al Parlament Europeu, a tot tardar l'1 d'octubre de l'any que precedeix el de l'execució del pressupost. Informarà complidament el Parlament Europeu sobre les raons que l'hagen portat a adoptar la seua posició.

4. Si, en un termini de quaranta-dos dies des d'eixa transmissió, el Parlament Europeu:

a) aprova la posició del Consell, el pressupost quedarà adoptat;

b) no es pronuncia, el pressupost es considerarà adoptat;

c) aprova esmenes per majoria dels membres que el componen, el projecte així esmenat serà transmés al Consell i a la Comissió. El president del Parlament Europeu, d'acord amb el president del Consell, convocarà sense demora el Comitè de Conciliació. No obstant això, si en un termini de deu dies a partir de la transmissió del projecte, el Consell comunica al Parlament Europeu que aprova totes les seues esmenes, el Comitè de Conciliació no es reunirà.

5. El Comitè de Conciliació, que estarà compost pels membres del Consell o els seus representants i per un nombre igual de membres que representen el Parlament Europeu, tindrà com a missió aconseguir, en un termini de vint-i-un dies a partir de la seua convocatòria, un acord per majoria qualificada dels membres del Consell o els seus representants, i per majoria dels membres que representen el Parlament Europeu, sobre un text conjunt basat en les posicions del Parlament Europeu i del Consell.

La Comissió participarà en els treballs del Comitè de Conciliació i prendrà totes les iniciatives necessàries per a promoure una aproximació entre les posicions del Parlament Europeu i del Consell.

6. Si, en el termini de vint-i-un dies establert en l'apartat 5, el Comitè de Conciliació aconseguix un acord sobre un text conjunt, el Parlament Europeu i el Consell disposaran cada un de catorze dies a partir de la data d'eixe acord per a aprovar el text conjunt.

7. Si, en el termini de catorze dies establert en l'apartat 6:

a) el Parlament Europeu i el Consell aproven el text conjunt o no adopten cap decisió, o si una d'estes institucions aprova el text conjunt mentre que l'altra no adopta cap decisió, el pressupost es considerarà definitivament adoptat de conformitat amb el text conjunt, o bé

b) el Parlament Europeu, per majoria dels membres que el componen, i el Consell rebutgen el text conjunt, o si una d'estes institucions rebutja el text conjunt mentre que l'altra no adopta cap decisió, la Comissió presentarà un nou projecte de pressupost, o bé

c) el Parlament Europeu, per majoria dels membres que el componen, rebutja el text conjunt mentre que el Consell l'aprova, la Comissió presentarà un nou projecte de pressupost, o bé

d) el Parlament Europeu aprova el text conjunt, mentre que el Consell el rebutja, el Parlament Europeu podrà, en un termini de catorze dies a partir de la data del rebuig del Consell, decidir per majoria dels membres que el componen i tres quintes parts dels vots emesos que confirma en la seua totalitat o en part les esmenes a què es referix la lletra c) de l'apartat 4. Si no es confirma una esmena del Parlament Europeu, es mantindrà la posició adoptada en el Comitè de Conciliació respecte a la línia pressupostària objecte de l'esmena. El pressupost es considerarà definitivament adoptat a partir d'esta base.

8. Si, en el termini de vint-i-un dies establert en l'apartat 5, el Comitè de Conciliació no arriba a un acord sobre un text conjunt, la Co-

missió presentarà un nou projecte de pressupost.

9. Quan haja conclòs el procediment establert en el present article, el president del Parlament Europeu declararà que el pressupost ha quedat definitivament adoptat.

10. Cada institució exercirà les competències que li atribueix el present article dins del respecte als tractats i als actes adoptats en virtut d'estos, en particular en matèria de recursos propis de la Unió i d'equilibri entre els ingressos i els gastos.

Article 315

(antic article 273 TCE)

Si, a l'inici d'un exercici pressupostari, encara no s'ha adoptat definitivament el pressupost, els gastos podran efectuar-se mensualment per capítols, segons el que disposa el reglament adoptat en virtut de l'article 322, dins del límit de la dotzena part dels crèdits consignats en el capítol corresponent del pressupost de l'exercici precedent, sense que pugua superar-se la dotzena part dels crèdits previstos per al mateix capítol en el projecte de pressupost.

El Consell, a proposta de la Comissió, podrà autoritzar gastos que excedisquen la dotzena part, sempre que es respecten les altres condicions establides en el paràgraf primer, de conformitat amb el reglament adoptat en virtut de l'article 322. Comunicarà immediatament la seua decisió al Parlament Europeu.

La decisió a què es referix el paràgraf segon haurà de preveure les mesures necessàries en matèria de recursos per a l'aplicació del present article, respectant els actes mencionats en l'article 311.

Esta decisió entrarà en vigor al cap de trenta dies de la seua adopció, llevat que, dins d'eixe termini, el Parlament Europeu decidisca, per majoria dels membres que el componen, reduir els gastos.

Article 316

(antic article 271 TCE)

En les condicions que es determinen en aplicació de l'article 322, els crèdits que no corresponguen a gastos de personal i que queden sense utilitzar al final de l'exercici pressupostari només podran ser prorrogats fins a l'exercici següent.

Els crèdits s'especificaran per capítols, que agruparan els gastos segons la seua naturalesa o destinació, i se subdividiran de conformitat amb el reglament adoptat en virtut de l'article 322.

Els gastos del Parlament Europeu, del Consell Europeu i del Consell, de la Comissió, així com del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, figuraran en partides separades del pressupost, sense perjudi d'un règim especial per a determinats gastos comuns.

CAPÍTOL 4

EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST I APROVACIÓ DE LA GESTIÓ

Article 317

(antic article 274 TCE)

La Comissió, sota la seua pròpia responsabilitat i dins del límit dels crèdits autoritzats, executarà el pressupost en cooperació amb els estats membres, de conformitat amb les disposicions dels reglaments adoptats en virtut de l'article 322, d'acord amb el principi de bona gestió financera. Els estats membres cooperaran amb la Comissió per garantir que els crèdits autoritzats s'utilitzen d'acord amb el principi de bona gestió financera.

El reglament determinarà les obligacions de control i auditoria dels estats membres en l'execució del pressupost, així com les responsabilitats que se'n deriven. Establirà així mateix les responsabilitats i les formes específiques de participació de cada institució en l'execució dels seus propis gastos.

Dins del pressupost, la Comissió podrà transferir crèdits de capítol a capítol o de subdivisió a subdivisió, amb els límits i en les condicions que establisca el reglament adoptat en virtut de l'article 322.

Article 318

(antic article 275 TCE)

La Comissió presentarà cada any al Parlament Europeu i al Consell els comptes de l'exercici tancat relatius a les operacions del pressupost. A més, els remetrà un balanç financer de l'actiu i el passiu de la Unió.

La Comissió presentarà, així mateix, al Parlament Europeu i al Consell un informe d'avaluació de les finances de la Unió basat en els resultats obtinguts, en particular en relació amb les indicacions donades pel Parlament Europeu i el Consell en virtut de l'article 319.

Article 319

(antic article 276 TCE)

1. El Parlament Europeu, per recomanació del Consell, aprovarà la gestió de la Comissió en l'execució del pressupost. Amb este fi, examinarà, després del Consell, els comptes, el balanç financer i l'informe d'avaluació mencionats en l'article 318, l'informe anual del Tribunal de Comptes, acompanyat de les respostes de les institucions controlades a les observacions del Tribunal de Comptes, la declaració de fiabilitat a què es referix el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 287 i els informes especials pertinents del Tribunal de Comptes.

2. Abans d'aprovar la gestió de la Comissió, o amb qualsevol altra finalitat relacionada amb l'exercici de les atribucions d'esta en matèria d'execució del pressupost, el Parlament Europeu podrà sol·licitar explicacions a la Comissió sobre l'execució dels gastos o el funcionament dels sistemes de fiscalització financera. La Comissió facilitarà al Parlament Europeu, a instàncies d'este, tota la informació necessària.

3. La Comissió farà tot el que calga per a executar les observacions que acompanyen les decisions d'aprovació de la gestió i les altres observacions del Parlament Europeu relatives a l'execució dels gastos, així com els comentaris que acompanyen les recomanacions d'aprovació adoptades pel Consell.

A instància del Parlament Europeu o del Consell, la Comissió informarà de les mesures adoptades com a conseqüència d'estes observacions i comentaris, i en particular de les instruccions impartides als servicis encarregats de l'execució del pressupost. Estos informes s'enviaran també al Tribunal de Comptes.

CAPÍTOL 5

DISPOSICIONS COMUNES

Article 320

(antic article 277 TCE)

El marc financer plurianual i el pressupost anual s'establiran en euros.

Article 321

(antic article 278 TCE)

La Comissió, sempre que n'informe les autoritats competents dels estats membres interessats, podrà transferir a la moneda d'un dels estats membres els actius que posseeisca en la moneda

d'un altre Estat membre, en la mesura que siga necessari utilitzar eixos actius per als fins que els assignen els Tractats. La Comissió evitarà, en la mesura que siga possible, procedir a estes transferències si posseïx actius disponibles o realitzables en les monedes que necessite.

La Comissió es relacionarà amb cada un dels estats membres per mitjà de l'autoritat que estos designen. Per a l'execució de les operacions financeres, la Comissió recorre al banc d'emissió de l'Estat membre interessat o a una altra institució financera autoritzada per este.

Article 322

(antic article 279 TCE)

1. El Parlament Europeu i el Consell adoptaran per mitjà de reglaments, de conformitat amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar el Tribunal de Comptes:

a) les normes financeres per les quals es determinaran, en particular, les modalitats d'establiment i execució del pressupost, així com les referents a la rendició i censura de comptes;

b) les normes per les quals s'organitzarà el control de la responsabilitat dels agents financers, en particular dels ordenadors de pagaments i dels comptables.

2. El Consell, a proposta de la Comissió, després de consultar el Parlament Europeu i el Tribunal de Comptes, fixarà les modalitats i el procediment d'acord amb els quals hauran de posar-se a disposició de la Comissió els ingressos pressupostaris previstos en el règim de recursos propis de la Unió, i definirà les mesures que hagen d'aplicar-se per a afrontar, eventualment, les necessitats de tresoreria.

Article 323

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió vetlaran perquè la Unió dispose dels mitjans financers que li permeten complir les seues obligacions jurídiques enfront de tercers.

Article 324

Per iniciativa de la Comissió, es convocaran reunions periòdiques dels presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió en el marc dels procediments pressupostaris previstos en el present títol. Els presidents adoptaran totes les mesures necessàries per a afavorir la concertació i l'aproximació de les posicions de les institucions que presidixen a fi de facilitar l'aplicació del present títol.

CAPÍTOL 6

LLUITA CONTRA EL FRAU

Article 325

(antic article 280 TCE)

1. La Unió i els estats membres combatran el frau i tota activitat il·legal que afecte els interessos financers de la Unió per mitjà de mesures adoptades en virtut del que disposa el present article, que hauran de tindre un efecte dissuasori i ser capaces d'oferir una protecció eficaç en els estats membres i en les institucions, òrgans i organismes de la Unió.

2. Els estats membres adoptaran per a combatre el frau que afecte els interessos financers de la Unió les mateixes mesures que per a combatre el frau que afecte els seus propis interessos financers.

3. Sense perjudi d'altres disposicions dels Tractats, els estats membres coordinaran les seues accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió contra el frau. Amb este fi, organitzaran, junt amb la Comissió, una col·laboració estreta i regular entre les autoritats competents.

4. El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia al Tribunal de Comptes, adoptaran les mesures necessàries en els àmbits de la prevenció i lluita contra el frau que afecte els interessos financers de la Unió amb vista a oferir una protecció eficaç i equivalent en els estats membres i en les institucions, òrgans i organismes de la Unió.

5. La Comissió, en cooperació amb els estats membres, presentarà anualment al Parlament Europeu i al Consell un informe sobre les mesures adoptades per a l'aplicació del present article.

TÍTOL III

COOPERACIONS REFORÇADES

Article 326

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

Les cooperacions reforçades respectaran els Tractats i el dret de la Unió.

Les cooperacions reforçades no perjudicaran el mercat interior ni la cohesió econòmica, social i territorial. No constituiran un obstacle ni una discriminació per als intercanvis entre es-

tats membres, ni provocaran distorsions de competència entre estos.

Article 327

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE
i antics articles 11 i 11 A TCE)

Les cooperacions reforçades respectaran les competències, els drets i les obligacions dels estats membres que no hi participen. Estos no impediran que les apliquen els estats membres que hi participen.

Article 328

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE
i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Les cooperacions reforçades estaran ober-tes a tots els estats membres en el moment en què s'establisquen, sempre que es respecten les possibles condicions de participació establides en la decisió d'autorització. També ho estaran en qualsevol altre moment, sempre que es respecten, a més de les mencionades condicions, els actes ja adoptats en este marc.

La Comissió i els estats membres que participen en una cooperació reforçada procuraran fomentar la participació del nombre més gran possible d'estats membres.

2. La Comissió i, si és el cas, l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat informaran periòdicament el Parlament Europeu i el Consell sobre l'evolució de les cooperacions reforçades.

Article 329

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE
i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Els estats membres que desitgen establir entre si una cooperació reforçada en qualsevol dels àmbits previstos en els Tractats, a excepció dels àmbits de competència exclusiva i de la política exterior i de seguretat comuna, dirigiran a la Comissió una sol·licitud, en la qual precisaran l'àmbit d'aplicació i els objectius de la cooperació reforçada prevista. La Comissió podrà presentar al Consell una proposta en este sentit. Si no presenta cap proposta, la Comissió en comunicarà els motius als estats membres interessats.

L'autorització prevista en el paràgraf primer per a dur a terme una cooperació reforçada serà concedida pel Consell a proposta de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

2. La sol·licitud dels estats membres que

desitgen establir entre si una cooperació reforçada en el marc de la política exterior i de seguretat comuna es dirigirà al Consell. Serà transmesa a l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, perquè este dictamine sobre la coherència de la cooperació reforçada prevista amb la política exterior i de seguretat comuna de la Unió, així com a la Comissió, perquè esta dictamine, en particular sobre la coherència de la cooperació reforçada prevista amb les altres polítiques de la Unió. Es transmetrà, així mateix, al Parlament Europeu a títol informatiu.

L'autorització de dur a terme una cooperació reforçada serà concedida mitjançant una decisió del Consell, que es pronunciarà per unanimitat.

Article 330

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE
i antics articles 11 i 11 A TCE)

Tots els membres del Consell podran participar en les seues deliberacions, però únicament participaran en la votació els membres del Consell que representen els estats membres que participen en una cooperació reforçada.

La unanimitat estarà constituïda únicament pels vots dels representants dels estats membres participants.

La majoria qualificada es definirà de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238.

Article 331

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE
i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Tot Estat membre que desitge participar en una cooperació reforçada ja existent en un dels àmbits previstos en l'apartat 1 de l'article 329 ho notificarà al Consell i a la Comissió.

La Comissió confirmarà la participació de l'Estat membre de què es tracte en un termini de quatre mesos a partir de la recepció de la referida notificació. Farà constar, si és el cas, que es complixen les condicions de participació i adoptarà les mesures transitòries necessàries per a l'aplicació dels actes ja adoptats en el marc de la cooperació reforçada.

No obstant això, si la Comissió considera que no es complixen les condicions de participació, indicarà les disposicions necessàries per a satisfer eixes condicions i fixarà un termini per a reconsiderar la sol·licitud. Quan expire el referit termini, reconsiderarà la sol·licitud d'acord amb el procediment establert en el paràgraf segon. Si la Comissió considera que continuen

sense complir-se les condicions de participació, l'Estat membre de què es tracte podrà sotmetre la qüestió al Consell, que haurà de pronunciar-se sobre la sol·licitud. El Consell es pronunciarà de conformitat amb l'article 330. Podrà adoptar, així mateix, a proposta de la Comissió, les mesures transitòries enunciades en el paràgraf segon.

2. Tot Estat membre que desitge participar en una cooperació reforçada ja existent en el marc de la política exterior i de seguretat comuna ho notificarà al Consell, a l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i a la Comissió.

El Consell confirmarà la participació de l'Estat membre de què es tracte, després de consultar l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i de comprovar, si és el cas, que complix les condicions de participació. El Consell, a proposta de l'alt representant, podrà adoptar, així mateix, les mesures transitòries necessàries per a l'aplicació dels actes ja adoptats en el marc de la cooperació reforçada. No obstant això, si el Consell considera que no es complixen les condicions de participació, indicarà les disposicions que cal prendre per a per a satisfer eixes condicions i fixarà un termini per a reconsiderar la sol·licitud de participació.

Als efectes del present apartat, el Consell es pronunciarà per unanimitat i de conformitat amb l'article 330.

Article 332

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

Els gastos resultants de l'aplicació d'una cooperació reforçada que no siguin els gastos administratius ocasionats a les institucions seran sufragats pels estats membres participants, llevat que el Consell, per unanimitat de tots els seus membres i després de consultar el Parlament Europeu, decidisca una altra cosa.

Article 333

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

1. Quan una disposició dels Tractats que puga aplicar-se en el marc d'una cooperació reforçada establisca que el Consell ha de pronunciar-se per unanimitat, este podrà adoptar per unanimitat, de conformitat amb el que disposa l'article 330, una decisió que establisca que es pronunciarà per majoria qualificada.

2. Quan una disposició dels Tractats que puga aplicar-se en el marc d'una cooperació reforçada establisca que el Consell ha d'adoptar els actes corresponents, d'acord amb un procediment legislatiu especial, el Consell podrà adoptar per unanimitat, de conformitat amb el que disposa l'article 330, una decisió que establisca que es pronunciarà d'acord amb el procediment legislatiu ordinari. El Consell es pronunciarà després de consultar el Parlament Europeu.

3. Els apartats 1 i 2 no s'aplicaran a les decisions que tinguen repercussions militars o en l'àmbit de la defensa.

Article 334

(antics articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 TUE i antics articles 11 i 11 A TCE)

El Consell i la Comissió vetlaran per la coherència de les accions empreses en el marc d'una cooperació reforçada, així com per la coherència d'eixes accions amb les polítiques de la Unió, i cooperaran a este efecte.

SÈPTIMA PART

DISPOSICIONS GENERALS I FINALS

Article 335

(antic article 282 TCE)

La Unió gaudirà en cada un dels estats membres de la més àmplia capacitat jurídica que les legislacions nacionals reconeixen a les persones jurídiques; podrà, en particular, adquirir o alienar béns mobles i immobles, així com comparèixer en juí. Amb este fi, estarà representada per la Comissió. No obstant això, la Unió estarà representada per cada una de les institucions, en virtut de la seua autonomia administrativa, per a les qüestions relacionades amb el funcionament de les respectives institucions.

Article 336

(antic article 283 TCE)

El Parlament Europeu i el Consell establiran, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i amb la consulta prèvia a les altres institucions interessades, l'estatut dels funcionaris de la Unió Europea i el règim aplicable als altres agents de la Unió.

Article 337
(antic article 284 TCE)

Per a la realització de les funcions que li són atribuïdes, la Comissió podrà demanar tot tipus d'informacions i procedir a totes les comprovacions necessàries, dins dels límits i en les condicions fixats pel Consell, per majoria simple, de conformitat amb les disposicions dels Tractats.

Article 338
(antic article 285 TCE)

1. Sense perjudi del que disposa l'article 5 del Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, El Parlament Europeu i el Consell, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, adoptaran mesures per a l'elaboració d'estadístiques quan siguin necessàries per a la realització de les activitats de la Unió.

2. L'elaboració d'estadístiques de la Unió s'ajustarà a la imparcialitat, fiabilitat, objectivitat, independència científica, rendibilitat i al secret estadístic, i no ocasionarà càrregues excessives als operadors econòmics.

Article 339
(antic article 287 TCE)

Els membres de les institucions de la Unió, els membres dels comitès, així com els funcionaris i els agents de la Unió, estaran obligats, inclús després d'haver cessat en els seus càrrecs, a no divulgar les informacions que, per la seua naturalesa, estiguen emparades pel secret professional, i en especial les dades relatives a les empreses i que facen referència a les seues relacions comercials o als elements dels seus costos.

Article 340
(antic article 288 TCE)

La responsabilitat contractual de la Unió es regirà per la llei aplicable al contracte de què es tracte.

En matèria de responsabilitat extracontractual, la Unió haurà de reparar els danys causats per les seues institucions o els seus agents en l'exercici de les seues funcions, de conformitat amb els principis generals comuns als drets dels estats membres.

No obstant el que disposa el paràgraf segon, el Banc Central Europeu haurà de reparar els danys causats pel Banc o pels seus agents en l'exercici de les seues funcions, de conformitat amb

els principis generals comuns als drets dels estats membres.

La responsabilitat personal dels agents davant de la Unió es regirà per les disposicions del seu estatut o el règim que els siga aplicable.

Article 341
(antic article 289 TCE)

La seu de les institucions de la Unió serà fixada de comú acord pels governs dels estats membres.

Article 342
(antic article 290 TCE)

El règim lingüístic de les institucions de la Unió serà fixat pel Consell per mitjà de reglaments aprovats per unanimitat, sense perjudi de les disposicions previstes en l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 343
(antic article 291 TCE)

La Unió gaudirà en el territori dels estats membres dels privilegis i immunitats necessaris per al compliment de la seua missió, en les condicions establides en el Protocol de 8 d'abril de 1965, sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea. El mateix s'aplicarà al Banc Central Europeu i al Banc Europeu d'Inversions.

Article 344
(antic article 292 TCE)

Els estats membres es comprometen a no sotmetre les controvèrsies relatives a la interpretació o aplicació dels Tractats a un procediment de solució diferent dels previstos en estos.

Article 345
(antic article 295 TCE)

Els tractats no prejudgen de cap manera el règim de la propietat en els estats membres.

Article 346
(antic article 296 TCE)

1. Les disposicions dels Tractats no obstaran a les normes següents:

a) cap Estat membre estarà obligat a facilitar informació la divulgació de la qual considere contrària als interessos essencials de la seua seguretat;

b) tot Estat membre podrà adoptar les mesures que considere necessàries per a la protecció dels interessos essencials de la seua seguretat i que facen referència a la producció o al comerç d'armes, municions i material de guerra; estes mesures no hauran d'alterar les condicions de competència en el mercat interior respecte dels productes que no estiguen destinats a fins específicament militars.

2. El Consell, per unanimitat i a proposta de la Comissió, podrà introduir modificacions en la llista, establida el 15 d'abril de 1958, dels productes subjectes a les disposicions de la lletra b) de l'apartat 1.

Article 347

(antic article 297 TCE)

Els estats membres es consultaran a fi d'adoptar de comú acord les disposicions necessàries per a evitar que el funcionament del mercat interior resulte afectat per les mesures que un Estat membre puga veure's obligat a adoptar en cas de greus disturbis interns que alteren l'orde públic, en cas de guerra o de greu tensió internacional que constituïska una amenaça de guerra, o per a fer front a les obligacions contretes per este per al manteniment de la pau i la seguretat internacional.

Article 348

(antic article 298 TCE)

Si algunes de les mesures adoptades en els casos previstos en els articles 346 i 347 tenen per efecte falsejar les condicions de competència en el mercat interior, la Comissió examinarà amb l'Estat interessat les condicions en què estes mesures podran adaptar-se a les normes establides en els Tractats.

No obstant el procediment previst en els articles 258 i 259, la Comissió o qualsevol Estat membre podrà recórrer directament al Tribunal de Justícia si considera que un altre Estat membre abusa de les facultats previstes en els articles 346 i 347. El Tribunal de Justícia resoldrà a porta tancada.

Article 349

(antic article 299, apartat 2, paràgrafs segon, tercer i quart, TCE)

Tenint en compte la situació estructural social i econòmica de Guadeloupe, la Guiana Francesa, la Martinica, l'illa de la Reunió, Saint Barthélemy, Saint Martin, les Açores, Madeira i

les illes Canàries, caracteritzada per la seua gran llunyania, insularitat, reduïda superfície, relleu i clima adversos i dependència econòmica respecte a un reduït nombre de productes, factors, la persistència i combinació dels quals perjudiquen greument el seu desenrotllament, el Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, adoptarà mesures específiques orientades especialment a fixar les condicions per a l'aplicació dels Tractats en estes regions, incloent-hi les polítiques comunes. Quan el Consell adopte estes mesures específiques, d'acord amb un procediment legislatiu especial, es pronunciarà també a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu.

Les mesures previstes en el paràgraf primer es referiran, en particular, a les polítiques duanera i comercial, la política fiscal, les zones franques, les polítiques agrícola i pesquera, les condicions d'abastiment de matèries primeres i de béns de consum essencials, les ajudes públiques i les condicions d'accés als fons estructurals i als programes horitzontals de la Unió.

El Consell adoptarà les mesures previstes en el paràgraf primer tenint en compte les característiques i exigències especials de les regions ultraperifèriques, sense posar en perill la integritat i coherència de l'ordenament jurídic de la Unió, incloent-hi el mercat interior i les polítiques comunes.

Article 350

(antic article 306 TCE)

Les disposicions dels Tractats no obstaran a l'existència i al perfeccionament de les unions regionals entre Bèlgica i Luxemburg, així com entre Bèlgica, Luxemburg i els Països Baixos, en la mesura que els objectius d'estes unions regionals no siguen aconseguits per mitjà de l'aplicació dels Tractats.

Article 351

(antic article 307 TCE)

Les disposicions dels Tractats no afectaran els drets i les obligacions que resulten de convenis subscrits abans de l'1 de gener de 1958 o, en relació amb els estats adherents, amb anterioritat a la data de la seua adhesió, entre un o alguns estats membres, d'una banda, i un o alguns tercers estats, d'una altra.

En la mesura que estos convenis siguen incompatibles amb els Tractats, l'Estat o els estats membres de què es tracte recorreran a tots els

mitjans apropiats per a eliminar les incompatibilitats que s'hagen observat. En cas necessari, els estats membres es prestaran ajuda mútua per a aconseguir esta finalitat i adoptaran, si és el cas, una postura comuna.

En l'aplicació dels convenis mencionats en el paràgraf primer, els estats membres tindran en compte el fet que els avantatges concedits en els Tractats per cada un dels estats membres són part integrant de l'establiment de la Unió i estan, per consegüent, inseparablement lligats a la creació d'institucions comunes, a l'atribució de competències a favor d'estes últimes i a la concessió dels mateixos avantatges per part dels altres estats membres.

Article 352 (antic article 308 TCE)

1. Quan es considere necessària una acció de la Unió en l'àmbit de les polítiques definides en els Tractats per a aconseguir un dels objectius fixats pels Tractats, sense que s'hi hagen previst els poders d'actuació necessaris a este efecte, el Consell adoptarà les disposicions adequades per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu. Quan el Consell adopte estes disposicions d'acord amb un procediment legislatiu especial, es pronunciarà també per unanimitat, a proposta de la Comissió i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu.

2. La Comissió, en el marc del procediment de control del principi de subsidiarietat enunciat en l'apartat 3 de l'article 5 del Tractat de la Unió Europea, indicarà als parlaments nacionals les propostes que es basen en el present article.

3. Les mesures basades en el present article no podran comportar cap harmonització de les disposicions legals i reglamentàries dels estats membres quan els Tractats exclouen la dita harmonització.

4. El present article no podrà servir de base per a aconseguir objectius de l'àmbit de la política exterior i de seguretat comuna, i tot acte adoptat de conformitat amb el present article respectarà els límits fixats en el paràgraf segon de l'article 40 del Tractat de la Unió Europea.

Article 353

L'apartat 7 de l'article 48 del Tractat de la Unió Europea no s'aplicarà a les disposicions següents:

- article 311, paràgrafs tercer i quart,
- article 312, apartat 2, paràgraf primer,

- article 352, i
- article 354.

Article 354 (antic article 309 TCE)

Als efectes de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, relatiu a la suspensió de determinats drets derivats de la pertinença a la Unió, el membre del Consell Europeu o del Consell, que represente l'Estat membre de què es tracte, no participarà en la votació i l'Estat membre de què es tracte no serà tingut en compte en el càlcul de la tercera part o de les quatre quintes parts dels estats membres previst en els apartats 1 i 2 del referit article. L'abstenció dels membres presents o representats no obstarà a l'adopció de les decisions previstes en l'apartat 2 del mencionat article.

Per a l'adopció de les decisions previstes en els apartats 3 i 4 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, la majoria qualificada es definirà de conformitat amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 238 del present tractat.

Quan, arran d'una decisió de suspensió del dret de vot adoptada, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, el Consell es pronuncie per majoria qualificada d'acord amb una de les disposicions dels Tractats, esta majoria qualificada es definirà de conformitat amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 238 del present tractat o, si el Consell actua a proposta de la Comissió o de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238.

Als efectes de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea, el Parlament Europeu es pronunciarà per majoria de dos terços dels vots emesos que represente la majoria dels membres que el componen.

Article 355 (antic article 299, apartat 2, paràgraf primer, i apartats 3 a 6, TCE)

A més de les disposicions de l'article 52 del Tractat de la Unió Europea relatives a l'àmbit d'aplicació territorial dels Tractats, s'aplicaran les disposicions següents:

1. Les disposicions dels Tractats s'aplicaran a Guadeloupe, la Guiana Francesa, la Martinica, l'illa de la Reunió, Saint Barthélemy, Saint Martin, les Açores, Madeira i les illes Canàries, de conformitat amb l'article 349.
2. Els països i territoris d'ultramar que

figuren en l'annex II estaran sotmesos al règim especial d'associació definit en la quarta part.

Els Tractats no s'aplicaran als països i territoris d'ultramar no mencionats en la llista referida en el paràgraf anterior que mantinguen relacions especials amb el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord.

3. Les disposicions dels Tractats s'aplicaran als territoris europeus les relacions exteriors dels quals assumisca un Estat membre.

4. Les disposicions dels Tractats s'aplicaran a les illes Åland, de conformitat amb les disposicions del protocol núm. 2 de l'acta relativa a les condicions d'adhesió de la República d'Àustria, de la República de Finlàndia i del Regne de Suècia.

5. No obstant el que disposa l'article 52 del Tractat de la Unió Europea i en els apartats 1 a 4 del present article:

a) els Tractats no s'aplicaran a les illes Fèroer;

b) els Tractats no s'aplicaran a les zones de sobirania del Regne Unit d'Àkrotiri i Dhekelia a Xipre, excepte en la mesura que siga necessari per a garantir el compliment de les disposicions establides en el protocol relatiu a les zones de sobirania del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord a Xipre adjunt a l'acta relativa a les condicions d'adhesió de la República Txeca, la República d'Estònia, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Hongria, la República de Malta, la República de Polònia, la República d'Eslovènia i la República Eslovaca a la Unió Europea i de conformitat amb el que disposa el dit protocol;

c) les disposicions dels Tractats només seran aplicables a les illes del Canal i a l'illa de Man en la mesura que siga necessari per a assegurar l'aplicació del règim previst per a estes illes en el tractat relatiu a l'adhesió de nous estats membres a la Comunitat Econòmica Europea i a la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica, firmat el 22 de gener de 1972.

6. El Consell Europeu, per iniciativa de l'Estat membre de què es tracte, podrà adoptar una decisió que modifique l'estatut respecte de la Unió d'algun dels països o territoris danesos, francesos o neerlandesos a què es referixen els apartats 1 i 2. El Consell Europeu es pronunciarà per unanimitat, després de consultar la Comissió.

Article 356

(antic article 312 TCE)

El present tractat es conclou per un període de temps il·limitat.

Article 357

(antic article 313 TCE)

El present tractat serà ratificat per les altes parts contractants, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals. Els instruments de ratificació seran depositats davant del Govern de la República Italiana.

El present tractat entrarà en vigor el primer dia del mes següent al depòsit de l'instrument de ratificació de l'últim Estat signatari que complisca esta formalitat. No obstant això, si el referit depòsit es realitza menys de quinze dies abans del començament del mes següent, l'entrada en vigor del tractat s'ajornarà fins al primer dia del segon mes següent a la data d'eixe depòsit.

Article 358

Les disposicions de l'article 55 del Tractat de la Unió Europea seran aplicables al present tractat.

EN FE DE TOT AIXÒ, els plenipotenciaris sotassignats subscriuen el present tractat.

Fet a Roma, el vint-i-cinc de març de mil nou-cents cinquanta-set.

(no es reproduïx la llista de signataris)

3. PROTOCOLS

PROTOCOL (núm. 1)

SOBRE LA COMESA DELS PARLAMENTS NACIONALS EN LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
RECORDANT que la manera en què cada parlament nacional exercix el control de l'actuació del seu Govern respecte a les activitats de la Unió Europea afecta l'organització i la pràctica constitucionals pròpies de cada Estat membre;

DESITJANT impulsar una participació més gran dels parlaments nacionals en les activitats de la Unió Europea i incrementar la seua capacitat per a manifestar l'opinió sobre els projectes d'actes legislatius de la Unió Europea i altres assumptes que consideren d'especial interès;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de Funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

TÍTOL I

INFORMACIÓ ALS PARLAMENTS NACIONALS

Article 1

La Comissió transmetrà directament als parlaments nacionals els seus documents de consulta (llibres verds, llibres blancs i comunicacions) en el moment que es publiquen. La Comissió transmetrà així mateix als parlaments nacionals, alhora que al Parlament Europeu i al Consell, el programa legislatiu anual, així com qualsevol altre instrument de programació legislativa o d'estratègia política.

Article 2

Els projectes d'actes legislatius dirigits al Parlament Europeu i al Consell es transmetran als parlaments nacionals.

Als efectes del present protocol, s'entendrà per «projecte d'acte legislatiu» les propostes de la Comissió, les iniciatives d'un grup d'estats membres, les iniciatives del Parlament Europeu, les peticions del Tribunal de Justícia, les recomanacions del Banc Central Europeu i les peticions del Banc Europeu d'Inversions, destinades a l'adopció d'un acte legislatiu.

La Comissió transmetrà els seus projectes d'actes legislatius directament als parlaments

nacionals, alhora que al Parlament Europeu i al Consell.

El Parlament Europeu transmetrà els seus projectes d'actes legislatius directament als parlaments nacionals.

El Consell transmetrà als parlaments nacionals els projectes d'actes legislatius emanats d'un grup d'estats membres, del Tribunal de Justícia, del Banc Central Europeu o del Banc Europeu d'Inversions.

Article 3

Els parlaments nacionals podran dirigir als presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió un dictamen motivat sobre la conformitat d'un projecte d'acte legislatiu amb el principi de subsidiarietat, d'acord amb el procediment establert pel Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.

Si el projecte d'acte legislatiu emana d'un grup d'estats membres, el president del Consell transmetrà el dictamen o els dictàmens motivats als governs d'eixos estats membres.

Si el projecte d'acte legislatiu emana del Tribunal de Justícia, del Banc Central Europeu o del Banc Europeu d'Inversions, el president del Consell transmetrà el dictamen o els dictàmens motivats a la institució o òrgan de què es tracte.

Article 4

Entre el moment en què es transmeta als parlaments nacionals un projecte d'acte legislatiu en les llengües oficials de la Unió i la data d'inclusió d'eixe projecte en l'orde del dia provisional del Consell amb vista a la seua adopció o a l'adopció d'una posició en el marc d'un procediment legislatiu, haurà de transcórrer un termini de huit setmanes. En cas d'urgència seran possibles les excepcions, però se n'hauran de mencionar els motius en l'acte o la posició del Consell. Al llarg d'eixes huit setmanes no podrà constatar-se cap acord sobre un projecte d'acte legislatiu, excepte en casos urgents degudament motivats. Entre la inclusió d'un projecte d'acte legislatiu en l'orde del dia provisional del Consell i l'adopció d'una posició haurà de transcórrer un termini de deu dies, excepte en casos urgents degudament motivats.

Article 5

Els ordes del dia i els resultats de les sessions del Consell, incloses les actes de les sessions del

Consell en què este delibere sobre projectes d'actes legislatius, es transmetran directament als parlaments nacionals, alhora que als governs dels estats membres.

Article 6

Quan el Consell Europeu preveja fer ús dels paràgrafs primer o segon de l'apartat 7 de l'article 48 del Tractat de la Unió Europea, s'informarà els parlaments nacionals de la iniciativa del Consell Europeu almenys sis mesos abans d'adoptar-se una decisió.

Article 7

El Tribunal de Comptes transmetrà a títol informatiu el seu informe anual als parlaments nacionals, alhora que al Parlament Europeu i al Consell.

Article 8

Quan el sistema parlamentari nacional no siga unicameral, les disposicions dels articles 1 a 7 s'aplicaran a les cambres que en formen part.

TÍTOL II

COOPERACIÓ INTERPARLAMENTÀRIA

Article 9

El Parlament Europeu i els parlaments nacionals definiran conjuntament l'organització i la promoció d'una cooperació interparlamentària eficaç i regular en el si de la Unió.

Article 10

Una conferència d'òrgans parlamentaris especialitzats en assumptes de la Unió podrà dirigir al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió qualsevol contribució que considere convenient. Esta conferència fomentarà, a més, l'intercanvi d'informació i bones pràctiques entre els parlaments nacionals i el Parlament Europeu i entre les seues comissions especialitzades. La conferència podrà, així mateix, organitzar conferències interparlamentàries sobre temes concrets, en particular per a debatre assumptes de política exterior i de seguretat comuna, inclosa la política comuna de seguretat i de defensa. Les aportacions de la conferència no vincularan els parlaments nacionals ni perjudicaran la seua posició.

PROTOCOL (núm. 2)

SOBRE L'APLICACIÓ DELS PRINCIPIS DE SUBSIDIARIETAT I PROPORCIONALITAT

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT garantir que les decisions es prenguen el més prop possible dels ciutadans de la Unió;

DETERMINADES a establir les condicions per a l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat enunciats en l'article 5 del Tractat de la Unió Europea, així com a establir un sistema de control de l'aplicació dels dits principis;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Cada institució vetlarà de manera permanent pel respecte dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat definits en l'article 5 del Tractat de la Unió Europea.

Article 2

Abans de proposar un acte legislatiu, la Comissió farà àmplies consultes. Estes consultes hauran de tindre en compte, quan siga procedent, la dimensió regional i local de les accions previstes. En casos d'urgència excepcional, la Comissió no farà estes consultes. Motivarà la decisió en la seua proposta.

Article 3

Als efectes del present protocol, s'entendrà per «projecte d'acte legislatiu» les propostes de la Comissió, les iniciatives d'un grup d'estats membres, les iniciatives del Parlament Europeu, les peticions del Tribunal de Justícia, les recomanacions del Banc Central Europeu i les peticions del Banc Europeu d'Inversions, destinades a l'adopció d'un acte legislatiu.

Article 4

La Comissió transmetrà els seus projectes d'actes legislatius, així com els seus projectes modificats, als parlaments nacionals i al legislador de la Unió.

El Parlament Europeu transmetrà els seus projectes d'actes legislatius, així com els seus

projectes modificats, als parlaments nacionals.

El Consell transmetrà els projectes d'actes legislatius que emanen d'un grup d'estats membres, del Tribunal de Justícia, del Banc Central Europeu o del Banc Europeu d'Inversions, així com els projectes modificats, als parlaments nacionals.

Les resolucions legislatives del Parlament Europeu i les posicions del Consell hauran de ser transmeses als parlaments nacionals immediatament després de la seua adopció.

Article 5

Els projectes d'actes legislatius es motivaran en relació amb els principis de subsidiarietat i de proporcionalitat. Tot projecte d'acte legislatiu hauria d'incloure una fitxa amb detalls que permeten avaluar el compliment dels principis de subsidiarietat i de proporcionalitat. Esta fitxa hauria d'incloure elements que permeten avaluar l'impacte financer i, quan es tracte d'una directiva, els seus efectes en la normativa que han de desenrotllar els estats membres, inclosa, quan siga pertinent, la legislació regional. Les raons que permeten concloure que un objectiu de la Unió pot aconseguir-se millor en el nivell d'esta s'hauran de fonamentar en indicadors qualitatius i, quan siga possible, quantitatius. Els projectes d'actes legislatius tindran en compte la necessitat que qualsevol càrrega, tant financera com administrativa, que recaiga sobre la Unió, els governs nacionals, les autoritats regionals o locals, els agents econòmics o els ciutadans, siga el més reduïda possible i proporcional a l'objectiu que es vol aconseguir.

Article 6

Tot parlament nacional o qualsevol cambra d'un d'estos parlaments podrà, en un termini de huit setmanes a comptar de la data de transmissió d'un projecte d'acte legislatiu en les llengües oficials de la Unió, dirigir als presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió un dictamen motivat que expose les raons per les quals considera que el projecte no s'ajusta al principi de subsidiarietat. Incumbirà a cada parlament nacional o a cada cambra d'un parlament nacional consultar, quan siga procedent, els parlaments regionals que tinguen competències legislatives.

Si el projecte d'acte legislatiu emana d'un grup d'estats membres, el president del Consell transmetrà el dictamen als governs d'eixos estats membres.

Si el projecte d'acte legislatiu emana del Tribunal de Justícia, del Banc Central Europeu o del Banc Europeu d'Inversions, el president del Consell transmetrà el dictamen a la institució o òrgan de què es tracte.

Article 7

1. El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió, així com, si és el cas, el grup d'estats membres, el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, si el projecte d'acte legislatiu emana d'ells, tindran en compte els dictàmens motivats dirigits pels parlaments nacionals o qualsevol de les cambres d'un parlament nacional.

Cada parlament nacional disposarà de dos vots, repartits en funció del sistema parlamentari nacional. En un sistema parlamentari nacional bicameral, cada una de les dos cambres disposarà d'un vot.

2. Quan els dictàmens motivats que indiquen que un projecte d'acte legislatiu no respecta el principi de subsidiarietat representen almenys un terç del total de vots atribuïts als parlaments nacionals, de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 1, el projecte haurà de tornar-se a estudiar. Este lliandar es reduirà a un quart quan es tracte d'un projecte d'acte legislatiu presentat basant-se en l'article 76 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, relatiu a l'espai de llibertat, seguretat i justícia.

Després d'este nou estudi, la Comissió o, si és el cas, el grup d'estats membres, el Parlament Europeu, el Tribunal de Justícia, el Banc Central Europeu o el Banc Europeu d'Inversions, si el projecte d'acte legislatiu emana d'ells, podrà decidir mantindre el projecte, modificar-lo o retirar-lo. Esta decisió haurà de motivar-se.

3. A més, en el marc del procediment legislatiu ordinari, quan els dictàmens motivats que indiquen que una proposta d'acte legislatiu no respecta el principi de subsidiarietat representen almenys la majoria simple dels vots atribuïts als parlaments nacionals, de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 1, la proposta haurà de tornar-se a estudiar. Després d'este nou estudi, la Comissió podrà decidir mantindre la proposta, modificar-la o retirar-la.

Si decidix mantindre la proposta, la Comissió haurà de justificar, per mitjà d'un dictamen motivat, per què considera que la proposta de què es tracte respecta el principi de subsidiarietat. L'esmentat dictamen motivat, així com els dels parlaments nacionals, hauran de ser transmesos

al legislador de la Unió, perquè els tinga en compte en el procediment:

a) abans de concloure la primera lectura, el legislador (Parlament Europeu i Consell) estudiarà la compatibilitat de la proposta legislativa amb el principi de subsidiarietat, atenent de forma particular les motivacions presentades i compartides per la majoria dels parlaments nacionals i el dictamen motivat de la Comissió;

b) si, per majoria del 55% dels membres del Consell o per majoria dels vots emesos en el Parlament Europeu, el legislador considera que la proposta no és compatible amb el principi de subsidiarietat, es desestimarà la proposta legislativa.

Article 8

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per a pronunciar-se sobre els recursos per violació del principi de subsidiarietat, per part d'un acte legislatiu, interposats d'acord amb els procediments establits en l'article 263 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea per un Estat membre, o transmesos per este de conformitat amb el seu ordenament jurídic en nom del seu Parlament nacional o d'una cambra d'este.

De conformitat amb els procediments establits en l'article esmentat, el Comitè de les Regions també podrà interposar recursos contra actes legislatius per a l'adopció dels quals el Tractat de Funcionament de la Unió Europea requereix la seua consulta.

Article 9

La Comissió presentarà al Consell Europeu, al Parlament Europeu, al Consell i als parlaments nacionals un informe anual sobre l'aplicació de l'article 5 del Tractat de la Unió Europea. Este informe anual haurà de remetre's, així mateix, al Comitè Econòmic i Social i al Comitè de les Regions.

PROTOCOL (núm. 3)

SOBRE L'ESTATUT DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
DESITJANT establir l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea previst en l'article 281 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT les disposicions següents,

que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de Funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Article 1

El Tribunal de Justícia de la Unió Europea es constituirà i exercirà les seues funcions de conformitat amb les disposicions dels Tractats, del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (Tractat CEEA) i del present estatut.

TÍTOL I

ESTATUT DELS JUTGES I DELS ADVOCATS GENERALS

Article 2

Tots els jutges, abans d'entrar en funcions, hauran de prestar jurament davant del Tribunal de Justícia, en sessió pública, a fi d'exercir les seues funcions amb plena imparcialitat i en consciència i no violar de cap manera el secret de les deliberacions.

Article 3

Els jutges gaudiran d'immunitat de jurisdicció. Després d'haver cessat en les seues funcions, continuaran gaudint d'immunitat respecte dels actes realitzats per ells amb caràcter oficial, incloses les seues manifestacions orals i escrites.

El Tribunal de Justícia, reunit en Ple, podrà alçar la immunitat. Quan la decisió es referisca a un membre del Tribunal General o d'un tribunal especialitzat, el Tribunal de Justícia decidirà després de consultar el tribunal de què es tracte.

En el cas que, una vegada alçada la immunitat, s'exercitara una acció penal contra un jutge, este només podrà ser jutjat, en cada un dels estats membres, per l'autoritat competent per a jutjar els magistrats pertanyents a l'òrgan jurisdiccional suprem nacional.

De l'article 11 al 14 i l'article 17 del Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea seran aplicables als jutges, advocats generals, secretari i ponents adjunts del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, sense perjudi de les disposicions relatives a la immunitat de jurisdicció dels jutges que figuren en els paràgrafs precedents.

Article 4

Els jutges no podran exercir cap funció política o administrativa.

No podran, excepte que el Consell els concedeix una autorització amb caràcter excepcional, per majoria simple, exercir cap activitat professional, retribuïda o no.

En el moment d'assumir les seues funcions, es comprometran solemnement a respectar, mentres dure el seu mandat i fins i tot després de finalitzar este, les obligacions derivades del seu càrrec, i en especial els deures d'honestedat i discreció quant a l'acceptació, una vegada acabat el seu mandat, de determinades funcions o beneficis.

En cas de dubte, el Tribunal de Justícia decidirà. Quan la decisió es referisca a un membre del Tribunal General o d'un tribunal especialitzat, el Tribunal de Justícia decidirà després de consultar el tribunal de què es tracte.

Article 5

A banda dels casos de renovació periòdica i defunció, el mandat dels jutges conclourà individualment per dimissió.

En cas de dimissió d'un jutge, la carta de dimissió serà dirigida al president del Tribunal de Justícia, qui la transmetrà al president del Consell. Esta última notificació determinarà la vacant del càrrec.

Excepte els casos en què siga aplicable l'article 6, els jutges continuaran en el seu càrrec fins a l'entrada en funcions del seu successor.

Article 6

Els jutges només podran ser rellevats de les seues funcions o privats del seu dret a pensió o de qualsevol altre benefici substitutiu quan, per decisió unànime dels jutges i dels advocats generals del Tribunal de Justícia, deixin de reunir les condicions requerides o incomplisquen les obligacions que es deriven del seu càrrec. L'interessat no prendrà part en eixes deliberacions. Quan l'interessat siga un membre del Tribunal General o d'un tribunal especialitzat, el Tribunal de Justícia decidirà després de consultar el tribunal de què es tracte.

El secretari comunicarà la decisió del Tribunal de Justícia als presidents del Parlament Europeu i de la Comissió, i la notificarà al president del Consell.

Quan es tracte d'una decisió que relleve un

jutge de les seues funcions, esta última notificació determinarà la vacant del càrrec.

Article 7

Els jutges que cessen en les seues funcions abans de l'expiració del seu mandat seran substituïts pel temps que falte per a acabar el dit mandat.

Article 8

Les disposicions dels articles 2 al 7 seran aplicables als advocats generals.

TÍTOL II

ORGANITZACIÓ DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA*Article 9*

La renovació parcial dels jutges, que tindrà lloc cada tres anys, afectarà alternativament catorze i tretze jutges.

La renovació parcial dels advocats generals, que tindrà lloc cada tres anys, afectarà cada vegada quatre advocats generals.

Article 10

El secretari prestarà jurament davant del Tribunal de Justícia, que exercirà les seues funcions amb plena imparcialitat i en consciència, i preservarà el secret de les deliberacions.

Article 11

El Tribunal de Justícia disposarà la substitució del secretari en cas d'impediment d'este.

Article 12

S'adscriuran al Tribunal de Justícia funcionaris i altres agents per a garantir-ne el funcionament. Dependran del secretari sota l'autoritat del president.

Article 13

A petició del Tribunal de Justícia, el Parlament Europeu i el Consell podran preveure, d'acord amb el procediment legislatiu ordinari, el nomenament de ponents adjunts i establir el seu estatut. Els ponents adjunts podran ser cridats, en les condicions que determine el Reglament de

Procediment, a participar en la instrucció dels assumptes sotmesos al Tribunal de Justícia i a col·laborar amb el jutge ponent.

Els ponents adjunts, elegits entre persones que oferisquen absolutes garanties d'independència i tinguen la competència jurídica necessària, seran nomenats pel Consell, per majoria simple. Prestaran jurament davant del Tribunal de Justícia que exerciran les seues funcions amb plena imparcialitat i en consciència i de que no violaran de cap manera el secret de les deliberacions.

Article 14

Els jutges, els advocats generals i el secretari han de residir en la localitat en què el Tribunal de Justícia tinga la seu.

Article 15

El Tribunal de Justícia funcionarà de manera permanent. La duració de les vacances judicials serà fixada pel Tribunal de Justícia, tenint en compte les necessitats del servici.

Article 16

El Tribunal de Justícia constituirà sales compostes per tres i cinc jutges. Els jutges elegiran entre ells els presidents de sala. Els presidents de les sales de cinc jutges seran elegits per tres anys. El seu mandat podrà renovar-se una vegada.

La gran sala estarà composta per tretze jutges i serà presidida pel president del Tribunal de Justícia. També en formaran part els presidents de les sales de cinc jutges i altres jutges designats en les condicions establides en el Reglament de Procediment.

El Tribunal de Justícia es reunirà com a gran sala quan ho sol·licite un Estat membre o una institució de la Unió que tinga part en el procés.

El Tribunal de Justícia es reunirà en sessió plenària quan se li sotmeta un assumpte en aplicació de l'apartat 2 de l'article 228, de l'apartat 2 de l'article 245, de l'article 247 o de l'apartat 6 de l'article 286 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Així mateix, quan considere que un assumpte de què coneix té una importància excepcional, el Tribunal de Justícia podrà decidir, després d'escoltar l'advocat general, la seua atribució al Ple.

Article 17

El Tribunal de Justícia només podrà deliberar vàlidament amb un nombre imparell de jutges.

Les deliberacions de les sales compostes per tres o cinc jutges només seran vàlides si estan presents tres jutges.

Les deliberacions de la Gran Sala només seran vàlides si estan presents nou jutges.

Les deliberacions del Tribunal de Justícia reunit en sessió plenària només seran vàlides si estan presents quinze jutges.

En cas d'impediment d'un dels jutges que componen una sala, es podrà requerir l'assistència d'un jutge que forme part d'una altra sala, en les condicions que determine el Reglament de Procediment.

Article 18

Els jutges i els advocats generals no podran participar en la resolució de cap assumpte en què hagen intervingut anteriorment en qualitat d'agent, assessor o advocat d'una les parts, o respecte del qual hagen sigut cridats a pronunciar-se com a membres d'un tribunal, d'una comissió investigadora o en qualsevol altre concepte.

Si, per qualsevol raó especial, un jutge o un advocat general considera que no pot participar en el juí o en l'examen d'un assumpte determinat, n'informarà el president. Si el president considera que, per qualsevol raó especial, un jutge o un advocat general no ha de participar o presentar conclusions en un determinat assumpte, n'advertirà l'interessat.

En cas de dificultat en l'aplicació del present article, el Tribunal de Justícia decidirà.

Una part no podrà invocar la nacionalitat d'un jutge o l'absència en el Tribunal de Justícia o en una de les seues sales d'un jutge de la seua nacionalitat per a demanar la modificació de la composició del Tribunal de Justícia o d'una de les seues sales.

TÍTOL III

PROCEDIMENT DAVANT DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA

Article 19

Els estats membres, així com les institucions de la Unió, estaran representats davant del Tribunal de Justícia per un agent designat per a cada assumpte; l'agent podrà estar assistit per un assessor o un advocat.

Els estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, diferents dels estats membres, i l'Òrgan de Vigilància de l'AELC, previst pel dit acord, estaran representats de la mateixa manera.

Les altres parts hauran d'estar representades per un advocat.

Únicament un advocat que estiga facultat per a exercir davant d'un òrgan jurisdiccional d'un Estat membre o d'un altre Estat part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu podrà representar o assistir una part davant del Tribunal de Justícia.

Els agents, assessors i advocats que compareguen davant del Tribunal de Justícia gaudiran dels drets i garanties necessaris per a l'exercici independent de les seues funcions, en les condicions que determine el Reglament de Procediment.

El Tribunal de Justícia gaudirà, respecte dels assessors i advocats que compareguen davant d'ell, dels poders normalment reconeguts en esta matèria als jutjats i tribunals, en les condicions que determine el mateix Reglament.

Els professors nacionals dels estats membres la legislació dels quals els reconega el dret d'actuar en un juí gaudiran davant del Tribunal de Justícia dels drets que el present article reconeix als advocats.

Article 20

El procediment davant del Tribunal de Justícia constarà de dos fases: una escrita i una altra d'oral.

La fase escrita consistirà en la notificació a les parts, així com a les institucions de la Unió, els actes de les quals s'impugnen, de les demandes, al·legacions, contestacions i observacions i, eventualment, de les rèpliques, així com de qualsevol altra peça o document de suport o de les seues còpies certificades conformes.

Les notificacions es faran sota la responsabilitat del secretari en l'orde i en els terminis que determine el Reglament de Procediment.

La fase oral comprendrà la lectura de l'informe presentat pel jutge ponent, l'audiència pel Tribunal de Justícia dels agents, assessors i advocats i les conclusions de l'advocat general i, si cal, l'examen de testimonis i pèrits.

Si considera que l'assumpte no planteja cap qüestió de dret nova, el Tribunal de Justícia podrà decidir, després d'escoltar l'advocat general, que l'assumpte siga jutjat sense conclusions de l'advocat general.

Article 21

El procediment davant del Tribunal de Justícia s'iniciarà per mitjà d'una demanda dirigida al secretari. La demanda haurà de contindre el nom i el domicili del demandant i la qualitat del firmant, el nom de la part o les parts contra les quals s'interposa la demanda, l'objecte del litigi, les pretensions i una exposició sumària dels motius invocats.

La demanda haurà d'anar acompanyada, si cal, de l'acte l'anul·lació del qual se sol·licita o, en la hipòtesi prevista en l'article 265 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, d'un document que certifique la data del requeriment previst en eixos articles. Si no s'han adjuntat els esmentats documents a la demanda, el secretari invitarà l'interessat a presentar-los en un termini raonable, sense que siga possible oposar preclusió en el cas que es regularitze la situació processal una vegada haja transcorregut el termini per a recórrer.

Article 22

En els casos a què es referix l'article 18 del Tractat CEEA, el recurs davant del Tribunal de Justícia s'interposarà per mitjà d'un escrit dirigit al secretari. L'escrit haurà de contindre el nom i el domicili del demandant i la qualitat del firmant, amb indicació de la decisió contra la qual s'interposa recurs, el nom de les parts litigants, l'objecte del litigi, les pretensions i una exposició sumària dels motius invocats.

L'escrit haurà d'anar acompanyat d'una còpia conforme de la decisió del Comitè d'Arbitratge que s'impugne.

Si el Tribunal de Justícia desestima el recurs, la decisió del Comitè d'Arbitratge serà definitiva.

Si el Tribunal de Justícia anul·la la decisió del Comitè d'Arbitratge, podrà reprendre's, si cal i a iniciativa d'una de les parts en el procés, el procediment davant del Comitè d'Arbitratge. Este haurà d'ajustar-se a les qüestions de dret dirimides pel Tribunal de Justícia.

Article 23

En els casos a què es referix l'article 267 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, la decisió de l'òrgan jurisdiccional nacional que suspén el procediment i sotmet l'assumpte al Tribunal de Justícia serà notificada a este últim pel referit òrgan jurisdiccional. A continuació, el secretari del Tribunal de Justícia notificarà la de-

cisió a les parts litigants, als estats membres i a la Comissió, així com a la institució, òrgan o organisme de la Unió que haja adoptat l'acte la validesa o la interpretació de la qual es qüestiona.

En el termini de dos mesos des d'esta última notificació, les parts, els estats membres, la Comissió i, quan siga procedent, la institució, òrgan o organisme de la Unió que haja adoptat l'acte la validesa o la interpretació del qual es qüestiona, tindran dret a presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites.

En els casos a què es referix l'article 267 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el secretari del Tribunal de Justícia notificarà la decisió de l'òrgan jurisdiccional nacional als estats que formen part de l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu diferents dels estats membres, i a l'òrgan de vigilància de l'AELC, previst en este Acord, que, en el termini de dos mesos des de la notificació, sempre que resulte afectat un dels àmbits d'aplicació d'este Acord, podran presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites.

Quan un acord, referent a un àmbit determinat, subscrit pel Consell i un o més tercers estats atribuïska a estos la facultat de presentar al·legacions o observacions escrites en el cas que un òrgan jurisdiccional d'un Estat membre sotmeta al Tribunal de Justícia una qüestió prejudicial que afecte l'àmbit d'aplicació d'este acord, la decisió de l'òrgan jurisdiccional nacional que plantege esta qüestió es notificarà també als corresponents tercers estats, els quals podran presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites en el termini de dos mesos a partir de la referida notificació.

Article 23 bis⁽¹⁾

El Reglament de Procediment podrà establir un procediment accelerat i, per a les remissions prejudicials relatives a l'espai de llibertat, seguretat i justícia, un procediment d'urgència.

Estos procediments poden preveure, per a la presentació de les al·legacions o observacions escrites, un termini inferior al previst en l'article 23 i, no obstant el que disposa l'article 20, paràgraf quart, la falta de conclusions de l'advocat general.

El procediment d'urgència pot preveure, a més, la limitació de les parts i altres interessats previstos en l'article 23, autoritzats a presentar al·legacions o observacions escrites, i, en casos

d'extrema urgència, l'omissió de la fase escrita del procediment.

Article 24

El Tribunal de Justícia podrà demanar a les parts que presenten tots els documents i faciliten totes les informacions que considere convenients. En cas de negar-s'hi, ho farà constar en acta.

El Tribunal de Justícia podrà també demanar als estats membres i a les institucions, òrgans o organismes que no siguen part en el litigi totes les informacions que considere necessàries a efectes processals.

Article 25

En qualsevol moment, el Tribunal de Justícia podrà encomanar a qualsevol persona, corporació, gabinet tècnic, comissió o òrgan de la seua elecció l'elaboració d'un dictamen pericial.

Article 26

Es podran escoltar els testimonis en les condicions que determine el Reglament de Procediment.

Article 27

El Tribunal de Justícia gaudirà, respecte dels testimonis que no compareguen, dels poders generalment reconeguts en esta matèria als jutjats i tribunals, i podrà imposar sancions pecuniàries en les condicions que determine el Reglament de Procediment.

Article 28

Els testimonis i pèrits podran prestar declaració sota jurament, segons la fórmula que establisca el Reglament de Procediment o segons el que preveu la legislació nacional del testimoni o del pèrit.

Article 29

El Tribunal de Justícia podrà ordenar que un testimoni o un pèrit preste declaració davant de l'autoritat judicial del seu domicili.

Esta interlocutòria serà comunicada, als efectes de la seua execució, a l'autoritat judicial competent en les condicions que determine el

⁽¹⁾ Article introduït per la Decisió 2008/79/CE, Euratom (DO L 24 de 29.1.2008, p. 42).

Reglament de Procediment. Els documents que resulten de l'execució de la comissió rogatòria seran remesos al Tribunal de Justícia en les mateixes condicions.

El Tribunal de Justícia sufragarà els gastos, sense perjuí de carregar-los, si és procedent, a les parts.

Article 30

Cada Estat membre considerarà tota violació del jurament dels testimonis i pèrits com un delictes comés davant d'un tribunal nacional amb jurisdicció en matèria civil. Després de denunciar-ho el Tribunal de Justícia, l'Estat afectat perseguirà els autors d'eixe delictes davant de l'òrgan jurisdiccional nacional competent.

Article 31

La vista serà pública, llevat que, per motius greus, el Tribunal de Justícia decidisca el contrari, d'ofici o a instància d'una part.

Article 32

Durant la vista, el Tribunal de Justícia podrà interrogar els pèrits i els testimonis, així com les parts. No obstant això, estes últimes només podran actuar en el juí per mitjà dels seus representants.

Article 33

S'alçarà acta de cada vista, que serà firmada pel president i pel secretari.

Article 34

El president fixarà el torn de les vistes.

Article 35

Les deliberacions del Tribunal de Justícia seran i romandran secretes.

Article 36

Les sentències seran motivades. Faran constar els noms dels jutges que van participar en les deliberacions.

Article 37

Les sentències seran firmades pel president i el secretari. Seran llegides en sessió pública.

Article 38

El Tribunal de Justícia decidirà sobre les costes.

Article 39

El president del Tribunal de Justícia podrà fer, per mitjà d'un procediment abreviat, que no s'apliquen si és necessari algunes de les normes que conté el present estatut, la qual cosa es regularà en el Reglament de Procediment, i podrà decidir sobre les pretensions que tinguen com a objecte la suspensió prevista en l'article 278 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i en l'article 157 del Tractat CEEA, la concessió de mesures provisionals, d'acord amb l'article 279 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, o la suspensió de l'execució forçosa, d'acord amb el paràgraf quart de l'article 299 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o al paràgraf tercer de l'article 164 del Tractat CEEA.

En cas d'impediment del president, este serà substituït per un altre jutge en les condicions que determine el Reglament de Procediment.

La resolució del president o del seu substitut tindrà només caràcter provisional i no perjudicarà de cap manera la decisió del Tribunal de Justícia pel que fa a l'assumpte principal.

Article 40

Els estats membres i les institucions de la Unió podran intervinde com a coadjuvants en els litigis sotmesos al Tribunal de Justícia.

El mateix dret tindran els òrgans i organismes de la Unió i qualsevol altra persona sempre que puguen demostrar el seu interès en la solució d'un litigi sotmés al Tribunal de Justícia. Les persones físiques i jurídiques no podran intervinde en els assumptes entre els estats membres, entre institucions de la Unió, o entre estats membres, d'una banda, i institucions de la Unió, d'una altra.

Sense perjuí del que disposa el paràgraf segon, els estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu, diferents dels estats membres, i l'Òrgan de Vigilància de l'AELC, previst pel dit Acord, podran intervinde com a coadjuvants en els litigis sotmesos al Tribunal de Justícia quan estos es referisquen a un dels àmbits d'aplicació del referit Acord.

Les pretensions de la demanda d'intervenció no podran tindre un altre fi que donar suport a les pretensions d'una de les parts.

Article 41

Quan la part demandada, degudament citada, s'abstinga de contestar per escrit a la demanda, es dictarà respecte d'ella sentència en rebel·lia. La sentència podrà ser impugnada en el termini d'un mes a partir de la data de la seua notificació. Llevat del cas que hi haja una decisió contrària del Tribunal de Justícia, la impugnació no suspèn l'execució de la sentència dictada en rebel·lia.

Article 42

Els estats membres, les institucions, òrgans o organismes de la Unió i qualsevol altra persona física o jurídica podran, en els casos i condicions que determine el Reglament de Procediment, interposar terceria contra les sentències dictades, sense que hagen sigut citats a comparéixer, si eixes sentències lesionen els seus drets.

Article 43

En cas de dubte sobre el sentit i l'abast d'una sentència, correspondrà al Tribunal de Justícia interpretar esta sentència, a instància de la part o de la institució de la Unió que demostre tindre-hi un interès.

Article 44

La revisió de la sentència només podrà demanar-se al Tribunal de Justícia amb motiu del descobriment d'un fet que pugua tindre una influència decisiva i que, abans de pronunciar-se la sentència, era desconegut pel Tribunal de Justícia i per la part que en sol·licita la revisió.

El procediment de revisió exigirà una sentència del Tribunal de Justícia, en la qual es farà constar expressament l'existència d'un fet nou per mitjà del qual es reconeix que posseïx els caràcters que donen lloc a la revisió, per la qual cosa es declara admissible la demanda.

No podrà presentar-se cap demanda de revisió fins que hagen transcorregut deu anys des de la data de la sentència.

Article 45

El Reglament de Procediment establirà terminis tenint en consideració la distància.

No es podrà oposar preclusió per expiració dels terminis quan l'interessat demostre l'existència de cas fortuït o de força major.

Article 46

Les accions contra la Unió en matèria de responsabilitat extracontractual prescriuran al cap de cinc anys de produir-se el fet que les va motivar. La prescripció s'interromprà bé per mitjà d'una demanda presentada davant del Tribunal de Justícia, o bé per mitjà d'una reclamació prèvia, que el damnificat podrà presentar a la institució competent de la Unió. En este últim cas, la demanda haurà de presentar-se en el termini de dos mesos, d'acord amb el que preveu l'article 263 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea; quan siga procedent, seran aplicables les disposicions del paràgraf segon de l'article 265 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

El present article s'aplicarà també a les accions contra el Banc Central Europeu en matèria de responsabilitat extracontractual.

TÍTOL IV

EL TRIBUNAL GENERAL

Article 47

El paràgraf primer de l'article 9, els articles 14 i 15, els paràgrafs primer, segon, quart i quint de l'article 17, i l'article 18 s'aplicaran al Tribunal General i als seus membres.

Seràn aplicables *mutatis mutandis* al secretari del Tribunal General el paràgraf quart de l'article 3 i els articles 10, 11 i 14.

Article 48

El Tribunal General estarà compost per vint-i-set jutges.

Article 49

Els membres del Tribunal General podran ser cridats a exercir les funcions d'advocat general.

La funció de l'advocat general consistirà a presentar públicament, amb plena imparcialitat i independència, conclusions motivades sobre determinats assumptes sotmesos al Tribunal General, amb la finalitat d'assistir este Tribunal en el compliment de la seua missió.

Els criteris per a la selecció d'estos assumptes, així com les modalitats de designació dels advocats generals, es fixaran en el Reglament de Procediment del Tribunal General.

El membre del Tribunal General que siga cridat a exercir la funció d'advocat general en una causa no podrà participar en la seua resolució.

Article 50

El Tribunal General actuarà en sales compostes per tres o cinc jutges. Els jutges elegiran entre ells els presidents de sala. Els presidents de les sales de cinc jutges seran elegits per tres anys. El seu mandat podrà renovar-se una vegada.

La composició de les sales i l'atribució de causes a cada una de les sales es regularan pel Reglament de Procediment. En determinats casos previstos en el Reglament de Procediment, el Tribunal General podrà actuar en sessió plenària o com a òrgan unipersonal.

El Reglament de Procediment també podrà disposar que el Tribunal General es constituïska en gran sala en els casos i les condicions que estipule.

Article 51

No obstant el que disposa la norma enunciativa en l'apartat 1 de l'article 256 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, queden reservats a la competència del Tribunal de Justícia els recursos previstos en els articles 263 i 265 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea interposats per un Estat membre i que vagen dirigits:

- a) contra un acte o una abstenció de pronunciar-se del Parlament Europeu o del Consell, o de les dos institucions conjuntament, excepte
  - les decisions adoptades pel Consell, d'acord amb el paràgraf tercer de l'apartat 2 de l'article 108 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;
  - els actes del Consell adoptats en virtut d'un Reglament del propi Consell relatiu a mesures de protecció comercial, d'acord amb el que estableix l'article 207 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;
  - els actes del Consell per mitjà dels quals este exercisca competències d'execució, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 291 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;
- b) contra un acte o una abstenció de pronunciar-se de la Comissió d'acord amb l'apartat 1 de l'article 331 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

També queden reservats a la competència del Tribunal de Justícia els recursos previstos en els esmentats articles que haja interposat una institució de la Unió contra un acte o una abstenció de pronunciar-se del Parlament Europeu, del Consell, d'estes dos institucions conjuntament o de la Comissió, o que haja interposat una ins-

titució de la Unió contra un acte o una abstenció de pronunciar-se del Banc Central Europeu.

Article 52

El president del Tribunal de Justícia i el president del Tribunal General fixaran de comú acord les condicions en què els funcionaris i la resta d'agents adscrits al Tribunal de Justícia prestaran els seus servicis en el Tribunal General per a garantir-ne el funcionament. Determinats funcionaris o altres agents dependran del secretari del Tribunal General sota l'autoritat del president de l'esmentat Tribunal.

Article 53

El procediment davant del Tribunal General estarà regulat pel títol III.

En la mesura que siga necessari, el procediment davant del Tribunal General serà concretat i completat pel Reglament de Procediment. Este reglament podrà establir excepcions al paràgraf quart de l'article 40 i a l'article 41 per a tindre en compte les característiques específiques dels contenciosos sobre l'àmbit de la propietat intel·lectual.

No obstant el que disposa el paràgraf quart de l'article 20, l'advocat general podrà presentar les seues conclusions motivades per escrit.

Article 54

Quan un recurs o qualsevol altre acte processal dirigit al Tribunal General es presente per error en la Secretaria del Tribunal de Justícia, esta ho transmetrà immediatament a la Secretaria del Tribunal General; de la mateixa manera, quan un recurs o qualsevol acte processal dirigit al Tribunal de Justícia es presente per error en la Secretaria del Tribunal General, esta ho transmetrà immediatament a la Secretaria del Tribunal de Justícia.

Quan el Tribunal General considere que no és competent per a conèixer d'un recurs per ser de la competència del Tribunal de Justícia, el remetrà a l'esmentat Tribunal. De la mateixa manera, quan el Tribunal de Justícia considere que un recurs correspon a la competència del Tribunal General, el remetrà a este, que en eixe cas no podrà declinar la seua competència.

Quan se sotmeten al Tribunal de Justícia i al Tribunal General assumptes que tinguen el mateix objecte o que plantegen la mateixa qüestió d'interpretació o que qüestionen la validesa del mateix acte, el Tribunal General

podrà, amb audiència prèvia de les parts, suspendre les seues actuacions fins que el Tribunal de Justícia dicte sentència o, si es tracta de recursos interposats en virtut de l'article 263 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, declinar la seua competència a fi que el Tribunal de Justícia pugui pronunciar-se sobre eixos recursos. En estes mateixes condicions, el Tribunal de Justícia també podrà decidir suspendre el procediment de què conega; en este cas, el procediment continuarà davant del Tribunal General.

Quan un Estat membre i una institució de la Unió impugnen el mateix acte, el Tribunal General declinarà la seua competència a fi que el Tribunal de Justícia pugui pronunciar-se sobre estos recursos.

Article 55

Les resolucions del Tribunal General que posen fi al procés, així com les que resolguen parcialment la qüestió de fons o posen fi a un incident processal relatiu a una excepció d'incompetència o d'inadmissibilitat, seran notificades pel secretari del Tribunal General a totes les parts, així com a tots els estats membres i a les institucions de la Unió, encara que no hagen intervingut en el litigi davant del Tribunal General.

Article 56

Contra les resolucions del Tribunal General que posen fi al procés, així com contra les que resolguen parcialment la qüestió de fons o posen fi a un incident processal relatiu a una excepció d'incompetència o d'inadmissibilitat, podrà interposar-se recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia en un termini de dos mesos a partir de la notificació de la resolució impugnada.

El recurs de cassació podrà interposar-se per qualsevol de les parts les pretensions de la qual hagen sigut totalment o parcialment desestimades. No obstant això, els coadjuvants que no siguen estats membres o institucions de la Unió només podran interposar recurs de cassació quan la resolució del Tribunal General els afecte directament.

Excepte en els litigis entre la Unió i els seus agents, el recurs de cassació podrà interposar-se també pels estats membres i les institucions de la Unió que no hagen intervingut en el litigi davant del Tribunal General. En este cas, eixos estats membres i institucions estaran en una posició idèntica a la dels estats membres o les ins-

titucions que hagen intervingut en primera instància.

Article 57

Qualsevol persona la demanda d'intervenció de la qual haja sigut desestimada podrà interposar un recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia contra la decisió del Tribunal General que desestime la seua demanda d'intervenció, en un termini de dos setmanes a partir de la notificació de la resolució desestimatòria.

Les parts en el procediment podran interposar un recurs de cassació contra qualsevol resolució del Tribunal General adoptada en virtut dels articles 278, 279 o del paràgraf quart de l'article 299 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o en virtut de l'article 157 o del paràgraf tercer de l'article 164 del Tractat CEEA, en un termini de dos mesos a partir de la notificació de la resolució.

El recurs de cassació previst en els paràgrafs primer i segon del present article es resoldrà d'acord amb el procediment previst en l'article 39.

Article 58

El recurs de cassació davant del Tribunal de Justícia es limitarà a les qüestions de dret. Haurà de fundar-se en motius derivats de la incompetència del Tribunal General, d'irregularitats processals davant d'este Tribunal que lesionen els interessos de la part recurrent, així com de la violació del dret de la Unió per part del Tribunal General.

La imposició i la quantia de les costes no constituïran un motiu d'interposició del recurs de cassació.

Article 59

El procediment davant del Tribunal de Justícia en un recurs de cassació contra una resolució del Tribunal General constarà d'una fase escrita i una fase oral. El Tribunal de Justícia, després d'escoltar l'advocat general i les parts, podrà pronunciar-se sense fase oral, en les condicions determinades pel Reglament de Procediment.

Article 60

El recurs de cassació no tindrà efecte suspensiu, sense perjudici del que disposen els articles 278 i 279 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o l'article 157 del Tractat CEEA.

No obstant el que disposa l'article 280 del

Tractat de Funcionament de la Unió Europea, les resolucions del Tribunal General que anul·len un reglament només produiran efecte a partir de l'expiració del termini previst en el paràgraf primer de l'article 56 del present estatut o, si s'ha interposat un recurs de cassació durant eixe termini, a partir de la desestimació del recurs, sense perjudi del dret que assistisca cada part a plantejar davant del Tribunal de Justícia una demanda, en virtut dels articles 278 i 279 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o de l'article 157 del Tractat CEEA, amb la finalitat d'aconseguir la suspensió dels efectes del reglament anul·lat o l'adopció de qualsevol altra mesura provisional.

Article 61

Quan s'estime el recurs de cassació, el Tribunal de Justícia anul·larà la resolució del Tribunal General. En este cas, el Tribunal de Justícia podrà resoldre definitivament el litigi, quan el seu Estat així ho permeta, o bé tornar l'assumpte al Tribunal General perquè este últim resolga.

En cas de devolució, el Tribunal General estarà vinculat per les qüestions de dret dirimides per la resolució del Tribunal de Justícia.

Quan s'estime un recurs de cassació interposat per un Estat membre o una institució de la Unió que no haja intervingut en el litigi davant del Tribunal General, el Tribunal de Justícia, si ho estima necessari, podrà indicar quins són els efectes de la resolució del Tribunal General anul·lada que han de considerar-se com a definitius respecte de les parts en el litigi.

Article 62

En els casos previstos en els apartats 2 i 3 de l'article 256 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el primer advocat general podrà proposar al Tribunal de Justícia que reexamine la resolució del Tribunal General quan considere que hi ha un risc greu de vulnerar la unitat o la coherència del dret de la Unió.

La proposta haurà de presentar-se en el termini d'un mes a partir del pronunciament de la resolució del Tribunal General. El Tribunal de Justícia decidirà, en el termini d'un mes a partir de la proposta que haja presentat el primer advocat general, si és procedent o no reexaminar la resolució.

Article 62 bis

El Tribunal de Justícia es pronunciarà sobre les qüestions objecte del reexamen per un procediment d'urgència a partir de les interlocutòries remeses pel Tribunal General.

Els interessats referits en l'article 23 del present estatut, així com en els casos previstos en l'apartat 2 de l'article 256 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, les parts en el procediment davant del Tribunal General tindran dret a presentar al Tribunal de Justícia al·legacions o observacions escrites sobre les qüestions objecte del reexamen en un termini fixat a este efecte.

El Tribunal de Justícia podrà decidir sobre l'obertura de la fase oral abans de pronunciar-se.

Article 62 ter

En els casos previstos en l'apartat 2 de l'article 256 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, la proposta de reexamen i la decisió d'iniciar el procediment de reexamen no tindran efecte suspensiu, sense perjudi del que disposen els articles 278 i 279 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Si el Tribunal de Justícia declara que la resolució del Tribunal General vulnera la unitat o la coherència del dret de la Unió, el Tribunal de Justícia tornarà l'assumpte al Tribunal General, que estarà vinculat per les qüestions de dret dirimides pel Tribunal de Justícia; el Tribunal de Justícia podrà indicar els efectes de la resolució del Tribunal General que hauran de considerar-se definitius respecte de les parts en el litigi. No obstant això, si la solució del litigi es deriva, tenint en compte el resultat del reexamen, de les apreciacions de fet en què es basa la resolució del Tribunal General, el Tribunal de Justícia resoldrà definitivament el litigi.

En els casos previstos en l'apartat 3 de l'article 256 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, a falta de proposta de reexamen o de decisió d'obertura de la fase de reexamen, la resposta del Tribunal General a les qüestions presentades produirà efecte al venciment dels terminis previstos a este efecte en el paràgraf segon de l'article 62. En cas d'obertura d'una fase de reexamen, la resposta objecte del reexamen produirà efecte al terme d'esta fase, excepte decisió contrària del Tribunal de Justícia. Si el Tribunal de Justícia declara que la resolució del Tribunal General vulnera la unitat o la coherència del dret de la Unió, la resposta del Tribunal de Justícia a les qüestions objecte del reexamen substituirà la resposta donada pel Tribunal General.

TÍTOL IV bis

SALES JURISDICCIONALS

Article 62 quater

Les disposicions relatives a les competències, la composició, l'organització i el procediment dels tribunals especialitzats instituïts en virtut de l'article 257 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea figuren en un annex del present estatut.

TÍTOL V

DISPOSICIONS FINALS

Article 63

Els reglaments de Procediment del Tribunal de Justícia i del Tribunal General contindran totes les disposicions necessàries per a aplicar i, en la mesura que siga necessari, completar el present estatut.

Article 64

Les normes relatives al règim lingüístic aplicable al Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'establiran mitjançant un reglament del Consell, que es pronunciarà per unanimitat. L'esmentat reglament s'adoptarà a petició del Tribunal de Justícia i després de consultar la Comissió i el Parlament Europeu, o bé a proposta de la Comissió i després de consultar el Tribunal de Justícia i el Parlament Europeu.

Fins a l'adopció d'estes normes, continuaran sent aplicables les disposicions del Reglament de Procediment del Tribunal de Justícia i del Reglament de Procediment del Tribunal General relatives al règim lingüístic. No obstant el que disposen els articles 253 i 254 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, qualsevol modificació o derogació d'estes disposicions requerirà l'aprovació unànime del Consell.

ANNEX I

TRIBUNAL DE LA FUNCIÓN PÚBLICA DE LA UNIÓN EUROPEA

Article 1

El Tribunal de la Funció Pública de la Unió Europea (denominat d'ara en avant el «Tribunal de la Funció Pública») exercirà en primera instància

les competències per a resoldre els litigis entre la Unió i els seus agents en virtut de l'article 270 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, inclosos els litigis entre qualsevol òrgan o organisme i el seu personal respecte dels quals s'haja atribuït competència al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 2

El Tribunal de la Funció Pública estarà compost per set jutges. Si ho demana el Tribunal de Justícia, el Consell podrà decidir, per majoria qualificada, augmentar el nombre de jutges.

Els jutges seran nomenats per un període de sis anys. Els jutges ixents podran ser novament nomenats.

Qualsevol vacant es cobrirà mitjançant el nomenament d'un nou jutge per un període de sis anys.

Article 3

1. Els jutges seran nomenats pel Consell, que decidirà d'acord amb el que disposa el paràgraf quart de l'article 257 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, després de consultar el comitè previst en el present article. Al nomenar els jutges, el Consell garantirà que la composició del Tribunal de la Funció Pública siga equilibrada, atenent una base geogràfica tan àmplia com siga possible entre els nacionals dels estats membres i pel que fa als sistemes jurídics nacionals representats.

2. Qualsevol persona que posseïsca la ciutadania de la Unió i complisca els requisits previstos en el paràgraf quart de l'article 257 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea podrà presentar la seua candidatura. El Consell, a partir de la recomanació del Tribunal de Justícia, fixarà les condicions i modalitats relatives a la presentació i el tractament de les candidatures.

3. Es constituirà un comitè compost per set personalitats elegides entre antics membres del Tribunal de Justícia Europeu i del Tribunal General i juristes de reconeguda competència. El Consell, a partir de la recomanació del president del Tribunal de Justícia, decidirà la designació dels membres del comitè i les seues normes de funcionament.

4. El comitè dictaminarà sobre la idoneïtat dels candidats per a l'exercici de les funcions de jutge del Tribunal de la Funció Pública Europea. El comitè acompanyarà este dictamen amb una llista dels candidats que tinguen l'experiència d'alt nivell més apropiada. Esta llista ha de con-

tindre un nombre de candidats equivalent, com a mínim, al doble del nombre de jutges que el Consell haja de nomenar.

Article 4

1. Els jutges elegiran entre ells, per un període de tres anys, el president del Tribunal de la Funció Pública. El seu mandat serà renovable.

2. El Tribunal de la Funció Pública actuarà en sales compostes per tres jutges. En determinats casos previstos en el Reglament de Procediment, podrà resoldre en assemblea plenària, en sala de cinc jutges o de jutge únic.

3. El president del Tribunal de la Funció Pública presidirà l'assemblea plenària i la sala de cinc jutges. Els presidents de les sales de tres jutges es designaran en les condicions que s'especifiquen en l'apartat 1. Si el president del Tribunal de la Funció Pública és destinat a una sala de tres jutges, serà ell qui la presidisca.

4. El Reglament de Procediment regularà les competències i el quòrum de l'assemblea plenària, així com la composició de les sales i l'atribució d'assumptes a estes.

Article 5

Els articles 2 a 6, els articles 14 i 15, els paràgrafs primer, segon i quint de l'article 17 i l'article 18 de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea s'aplicaran al Tribunal de la Funció Pública i als seus membres.

El jurament previst en l'article 2 de l'Estatut es prestarà davant del Tribunal de Justícia, el qual adoptarà les decisions previstes en els articles 3, 4 i 6 després de consultar el Tribunal de la Funció Pública.

Article 6

1. El Tribunal de la Funció Pública recolzarà en els servicis del Tribunal de Justícia i del Tribunal General. El president del Tribunal de Justícia o, quan siga procedent, el president del Tribunal General fixarà de comú acord amb el president del Tribunal de la Funció Pública les condicions en què els funcionaris i la resta d'agents adscrits al Tribunal de Justícia o al Tribunal General prestaran els seus servicis en el Tribunal de la Funció Pública per a garantir-ne el funcionament. Alguns funcionaris o altres agents dependran del secretari del Tribunal de la Funció Pública sota l'autoritat del president de l'esmentat Tribunal.

2. El Tribunal de la Funció Pública nomenarà el seu secretari i n'establirà l'estatut. Seran aplicables al secretari d'este Tribunal el quart paràgraf de l'article 3 i els articles 10, 11 i 14 de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 7

1. El procediment davant del Tribunal de la Funció Pública estarà regulat pel títol III de l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, a excepció dels articles 22 i 23. En la mesura que siga necessari, este procediment serà concretat i completat pel Reglament de Procediment d'este Tribunal de la Funció Pública.

2. Les disposicions relatives al règim lingüístic del Tribunal General s'aplicaran al Tribunal de la Funció Pública.

3. La fase escrita del procediment inclourà la presentació de la demanda i l'escrit de contestació, llevat que el Tribunal de la Funció Pública decidisca que és necessari un segon intercanvi d'escrits processals. Quan tinga lloc un segon intercanvi d'escrits, el Tribunal de la Funció Pública, amb l'acord de les parts, podrà decidir resoldre sense la fase oral.

4. En qualsevol fase del procediment, inclús a partir de la interposició de la demanda, el Tribunal de la Funció Pública examinarà les possibilitats d'una solució amistosa del litigi i vetlarà per facilitar una solució d'este tipus.

5. El Tribunal de la Funció Pública decidirà sobre les costes. Sense perjuí de les disposicions particulars del Reglament de Procediment, la part que perda el procés serà condemnada en costes, si així es decidix.

Article 8

1. Quan un recurs o qualsevol altre acte processal dirigit al Tribunal de la Funció Pública es presente per error en la Secretaria del Tribunal de Justícia o del Tribunal General, esta el transmetrà immediatament a la Secretaria del Tribunal de la Funció Pública; de la mateixa manera, quan un recurs o qualsevol altre acte processal dirigit al Tribunal de Justícia o al Tribunal General es presente per error en la Secretaria del Tribunal de la Funció Pública, esta el transmetrà immediatament a la Secretaria del Tribunal de Justícia o del Tribunal General.

2. Quan el Tribunal de la Funció Pública considere que no és competent per a conèixer d'un recurs per ser de la competència del Tribunal de Justícia o del Tribunal General, el re-

metrà al Tribunal General. De la mateixa manera, quan el Tribunal de Justícia o el Tribunal General considere que un recurs correspon a la competència del Tribunal de la Funció Pública, l'òrgan jurisdiccional davant del qual s'ha interposat el recurs el remetrà a este últim, que en este cas no podrà declinar la seua competència.

3. Quan se sotmeten al Tribunal General i al Tribunal de la Funció Pública assumptes que plantegen la mateixa qüestió d'interpretació o que qüestionen la validesa de l'acte, el Tribunal de la Funció Pública, després d'escoltar les parts, podrà suspendre el procediment fins que el Tribunal General dicte la sentència.

Quan se sotmeten al Tribunal General i al Tribunal de la Funció Pública assumptes que tinguen el mateix objecte, el Tribunal de la Funció Pública declinarà la seua competència a fi que el Tribunal General pugua pronunciar-se sobre estos recursos.

Article 9

Contra les resolucions del Tribunal de la Funció Pública que posen fi al procés, així com contra les que resolguen parcialment la qüestió de fons o posen fi a un incident processal relatiu a una excepció d'incompetència o d'inadmissibilitat, podrà interposar-se recurs de cassació davant del Tribunal General en un termini de dos mesos a partir de la notificació de la resolució impugnada.

El recurs de cassació podrà interposar-se per qualsevol de les parts les pretensions de les quals hagen sigut totalment o parcialment desestimades. No obstant això, els coadjuvants que no siguuen estats membres o institucions de la Unió només podran interposar recurs de cassació quan la resolució del Tribunal de la Funció Pública els afecte directament.

Article 10

1. Qualsevol persona la demanda d'intervenció de la qual haja sigut desestimada podrà interposar un recurs de cassació davant del Tribunal General contra la decisió del Tribunal de la Funció Pública que desestime la seua demanda d'intervenció, en un termini de dos setmanes a partir de la notificació de la resolució desestimada.

2. Les parts en el procediment podran interposar un recurs de cassació contra qualsevol resolució del Tribunal de la Funció Pública adoptada en virtut dels articles 278, 279 o del paràgraf quart de l'article 299 del Tractat de Funcio-

nement de la Unió Europea o en virtut de l'article 157 o del paràgraf tercer de l'article 164 del Tractat CEEA, en un termini de dos mesos a partir de la notificació de la resolució.

3. El president del Tribunal General podrà decidir sobre els recursos de cassació a què es referixen els apartats 1 i 2 per mitjà d'un procediment abreviat, al qual, si és necessari, no s'aplicaran algunes de les normes contingudes en el present annex i que es regularà en el Reglament de Procediment del Tribunal General.

Article 11

1. El recurs de cassació davant del Tribunal General es limitarà a les qüestions de dret. Haurà de fundar-se en motius derivats de la incompetència del Tribunal de la Funció Pública, d'irregularitats processals davant d'este Tribunal que lesionen els interessos de la part en qüestió, així com de la violació del dret de la Unió per part del Tribunal de la Funció Pública.

2. La imposició i la quantia de les costes no constituïran per si mateixes un motiu d'interposició del recurs de cassació.

Article 12

1. Sense perjudi del que disposen els articles 278 i 279 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o l'article 157 del Tractat CEEA, el recurs de cassació davant del Tribunal General no tindrà efecte suspensiu.

2. El procediment davant del Tribunal General en un recurs de cassació contra una resolució del Tribunal de la Funció Pública constarà d'una fase escrita i una fase oral. El Tribunal General, després d'escoltar les parts, podrà pronunciar-se sense fase oral, en les condicions determinades pel Reglament de Procediment.

Article 13

1. Quan s'estime el recurs de cassació, el Tribunal General anul·larà la resolució del Tribunal de la Funció Pública i resoldrà el litigi. Quan l'estat del litigi no ho permeta, tornarà l'assumpte al Tribunal de la Funció Pública perquè este últim resolga.

2. En cas de devolució, el Tribunal de la Funció Pública estarà vinculat per les qüestions de dret dirimides per la resolució del Tribunal General.

PROTOCOL (núm. 4)

SOBRE ELS ESTATUTS DEL SISTEMA EUROPEU DE BANCS CENTRALS I DEL BANC CENTRAL EUROPEU

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT establir els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, previstos en l'apartat 2 de l'article 129 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

CAPÍTOL I

SISTEMA EUROPEU DE BANCS CENTRALS

Article 1

El Sistema Europeu de Bancs Centrals

De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 282 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Banc Central Europeu (BCE) i els bancs centrals nacionals constituïran el Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC). El BCE i els bancs centrals nacionals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda constituïran l'Eurosystema.

El SEBC i el BCE exerciran les seues funcions i duran a terme les seues activitats de conformitat amb el que disposen els Tractats i el present estatut.

CAPÍTOL II

OBJECTIUS I FUNCIONS DEL SEBC

Article 2

Objectius

De conformitat amb l'apartat 1 de l'article 127 i amb l'apartat 2 de l'article 282 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, l'objectiu primordial del SEBC serà mantindre l'estabilitat de preus. Sense perjudi d'este objectiu, el SEBC donarà suport a les polítiques econòmiques generals en la Unió amb vista a contribuir a la consecució dels objectius de la Unió, tal com s'establixen en l'article 3 del Tractat de la Unió Europea. El SEBC actuarà segons el principi d'una economia de mercat oberta i de lliure competència, afavorint una eficient assignació de recursos i d'acord amb els principis que estableix l'article

119 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 3

Funcions

3.1. De conformitat amb l'apartat 2 de l'article 127 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, les funcions bàsiques que haurà de desenvolupar el SEBC seran les següents:

- definir i executar la política monetària de la Unió;
- realitzar operacions de canvi de divises que siguen coherents amb les disposicions de l'article 219 d'este tractat;
- posseir i gestionar les reserves oficials de divises dels estats membres;
- promoure el bon funcionament del sistema de pagaments.

3.2. De conformitat amb l'apartat 3 de l'article 127 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el tercer guió de l'article 3.1 s'entendrà sense perjudi de la tinença i gestió dels fons de maniobra oficials en divises per part dels governs dels estats membres.

3.3. De conformitat amb l'apartat 5 de l'article 127 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el SEBC contribuirà a una bona gestió de les polítiques que duguen a terme les autoritats competents respecte a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i l'estabilitat del sistema financer.

Article 4

Funcions consultives

De conformitat amb l'apartat 4 de l'article 127 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

- a) el BCE serà consultat:
  - sobre qualsevol proposta d'acte de la Unió comprés en l'àmbit de les seues competències;
  - per les autoritats nacionals, sobre qualsevol projecte de disposició legal que entre en el seu àmbit de competències, però dins dels límits i amb les condicions que dispose el Consell d'acord amb el procediment previst en l'article 41;
- b) el BCE podrà presentar dictàmens a les institucions, òrgans o organismes de la Unió o a les autoritats nacionals, sobre matèries que pertanguen a l'àmbit de les seues competències.

Article 5

Recopilació d'informació estadística

5.1. A fi de complir les funcions del SEBC, el BCE, assistit pels bancs centrals nacionals, recopilarà la informació estadística necessària. L'obtindrà de les autoritats nacionals competents o directament dels agents econòmics. Amb esta finalitat, cooperarà amb les institucions, òrgans o organismes de la Unió, així com amb les autoritats competents dels estats membres o de tercers països i amb organitzacions internacionals.

5.2. Els bancs centrals nacionals executaran, en la mesura que siga possible, les funcions descrites en l'article 5.1.

5.3. El BCE contribuirà, quan siga necessari, a l'harmonització de les normes i pràctiques que regulen la recopilació, l'elaboració i la distribució d'estadístiques en els sectors compresos dins dels àmbits de les seues competències.

5.4. El Consell definirà, d'acord amb el procediment de l'article 41, les persones físiques i jurídiques subjectes a exigències d'informació, el règim de confidencialitat i les disposicions d'execució i de sanció adequades.

Article 6

Cooperació internacional

6.1. En l'àmbit de la cooperació internacional en relació amb les funcions encomanades al SEBC, el BCE decidirà com estarà representat el SEBC.

6.2. El BCE i, sempre que este ho aprobe, els bancs centrals nacionals podran participar en institucions monetàries internacionals.

6.3. Les disposicions dels articles 6.1 i 6.2 hauran d'entendre's sense perjudi del que disposa l'article 138 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

CAPÍTOL III

ORGANITZACIÓ DEL SEBC

Article 7

Independència

Tal com s'exposa en l'article 130 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, quan exercisquen les facultats que els conferixen els Tractats i els presents Estatuts, i exercisquen les funcions i els deures corresponents, ni el BCE, ni els bancs centrals nacionals, ni cap membre dels seus òrgans rectors demanaran ni acceptaran instruccions procedents de les institucions,

òrgans o organismes de la Unió, de cap govern d'un Estat membre ni de cap altre organisme. Les institucions, òrgans o organismes de la Unió, així com els governs dels estats membres, es comprometen a respectar este principi i a no tractar d'influir sobre els membres dels òrgans rectors del BCE o dels bancs centrals nacionals en l'exercici de les seues funcions.

Article 8

Principi general

El SEBC estarà regit pels òrgans rectors del BCE.

Article 9

El Banc Central Europeu

9.1. El BCE, que, en virtut de l'apartat 3 de l'article 282 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, tindrà personalitat jurídica pròpia, disposarà en cada un dels estats membres de la capacitat jurídica més àmplia concedida a les persones jurídiques d'acord amb el respectiu dret nacional; en particular, podrà adquirir o vendre propietat mobiliària i immobiliària i ser part en actuacions judicials.

9.2. La funció del BCE serà garantir que es complisquen les funcions encomanades al SEBC d'acord amb els apartats 2, 3 i 5 de l'article 127 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, ja siga per mitjà de les seues pròpies activitats de conformitat amb el present estatut, ja siga per mitjà dels bancs centrals nacionals, d'acord amb el que disposen l'article 12.1 i l'article 14.

9.3. De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 129 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, els òrgans rectors del BCE seran el Consell de Govern i el Comitè Executiu.

Article 10

El Consell de Govern

10.1. De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 283 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell de Govern estarà compost pels membres del Comitè Executiu i pels governadors dels bancs centrals nacionals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda.

10.2. Cada membre del Consell de Govern disposarà d'un vot. Des del moment que el nombre de membres del Consell de Govern siga superior a vint-i-un, cada membre del Comitè Executiu disposarà d'un vot, i el nombre de governadors

amb dret de vot serà de quinze. El dret de vot dels governadors s'assignarà i rotarà d'acord amb el següent:

- des del moment que el nombre de governadors siga superior a quinze i fins que arribe a vint-i-dos, els governadors es distribuïran en dos grups segons la dimensió de la participació de l'Estat membre corresponent al seu banc central nacional en el producte interior brut total a preu de mercat i en el balanç agregat total de les institucions financeres monetàries dels estats membres que hagen adoptat com a moneda l'euro. S'assignarà a les participacions en el producte interior brut total a preu de mercat i en el balanç agregat total de les institucions financeres monetàries un pes de 5/6 i 1/6, respectivament. El primer grup estarà format per cinc governadors, i el segon grup, pels altres governadors. La freqüència del dret de vot dels governadors del primer grup no serà inferior a la freqüència del dret de vot dels governadors del segon grup. Sense perjudi d'això, el primer grup disposarà de quatre vots i el segon d'onze;
- des del moment que el seu nombre arribe a vint-i-dos, els governadors es distribuïran en tres grups d'acord amb la classificació basada en els criteris exposats. El primer grup estarà format per cinc governadors i disposarà de quatre vots. El segon grup comprendrà la mitat del nombre total de governadors, amb un arrodoniment de les fraccions al nombre enter següent, i disposarà de huit vots. El tercer grup estarà format pels governadors restants i disposarà de tres vots;
- en cada grup, els governadors tindran el dret de vot pel mateix termini;
- als efectes del càlcul de les participacions en el producte interior brut total a preu de mercat, s'aplicarà l'apartat 2 de l'article 29. El balanç agregat total de les institucions financeres monetàries es calcularà d'acord amb el sistema estadístic vigent en la Unió en el moment del càlcul;
- sempre que el producte interior brut total a preu de mercat s'ajuste de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 29 dels Estatuts o sempre que augmente el nombre de governadors, es revisarà la dimensió i/o la composició dels grups d'acord amb els principis exposats;
- per majoria de dos terços de tots els seus membres, tinguen o no el dret de vot, el

Consell de Govern prendrà totes les mesures necessàries per a l'aplicació dels principis exposats, i podrà decidir que s'ajorne la introducció del sistema de rotació fins que el nombre de governadors siga superior a 18.

El dret de vot s'exercirà en persona. No obstant esta norma, el reglament intern a què fa referència l'apartat 3 de l'article 12 podrà establir la possibilitat que els membres del Consell de Govern emeten el vot per teleconferència. El reglament intern disposarà també que els membres del Consell de Govern que no puguen assistir a les reunions del Consell de Govern per un període prolongat puguen designar un substitut que ocupe el seu lloc com a membre del Consell de Govern.

Les disposicions dels paràgrafs precedents no afecten el dret de vot que tots els membres del Consell de Govern, amb dret de vot i sense, tenen en virtut dels articles 10.3, 40.2 i 40.3.

Si no s'estipula el contrari en els presents Estatuts, el Consell de Govern decidirà per majoria simple dels seus membres amb dret de vot. En cas d'empat, el vot decisiu correspondrà al president.

En les votacions del Consell de Govern es requerirà un quòrum de dos terços dels seus membres amb dret de vot. Si no s'aconsegueix este quòrum, el president podrà convocar una reunió extraordinària en què puguen adoptar-se decisions amb independència del quòrum mencionat.

10.3. En totes les decisions adoptades en virtut del que estableixen els articles 28, 29, 30, 32 i 33, els vots dels membres del Consell de Govern es ponderaran d'acord amb les participacions dels bancs centrals nacionals en el capital subscrit del BCE. La ponderació dels vots dels membres del Comitè Executiu serà zero. Les decisions per majoria qualificada s'aprovaran sempre que els vots favorables representen almenys dos terços del capital subscrit del BCE i representen almenys la mitat dels accionistes. En cas que un governador no puga assistir a la votació, podrà designar un substitut que emeta el seu vot ponderat.

10.4. Les reunions tindran caràcter confidencial. El Consell de Govern podrà decidir fer públics els resultats de les seues deliberacions.

10.5. El Consell de Govern es reunirà almenys deu vegades a l'any.

Article 11 **El Comitè Executiu**

11.1. D'acord amb el que disposa el paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 283 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Comitè Executiu estarà compost pel president, el vicepresident i quatre membres més.

Els membres exerciran les seues funcions amb dedicació exclusiva. Cap membre podrà exercir una altra professió, remunerada o no, llevat que tinga una autorització excepcional del Consell de Govern.

11.2. De conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 283 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el president, el vicepresident i els altres membres del Comitè Executiu seran nomenats pel Consell Europeu, que es pronunciarà per majoria qualificada, a partir d'una recomanació del Consell i després de consultar el Parlament Europeu i el Consell de Govern, entre personalitats de reconegut prestigi i experiència professional en assumptes monetaris o bancaris.

El seu mandat tindrà una duració de huit anys i no serà renovable.

Només els nacionals dels estats membres podran ser membres del Comitè Executiu.

11.3. Les condicions de treball dels membres del Comitè Executiu, i en particular els seus sous, pensions i altres beneficis de la Seguretat Social, estaran subjectes a contractes amb el BCE i seran fixats pel Consell de Govern a proposta d'un comitè compost per tres membres designats pel Consell de Govern i tres més designats pel Consell. Els membres del Comitè Executiu no tindran dret de vot en els assumptes referits en el present apartat.

11.4. Si un membre del Comitè Executiu deixa de complir els requisits exigits per a exercir les seues funcions o si en la seua conducta s'observa una falta greu, el Tribunal de Justícia podrà separar-lo del seu càrrec a petició del Consell de Govern o del Comitè Executiu.

11.5. Tots els membres del Comitè Executiu presents en les sessions tindran dret de vot; cada un d'ells disposarà, amb este fi, d'un vot. Excepte disposició contrària, el Comitè Executiu decidirà per majoria simple dels vots emesos. En cas d'empat, correspondrà al president el vot decisiu. Les modalitats de votació s'especificaran en el reglament intern a què fa referència l'article 12.3.

11.6. El Comitè Executiu serà responsable de la gestió ordinària del BCE.

11.7. Qualsevol vacant que es produïska en

el Comitè Executiu es cobrirà per mitjà de nomenament d'un nou membre; serà aplicable el que disposa l'article 11.2.

Article 12 **Responsabilitats dels òrgans rectors**

12.1. El Consell de Govern adoptarà les orientacions i decisions necessàries per a garantir el compliment de les funcions assignades al SEBC d'acord amb els Tractats i amb el present estatut. El Consell de Govern formularà la política monetària de la Unió, incloent-hi, si és el cas, les decisions relatives als objectius monetaris intermedis, els tipus d'interès bàsics i el subministrament de reserves en el SEBC, i establirà les orientacions necessàries per al seu compliment.

El Comitè Executiu posarà en pràctica la política monetària de conformitat amb les orientacions i decisions adoptades pel Consell de Govern. Al fer-ho impartirà les instruccions necessàries als bancs centrals nacionals. El Comitè Executiu podrà també rebre la delegació de determinats poders, quan així ho dispose el Consell de Govern.

En la mesura que s'estime possible i adequat, i sense perjudi del que disposa el present article, el BCE recorrerà als bancs centrals nacionals per a executar les operacions que corresponguen a les funcions del SEBC.

12.2. El Comitè Executiu s'encarregarà de la preparació de les reunions del Consell de Govern.

12.3. El Consell de Govern adoptarà el reglament intern que determinarà l'organització interna del BCE i dels seus òrgans rectors.

12.4. El Consell de Govern exercirà les funcions consultives previstes en l'article 4.

12.5. El Consell de Govern adoptarà les decisions previstes en l'article 6.

Article 13 **El president**

13.1. El president, o, en la seua absència, el vicepresident, presidirà el Consell de Govern i el Comitè Executiu del BCE.

13.2. Sense perjudi del que disposa l'article 38, el president o la persona designada per ell representarà el BCE en l'exterior.

Article 14 **Bancs centrals nacionals**

14.1. De conformitat amb el que disposa l'article 131 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, cada Estat membre garantirà la com-

patibilitat de la seua legislació nacional, inclosos els estatuts del banc central nacional, amb els presents Estatuts i els Tractats.

14.2. Els estatuts dels bancs centrals nacionals disposaran, en particular, que el mandat de governador d'un banc central nacional no siga inferior a cinc anys.

Un governador només podrà ser rellevat del seu mandat en cas que deixe de complir els requisits exigits per al compliment de les seues funcions o haja incorregut en falta greu. El governador afectat o el Consell de Govern podran recórrer les decisions a este efecte davant del Tribunal de Justícia, per motius d'infracció dels Tractats o de qualsevol norma legal relativa a la seua aplicació. Estes accions s'empeñdran en un termini de dos mesos a partir de la publicació de la decisió, o de la seua notificació al demanant o, a falta d'esta, a partir de la data en què la decisió haja arribat a coneixement d'este últim, segons els casos.

14.3. Els bancs centrals nacionals seran part integrant del SEBC i la seua actuació s'ajustarà a les orientacions i instruccions del BCE. El Consell de Govern adoptarà les mesures necessàries per a garantir el compliment de les orientacions i instruccions del BCE i eximirà que se li remeta tota la informació pertinent.

14.4. Els bancs centrals nacionals podran exercir funcions diferents de les especificades en el present estatut, excepte que el Consell de Govern decidisca, per majoria de dos terços dels vots emesos, que estes funcions interferixen en els objectius i les tasques del SEBC. Estes funcions s'exerciran sota la responsabilitat dels bancs centrals nacionals i no es consideraran part de les funcions del SEBC.

Article 15 **Obligacions d'informació**

15.1. El BCE elaborarà i publicarà informes sobre les activitats del SEBC amb una periodicitat almenys trimestral.

15.2. Es publicarà cada setmana un estat financer consolidat del SEBC.

15.3. De conformitat amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 284 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el BCE presentarà cada any al Parlament Europeu, al Consell i a la Comissió, així com al Consell Europeu, un informe sobre les activitats del SEBC i la política monetària de l'any anterior i de l'any en curs.

15.4. Els informes i estats mencionats en el present article es posaran gratuïtament a disposició dels interessats.

Article 16 **Bitllets de banc**

De conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 128 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell de Govern tindrà el dret exclusiu d'autoritzar l'emissió de bitllets de banc en euros en la Unió, bitllets que podran emetre el BCE i els bancs centrals nacionals. Els bitllets de banc emesos pel BCE i els bancs centrals nacionals seran els únics bitllets de banc de curs legal dins de la Unió.

El BCE respectarà en la mesura que siga possible les pràctiques existents per a l'emissió i el disseny de bitllets de banc.

CAPÍTOL IV

FUNCIONS MONETÀRIES I OPERACIONS DEL SEBC

Article 17 **Comptes en el BCE i els bancs centrals nacionals**

A fi de realitzar les seues operacions, el BCE i els bancs centrals nacionals podran obrir comptes a entitats de crèdit, a entitats públiques i a altres participants en el mercat, així com acceptar actius, inclosos valors representats per mitjà d'anotacions en compte, com a garantia.

Article 18 **Operacions de mercat obert i de crèdit**

18.1. A fi d'aconseguir els objectius del SEBC i de dur a terme les seues funcions, el BCE i els bancs centrals nacionals podran:

- operar en els mercats financers comprant i venent directament (al comptat i a termini), o d'acord amb pactes de recompra, prestant o prenent prestats valors i altres instruments negociables, ja siga en euros o en altres monedes, així com en metalls preciosos;
- realitzar operacions de crèdit amb entitats de crèdit i altres participants en el mercat, basant els préstecs en garanties adequades.

18.2. El BCE establirà els principis generals per a les operacions de mercat obert i per a les operacions de crèdit que efectue per si mateix o que efectuen els bancs centrals nacionals, inclosos l'anunci de les condicions per les quals estos es declaren disposats a efectuar estes transaccions.

Article 19
Reserves mínimes

19.1. Sense perjudi del que disposa l'article 2, el BCE podrà exigir que les entitats de crèdit establides en els estats membres mantinguin unes reserves mínimes en els comptes en el BCE i en els bancs centrals nacionals, en atenció a objectius de política monetària. El Consell de Govern podrà establir els reglaments relatius al càlcul i a la determinació de les reserves mínimes exigides. En cas d'incompliment, el BCE podrà aplicar interessos de penalització, així com imposar altres sancions d'efecte comparable.

19.2. Per a l'aplicació del present article, el Consell definirà, d'acord amb el procediment previst en l'article 41, la base corresponent a les reserves mínimes i els coeficients màxims admissibles entre estes reserves i les seues bases, així com les sancions apropiades en cas d'incompliment.

Article 20
Altres instruments de control monetari

El Consell de Govern podrà decidir, per majoria de dos terços dels vots emesos, l'ús d'altres mètodes operatius de control monetari que considere adequats, sempre que es respecten les disposicions de l'article 2.

D'acord amb el procediment fixat en l'article 41, el Consell definirà l'abast d'estos mètodes quan imposen obligacions a tercers.

Article 21
Operacions amb entitats públiques

21.1. D'acord amb el que disposa l'article 123 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, queda prohibida l'autorització de descoberts i la concessió d'un altre tipus de crèdits per part del BCE o dels bancs centrals nacionals en favor d'institucions, òrgans o organismes de la Unió, governs centrals, autoritats regionals o locals o altres autoritats públiques, organismes de dret públic o empreses públiques dels estats membres; queda igualment prohibida l'adquisició directa a estos d'instruments de deute pel BCE o els bancs centrals nacionals.

21.2. El BCE i els bancs centrals nacionals podran actuar com a agents fiscals de les entitats a què es referix l'article 21.1.

21.3. Les disposicions del present article no s'aplicaran a les entitats de crèdit públiques, que en el context de la provisió de liquiditat pels bancs centrals rebran dels bancs centrals nacio-

nals i el BCE el mateix tracte que les entitats de crèdit privades.

Article 22
Sistemes de compensació i de pagament

El BCE i els bancs centrals nacionals podran proporcionar mitjans i el BCE dictar reglaments, destinats a garantir uns sistemes de compensació i liquidació eficients i solvents dins de la Unió, així com amb altres països.

Article 23
Operacions exteriors

El BCE i els bancs centrals nacionals podran:

- establir relacions amb els bancs centrals i amb les institucions financeres d'altres països i, quan siga procedent, amb organitzacions internacionals;
- adquirir i vendre al comptat i a termini tot tipus d'actius en moneda estrangera i metalls preciosos. L'expressió «actius en moneda estrangera» inclourà els valors i tots els altres actius en la moneda de qualsevol país o en unitats de compte i siga quina siga la forma en què es posseïsquen;
- posseir i gestionar els actius a què es fa referència en el present article;
- efectuar qualsevol tipus de transaccions bancàries en relació amb tercers països i amb organitzacions internacionals, incloses les operacions de concessió i recepció de préstecs.

Article 24
Altres operacions

A més de les operacions derivades de les seues funcions, el BCE i els bancs centrals nacionals podran efectuar operacions per als seus fins administratius o per al seu personal.

CAPÍTOL V

SUPERVISIÓ PRUDENCIAL

Article 25
Supervisió prudencial

25.1. El BCE podrà brindar assessorament al Consell, a la Comissió i a les autoritats competents dels estats membres i ser consultat per estos sobre l'abast i l'aplicació de la legislació de la Unió relativa a la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i a l'estabilitat del sistema financer.

25.2. D'acord amb qualsevol reglament del Consell adoptat en virtut de l'apartat 6 de l'article 127 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el BCE podrà dur a terme funcions específiques relatives a les polítiques relacionades amb la supervisió prudencial de les entitats de crèdit i altres entitats financeres, a excepció de les companyies d'assegurances.

CAPÍTOL VI

DISPOSICIONS FINANCERES DEL SEBC

Article 26

Comptes financers

26.1. L'exercici econòmic del BCE i dels bancs centrals nacionals començarà el primer dia de gener i finalitzarà l'últim dia de desembre.

26.2. Els comptes anuals del BCE seran portats pel Comitè Executiu d'acord amb els principis establits pel Consell de Govern. Els comptes seran aprovats pel Consell de Govern i publicats posteriorment.

26.3. Amb fins analítics i operatius, el Comitè Executiu elaborarà un balanç consolidat del SEBC que comprendrà els actius i passius dels bancs centrals nacionals que estiguen inclosos en el SEBC.

26.4. Per a l'aplicació del present article, el Consell de Govern establirà les normes necessàries per a normalitzar procediments comptables i d'informació relatius a les operacions empreses pels bancs centrals nacionals.

Article 27

Auditoria

27.1. Els comptes del BCE i dels bancs centrals nacionals seran controlats per auditors externs independents, recomanats pel Consell de Govern i aprovats pel Consell. Els auditors tindran plens poders per a examinar tots els llibres i comptes del BCE i dels bancs centrals nacionals, així com per a estar plenament informats sobre les seues transaccions.

27.2. Les disposicions de l'article 287 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea només s'aplicaran a un examen de l'eficàcia operativa de la gestió del BCE.

Article 28

Capital del BCE

28.1. El capital del BCE serà de 5 000 milions d'euros. El capital podrà augmentar-se en les

quantitats que decidisca el Consell de Govern, que es pronunciarà per la majoria qualificada que establix l'article 10.3, dins dels límits i d'acord amb les condicions fixades pel Consell conforme al procediment que establix l'article 41.

28.2. Els bancs centrals nacionals seran els únics subscriptors i accionistes del capital del BCE. La subscripció de capital s'efectuarà d'acord amb la clau establida segons el que disposa l'article 29.

28.3. El Consell de Govern, que es pronunciarà per la majoria qualificada que establix l'article 10.3, determinarà fins a quin punt i en quina forma serà desembossat el capital.

28.4. Sense perjudi del que disposa l'article 28.5, les accions dels bancs centrals nacionals en el capital subscrit del BCE no podran transferir-se, pignorar-se o embargar-se.

28.5. En cas d'ajustar-se la clau a què es referix l'article 29, els bancs centrals nacionals es transferiran entre si accions representatives del capital, fins a la quantitat que siga necessària per a garantir que la distribució de les accions representatives del capital correspon a la clau ajustada. El Consell de Govern determinarà els termes i les condicions d'estes transferències.

Article 29

Clau per a la subscripció de capital

29.1. La clau per a la subscripció de capital del BCE fixada per primera vegada en 1998 quan es va crear el SEBC es determinarà assignant a cada banc central nacional una ponderació en esta clau, que serà igual a la suma de:

- 50% de la participació del seu Estat membre respectiu en la població de la Unió el penúltim any anterior a la constitució del SEBC;
- 50% de la participació del seu Estat membre respectiu en el producte interior brut, a preu de mercat, de la Unió, segons es registre en els cinc anys que precedixen el penúltim any anterior a la constitució del SEBC.

Els percentatges s'arredoniran a la baixa o a l'alça fins al múltiple de 0,0001 punts percentuals més pròxim.

29.2. La Comissió, d'acord amb les normes adoptades pel Consell segons el procediment que establix l'article 41, subministrarà les dades estadístiques que hauran d'utilitzar-se per a l'aplicació del present article.

29.3. Les ponderacions assignades als bancs centrals nacionals s'ajustaran cada cinc anys després de la constitució del SEBC, per analogia amb

les disposicions que estableix l'article 29.1. La clau ajustada s'aplicarà amb efectes a partir del primer dia de l'any següent.

29.4. El Consell de Govern adoptarà totes les altres mesures que siguin necessàries per a l'aplicació del present article.

Article 30

Transferència d'actius exteriors de reserva al BCE

30.1. Sense perjudi del que disposa l'article 28, els bancs centrals nacionals proporcionaran al BCE actius exteriors de reserva diferents de les monedes dels estats membres, dels euros, de les posicions de reserva i dels drets especials de gir de l'FMI, fins a un import equivalent a 50 000 milions d'euros. El Consell de Govern decidirà la proporció que haurà de rebre el BCE després de la seua constitució en aplicació del present estatut, així com els imports que hagen d'aportar-se posteriorment. El BCE tindrà ple dret a posseir i gestionar les reserves exteriors que li siguin transferides, i a utilitzar-les per als fins establits en el present estatut.

30.2. Les contribucions de cada banc central nacional es fixaran en proporció a la seua participació en el capital subscrit del BCE.

30.3. Cada banc central nacional serà acreditat pel BCE amb un actiu equivalent a la seua contribució. El Consell de Govern determinarà la denominació i la remuneració dels dits actius.

30.4. El BCE podrà sol·licitar més actius exteriors de reserva, excedint el límit que estableix l'article 30.1, d'acord amb les disposicions de l'article 30.2, dins dels límits i segons les condicions que estableisca el Consell de conformitat amb el procediment establert en l'article 41.

30.5. El BCE podrà posseir i gestionar les posicions de reserva i els drets especials de gir de l'FMI, així com disposar de la posada en comú d'estos actius.

30.6. El Consell de Govern decidirà totes les altres mesures que siguin necessàries per a l'aplicació del present article.

Article 31

Actius exteriors de reserva en possessió dels bancs centrals nacionals

31.1. Els bancs centrals nacionals podran realitzar transaccions en compliment de les seues obligacions amb organitzacions internacionals, de conformitat amb l'article 23.

31.2. Totes les altres operacions en actius exteriors de reserva que estiguen en poder dels

bancs centrals nacionals després de les transferències a què es referix l'article 30, així com les transaccions dels estats membres amb els seus fons de maniobra oficials en moneda estrangera, per damunt de determinats límits que s'establiran d'acord amb l'article 31.3, estaran subjectes a l'aprovació del BCE, a fi de garantir la seua coherència amb la política monetària i de tipus de canvi de la Unió.

31.3. El Consell de Govern establirà les directrius destinades a facilitar estes operacions.

Article 32

Assignació d'ingressos monetaris als bancs centrals nacionals

32.1. Els ingressos obtinguts pels bancs centrals nacionals en l'exercici de la funció de política monetària del SEBC (denominats d'ara en avant «ingressos monetaris») s'assignaran al final de cada exercici d'acord amb les disposicions del present article.

32.2. L'import dels ingressos monetaris de cada banc central nacional serà igual als seus ingressos anuals procedents dels seus actius mantinguts contra bitllets en circulació i dipòsits de les entitats de crèdit. Estos actius seran identificats pels bancs centrals nacionals d'acord amb les directrius que establirà el Consell de Govern.

32.3. Si després de la introducció de l'euro, segons el parer del Consell de Govern, les estructures del balanç dels bancs centrals nacionals no permeten l'aplicació de l'article 32.2, el Consell de Govern, per majoria qualificada, podrà decidir que, no obstant el que disposa l'article 32.2, els ingressos monetaris es mesuren d'acord amb un mètode alternatiu durant un període que no podrà ser superior a cinc anys.

32.4. L'import dels ingressos monetaris de cada banc central nacional es reduirà en un import equivalent a qualsevol interès pagat pel dit banc central sobre els seus dipòsits oberts a entitats de crèdit, de conformitat amb l'article 19.

El Consell de Govern podrà decidir que els bancs centrals nacionals siguin indemnitzats pels costos en què incorreguen en relació amb l'emissió de bitllets de banc o, en circumstàncies excepcionals, per les pèrdues específiques derivades de les operacions de política monetària realitzades per al SEBC. La indemnització adoptarà la forma que considere adequada el Consell de Govern; estos imports podran compensar-se amb els ingressos monetaris dels bancs centrals nacionals.

32.5. La suma dels ingressos monetaris dels bancs centrals nacionals s'assignarà als bancs centrals nacionals proporcionalment a les seues

accions desembossades del BCE, sense perjudi de les decisions que adopte el Consell de Govern d'acord amb l'article 33.2.

32.6. La compensació i la liquidació dels balanços derivats de l'assignació dels ingressos monetaris seran efectuades pel BCE d'acord amb les directrius que establisca el Consell de Govern.

32.7. El Consell de Govern adoptarà qualssevol altres mesures necessàries per a l'aplicació del present article.

Article 33

Assignació dels beneficis i pèrdues nets del BCE

33.1. Els beneficis nets del BCE es transferiran en l'orde següent:

a) un import que serà determinat pel Consell de Govern, i que no podrà excedir el 20% dels beneficis nets, es transferirà al fons de reserva general, amb un límit equivalent al 100% del capital;

b) els beneficis nets restants es distribuïran entre els accionistes del BCE proporcionalment a les seues accions desembossades.

33.2. Quan el BCE tinga pèrdues, el dèficit podrà compensar-se per mitjà del fons de reserva general del BCE i, si fóra necessari i després de la decisió del Consell de Govern, per mitjà dels ingressos monetaris de l'exercici econòmic corresponent i fins als imports assignats als bancs centrals nacionals d'acord amb el que establix l'article 32.5 i en proporció a estos.

CAPÍTOL VII

DISPOSICIONS GENERALS

Article 34

Actes jurídics

34.1. D'acord amb l'article 132 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el BCE:

- elaborarà reglaments en la mesura que siga necessari per a l'exercici de les funcions definides en el primer guió de l'article 3.1 i en els articles 19.1, 22 o 25.2 dels Estatuts del SEBC, i en els casos que s'establisquen en els actes del Consell mencionats en l'article 41;
- prendrà les decisions necessàries per a l'exercici de les funcions encomanades al SEBC pels Tractats i pels Estatuts del SEBC;
- formularà recomanacions i emetrà dictàmens.

34.2. El BCE podrà decidir fer públiques les

seues decisions, recomanacions i dictàmens.

34.3. Dins dels límits i en les condicions adoptats pel Consell d'acord amb el procediment establert en l'article 41 dels Estatuts, el BCE estarà autoritzat a imposar multes i pagaments periòdics coercitius a les empreses que no complisquen les seues obligacions respecte dels reglaments i decisions del procediment.

Article 35

Control judicial i assumptes connexos

35.1. Els actes o les omissions del BCE estaran subjectes a la revisió i a la interpretació del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, en els casos previstos en els Tractats i d'acord amb les condicions establides en este. El BCE podrà emprendre accions en els casos i d'acord amb les condicions establides en els Tractats.

35.2. Els litigis entre el BCE, d'una banda, i els seus creditors, deutors o tercers, d'una altra, seran resolts pels tribunals nacionals competents, sense perjudi de les competències atribuïdes al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

35.3. El BCE estarà subjecte al règim d'obligacions que establix l'article 340 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Els bancs centrals nacionals seran responsables d'acord amb la legislació nacional respectiva.

35.4. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea tindrà jurisdicció per a resoldre en virtut de les clàusules compromissòries que continguen els contractes subscrits pel BCE o en nom seu, tant si estan regulats pel dret públic o pel privat.

35.5. La decisió del BCE d'emprendre accions davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà presa pel Consell de Govern.

35.6. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea tindrà jurisdicció per als litigis relatius al compliment per part dels bancs centrals nacionals de les obligacions derivades dels Tractats i dels presents Estatuts. Quan el BCE considere que un banc central nacional ha incomplert alguna de les obligacions que establixen els presents Estatuts, emetrà un dictamen motivat a este efecte, després d'haver donat a eixe banc central nacional la possibilitat de presentar les seues al·legacions. Si el banc central nacional de què es tracte no s'até a este dictamen en el termini establert pel BCE, este podrà recórrer al Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

Article 36

Personal

36.1. El Consell de Govern, a proposta del Co-

mité Executiu, establirà les condicions de contractació del personal del BCE.

36.2. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea tindrà jurisdicció en qualsevol litigi entre el BCE i els seus empleats, dins dels límits i d'acord amb les condicions que establisquen les condicions de treball.

Article 37

(antic article 38)

Secret professional

37.1. Els membres dels òrgans rectors i el personal del BCE i dels bancs centrals nacionals, inclús després de cessar en les seues funcions, no hauran de revelar informació que, per la seua naturalesa, estiga emparada pel secret professional.

37.2. Les persones que tinguen accés a dades emparades per la legislació de la Unió que impone l'obligació del secret estaran subjectes a esta legislació.

Article 38

(antic article 39)

Signataris

El BCE es comprometrà legalment enfront de tercers per mitjà del seu president o de dos membres del Comitè Executiu, o per mitjà de les firmes de dos membres del personal del BCE degudament autoritzats pel president per a firmar en nom del BCE.

Article 39

(antic article 40)

Privilegis i immunitats

El BCE gaudirà en el territori dels estats membres dels privilegis i immunitats necessaris per a l'exercici de les seues funcions, en les condicions que estableix el Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea.

CAPÍTOL VIII

**MODIFICACIÓ DELS ESTATUTS I LEGISLACIÓ
COMPLEMENTÀRIA**

Article 40

(antic article 41)

Procediment de modificació simplificat

40.1. D'acord amb l'apartat 3 de l'article 129 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, els articles 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24,

26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1 a) i 36 dels presents Estatuts podran ser modificats pel Parlament Europeu i el Consell d'acord amb el procediment legislatiu ordinari o bé a partir d'una recomanació del BCE, després de ser consultada la Comissió, o bé a proposta de la Comissió i després de ser consultat el BCE.

40.2. L'article 10.2 podrà ser modificat mitjançant una decisió del Consell Europeu, aprovada per unanimitat, bé per recomanació del Banc Central Europeu i després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió, bé per recomanació de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu i el Banc Central Europeu. Estes modificacions només entraran en vigor després d'haver sigut aprovades pels estats membres, de conformitat amb les seues respectives normes constitucionals.

40.3. Les recomanacions que faça el BCE d'acord amb el present article requeriran una decisió unànime del Consell de Govern.

Article 41

(antic article 42)

Legislació complementària

D'acord amb l'apartat 4 de l'article 129 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu i el BCE, o a partir d'una recomanació del BCE i després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió, adoptarà les disposicions a què es referixen els articles 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 i 34.3 del present estatut.

CAPÍTOL IX

**DISPOSICIONS TRANSITÒRIES I ALTRES
DISPOSICIONS PER AL SEBC**

Article 42

(antic article 43)

Disposicions generals

42.1. Les excepcions a què es referix l'article 139 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea suposaran que els articles següents dels presents Estatuts no concediran drets ni imposaran obligacions als estats membres de què es tracte: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34 i 49.

42.2. Els bancs centrals dels estats membres que es beneficien d'una excepció de conformitat amb el que estableix l'article 139 del dit tractat conservaran les seues competències en l'àmbit

de la política monetària d'acord amb la legislació nacional.

42.3. De conformitat amb l'article 139 del dit tractat, «els estats membres» significarà «els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda» en els articles següents dels presents Estatuts: 3, 11.2 i 19.

42.4. «Els bancs centrals nacionals» significarà «els bancs centrals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda» en els articles següents del present estatut: 9.2, 10.2, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 i 49.

42.5. «Els accionistes» significarà «els bancs centrals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda» en els articles 10.3 i 33.1.

42.6. «El capital subscrit del SEBC» significarà «el capital del BCE subscrit pels bancs centrals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda» en els articles 10.3 i 30.2.

Article 43

(antic article 44)

Funcions transitòries del BCE

El BCE s'encarregarà de les antigues tasques de l'IME a què es referix l'apartat 2 de l'article 141 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que a causa de les excepcions d'un o més dels estats membres encara hagen d'exercir-se després d'adoptar l'euro.

El BCE emetrà dictàmens per a preparar la supressió de les excepcions especificades en l'article 140 del dit tractat.

Article 44

(antic article 45)

El Consell General del BCE

44.1. Sense perjuí del que disposa l'apartat 1 de l'article 129 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell General es constituirà com a tercer òrgan rector del BCE.

44.2. El Consell General estarà compost pel president i el vicepresident del BCE i pels governadors dels bancs centrals nacionals. Els altres membres del Comitè Executiu podran participar, sense dret de vot, en les reunions del Consell General.

44.3. Les responsabilitats del Consell General figuren, en la seua totalitat, en l'article 46 del present estatut.

Article 45

(antic article 46)

Reglament intern del Consell General

45.1. El president, o, en la seua absència, el vicepresident del BCE, presidirà el Consell General del BCE.

45.2. El president del Consell i un membre de la Comissió podran participar, sense dret de vot, en les reunions del Consell General.

45.3. El president prepararà les reunions del Consell General.

45.4. No obstant el que disposa l'article 12.3, el Consell General adoptarà el seu reglament intern.

45.5. El BCE s'encarregarà de la secretaria del Consell General.

Article 46

(antic article 47)

Responsabilitats del Consell General

46.1. El Consell General:

- durà a terme les tasques a què es referix l'article 43;
- contribuirà al desenrotllament de les funcions consultives a què es referixen els articles 4 i 25.1.

46.2. El Consell General contribuirà:

- a la recopilació de la informació estadística a què es referix l'article 5;
- a l'elaboració d'informes sobre les activitats del BCE a què es referix l'article 15;
- a l'establiment de les normes necessàries per a l'aplicació de l'article 26 a què es referix l'article 26.4;
- a l'adopció de totes les altres mesures necessàries per a l'aplicació de l'article 29 a què es referix l'article 29.4;
- a l'establiment de les condicions de contractació del personal del BCE a què es referix l'article 36.

46.3. El Consell General contribuirà als preparatius necessaris per a fixar irrevocablement els tipus de canvi de les monedes dels estats membres acollides a una excepció respecte de l'euro, d'acord amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

46.4. El president del BCE informarà el Consell General sobre les decisions del Consell de Govern.

Article 47

(antic article 48)

Disposicions transitòries per al capital del BCE

D'acord amb l'article 29.1, s'assignarà a cada banc central nacional una ponderació en la clau per a la subscripció del capital del BCE. No obstant el que disposa l'article 28.3, els bancs centrals dels estats membres acollits a una excepció no desembossaran el capital subscrit llevat que el Consell General, per una majoria que represente com a mínim dos terços del capital subscrit del BCE i almenys la mitat dels accionistes, decidisca que ha de pagar-se un percentatge mínim com a contribució als costos operatius del BCE.

Article 48

(antic article 49)

Pagament diferit del capital, reserves i provisions del BCE

48.1. El banc central d'un Estat membre l'excepció del qual haja sigut suprimida desembossarà la seua part subscrita de capital del BCE en la mateixa mesura que els altres bancs centrals dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda i transferirà al BCE actius de reserva de canvi d'acord amb el que disposa l'article 30.1. La quantitat que haja de transferir-se es determinarà multiplicant el valor en euros, al tipus de canvi del moment, dels actius de reserva que ja hagen sigut transferits fins aquell moment al BCE, de conformitat amb el que disposa l'article 30.1, pel coeficient resultant de dividir el nombre d'accions subscrites pel banc central nacional de què es tracte i el nombre d'accions que ja hagen desembossat els altres bancs centrals nacionals.

48.2. A més del desembossament que haurà d'efectuar-se d'acord amb l'article 48.1, el banc central de què es tracte contribuirà a les reserves del BCE, a les provisions equivalents a reserves i a l'import que encara haja d'assignar-se a les reserves i provisions corresponents al saldo del compte de pèrdues i guanys el 31 de desembre de l'any anterior al de la supressió de l'excepció. La quantitat amb què haurà de contribuir es determinarà multiplicant l'import de les reserves, definit anteriorment i consignat en el balanç aprovat del BCE, pel coeficient resultant de dividir el nombre d'accions subscrites pel banc central de què es tracte i el nombre d'accions que ja hagen desembossat els altres bancs centrals.

48.3. Quan un o més països es convertisquen

en estats membres i els seus respectius bancs centrals nacionals passen a formar part del SEBC, s'augmentarà automàticament el capital subscrit del BCE i el límit sobre la quantitat d'actius de reserva de canvi que podrà transferir-se al BCE. L'augment es calcularà multiplicant les respectives quantitats vigents en eixe moment pel coeficient resultant de dividir, en el marc de la clau ajustada per a la subscripció de capital, entre la ponderació dels nous bancs centrals nacionals implicats i la ponderació dels bancs centrals nacionals ja membres del SEBC. La ponderació de cada banc central nacional dins de la clau per a la subscripció de capital es calcularà de forma anàloga al que disposa l'apartat 1 de l'article 29 i de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 29. Els períodes de referència que hauran d'utilitzar-se per a les dades estadístiques seran idèntics als aplicats per a l'últim ajust quinquennal de les ponderacions en virtut de l'apartat 3 de l'article 29.

Article 49

(antic article 52)

Canvi dels bitllets de banc denominats en monedes dels estats membres

Després de la fixació irrevocable dels tipus de canvi de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell de Govern adoptarà les mesures necessàries per a garantir que els bitllets de banc denominats en monedes amb tipus de canvi fix irrevocable siguen canviats pels bancs centrals nacionals als seus respectius valors de paritat.

Article 50

(antic article 53)

Aplicabilitat de les disposicions transitòries

Mentres hi haja estats membres acollits a excepció continuaran sent aplicables els articles 42 a 47 inclusivament.

PROTOCOL (núm. 5)

SOBRE ELS ESTATUTS DEL BANC EUROPEU D'INVERSIONS

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS
DESITJANT establir els Estatuts del Banc Europeu d'Inversions, previstos en l'article 308 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;
HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la

Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

El Banc Europeu d'Inversions, creat per l'article 308 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (denominat d'ara en avant el «Banc»), quedarà constituït i exercirà les seues funcions i la seua activitat de conformitat amb les disposicions dels tractats i dels presents Estatuts.

Article 2

La missió del Banc serà la definida en l'article 309 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 3

De conformitat amb l'article 308 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, els estats membres seran els membres del Banc.

Article 4

1. El Banc tindrà un capital de 232 392 989 000 euros, subscrit pels estats membres en la forma següent:

Alemanya	37 578 019 000
França	37 578 019 000
Itàlia	37 578 019 000
Regne Unit	37 578 019 000
Espanya	22 546 811 500
Bèlgica	10 416 365 500
Països Baixos	10 416 365 500
Suècia	6 910 226 000
Dinamarca	5 274 105 000
Àustria	5 170 732 500
Polònia	4 810 160 500
Finlàndia	2 970 783 000
Grècia	2 825 416 500
Portugal	1 820 820 000
República Txeca	1 774 990 500
Hongria	1 679 222 000
Irlanda	1 318 525 000
Romania	1 217 626 000
Eslovàquia	604 206 500
Eslovènia	560 951 500
Bulgària	410 217 500
Lituània	351 981 000
Luxemburg	263 707 000
Xipre	258 583 500
Letònia	214 805 000
Estònia	165 882 000
Malta	98 429 500

Els estats membres només seran responsables fins a l'import de la seua quota de capital subscrit i no desembossat.

2. L'admissió d'un nou membre comportarà un augment del capital subscrit corresponent a l'aportació del nou membre.

3. El Consell de Governadors podrà decidir, per unanimitat, un augment del capital subscrit.

4. La quota de capital subscrit no podrà ser cedida ni pignorada, i serà inembargable.

Article 5

1. El capital subscrit serà desembossat pels estats membres a raó del 5%, com a mitjana, dels imports definits en l'apartat 1 de l'article 4.

2. En cas d'augment del capital subscrit, el Consell de Governadors fixarà per unanimitat el percentatge que haurà de desembossar-se, així com les modalitats de desembossament. Els desembossaments en metàl·lic únicament s'admetran en euros.

3. El Consell d'Administració podrà exigir el desembossament del saldo del capital subscrit, sempre que este desembossament siga necessari per a fer front a les obligacions del Banc.

El dit desembossament serà efectuat per cada Estat membre en proporció a la seua quota de capital subscrit.

Article 6

(antic article 8)

El Banc serà administrat i dirigit per un Consell de Governadors, un Consell d'Administració i un Comitè de Direcció.

Article 7

(antic article 9)

1. El Consell de Governadors estarà compost pels ministres que designen els estats membres.

2. El Consell de Governadors establirà les directrius generals de la política creditícia del Banc, de conformitat amb els objectius de la Unió.

El Consell de Governadors vetlarà per l'execució d'estes directrius.

3. A més, el Consell de Governadors:

a) decidirà sobre l'augment del capital subscrit, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 4 i l'apartat 2 de l'article 5;

b) als efectes de l'aplicació de l'apartat 1 de l'article 9, determinarà els principis aplicables a les operacions de finançament en el marc de la missió del Banc;

c) exercirà les competències previstes en

els articles 9 i 11 per al nomenament i cessament dels membres del Consell d'Administració i del Comitè de Direcció, així com les previstes en el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 11;

d) decidirà la concessió de finançament per a operacions d'inversió que hagen de realitzar-se totalment o parcialment fora del territori dels estats membres, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 16;

e) aprovarà l'informe anual elaborat pel Consell d'Administració;

f) aprovarà el balanç anual, així com el compte de pèrdues i guanys;

g) exercirà les altres competències i atribucions que li conferixen els presents Estatuts;

h) aprovarà el reglament intern del Banc.

4. El Consell de Governadors serà competent per a prendre, per unanimitat, en el marc del tractat i dels presents Estatuts, qualsevol decisió relativa a la suspensió de l'activitat del Banc i a la seua eventual liquidació.

Article 8

(antic article 10)

Excepte disposició en contra dels presents Estatuts, el Consell de Governadors prendrà les seues decisions per majoria dels membres que el componen. Esta majoria haurà de representar almenys el 50% del capital subscrit.

La majoria qualificada requerirà un total de díhuit vots i el 68% del capital subscrit.

L'abstenció dels membres presents o representats no obstarà a l'adopció dels acords que requerisquen unanimitat.

Article 9

(antic article 11)

1. El Consell d'Administració decidirà sobre la concessió de finançament, en particular en forma de crèdits i garanties, i la conclusió d'emprèstits; fixarà els tipus d'interés dels préstecs, així com les comissions i altres càrregues. Basant-se en una decisió adoptada per majoria qualificada, podrà delegar algunes de les seues atribucions en el Comitè de Direcció. Determinarà les condicions i modalitats de l'esmentada delegació i en supervisarà l'execució.

El Consell d'Administració vetlarà per la sana administració del Banc; garantirà la conformitat de la gestió del Banc amb les disposicions dels Tractats i els Estatuts i amb les directrius generals establides pel Consell de Governadors.

Al finalitzar l'exercici, el Consell d'Administració estarà obligat a presentar un informe al Consell de Governadors i a publicar-lo, una vegada aprovat.

2. El Consell d'Administració estarà compost per vint-i-huit administradors i díhuit administradors suplents.

Els administradors seran nomenats pel Consell de Governadors per a un període de cinc anys, a raó d'un administrador per cada Estat membre i un administrador per la Comissió.

Els administradors suplents seran nomenats pel Consell de Governadors per a un període de cinc anys, a raó de:

- dos suplents designats per la República Federal d'Alemanya;
- dos suplents designats per la República Francesa;
- dos suplents designats per la República Italiana;
- dos suplents designats pel Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord;
- un suplent designat de comú acord pel Regne d'Espanya i la República Portuguesa;
- un suplent designat de comú acord pel Regne de Bèlgica, el Gran Ducat de Luxemburg i el Regne dels Països Baixos;
- dos suplents designats de comú acord pel Regne de Dinamarca, Irlanda, la República Hel·lènica i Romania;
- dos suplents designats de comú acord per la República d'Estònia, la República de Letònia, la República de Lituània, la República d'Àustria, la República de Finlàndia i el Regne de Suècia;
- tres suplents designats de comú acord per la República de Bulgària, la República Txeca, la República de Xipre, la República d'Hongria, la República de Malta, la República de Polònia, la República d'Eslovènia i la República Eslovaca,
- i un suplent nomenat per la Comissió.

El Consell d'Administració invitarà a formar-hi part sense dret de vot sis experts: tres en qualitat de membres i tres com a suplents.

El mandat dels administradors i dels suplents serà renovable.

El reglament intern establirà les modalitats de participació en les sessions del Consell d'Administració i les disposicions aplicables als membres suplents i als experts designats.

El president o, en la seua absència, un dels vicepresidents del Comitè de Direcció presidirà les sessions del Consell d'Administració, sense prendre part en la votació.

Els membres del Consell d'Administració

s'elegiran entre personalitats que oferisquen garanties plenes d'independència i competència; només seran responsables davant del Banc.

3. Només quan un administrador deixi de complir les condicions necessàries per a l'exercici de les seues funcions podrà ser cessat pel Consell de Governadors, per majoria qualificada.

La no aprovació de l'informe anual comportarà la dimissió del Consell d'Administració.

4. En cas de vacant per defunció, cessament, dimissió voluntària o col·lectiva es procedirà a la seua substitució, de conformitat amb el que disposa l'apartat 2. Excepte en cas de renovació total, els membres seran substituïts pel temps que falte per a acabar el mandat.

5. El Consell de Governadors fixarà la retribució dels membres del Consell d'Administració. Determinarà les eventuals incompatibilitats amb les funcions d'administrador i de suplent.

Article 10

(antic article 12)

1. Cada administrador disposarà d'un vot en el Consell d'Administració. Podrà delegar el seu vot en tot cas, en les condicions que establisca el reglament intern del Banc.

2. Excepte disposició en contra dels presents Estatuts, el Consell d'Administració prendrà les seues decisions per almenys un terç dels seus membres amb dret de vot que representen almenys el cinquanta per cent del capital subscrit. La majoria qualificada requerirà un total de dí-huit vots a favor i el seixanta-huit per cent del capital subscrit. El reglament intern del Banc fixarà el quòrum necessari per a la validesa dels acords del Consell d'Administració.

Article 11

(antic article 13)

1. El Comitè de Direcció estarà compost per un president i huit vicepresidents nomenats per a un període de sis anys pel Consell de Governadors, a proposta del Consell d'Administració. El seu mandat serà renovable.

El Consell de Governadors, per unanimitat, podrà modificar el nombre de membres del Comitè de Direcció.

2. A proposta del Consell d'Administració, per majoria qualificada, el Consell de Governadors, també per majoria qualificada, podrà destituir els membres del Comitè de Direcció.

3. El Comitè de Direcció s'encarregarà de la gestió dels assumptes d'administració ordinària

del Banc, sota l'autoritat del president i el control del Consell d'Administració.

Este Comitè prepararà les decisions del Consell d'Administració, especialment les referents a la conclusió d'emprèstits i a la concessió de finançament, en particular en forma de crèdits i garanties; així mateix, assegurarà l'execució d'estes decisions.

4. El Comitè de Direcció emetrà, per majoria, els seus dictàmens sobre els projectes de conclusió d'emprèstits i de concessió de finançament, en particular en forma de crèdits i garanties.

5. El Consell de Governadors fixarà la retribució dels membres del Comitè de Direcció i determinarà les incompatibilitats amb les seues funcions.

6. El president o, en cas d'impediment d'este, un dels vicepresidents representarà el Banc en els assumptes judicials o extrajudicials.

7. Els membres del personal del Banc estaran sotmesos a l'autoritat del president. Correspondrà a este la seua contractació i acomiadament. En l'elecció del personal, s'haurà de tindre en compte no sols les aptituds personals i la formació professional, sinó també un repartiment equitatiu entre els nacionals dels estats membres. El reglament intern determinarà l'òrgan competent per a adoptar les disposicions aplicables al personal.

8. El Comitè de Direcció i el personal del Banc només seran responsables davant d'este últim i exerciran les seues funcions amb total independència.

Article 12

(antic article 14)

1. Un Comitè, compost per sis membres nomenats pel Consell de Governadors en raó de la seua competència, comprovarà que les activitats del Banc s'ajusten a les millors pràctiques bancàries i serà responsable de la verificació de comptes del Banc.

2. El Comitè mencionat en l'apartat 1 examinarà cada any la regularitat de les operacions i dels llibres del Banc. Comprovarà a este efecte que les operacions del Banc s'han realitzat d'acord amb els tràmits i procediments establits en els presents Estatuts i en el reglament intern.

3. El Comitè mencionat en l'apartat 1 confirmarà que els estats financers, així com tota informació financera que figure en les comptes anuals establits pel Consell d'Administració, donen una imatge fidel de la situació financera del Banc, tant de l'actiu com del passiu, així com dels resultats

de les seues operacions i dels fluxos de tresoreria de l'exercici financer de què es tracte.

4. El reglament intern precisarà les qualificacions que hauran de posseir els membres del Comité previst en l'apartat 1 i determinarà les condicions i modalitats de funcionament del Comité.

Article 13

(antic article 15)

El Banc es relacionarà amb cada Estat membre per mitjà de l'autoritat que este designe. En l'execució de les operacions financeres, podrà recórrer al banc central nacional de l'Estat membre interessat o a altres institucions financeres autoritzades per este.

Article 14

(antic article 16)

1. El Banc cooperarà amb totes aquelles organitzacions internacionals que exercisquen la seua activitat en camps anàlegs als seus.

2. El Banc tractarà d'establir tot tipus de contactes útils a fi de cooperar amb les institucions bancàries i financeres dels països per on s'estenguen les seues operacions.

Article 15

(antic article 17)

A instància d'un Estat membre o de la Comissió, o per iniciativa pròpia, el Consell de Governadors interpretarà o completarà, en les mateixes condicions amb què van ser fixades, les directrius que haguera establert de conformitat amb l'article 7 dels presents Estatuts.

Article 16

(antic article 18)

1. En l'àmbit del mandat definit en l'article 309 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Banc atorgarà finançament, en particular en forma de crèdits i de garanties, als seus membres o a les empreses privades o públiques per a inversions que hagen d'executar-se en els territoris dels estats membres, sempre que no es dispose, en condicions raonables, de recursos procedents d'altres fonts.

No obstant això, mitjançant una decisió per majoria qualificada del Consell de Governadors, a proposta del Consell d'Administració, el Banc podrà atorgar finançament per a inversions que hagen d'executar-se, totalment o parcialment,

fora dels territoris dels estats membres.

2. La concessió de préstecs estarà subordinada, en la mesura que siga possible, a la utilització d'altres mitjans de finançament.

3. Quan es concedisca un préstec a una empresa o a una col·lectivitat que no siga un Estat membre, el Banc subordinarà la concessió d'eixe préstec a l'atorgament d'una garantia per l'Estat membre en el territori de la qual haja d'executar-se la inversió o d'altres garanties suficients, o bé a la solidesa financera del deutor.

A més, en el marc dels principis establits pel Consell de Governadors d'acord amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 7, i si la realització de les operacions previstes en l'article 309 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea ho exigeix, el Consell d'Administració adoptarà per majoria qualificada les condicions i modalitats de tot finançament amb un perfil de risc específic i que, per eixe motiu, siga considerada com una activitat especial.

4. El Banc podrà garantir els emprèstits contractats per empreses públiques o privades o per col·lectivitats per a la realització de les operacions previstes en l'article 309 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

5. L'import total compromés dels préstecs i garanties concedits pel Banc no haurà d'excedir el 250% del capital subscrit, de les reserves, de les provisions no assignades i de l'excedent de compte de pèrdues i guanys. La quantitat acumulada de les partides de què es tracte es calcularà una vegada deduïda una suma idèntica a la quantitat subscrita, haja sigut desembossada o no, en concepte de tota participació del Banc.

En cap moment, la quantitat abonada en concepte de participació del Banc serà superior al total de la part alliberada del seu capital, reserves, provisions no assignades i excedent de compte de pèrdues i guanys.

Amb caràcter excepcional, les activitats especials del Banc, com ara les que decidisquen el Consell de Governadors i el Consell d'Administració d'acord amb l'apartat 3, seran objecte de dotació específica en reserves.

El present apartat s'aplicarà així mateix als comptes consolidats del Banc.

6. El Banc es protegirà contra el risc de canvi inserint en els contractes de préstec i de garantia les clàusules que considere apropiades.

Article 17

(antic article 19)

1. Els tipus d'interés dels préstecs que concedisca el Banc, així com les comissions i la resta

de càrregues, hauran d'adaptar-se a les condicions que prevalguen en el mercat de capitals i es calcularan de manera que els ingressos que en resulten permeten al Banc fer front a les seues obligacions, cobrir els seus gastos i riscos i constituir un fons de reserva de conformitat amb l'article 22.

2. El Banc no concedirà cap reducció dels tipus d'interés. En el cas que, tenint en compte el caràcter específic de la inversió que haja de finançar-se, resulte convenient una reducció del tipus d'interés, l'Estat membre interessat o una altra autoritat podrà concedir bonificacions d'interessos, en la mesura que la seua concessió siga compatible amb les normes previstes en l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 18
(antic article 20)

En les seues operacions de finançament, el Banc haurà d'observar els principis següents:

1. Vetlarà perquè els seus fons siguen utilitzats de la manera més racional possible, en interès de la Unió.

Només podrà concedir préstecs o garantir emprèstits:

a) quan pugua assegurar-se el pagament dels interessos i l'amortització del capital amb els beneficis d'explotació, tractant-se d'inversions executades per empreses pertanyents al sector de la producció, o bé, quan es tracte d'altres inversions, per mitjà d'un compromís subscrit per l'Estat on s'execute la inversió, o de qualsevol altra manera;

b) i quan l'execució de la inversió contribueisca a l'increment de la productivitat econòmica en general i afavorisca la consecució del mercat interior.

2. No haurà d'adquirir cap participació en empreses ni assumir cap responsabilitat en la gestió d'estes, a menys que la protecció dels seus drets així ho exigisca per a garantir la recuperació dels seus crèdits.

No obstant això, en el marc dels principis establits pel Consell de Governadors d'acord amb la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 7, si així ho exigeix la realització de les operacions previstes en l'article 309 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell d'Administració adoptarà per majoria qualificada les condicions i modalitats de participació en el capital d'una empresa comercial, per regla general com a complement d'un préstec o garantia, sempre que siga necessari per al finançament d'una inversió o programa.

3. Podrà cedir els seus crèdits en el mercat de capitals i, amb este fi, podrà exigir dels seus prestataris l'emissió d'obligacions o d'altres títols.

4. Ni ell ni els estats membres hauran d'imposar condicions que obliguen a gastar les quantitats prestades dins d'un Estat membre determinat.

5. Podrà subordinar la concessió de préstecs a l'organització de licitacions internacionals.

6. No finançarà, totalment o parcialment, les inversions a què s'opose l'Estat membre en el territori de les quals hagen d'executar-se.

7. Com a complement de les seues activitats de crèdit, el Banc podrà garantir servicis d'assistència tècnica, d'acord amb condicions i modalitats definides pel Consell de Governadors, que es pronunciarà per majoria qualificada, d'acord amb els presents Estatuts.

Article 19
(antic article 21)

1. Tota empresa o entitat pública o privada podrà presentar directament al Banc una sol·licitud de finançament. La sol·licitud també podrà presentar-se a través de la Comissió o de l'Estat membre en el territori de la qual haja de realitzar-se la inversió.

2. Quan les sol·licituds siguen cursades per conducte de la Comissió, se sotmetran al dictamen de l'Estat membre en el territori de les quals vaja a realitzar-se la inversió. Quan siguen cursades per mitjà de l'Estat membre, se sotmetran al dictamen de la Comissió. Quan vinguen directament d'una empresa, se sotmetran a l'Estat membre interessat i a la Comissió.

Els estats membres interessats i la Comissió hauran d'emetre el seu dictamen en el termini màxim de dos mesos. A falta de resposta en el termini indicat, el Banc podrà considerar que el mencionat projecte no suscita cap objecció.

3. El Consell d'Administració decidirà sobre les operacions de finançament a què el sotmeta el Comitè de Direcció.

4. El Comitè de Direcció examinarà si les operacions de finançament presentades s'atenen a les disposicions dels presents Estatuts, en particular a les dels articles 16 i 18. Si el Comitè de Direcció es pronuncia en favor del finançament, haurà de sotmetre la proposta corresponent al Consell d'Administració; podrà subordinar el seu dictamen favorable a les condicions que considere essencials. Si el Comitè de Direcció es pronuncia en contra de la concessió del finançament, haurà de presentar al Consell d'Adminis-

tració els documents pertinents, acompanyats del seu dictamen.

5. En cas de dictamen desfavorable del Comitè de Direcció, el Consell d'Administració només podrà concedir el finançament mencionat per unanimitat.

6. En cas de dictamen desfavorable de la Comissió, el Consell d'Administració només podrà concedir el finançament mencionat per unanimitat, i s'abstindrà de votar l'administrador nomenat prèvia designació de la Comissió.

7. En cas de dictamen desfavorable del Comitè de Direcció i de la Comissió, el Consell d'Administració no podrà concedir el finançament mencionat.

8. Quan estiga justificat procedir a una reestructuració d'una operació de finançament relatiu a inversions aprovades per motius de protecció dels drets i interessos del Banc, el Comitè de Direcció adoptarà immediatament les mesures urgents que estime necessàries, a reserva d'informar-ne immediatament el Consell d'Administració.

Article 20

(antic article 22)

1. El Banc prendrà a préstec en els mercats de capitals els recursos necessaris per al compliment de la seua missió.

2. El Banc podrà prendre diners a préstec en el mercat de capitals dels estats membres, en el marc de les disposicions legals aplicables a eixos mercats.

Les autoritats competents d'un Estat membre acollit a una excepció en el sentit de l'apartat 1 de l'article 139 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea només podran oposar-s'hi si hi ha motius per a témer greus perturbacions en el mercat de capitals d'eixe Estat.

Article 21

(antic article 23)

1. El Banc podrà utilitzar, en les condicions següents, els recursos disponibles que no necessite immediatament per a fer front a les seues obligacions:

- a) podrà col·locar capitals en els mercats monetaris;
- b) llevat del que disposa l'apartat 2 de l'article 18, podrà comprar títols o vendre'n;
- c) podrà efectuar qualsevol altra operació financera relacionada amb els seus objectius.

2. Sense perjudi del que disposa l'article 23, el Banc no efectuarà, en la gestió de les seues col·lo-

cacions de capital, cap arbitratge de divises que no siga estrictament indispensable per a poder realitzar els seus préstecs o per al compliment dels compromisos contrets pel que fa als emprèstits emesos o a les garanties atorgades per este.

3. En l'àmbit d'aplicació del present article, el Banc actuarà d'acord amb les autoritats competents dels estats membres o els seus bancs centrals nacionals.

Article 22

(antic article 24)

1. Es constituirà progressivament un fons de reserva equivalent al 10% com a màxim del capital subscrit. Si la situació dels compromisos del Banc ho justifica, el Consell d'Administració podrà decidir la constitució de reserves suplementàries. Fins que este fons de reserva no estiga enterament constituït, podrà ser alimentat amb:

a) els interessos que produïsquen els préstecs concedits pel Banc amb les quantitats que hagen d'aportar els estats membres en virtut de l'article 5;

b) els interessos que produïsquen els préstecs concedits pel Banc amb les quantitats procedents del reembossament dels préstecs mencionats en la lletra a), sempre que estos ingressos no siguen necessaris per a fer front a les obligacions i sufragar els gastos del Banc.

2. Els recursos del fons de reserva hauran de col·locar-se de manera que estiguen en condicions de respondre, en qualsevol moment, als fins del fons.

Article 23

(antic article 25)

1. El Banc estarà sempre autoritzat per a transferir a una de les monedes dels estats membres la moneda de la qual no siga l'euro els actius que posseïska per a realitzar les operacions financeres que siguen conformes al seu objecte definit en l'article 309 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, tenint en compte el que disposa l'article 21 dels presents Estatuts. El Banc evitarà, en la mesura que siga possible, procedir a estes transferències si posseïx actius disponibles o realitzables en la moneda que calga.

2. El Banc no podrà convertir en divises de tercers països els actius que posseïska en la moneda d'un dels estats membres la moneda del qual no siga l'euro sense el consentiment d'eixe Estat.

3. El Banc podrà disposar lliurement de la part del seu capital desembossat, així com de les divises preses a préstec en els mercats de tercers països.

4. Els estats membres es comprometen a posar a disposició dels deutors del Banc les divises necessàries per al reembossament del capital i el pagament dels interessos dels préstecs concedits o garantits pel Banc per a les inversions que hagen d'executar-se en el seu territori.

Article 24
(antic article 26)

Si un Estat membre incomplix les obligacions que com a membre li incumbixen en virtut dels presents Estatuts, en especial l'obligació de desembossar la seua quota o d'assegurar el servei dels seus emprèstits, el Consell de Governadors podrà, mitjançant una decisió presa per majoria qualificada, suspendre la concessió de préstecs o garanties a eixe Estat membre o als seus nacionals.

Esta decisió no eximirà l'Estat ni els seus nacionals del compliment de les seues obligacions amb el Banc.

Article 25
(antic article 27)

1. Si el Consell de Governadors decidira suspendre l'activitat del Banc, hauran d'interrompre's sense demora totes les activitats, a excepció de les operacions necessàries per a assegurar la deguda utilització, protecció i conservació dels seus béns, així com per a saldar els seus compromisos.

2. En cas de liquidació, el Consell de Governadors nomenarà els liquidadors i els donarà instruccions per a efectuar eixa liquidació. Vetlarà per la salvaguarda dels drets dels membres del personal.

Article 26
(antic article 28)

1. El Banc tindrà en cada un dels estats membres la més àmplia capacitat jurídica que les legislacions nacionals reconeixen a les persones jurídiques; podrà, en particular, adquirir i alienar béns mobles o immobles i comparèixer en juí.

2. Els béns del Banc estaran exempts de qualsevol requisa o expropiació, siga quina siga la seua forma.

Article 27
(antic article 29)

Els litigis entre el Banc, d'una banda, i els seus prestadors, els seus prestataris o tercers, d'una altra, seran resolts pels òrgans jurisdiccionals nacionals competents, sense perjudi de les competències atribuïdes al Tribunal de Justícia de la Unió Europea. El Banc podrà preveure, en un contracte, un procediment d'arbitratge.

El Banc haurà de fixar domicili en cada un dels estats membres. No obstant això, podrà designar, en un contracte, un domicili especial.

Els béns i actius del Banc només podran ser embargats o sotmesos a execució forçosa per decisió judicial.

Article 28
(antic article 30)

1. El Consell de Governadors podrà decidir, per unanimitat, crear filials o altres entitats, que tindran personalitat jurídica i autonomia financera.

2. El Consell de Governadors adoptarà per unanimitat els estatuts dels organismes mencionats en l'apartat 1. Els estatuts en definiran especialment els objectius, l'estructura, el capital, els membres, la seu, els recursos financers, els mitjans d'actuació i els procediments d'auditoria, així com la seua relació amb els òrgans rectors del Banc.

3. El Banc estarà facultat per a participar en la gestió d'estos organismes i per a contribuir al seu capital subscrit fins a l'import que fixe per unanimitat el Consell de Governadors.

4. El Protocol sobre els privilegis i les immunitats de la Unió Europea s'aplicarà als organismes mencionats en l'apartat 1, en la mesura que se'ls aplique el dret de la Unió, als membres dels seus òrgans en l'exercici de les seues funcions i al seu personal, en els mateixos termes i condicions que al Banc.

No obstant això, els dividendes, les plusvàlues o altres formes de renda procedents d'eixos organismes a què tinguen dret els membres, diferents de la Unió Europea i del Banc, estaran subjectes a les disposicions fiscals de la legislació que els siga aplicable.

5. Dins dels límits que s'exposen a continuació, Tribunal de Justícia de la Unió Europea serà competent per a conèixer dels litigis relacionats amb mesures adoptades pels òrgans d'un organisme a què s'aplique el dret de la Unió. Qualsevol membre d'este organisme, en qualitat de tal, així com els estats membres, podran interposar recurs contra estes mesures en les con-

dicions fixades en l'article 263 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

6. El Consell de Governadors podrà decidir, per unanimitat, l'admissió del personal dels organismes a què s'aplica el dret de la Unió a règims comuns amb el Banc d'acord amb els respectius procediments interns.

PROTOCOL (núm. 6)

SOBRE LA FIXACIÓ DE LES SEUS DE LES INSTITUCIONS I DE DETERMINATS ÒRGANS, ORGANISMES I SERVICIS DE LA UNIÓ EUROPEA

ELS REPRESENTANTS DELS GOVERNS DELS ESTATS MEMBRES,

VISTOS l'article 341 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i l'article 189 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica;

RECORDANT I CONFIRMANT la Decisió de 8 d'abril de 1965, i sense perjudi de les decisions relatives a la seu de futures institucions, òrgans, organismes i servicis;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de Funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Article únic

a) El Parlament Europeu tindrà la seu a Estrasburg, on se celebraran els 12 períodes parcials de sessions plenàries mensuals, inclosa la sessió pressupostària. Els períodes parcials de sessions plenàries addicionals se celebraran a Brussel·les. Les comissions del Parlament Europeu es reuniran a Brussel·les. La Secretaria General del Parlament Europeu i els seus servicis seguiran instal·lats a Luxemburg.

b) El Consell tindrà la seu a Brussel·les. Durant els mesos d'abril, juny i octubre, el Consell celebrarà les seues reunions a Luxemburg.

c) La Comissió tindrà la seu a Brussel·les. Els servicis que figuren en els articles 7, 8 i 9 de la Decisió de 8 d'abril de 1965 s'establiran a Luxemburg.

d) El Tribunal de Justícia de la Unió Europea tindrà la seu a Luxemburg.

e) El Tribunal de Comptes tindrà la seu a Luxemburg.

f) El Comitè Econòmic i Social tindrà la seu a Brussel·les.

g) El Comitè de les Regions tindrà la seu a Brussel·les.

h) El Banc Europeu d'Inversions tindrà la seu a Luxemburg.

i) El Banc Central Europeu tindrà la seu a Frankfurt.

j) L'Oficina Europea de Policia (Europol) tindrà la seu a l'Haia.

PROTOCOL (núm. 7)

SOBRE ELS PRIVILEGIS I LES IMMUNITATS DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que, d'acord amb l'article 343 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i l'article 191 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica (CEEa), la Unió Europea i la CEEa gaudiran en el territori dels estats membres de les immunitats i privilegis necessaris per al compliment de la seua missió;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de Funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

CAPÍTOL I

BÉNS, FONS, ACTIUS I OPERACIONS DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 1

Els locals i edificis de la Unió seran inviolables. Així mateix estaran exempts de tot registre, requis, confiscació o expropiació. Els béns i actius de la Unió no podran ser objecte de cap mesura de constrenyiment administratiu o judicial sense autorització del Tribunal de Justícia.

Article 2

Els arxius de la Unió seran inviolables.

Article 3

La Unió, els seus actius, els seus ingressos i la resta de béns estaran exempts de qualssevol impostos directes.

Els Governos dels estats membres adoptaran, sempre que els siga possible, les disposicions apropiades per a la remissió o el reembossament dels drets indirectes i dels impostos sobre la venda inclosos en els preus dels béns mobles o im-

mobles quan la Unió realitze, per al seu ús oficial, compres importants el preu de les quals comprenga drets i impostos d'esta naturalesa. No obstant això, l'aplicació d'estes disposicions no haurà de tindre per efecte falsejar la competència dins de la Unió.

No es concedirà cap exoneració d'impostos, taxes i drets que constituïsquen una simple remuneració de servicis d'utilitat pública.

Article 4

La Unió estarà exempta de qualssevol drets de duana, prohibicions i restriccions a la importació i exportació respecte dels objectes destinats al seu ús oficial; els objectes així importats no podran ser cedits a títol onerós o gratuït en el territori del país on hagen sigut importats, a menys que esta cessió es realitze en les condicions que determine el Govern d'eixe país.

La Unió estarà igualment exempta de qualssevol drets de duana, prohibicions i restriccions a la importació i exportació respecte de les seues publicacions.

CAPÍTOL II

COMUNICACIONS I SALCONDUITS

Article 5

(antic article 6)

Per a les seues comunicacions oficials i la transmissió de tots els seus documents, les institucions de la Unió rebran, en el territori de cada un dels estats membres, el tracte que eixe Estat concedisca a les missions diplomàtiques.

La correspondència oficial i les altres comunicacions oficials de les institucions de la Unió no podran ser sotmeses a censura.

Article 6

(antic article 7)

Els presidents de les institucions de la Unió podran expedir a favor dels membres i agents d'eixes institucions salconduits en la forma que determine el Consell, per majoria simple; estos salconduits seran reconeguts per les autoritats dels estats membres com a documents vàlids de viatge. Els salconduits a favor dels funcionaris i agents seran expedits en les condicions que determinen l'estatut dels funcionaris i el règim aplicable als altres agents de la Unió.

La Comissió podrà subscriure acords per al

reconeixement dels dits salconduits com a documents vàlids de viatge en el territori de tercers estats.

CAPÍTOL III

MEMBRES DEL PARLAMENT EUROPEU

Article 7

(antic article 8)

No s'imposarà cap restricció d'orde administratiu o d'un altre tipus a la llibertat de moviment dels membres del Parlament Europeu quan es dirigisquen al lloc de reunió del Parlament Europeu o en tornen.

En matèria duanera i de control de canvis, els membres del Parlament Europeu rebran:

a) del seu propi Govern, les mateixes facilitats que les concedides als alts funcionaris quan es desplacen a l'estranger en missió oficial de caràcter temporal;

b) dels Governos dels altres estats membres, les mateixes facilitats que les concedides als representants de Governos estrangers en missió oficial de caràcter temporal.

Article 8

(antic article 9)

Els membres del Parlament Europeu no podran ser buscats, detinguts ni processats per les opinions o els vots emesos en l'exercici de les seues funcions.

Article 9

(antic article 10)

Mentres el Parlament Europeu estiga en període de sessions, els seus membres gaudiran:

a) en el seu propi territori nacional, de les immunitats reconegudes als membres del Parlament del seu país;

b) en el territori de qualsevol altre Estat membre, d'immunitat enfront de tota mesura de detenció i a tota actuació judicial.

Gaudiran igualment d'immunitat quan es dirigisquen al lloc de reunió del Parlament Europeu o en tornen.

No podrà invocar-se la immunitat en cas de flagrant delictes ni tampoc podrà constituir un obstacle al dret del Parlament Europeu a suspendre la immunitat d'un dels seus membres.

CAPÍTOL IV

REPRESENTANTS DELS ESTATS MEMBRES
QUE PARTICIPEN EN ELS TREBALLS DE LES
INSTITUCIONS DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 10
(antic article 11)

Els representants dels estats membres que participen en els treballs de les institucions de la Unió, així com els seus consellers i experts tècnics, gaudiran, en l'exercici de les seues funcions i durant els seus desplaçaments al lloc de reunió o quan en tornen, dels privilegis, immunitats i facilitats habituals.

El present article s'aplicarà igualment als membres dels òrgans consultius de la Unió.

CAPÍTOL V

FUNCIONARIS I AGENTS DE LA UNIÓ
EUROPEA

Article 11
(antic article 12)

En el territori de cada un dels estats membres i independentment de la seua nacionalitat, els funcionaris i altres agents de la Unió:

a) gaudiran d'immunitat de jurisdicció respecte dels actes que realitzen amb caràcter oficial, incloses les seues manifestacions orals i escrites, sense perjudi de les disposicions dels Tractats relatives, d'una banda, a les normes sobre la responsabilitat dels funcionaris i agents davant de la Unió i, d'una altra, a la competència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea per a conèixer dels litigis entre la Unió i els seus funcionaris i altres agents. Continuaran beneficiant-se de d'esta immunitat després d'haver cessat en les seues funcions;

b) ni ells ni els seus cònjuges ni els familiars que en depenguen estaran subjectes a les disposicions que limiten la immigració ni a les formalitats de registre d'estrangers;

c) gaudiran, respecte de les regulacions monetàries o de canvi, de les facilitats habitualment reconegudes als funcionaris de les organitzacions internacionals;

d) gaudiran del dret d'importar en franquícia el seu mobiliari i efectes personals a l'assumir per primera vegada les seues funcions en el país de què es tracte, i del dret de reexportar en franquícia, al concloure les seues funcions en eixe país, el seu mobiliari i efectes personals, amb

subjecció, en l'un i l'altre cas, a les condicions que estime necessàries el Govern del país on s'exercisca eixe dret;

e) gaudiran del dret d'importar en franquícia l'automòbil destinat al seu ús personal, adquirit en el país de la seua última residència o en el país de què siguen nacionals, en les condicions del mercat interior d'eixe país, i de reexportar-lo en franquícia, amb subjecció, en l'un i l'altre cas, a les condicions que estime necessàries el Govern del país interessat.

Article 12
(antic article 13)

Els funcionaris i altres agents de la Unió estaran subjectes, en benefici d'esta última, a un impost sobre els sous, salaris i emoluments abonats per esta en les condicions i segons el procediment que establisquen el Parlament Europeu i el Consell per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar les institucions interessades.

Els funcionaris i altres agents de la Unió estaran exempts dels impostos nacionals sobre els sous, salaris i emoluments abonats per la Unió.

Article 13
(antic article 14)

Als efectes d'aplicació dels impostos sobre la renda i el patrimoni, de l'impost sobre successions, així com dels convenis subscrits entre els estats membres de la Unió per a evitar la doble imposició, els funcionaris i altres agents de la Unió que, únicament en raó de l'exercici de les seues funcions al servici de la Unió, establisquen la seua residència en el territori d'un Estat membre diferent del país del domicili fiscal que tingueren en el moment d'entrar al servici de la Unió seran considerats, tant en el país de la seua residència com en el del domicili fiscal, com si hagueren conservat el seu domicili en este últim país si este és membre de la Unió. Esta disposició s'aplicarà igualment al cònjuge en la mesura que no exercisca cap activitat professional pròpia, així com als fills a càrrec i sota la potestat de les persones mencionades en el present article.

Els béns mobles que pertanguen a les persones a què s'al·ludix en el paràgraf anterior i que estiguen situats en el territori de l'Estat de residència estaran exempts de l'impost sobre successions en eixe Estat; per a l'aplicació d'este impost, seran considerats com si es tro-

baren en l'Estat del domicili fiscal, sense perjudici dels drets de tercers estats i de l'eventual aplicació de les disposicions dels convenis internacionals relatius a la doble imposició.

Els domicilis adquirits únicament en raó de l'exercici de funcions al servici d'altres organitzacions internacionals no es prendran en consideració per a l'aplicació de les disposicions del present article.

Article 14
(antic article 15)

El Parlament Europeu i el Consell, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar les institucions interessades, determinaran el règim de les prestacions socials aplicables als funcionaris i altres agents de la Unió.

Article 15
(antic article 16)

El Parlament Europeu i el Consell, per mitjà de reglaments adoptats d'acord amb el procediment legislatiu ordinari i després de consultar les altres institucions interessades, determinaran les categories de funcionaris i altres agents de la Unió a què seran aplicables, totalment o parcialment, les disposicions dels articles 11, 12, paràgraf segon, i 13.

Periòdicament es comunicarà als Governos dels estats membres el nom, funció i direcció dels funcionaris i altres agents pertanyents a estes categories.

CAPÍTOL VI

PRIVILEGIS I IMMUNITATS DE LES MISSIONS DE TERCERS ESTATS ACREDITADES DAVANT DE LA UNIÓ EUROPEA

Article 16
(antic article 17)

L'Estat membre en el territori del qual estiga situada la seu de la Unió concedirà a les missions de tercers estats acreditades davant de la Unió les immunitats i privilegis diplomàtics habituals.

CAPÍTOL VII

DISPOSICIONS GENERALS

Article 17
(antic article 18)

Els privilegis, immunitats i facilitats a favor dels funcionaris i altres agents de la Unió s'atorgaran exclusivament en interès d'esta última.

Cada institució de la Unió estarà obligada a suspendre la immunitat concedida a un funcionari o un altre agent en els casos en què estime que esta suspensió no és contrària als interessos de la Unió.

Article 18
(antic article 19)

Als efectes d'aplicació del present protocol, les institucions de la Unió cooperaran amb les autoritats responsables dels estats membres interessats.

Article 19
(antic article 20)

Els articles de l'11 al 14, els dos inclosos, i l'article 17 seran aplicables al President del Consell Europeu. Seran també aplicables als membres de la Comissió.

Article 20
(antic article 21)

Els articles 11 a 14 i l'article 17 seran aplicables als jutges, advocats generals, secretari i ponents adjunts del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, sense perjudici de les disposicions de l'article 3 del Protocol sobre l'Estatut del Tribunal de Justícia de la Unió Europea relatives a la immunitat de jurisdicció dels jutges i advocats generals.

Article 21
(antic article 22)

El present protocol s'aplicarà igualment al Banc Europeu d'Inversions, als membres dels seus òrgans, al seu personal i als representants dels estats membres que participen en els seus treballs, sense perjudici de les disposicions del Protocol sobre els Estatuts del Banc.

El Banc Europeu d'Inversions estarà, d'altra banda, exempt de tota imposició de caràcter fiscal i parafiscal en el moment dels augments del seu capital, així com de les diverses formalitats a què puguem estar subjectes estes operacions

en l'Estat on el Banc tinga la seu. Així mateix, la seua dissolució i liquidació no seran objecte de cap imposició. Finalment, l'activitat del Banc i dels seus òrgans, quan s'exercisca en les condicions previstes en els seus Estatuts, no estarà sotmesa a l'impost sobre el volum de negocis.

Article 22
(antic article 23)

Este protocol serà aplicable així mateix al Banc Central Europeu, als membres dels seus òrgans i al seu personal, sense perjudici del que disposa el Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu.

El Banc Central Europeu estarà exempt a més de qualsevol tipus d'impostos o gravàmens de semblant naturalesa amb motiu de qualsevol ampliació del seu capital, igual que dels diversos tràmits que hi estiguen relacionats en l'Estat en què tinga la seu el Banc. Les activitats que exercisquen el Banc i els seus òrgans, d'acord amb els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu, no estaran subjectes a cap tipus d'impost sobre el volum de negocis.

PROTOCOL (núm. 8)

SOBRE L'APARTAT 2 DE L'ARTICLE 6 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA RELATIU A L'ADHESIÓ DE LA UNIÓ AL CONVENI EUROPEU PER A LA PROTECCIÓ DELS DRETS HUMANS I DE LES LLIBERTATS FONAMENTALS

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

L'acord relatiu a l'adhesió de la Unió al Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals (denominat d'ara en avant «Conveni Europeu»), prevista en l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, estipularà que es preserven les característiques específiques de la Unió i del dret de la Unió, en particular pel que fa referència a:

a) les modalitats específiques de la possible participació de la Unió en les instàncies de control del Conveni Europeu;

b) els mecanismes necessaris per a garantir que els recursos interposats per tercers estats i els recursos individuals es presenten correctament contra els estats membres, contra la Unió, o contra ambdós, segons el cas.

Article 2

L'acord a què fa referència l'article 1 garantirà que l'adhesió no afecte les competències de la Unió ni les atribucions de les seues institucions. Garantirà que cap de les seues disposicions afecte la situació particular dels estats membres respecte del Conveni Europeu, en particular respecte dels seus protocols, de les mesures que adopten els estats membres com a excepció al Conveni Europeu d'acord amb l'article 15 i de les reserves al Conveni Europeu formulades pels estats membres d'acord amb el que estableix l'article 57.

Article 3

Cap disposició de l'acord esmentat en l'article 1 afectarà l'article 344 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 9)

SOBRE LA DECISIÓ DEL CONSELL RELATIVA A L'APLICACIÓ DE L'APARTAT 4 DE L'ARTICLE 16 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA I DE L'APARTAT 2 DE L'ARTICLE 238 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA ENTRE L'1 DE NOVENBRE DE 2014 I EL 31 DE MARÇ DE 2017, D'UNA BANDA, I A PARTIR DE L'1 D'ABRIL DE 2017, D'UNA ALTRA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, TENINT EN COMPTE que, en aprovar-se el Tractat de Lisboa, tenia una importància fonamental arribar a un acord sobre la Decisió del Consell relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, d'una banda, i a partir de l'1 d'abril de 2017, de l'altra (denominada d'ara en avant la «Decisió»);

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article únic

Abans que el Consell estudei qualsevol projecte que estiga orientat, bé a modificar, o bé a derogar la Decisió o qualsevol de les seues disposicions, o bé a modificar indirectament el seu àmbit d'aplicació o el seu sentit per mitjà de la modificació d'un altre acte jurídic de la Unió, el Consell Europeu mantindrà una deliberació prèvia sobre eixe projecte, i es pronunciarà per consens d'acord amb l'apartat 4 de l'article 15 del Tractat de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 10)

**SOBRE LA COOPERACIÓ
ESTRUCTURADA PERMANENT
ESTABLIDA PER L'ARTICLE 42 DEL
TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA**

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
VISTOS l'apartat 6 de l'article 42 i l'article 46 del Tractat de la Unió Europea;

RECORDANT que la Unió du a terme una política exterior i de seguretat comuna basada en la realització d'una convergència cada vegada més gran de les actuacions dels estats membres;

RECORDANT que la política comuna de seguretat i defensa forma part integrant de la política exterior i de seguretat comuna; que garanteix a la Unió una capacitat operativa protegida per mitjans civils i militars; que la Unió hi pot recórrer per a les missions previstes en l'article 43 del Tractat de la Unió Europea fora de la Unió a fi de garantir el manteniment de la pau, la prevenció de conflictes i el reforç de la seguretat internacional, de conformitat amb els principis de la Carta de les Nacions Unides; que l'execució d'estes comeses es basa en les capacitats militars proporcionades pels estats membres d'acord amb el principi de «reserva única de forces»;

RECORDANT que la política comuna de seguretat i defensa de la Unió no afecta el caràcter específic de la política de seguretat i defensa de determinats estats membres;

RECORDANT que la política comuna de seguretat i defensa de la Unió respecta les obligacions derivades del Tractat de l'Atlàntic Nord per als estats membres que consideren que la seua defensa comuna es du a terme dins de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, que continua sent el fonament de la defensa col·lectiva dels seus membres, i que és compatible amb la política comuna de seguretat i defensa establida en este marc;

CONVENÇUDES que un paper més fort de la

Unió en matèria de seguretat i defensa contribuirà a la vitalitat d'una Aliança Atlàntica renovada, d'acord amb els acords denominats de «Berlín plus»;

DECIDIDES a assegurar que la Unió siga capaç d'assumir plenament les responsabilitats que li incumbixen dins de la comunitat internacional;

RECONEIXENT que l'Organització de les Nacions Unides pot sol·licitar l'assistència de la Unió per a executar amb caràcter d'urgència missions empreses en virtut dels capítols VI i VII de la Carta de les Nacions Unides;

RECONEIXENT que el reforçament de la política de seguretat i defensa exigirà als estats membres esforços en l'àmbit de les capacitats;

CONSCIENTS que la superació d'una nova etapa del desenrotllament de la política europea de seguretat i defensa comporta un esforç decidit per part dels estats membres disposats a dur-la a terme;

RECORDANT la importància que l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat estiga plenament associat als treballs de la cooperació estructurada permanent;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

La cooperació estructurada permanent a què es referix l'apartat 6 de l'article 42 del Tractat de la Unió Europea estarà oberta a tots els estats membres que es comprometen, des de la data de entrada en vigor del Tractat de Lisboa:

a) a abordar de manera més intensa el desenrotllament de les seues capacitats de defensa, per mitjà del desenrotllament de les seues contribucions nacionals i la participació, en cas necessari, en forces multinacionals, en els principals programes europeus d'equips de defensa i en l'activitat de l'Agència en l'àmbit del desenrotllament de les capacitats de defensa, la investigació, l'adquisició i l'armament (denominada d'ara en avant l'«Agència Europea de Defensa»); i

b) a estar, a tot tardar en 2010, en condicions d'aportar, ja siga a títol nacional, o com a component de grups multinacionals de forces, unitats de combat específiques per a les missions previstes, configurades tàcticament com una agrupació tàctica, amb elements de suport, inclosos el transport i la logística, capaços d'emprendre missions definides, tal com preveu l'article 43 del

Tractat de la Unió Europea, en un termini de 5 a 30 dies, en particular per a atendre sol·licituds de l'Organització de les Nacions Unides, i sostenibles durant un període inicial de 30 dies prorrogable fins a almenys 120 dies.

Article 2

Els estats membres que participen en la cooperació estructurada permanent es comprometen, per a realitzar els objectius previstos en l'article 1,

a) a cooperar, des de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, amb vista a la realització d'objectius acordats relatius al nivell de gastos d'inversió en matèria d'equips de defensa, i a revisar periòdicament estos objectius en funció de l'entorn de seguretat i de les responsabilitats internacionals de la Unió;

b) a aproximar, en la mesura que siga possible, els seus instruments de defensa, en particular harmonitzant la determinació de les necessitats militars, posant en comú i, en cas necessari, especialitzant els seus mitjans i capacitats de defensa, així com afavorint la cooperació en els àmbits de la formació i la logística;

c) a prendre mesures concretes per a reforçar la disponibilitat, la interoperabilitat, la flexibilitat i la capacitat de desplegament de les seues forces, en particular per mitjà de la definició dels objectius comuns en matèria de projecció de forces, inclosa la possible revisió dels seus procediments decisoris nacionals;

d) a cooperar per a garantir que prenen les mesures necessàries per a satisfer, entre altres coses per mitjà de plantejaments multinacionals i sense perjudici dels compromisos que hagen contractat en el marc de l'Organització del Tractat de l'Atlàntic Nord, les insuficiències que s'observen en el marc del mecanisme de desenrotllament de capacitats;

e) a participar, en cas necessari, en el desenrotllament de programes comuns o europeus d'equips de gran envergadura en el marc de l'Agència Europea de Defensa.

Article 3

L'Agència Europea de Defensa contribuirà a l'avaluació periòdica de les contribucions dels estats membres participants en matèria de capacitats, especialment les contribucions aportades segons els criteris que s'establiran, entre altres, d'acord amb l'article 2, i presentarà informes a este efecte almenys una vegada a l'any. L'avaluació podrà servir de base per a les recomanacions i de-

cisions del Consell adoptades de conformitat amb l'article 46 del Tractat de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 11)

SOBRE L'ARTICLE 42 DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

TENINT EN COMPTE la necessitat d'aplicar plenament les disposicions de l'apartat 2 de l'article 42 del Tractat de la Unió Europea;

TENINT EN COMPTE que la política de la Unió d'acord amb el que estableix l'article 42 no afectarà el caràcter específic de la política de seguretat i de defensa de determinats estats membres, respectarà les obligacions derivades del Tractat de l'Atlàntic Nord per a determinats estats membres que consideren que la seua defensa comuna es du a terme dins de l'OTAN i serà compatible amb la política comuna de seguretat i de defensa establida en este marc;

HAN CONVINGUT la disposició següent, que s'incorporarà com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

La Unió Europea elaborarà, juntament amb la Unió Europea Occidental, acords de cooperació més intensa entre si.

PROTOCOL (núm. 12)

SOBRE EL PROCEDIMENT APLICABLE EN CAS DE DÈFICIT EXCESSIU

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

DESITJANT establir les modalitats del procediment de dèficit excessiu a què fa referència l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea,

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Els valors de referència que es mencionen en l'apartat 2 de l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea seran:

- 3% pel que fa a la proporció entre el dèficit públic previst o real i el producte interior brut a preus de mercat,
- 60% pel que fa a la proporció entre el deute públic i el producte interior brut a preus de mercat.

Article 2

Als efectes de l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i als del present protocol, s'entendrà per:

- públic, allò que pertany a les administracions públiques, és a dir, a l'Administració central, a l'Administració regional o local i als fons de la Seguretat Social, excloent-ne les operacions de caràcter comercial, tal com es definixen en el sistema europeu de comptes econòmics integrats;
- dèficit, el volum d'endeutament net, d'acord amb la definició del sistema europeu de comptes econòmics integrats;
- inversió, la formació bruta de capital fix, tal com es definix en el sistema europeu de comptes econòmics integrats;
- deute, el deute brut total, al seu valor nominal, que romanga viu a final d'any, consolidat dins dels sectors del govern general, d'acord amb la definició del primer guió.

Article 3

Per tal de garantir l'eficàcia del procediment aplicable en cas de dèficit excessiu, els governs dels estats membres seran responsables, d'acord amb el dit procediment, dels dèficits del govern general d'acord amb la definició del primer guió de l'article 2. Els estats membres garantiran que els procediments nacionals en matèria pressupostària els permeten atendre, en l'àmbit referit, les seues obligacions derivades dels Tractats. Els estats membres comunicaran a la Comissió, sense demora i de manera periòdica, els seus dèficits previstos i reals i el nivell del seu deute.

Article 4

La Comissió subministrarà les dades estadístiques utilitzades per a l'aplicació del present protocol.

PROTOCOL (núm. 13)

SOBRE ELS CRITERIS DE CONVERGÈNCIA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT establir els criteris de convergència que orientaran la Unió en l'adopció de les decisions previstes en l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea per a posar fi a les excepcions dels estats membres acollits a una excepció;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

El criteri relatiu a l'estabilitat de preus previst en el primer guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea s'entendrà en el sentit que els estats membres hauran de tindre un comportament de preus sostenible i una taxa mitjana d'inflació, observada durant un període d'un any abans de l'examen, que no supere en més d'un 1,5% la de, com a màxim, els tres estats membres amb millor comportament en matèria d'estabilitat de preus. La inflació es mesurarà utilitzant l'índex de preus al consum (IPC) sobre una base comparable, tenint en compte les diferències en les definicions nacionals.

Article 2

El criteri relatiu a la situació del pressupost públic, previst en el segon guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, s'entendrà en el sentit que, en el moment de l'examen, l'Estat membre de què es tracte no siga objecte d'una decisió del Consell d'acord amb l'apartat 6 de l'article 126 d'este tractat, relativa a l'existència d'un dèficit excessiu en eixe Estat membre.

Article 3

El criteri relatiu a la participació en el mecanisme de tipus de canvi del sistema monetari europeu, previst en el tercer guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, s'entendrà en el sentit que els estats membres hagen observat, sense tensions greus i durant almenys els dos anys anteriors a l'examen, els marges normals de fluctuació disposats pel mecanisme de tipus de canvi del sistema monetari europeu. En particular, no hauran devaluat, durant el mateix període, per iniciativa pròpia, el tipus central bilateral de la seua moneda respecte de l'euro.

Article 4

El criteri relatiu a la convergència dels tipus d'interés, previst en el quart guió de l'apartat 1 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, s'entendrà en el sentit que, ob-

servats durant un període d'un any abans de l'examen, els estats membres hagen tingut un tipus mitjà d'interès nominal a llarg termini que no supere en més d'un 2% el de, com a màxim, els tres estats membres amb millor comportament en matèria d'estabilitat de preus. Els tipus d'interès es mesuraran amb referència als bons de l'Estat a llarg termini o altres valors comparables, tenint en compte les diferències en les definicions nacionals.

Article 5

La Comissió subministrarà les dades estadístiques que hagen d'utilitzar-se per a l'aplicació del present protocol.

Article 6

El Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, el BCE i el Comité Econòmic i Financer, adoptarà les disposicions adequades per a estipular els detalls dels criteris de convergència a què es referix l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, que passaran a substituir en eixe moment el present protocol.

PROTOCOL (núm. 14)

SOBRE L'EUROGRUP

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT propiciar les condicions per a un creixement econòmic més intens en la Unió Europea, i establir en eixa perspectiva una coordinació cada vegada més estreta de les polítiques econòmiques en la zona de l'euro;

CONSCIENTS de la necessitat d'establir disposicions especials per al manteniment d'un diàleg reforçat entre els estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda, en espera que l'euro passe a ser la moneda de tots els estats membres de la Unió;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Els ministres dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda mantindran reunions de caràcter informal. Estes reunions se celebraran, sempre que siga necessari, per a examinar qüestions vinculades a les responsabilitats específiques

que compartixen pel que fa a la moneda única. La Comissió participarà en les reunions. S'invitarà el Banc Central Europeu a participar en estes reunions, de la preparació de les quals s'encarregaran els representants dels ministres de finances dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda i de la Comissió.

Article 2

Els ministres dels estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda elegiran un president per a un període de dos anys i mig, per majoria dels dits estats membres.

PROTOCOL (núm. 15)

SOBRE DETERMINADES DISPOSICIONS RELATIVES AL REGNE UNIT DE GRAN BRETANYA I IRLANDA DEL NORD

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, RECONEIXENT que el Regne Unit no estarà obligat o compromés a adoptar l'euro sense una decisió per separat a este efecte presa pel seu Govern i el seu Parlament;

CONSIDERANT que el 16 d'octubre de 1996 i el 30 d'octubre de 1997 el Govern del Regne Unit va notificar al Consell la seua intenció de no participar en la tercera fase de la unió econòmica i monetària;

OBSERVANT la pràctica del Govern del Regne Unit de finançar les seues necessitats d'endeutament per mitjà de la venda de deute al sector privat;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

1. Llevat que el Regne Unit notifique al Consell la seua intenció d'adoptar l'euro, no estarà obligat a fer-ho.

2. Els punts 3 a 8 i 10 s'aplicaran al Regne Unit, tenint en compte la notificació del seu Govern al Consell de 16 d'octubre de 1996 i de 30 d'octubre de 1997.

3. El Regne Unit conservarà les seues competències en l'àmbit de la política monetària d'acord amb la seua legislació nacional.

4. El paràgraf segon de l'article 119, els apartats 1, 9 i 11 de l'article 126, els apartats 1 a 5 de l'article 127, l'article 128, els articles 130, 131, 132, 133 i 138, l'apartat 3 de l'article 140, l'article 219, l'apartat 2 de l'article 282, a excepció de la primera i de l'última frase, l'apartat 5 de l'article 282 i l'article 283 del Tractat de Fun-

cionament de la Unió Europea no s'aplicaran al Regne Unit. Tampoc se li aplicarà l'apartat 2 de l'article 121 d'este tractat pel que fa a l'adopció de les parts de les orientacions generals de les polítiques econòmiques que afecten la zona de l'euro de manera general. Les referències que apareguen en estes disposicions a la Unió o als seus estats membres no afectaran el Regne Unit i les referències als bancs centrals nacionals no afectaran el Banc d'Anglaterra.

5. El Regne Unit tractarà d'evitar un dèficit públic excessiu.

Els articles 143 i 144 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea continuaran aplicant-se al Regne Unit. L'apartat 4 de l'article 134 i l'article 142 s'aplicaran al Regne Unit com si este estiguera acollit a una excepció.

6. Se suspendrà el dret de vot del Regne Unit respecte dels actes del Consell a què fan referència els articles que s'enumeren en el punt 4 i en els casos mencionats en el paràgraf primer de l'apartat 4 de l'article 139 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. A este efecte, s'aplicarà el paràgraf segon de l'apartat 4 de l'article 139 d'este tractat.

De la mateixa manera, el Regne Unit no tindrà dret a participar en la designació del president, del vicepresident ni dels altres membres del Comitè Executiu del BCE, d'acord amb el que disposa el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 283 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

7. Els articles 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34 i 49 del Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu («els Estatuts») no s'aplicaran al Regne Unit.

Qualsevol referència que aparega en estos articles a la Unió o als seus estats membres no afectarà el Regne Unit, i les referències als bancs centrals nacionals o als accionistes no afectaran el Banc d'Anglaterra.

Les referències als articles 10.3 i 30.2 dels Estatuts al «capital subscrit del BCE» no inclouran el capital subscrit pel Banc d'Anglaterra.

8. L'apartat 1 de l'article 141 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i els articles 43 a 47 dels Estatuts produiran efecte, tant si hi ha estats membres acollits a excepcions com si no n'hi ha, amb les modificacions següents:

a) La referència de l'article 43 a les funcions del BCE i de l'IME inclouran les funcions que encara s'hagen de dur a terme després d'adoptar l'euro a causa de l'eventual decisió del Regne Unit de no adoptar l'euro.

b) A més de les funcions a què es referix l'article 46, el BCE també prestarà assessorament i participarà en l'elaboració de qualsevol decisió del Consell relacionada amb el Regne Unit que es prenga d'acord amb el que disposen les lletres a) i c) del punt 9 del present protocol.

c) El Banc d'Anglaterra desembossarà la seua subscripció de capital del BCE com a contribució als gastos d'explotació en les mateixes condicions que els bancs centrals nacionals dels estats membres acollits a una excepció.

9. El Regne Unit podrà notificar al Consell en qualsevol moment la seua intenció d'adoptar l'euro.

En eixe cas:

a) El Regne Unit tindrà dret a adoptar l'euro només si complix les condicions necessàries. El Consell, a petició del Regne Unit i de conformitat amb les condicions i d'acord amb el procediment previst en els apartats 1 i 2 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, decidirà si reuneix les condicions necessàries.

b) El Banc d'Anglaterra desembossarà el seu capital subscrit, transferirà actius exteriors de reserva al BCE i contribuirà a les seues reserves en les mateixes condicions que el banc central nacional d'un Estat membre l'excepció del qual s'haja suprimit.

c) El Consell, d'acord amb les condicions i amb el procediment previst en l'apartat 3 de l'article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, prendrà totes les altres decisions necessàries per a permetre al Regne Unit adoptar l'euro.

En cas que el Regne Unit adopte l'euro d'acord amb el que disposa el present punt, deixaran de produir efecte els punts 3 a 8 del present protocol.

10. Sense perjuí del que disposen l'article 123 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i l'article 21.1 dels Estatuts, el Govern del Regne Unit podrà mantindre la línia de crèdit de què disposa amb el Banc d'Anglaterra («Ways and Means facility»), si el Regne Unit no adopta l'euro i fins que ho faça.

PROTOCOL (núm. 16)

SOBRE DETERMINADES DISPOSICIONS RELATIVES A DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, TENINT EN COMPTE que la Constitució danesa conté disposicions que poden suposar la celebració d'un referèndum a Dinamarca amb anterioritat al fet que este Estat renuncie a la seua excepció;

CONSIDERANT que el 3 de novembre de 1993 el Govern de Dinamarca va notificar al Consell la intenció de no participar en la tercera fase de la unió econòmica i monetària;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

1. Dinamarca es beneficiarà d'una excepció tenint en compte la notificació feta pel Govern danés al Consell el 3 de novembre de 1993. En virtut de l'excepció, tots els articles i disposicions dels Tractats i dels Estatuts del SEBC referents a una excepció seran aplicables a Dinamarca.

2. Pel que fa referència a la derogació de l'excepció, el procediment previst en article 140 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea no mes s'iniciarà a petició de Dinamarca.

3. En cas de derogació de la situació d'excepció, deixaran de ser aplicables les disposicions del present protocol.

PROTOCOL (núm. 17)

SOBRE DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT resoldre alguns problemes particulars relatius a Dinamarca,

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Les disposicions de l'article 14 del Protocol sobre els Estatuts del Sistema Europeu de Bancs Centrals i del Banc Central Europeu no afectaran el dret del Banc Nacional de Dinamarca d'exercir les seues funcions relatives a aquelles parts del Regne de Dinamarca que no formen part de la Unió.

PROTOCOL (núm. 18)

SOBRE FRANÇA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT prendre en consideració un punt particular relatiu a França;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

França mantindrà el privilegi d'emetre moneda a Nova Caledònia, a la Polinèsia Francesa i a Wallis i Futuna d'acord amb el que disposa la seua legislació nacional, i únicament esta tin-

drà dret a determinar la paritat del franc CFP.

PROTOCOL (núm. 19)

SOBRE EL PATRIMONI DE SCHENGEN INTEGRAT EN EL MARC DE LA UNIÓN EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

PRENENT NOTA que els acords relatius a la supressió gradual dels controls en les fronteres comunes, firmats a Schengen per determinats estats membres de la Unió Europea el 14 de juny de 1985 i el 19 de juny de 1990, així com els acords relacionats i les normes adoptades en virtut d'estos, s'han integrat en la Unió Europea per mitjà del Tractat d'Amsterdam de 2 d'octubre de 1997;

DESITJANT preservar el patrimoni de Schengen, tal com s'ha desenrotllat des de l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam, i desenrotllar eixe patrimoni per a contribuir a aconseguir l'objectiu d'oferir als ciutadans de la Unió un espai de llibertat, seguretat i justícia sense fronteres interiors;

TENINT EN COMPTE la posició especial de Dinamarca;

TENINT EN COMPTE que Irlanda i el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord no participen en totes les disposicions del patrimoni de Schengen; que, no obstant això, s'hauria de preveure la possibilitat que els esmentats estats membres accepten totalment o parcialment altres disposicions d'este patrimoni;

RECONEIXENT que, en conseqüència, és necessari acollir-se al que disposen els Tractats pel que fa a una cooperació reforçada entre determinats estats membres;

TENINT EN COMPTE la necessitat de mantindre una relació especial amb la República d'Islàndia i amb el Regne de Noruega, atés que estos dos estats, junt amb els estats nòrdics que són membres de la Unió Europea, estan vinculats per les disposicions de la Unió Nòrdica de Passaports;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

El Regne de Bèlgica, la República de Bulgària, la República Txeca, el Regne de Dinamarca, la República Federal d'Alemanya, la República d'Estònia, la República Hel·lènica, el Regne d'Espanya,

la República Francesa, la República Italiana, la República de Xipre, la República de Letònia, la República de Lituània, el Gran Ducat de Luxemburg, la República d'Hongria, la República de Malta, el Regne dels Països Baixos, la República d'Àustria, la República de Polònia, la República Portuguesa, Romania, la República d'Eslovènia, la República Eslovaca, la República de Finlàndia i el Regne de Suècia queden autoritzats a establir entre si una cooperació reforçada en els àmbits referents a les disposicions definides pel Consell i que constitueixen el «patrimoni de Schengen». Esta cooperació es durà a terme en el marc institucional i jurídic de la Unió Europea i respectant les disposicions pertinents dels Tractats.

Article 2

El patrimoni de Schengen s'aplicarà als estats membres a què es referix l'article 1, sense perjudici de l'article 3 de l'Acta d'adhesió de 16 d'abril de 2003 i de l'article 4 de l'Acta d'adhesió de 25 d'abril de 2005. El Consell substituirà el Comitè Executiu creat pels acords de Schengen.

Article 3

La participació de Dinamarca en l'adopció de les mesures que constitueixen un desenrotllament del patrimoni de Schengen, així com la posada en pràctica i l'aplicació d'estes mesures a Dinamarca, estaran regides per les disposicions pertinents del Protocol sobre la posició de Dinamarca.

Article 4

Irlanda i el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord podran sol·licitar en qualsevol moment participar en algunes o en totes les disposicions del patrimoni Schengen.

El Consell decidirà sobre esta sol·licitud per unanimitat dels membres a què es referix l'article 1 i del representant del Govern de l'Estat de què es tracte.

Article 5

1. Les propostes i iniciatives per a desenrotllar el patrimoni de Schengen estaran sotmeses a les corresponents disposicions dels Tractats.

En este context, en el cas que Irlanda o el Regne Unit no haja notificat al Consell per escrit dins d'un termini raonable que vol participar, l'autorització prevista en l'article 329 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea es considerarà

atorgada als estats membres previstos en l'article 1 i a Irlanda o al Regne Unit en el cas que algun d'estos estats desitge participar en els àmbits de cooperació de què es tracte.

2. En cas que es considere, en virtut d'una decisió adoptada d'acord amb l'article 4, que Irlanda o el Regne Unit ha realitzat la notificació, podrà, no obstant això, notificar al Consell per escrit, en un termini de tres mesos, que no desitja participar en la proposta o iniciativa de què es tracte. En este cas, Irlanda o el Regne Unit no participarà en la seua adopció. A partir d'esta última notificació se suspdrà el procediment d'adopció de la mesura per a desenrotllar el patrimoni de Schengen fins que concloga el procediment establert en els apartats 3 o 4 o fins que es retire esta notificació en qualsevol moment del procediment.

3. Tota decisió adoptada pel Consell d'acord amb l'article 4 deixarà d'aplicar-se a l'Estat membre que haja realitzat la notificació prevista en l'apartat 2 en la mesura que el Consell ho considere necessari, amb efecte a partir de l'entrada en vigor de la mesura proposada, i d'acord amb les condicions que es determinen en una decisió del Consell, adoptada per majoria qualificada a proposta de la Comissió. L'esmentada decisió s'adoptarà de conformitat amb els criteris següents: el Consell tractarà de mantindre el nivell més alt possible de participació de l'Estat membre de què es tracte, evitant que en la pràctica això afecte greument el funcionament de les diverses parts del patrimoni de Schengen i respectant-ne la coherència. La Comissió presentarà la seua proposta tan prompte com siga possible una vegada realitzada la notificació prevista en l'apartat 2. El Consell es pronunciarà, si fóra necessari després d'haver convocat dos reunions successives, en un termini de quatre mesos a partir de la presentació de la proposta de la Comissió.

4. Una vegada transcorregut el termini de quatre mesos, si el Consell no haguera adoptat una decisió, un Estat membre podrà sol·licitar immediatament que l'assumpte es remeta al Consell Europeu; en este cas, el Consell Europeu, en la reunió següent, haurà d'adoptar una decisió per majoria qualificada, a proposta de la Comissió, i de conformitat amb els criteris previstos en l'apartat 3.

5. Al final del procediment previst en els apartats 3 i 4, si el Consell o, si és el cas, el Consell Europeu no ha adoptat una decisió, es posarà fi a la suspensió del procediment d'adopció de la mesura per a desenrotllar el patrimoni de Schengen. En el cas que l'esmentada mesura s'adopti ulteriorment, a partir de la data de la seua

entrada en vigor deixarà d'aplicar-se a l'Estat membre de què es tracte tota decisió adoptada pel Consell d'acord amb l'article 4, en la mesura i en les condicions que decidisca la Comissió, llevat que, abans de l'adopció de la mesura, l'esmentat Estat membre haja retirat la seua notificació prevista en l'apartat 2. La Comissió es pronunciarà a tot tardar en la data d'adopció de la mesura. A l'adoptar la seua decisió, la Comissió respectarà els criteris previstos en l'apartat 3.

Article 6

La República d'Islàndia i el Regne de Noruega seran associats a l'execució del patrimoni de Schengen i en el seu desenrotllament futur. Amb esta finalitat, s'adoptaran procediments adequats per mitjà d'un acord que el Consell subscriurà amb estos estats, per unanimitat dels membres a què es referix l'article 1. L'acord contindrà disposicions sobre la participació d'Islàndia i Noruega en qualsevol repercussió financera que derive de l'aplicació del present protocol.

El Consell subscriurà, per unanimitat, un acord independent amb Islàndia i Noruega per a determinar els drets i les obligacions entre Irlanda i el Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord, d'una banda, i Islàndia i Noruega, de l'altre, en els àmbits del patrimoni de Schengen que s'apliquen a estos estats.

Article 7

Als efectes de les negociacions per a l'admissió de nous estats membres en la Unió Europea, es considerarà que el patrimoni de Schengen i altres mesures adoptades per les institucions en el seu àmbit han d'acceptar-se en la seua totalitat com a patrimoni per qualsevol Estat que siga candidat a l'adhesió.

PROTOCOL (núm. 20)

SOBRE L'APLICACIÓ DE DETERMINATS ASPECTES DE L'ARTICLE 26 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA AL REGNE UNIT I A IRLANDA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
DESITJANT resoldre algunes qüestions relatives al Regne Unit i a Irlanda;

VISTA l'existència durant molts anys d'acords especials de viatge entre el Regne Unit i Irlanda;

HAN CONVINGUT les disposicions següents,

que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Sense perjudi del que disposen els articles 26 i 77 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, en qualsevol altra disposició d'este tractat o en el Tractat de la Unió Europea, en qualsevol mesura adoptada en virtut d'ambdós Tractats o en qualsevol acord internacional subscrit per la Unió o per la Unió i els seus estats membres amb un o més tercers estats, el Regne Unit tindrà dret a exercir en les seues fronteres amb altres estats membres, respecte de persones que desitgen entrar al Regne Unit, els controls que puga considerar necessaris als efectes de:

a) verificar el dret d'entrada en el territori del Regne Unit de ciutadans d'estats membres o de les persones a càrrec seu que s'acullen a drets atorgats pel dret de la Unió, així com de ciutadans d'altres estats als quals atorgue estos drets un acord que vincule el Regne Unit; i

b) decidir si concedix a altres persones el permís d'entrar al territori del Regne Unit.

Cap de les disposicions dels articles 26 i 77 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o de qualsevol altra disposició d'este tractat o del Tractat de la Unió Europea o de qualsevol mesura adoptada en virtut d'estos menyscarà el dret del Regne Unit a adoptar o a exercir estos controls.

Les referències al Regne Unit que conté el present article inclouran els territoris les relacions exteriors dels quals assumisca el Regne Unit.

Article 2

El Regne Unit i Irlanda podran continuar subscriuint entre si acords relatius a la circulació de persones entre els seus respectius territoris (la Zona de Viatge Comú o «the Common Travel Àrea»), sempre que respecten plenament els drets de les persones previstos en la lletra a) del paràgraf primer de l'article 1 del present protocol. En conseqüència, en la mesura que mantinguen estos acords, el que disposa l'article 1 del present protocol serà aplicable a Irlanda en els mateixos termes i condicions que al Regne Unit. Cap de les disposicions dels articles 26 i 77 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, de qualsevol altra disposició d'este tractat o del Tractat de la Unió Europea o de qualsevol altra mesura adoptada en virtut d'estos afectarà estos acords.

Article 3

Els altres estats membres estaran capacitats per a exercir, en les seues fronteres o en qualsevol punt d'entrada en el seu territori, controls anàlegs sobre persones que desitgen entrar en el seu territori procedents del Regne Unit, o de qualsevol territori les relacions exteriors del qual assumisca el Regne Unit, als mateixos efectes mencionats en l'article 1 del present protocol, o procedents d'Irlanda, en la mesura que les disposicions de l'article 1 del present protocol s'apliquen a Irlanda.

Cap de les disposicions dels articles 26 i 77 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea o de qualsevol altra disposició d'este tractat o del Tractat de la Unió Europea o de qualsevol mesura adoptada en virtut d'estos menyscarà el dret dels altres estats membres a adoptar o a exercir eixos controls.

PROTOCOL (núm. 21)

SOBRE LA POSICIÓ DEL REGNE UNIT I D'IRLANDA RESPECTE DE L'ESPAI DE LLIBERTAT, SEGURETAT I JUSTÍCIA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

DESITJANT resoldre algunes qüestions relatives al Regne Unit i a Irlanda;

VIST el Protocol sobre l'aplicació de determinats aspectes de l'article 26 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea al Regne Unit i a Irlanda;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

D'acord amb el que disposa l'article 3, el Regne Unit i Irlanda no participaran en l'adopció pel Consell de mesures proposades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Les decisions del Consell que s'hagen d'adoptar per unanimitat requeriran la unanimitat dels membres del Consell, exceptuats els representants dels governs del Regne Unit i d'Irlanda.

Als efectes del present article, la majoria qualificada es definirà de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 2

Com a conseqüència de l'article 1 i sense perjudici dels articles 3, 4 i 6, cap de les disposicions del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, cap mesura adoptada en virtut d'eixe títol, cap disposició de cap d'acord internacional subscrit per la Unió en virtut d'eixe títol i cap resolució del Tribunal de Justícia interpretativa de qualsevol d'estes disposicions o mesures serà vinculant ni aplicable al Regne Unit ni a Irlanda; cap d'estes disposicions, mesures o decisions afectarà de cap manera les competències, els drets i les obligacions d'estos estats i cap d'estes disposicions, mesures o decisions afectarà el patrimoni comunitari, ni el de la Unió, ni formarà part del dret de la Unió, tal com estos s'apliquen al Regne Unit i a Irlanda.

Article 3

1. El Regne Unit o Irlanda podran notificar per escrit al president del Consell, en un termini de tres mesos a partir de la presentació al Consell d'una proposta o iniciativa en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el desig de participar en l'adopció i aplicació de la mesura proposada de què es tracte; després, l'Estat tindrà dret a fer-ho.

Les decisions del Consell que s'hagen d'adoptar per unanimitat requeriran la unanimitat dels membres del Consell, amb l'excepció del membre o membres que no hagen fet l'esmentada notificació.

Les mesures adoptades d'acord amb el present apartat seran vinculants per a tots els estats membres que hagen participat en la seua adopció.

Les mesures adoptades en aplicació de l'article 70 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea establiran les condicions de participació del Regne Unit i d'Irlanda en les avaluacions relatives als àmbits regulats pel títol V de la tercera part d'este tractat.

Als efectes del present article, la majoria qualificada es definirà d'acord amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

2. Si, transcorregut un període raonable, una mesura de les mencionades en l'apartat 1 no pot adoptar-se amb la participació del Regne Unit o d'Irlanda, el Consell podrà adoptar esta mesura de conformitat amb l'article 1 sense la participació del Regne Unit o d'Irlanda. En eixe cas serà aplicable l'article 2.

Article 4

El Regne Unit o Irlanda podran, en qualsevol moment, després de l'adopció d'una mesura per part del Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, notificar al Consell i a la Comissió el seu propòsit i desig d'acceptar l'esmentada mesura. En eixe cas, s'aplicarà *mutatis mutandis* el procediment previst en l'apartat 1 de l'article 331 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 4 bis

1. Les disposicions del present protocol s'aplicaran al Regne Unit i a Irlanda també pel que fa a les mesures proposades o adoptades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, que modifiquen una mesura existent que siga vinculant per a estos estats.

2. No obstant això, en cas que el Consell, a proposta de la Comissió, determine que la no-participació del Regne Unit o d'Irlanda en la versió modificada d'una mesura existent implica la inviabilitat d'eixa mesura per a altres estats membres o per a la Unió, podrà instar-los que presenten una notificació d'acord amb els articles 3 o 4. Als efectes de l'aplicació de l'article 3, començarà a comptar un nou termini de dos mesos a partir de la data en què el Consell haja pres la determinació.

Una vegada conclòs el termini de dos mesos a partir de la determinació del Consell, si el Regne Unit o Irlanda no han fet cap notificació d'acord amb el que estableixen els articles 3 o 4, la mesura existent deixarà de ser vinculant per a ells i deixarà d'aplicar-se'ls, llevat que l'Estat membre de què es tracte haja fet una notificació d'acord amb l'article 4 abans de l'entrada en vigor de la mesura de modificació. El que disposa el paràgraf precedent produirà efecte a partir de la data d'entrada en vigor de la mesura de modificació o en concloure el termini de dos mesos, si esta data és posterior.

Als efectes de l'aplicació del present apartat, el Consell, després de debatre àmpliament l'assumpte, es pronunciarà per majoria qualificada dels seus membres que representen els estats membres que participen o han participat en l'adopció de la mesura de modificació. La majoria qualificada del Consell es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

3. El Consell, per majoria qualificada i a proposta de la Comissió, podrà determinar que

el Regne Unit o Irlanda suporten les conseqüències financeres directes que es puguen derivar, necessàriament i inevitablement, de la cessació de la seua participació en la mesura existent.

4. El present article s'entén sense perjudi de l'article 4.

Article 5

Els estats membres per als quals no siga vinculant una mesura de les adoptades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea no suportaran cap conseqüència financera d'eixa mesura, llevat que siguen gastos administratius ocasionats a les institucions, a excepció que el Consell, per unanimitat de tots els seus membres i després de consultar el Parlament Europeu, decidisca una altra cosa.

Article 6

Quan, en els casos a què es referix el present protocol, una mesura adoptada pel Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea siga vinculant per al Regne Unit o Irlanda, seran aplicables a eixe Estat en relació amb esta mesura les corresponents disposicions dels Tractats.

Article 6 bis

Les normes establides basant-se en l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que es referisquen al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació dels capítols 4 o 5 del títol V de la tercera part d'este tractat només seran vinculants per al Regne Unit o Irlanda en la mesura que siguen vinculants per a estos estats normes de la Unió que regulen formes de cooperació judicial en matèria penal i de cooperació policial en el marc del qual s'hagen de respectar les disposicions establides basant-se en l'article 16.

Article 7

Els articles 3, 4 i 4 bis s'entendran sense perjudi del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea.

Article 8

Irlanda podrà notificar per escrit al Consell el seu desig de no continuar acollint-se a les dis-

posicions del present protocol. En eixe cas, s'aplicaran a Irlanda les disposicions normals del tractat.

Article 9

Pel que fa a Irlanda, el present protocol no s'aplicarà a l'article 75 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 22)

SOBRE LA POSICIÓ DE DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

RECORDANT la Decisió dels caps d'Estat i de Govern, reunits en el si del Consell Europeu a Edimburg el 12 de desembre de 1992, sobre alguns problemes plantejats per Dinamarca respecte del Tractat de la Unió Europea;

HAVENT PRES NOTA de la posició de Dinamarca respecte a la ciutadania, la unió econòmica i monetària, la política de defensa i els assumptes de justícia i interior, tal com estableix la Decisió d'Edimburg;

CONSCIENTS que el manteniment en el marc dels Tractats del règim jurídic originat per la Decisió d'Edimburg limitarà de manera significativa la participació de Dinamarca en importants àmbits de cooperació de la Unió, i que és convenient per a la Unió garantir la integritat del patrimoni en l'àmbit de la llibertat, la seguretat i la justícia;

DESITJANT, per consegüent, establir un marc jurídic que oferisca a Dinamarca la possibilitat de participar en l'adopció de les mesures proposades basant-se en el títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, i celebrant la intenció de Dinamarca d'acollir-se a esta possibilitat quan siga possible de conformitat amb les seues normes constitucionals;

PRENENT NOTA que Dinamarca no impedirà que els altres estats membres continuen desenrotllant la seua cooperació en relació amb mesures no vinculants per a Dinamarca;

TENINT PRESENT l'article 3 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

PART I

Article 1

Dinamarca no participarà en l'adopció pel Consell de mesures proposades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Les decisions del Consell que s'hagen d'adoptar per unanimitat requeriran la unanimitat dels membres del Consell, llevat del representant del Govern de Dinamarca.

Als efectes del present article, la majoria qualificada es definirà de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 2

Cap de les disposicions del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, cap mesura adoptada en virtut d'este títol, cap disposició d'acord internacional subscrit per la Unió en virtut d'este títol i cap decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea interpretativa de qualsevol d'estes disposicions o mesures, ni cap mesura modificada o modificable en virtut d'este títol serà vinculant per a Dinamarca ni li serà aplicable; estes disposicions, mesures o decisions no afectaran de cap manera les competències, els drets i les obligacions de Dinamarca; estes disposicions, mesures o decisions no afectaran de cap manera el patrimoni comunitari o de la Unió, ni formaran part del dret de la Unió, tal com estos s'apliquen a Dinamarca. En particular, els actes de la Unió en l'àmbit de la cooperació policial i judicial en matèria penal adoptats abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa que siguen modificats continuaran sent vinculants i aplicables a Dinamarca sense canvis.

Article 2 bis

L'article 2 del present protocol s'aplicarà igualment a les normes establides basant-se en l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que es referisquen al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació dels capítols 4 o 5 del títol V de la tercera part d'este tractat.

Article 3

Dinamarca no suportarà cap conseqüència financera de les mesures mencionades en l'article

1, llevat que siguen gastos administratius ocasionats a les institucions.

Article 4

1. Dins d'un període de sis mesos a partir del moment que el Consell haja pres una mesura sobre una proposta o iniciativa de desenrotllar el patrimoni de Schengen en els àmbits coberts per la present part, Dinamarca decidirà si incorpora esta mesura a la seua legislació nacional. Si ho fa, esta mesura crearà una obligació, de dret internacional, entre Dinamarca i la resta d'estats membres vinculats per la mesura.

2. Si Dinamarca decidix no aplicar una mesura del Consell, en el sentit de l'apartat 1, els estats membres vinculats per esta mesura i Dinamarca consideraran les mesures apropiades que hagen de prendre.

PART II

Article 5

Pel que fa a les mesures adoptades pel Consell dins de l'àmbit d'aplicació de l'apartat 1 de l'article 26, de l'article 42 i dels articles 43 a 46 del Tractat de la Unió Europea, Dinamarca no participarà en l'elaboració i aplicació de decisions i accions de la Unió amb implicacions en l'àmbit de la defensa. Per tant, Dinamarca no participarà en la seua adopció. Dinamarca no impedirà que els altres estats membres continuen desenrotllant la seua cooperació en este àmbit. Dinamarca no estarà obligada a contribuir al finançament dels gastos operatius derivats d'estes mesures ni a posar a disposició de la Unió capacitats militars.

Els actes del Consell que s'hagen d'adoptar per unanimitat requeriran la unanimitat dels membres del Consell, llevat del representant del Govern danés.

Als efectes del present article, la majoria qualificada es definirà de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

PART III

Article 6

Els articles 1, 2 i 3 no s'aplicaran a les mesures que determinen els tercers països els nacionals dels quals hagen d'estar proveïts d'un visat al creuar les fronteres exteriors dels estats membres, ni a les mesures relatives a un model uniforme de visat.

PART IV

Article 7

En qualsevol moment, Dinamarca podrà, d'acord amb les seues normes constitucionals, informar els altres estats membres que ja n'ha desitjat fer ús del present protocol en la seua totalitat o en part. En eixe cas, Dinamarca aplicarà plenament totes les mesures pertinents que estiguen vigents llavors preses dins del marc de la Unió Europea.

Article 8

1. En tot moment i sense perjudici de l'article 7, Dinamarca, de conformitat amb les seues normes constitucionals, podrà notificar als altres estats membres que, amb efecte a partir del primer dia del mes següent al de la notificació, la part I consistirà en les disposicions que figuren en l'annex. En este cas, la numeració dels articles 5 a 8 es modificarà en conseqüència.

2. Sis mesos després de la data en què produïska efecte la notificació prevista en l'apartat 1, la totalitat del patrimoni de Schengen i les mesures adoptades per a desenrotllar el dit patrimoni que fins a eixe moment hagen vinculat Dinamarca en qualitat d'obligacions de dret internacional seran vinculants per a Dinamarca en qualitat de dret de la Unió.

ANNEX

Article 1

A reserva del que disposa l'article 3, Dinamarca no participarà en l'adopció per part del Consell de mesures proposades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Els actes del Consell que s'hagen d'adoptar per unanimitat requeriran la unanimitat dels membres del Consell, exceptuat el representant del Govern danés.

Als efectes del present article, la majoria qualificada es definirà de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Article 2

En virtut de l'article 1 i a reserva dels articles 3, 4 i 8, cap de les disposicions del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, cap mesura adoptada en virtut del dit títol, cap disposició de cap acord internacio-

nal subscrit per la Unió en virtut del dit títol i cap decisió del Tribunal de Justícia de la Unió Europea interpretativa de qualsevol de les dites disposicions o mesures serà vinculant per a Dinamarca ni li serà aplicable; estes disposicions, mesures o decisions no afectaran de cap manera les competències, els drets i les obligacions de Dinamarca; estes disposicions, mesures o decisions no afectaran de cap manera el patrimoni comunitari o el de la Unió ni formaran part del dret de la Unió, tal com estos s'apliquen a Dinamarca.

Article 3

1. Dinamarca podrà notificar per escrit al president del Consell, en el termini de tres mesos a partir de la presentació al Consell d'una proposta o iniciativa en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el seu desig de participar en l'adopció i aplicació de la mesura proposada de què es tracta; després, Dinamarca tindrà dret a fer-ho.

2. Si, transcorregut un termini raonable, una mesura de les mencionades en l'apartat 1 no pot adoptar-se amb la participació de Dinamarca, el Consell podrà adoptar la mesura prevista en l'apartat 1, de conformitat amb l'article 1, sense la participació de Dinamarca. En eixe cas serà aplicable l'article 2.

Article 4

Dinamarca, després de l'adopció d'una mesura en aplicació del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, podrà en tot moment notificar al Consell i a la Comissió la intenció d'acceptar la dita mesura. En eixe cas, s'aplicarà *mutatis mutandis* el procediment previst en l'apartat 1 de l'article 331 del dit tractat.

Article 5

1. Les disposicions del present protocol s'aplicaran a Dinamarca també pel que fa a les mesures proposades o adoptades en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, que modifiquen una mesura existent que siga vinculant per a este Estat.

2. No obstant això, en cas que el Consell, a proposta de la Comissió, determine que la no participació de Dinamarca en la versió modificada d'una mesura existent implica la inviabilitat de la dita mesura per a altres estats membres o per a la Unió, podrà instar eixe Estat perquè

presente una notificació d'acord amb els articles 3 o 4. Als efectes de l'aplicació de l'article 3, començarà a comptar un nou termini de dos mesos a partir de la data en què el Consell haja pres la determinació.

Una vegada conclòs el termini de dos mesos a partir de la determinació del Consell, si Dinamarca no ha fet cap notificació d'acord amb els articles 3 o 4, la mesura existent deixarà de ser vinculant per a eixe Estat i deixarà d'aplicar-se-li, llevat que haja fet una notificació d'acord amb l'article 4 abans de l'entrada en vigor de la mesura de modificació. El que disposa el paràgraf precedent produirà efecte a partir de la data d'entrada en vigor de la mesura de modificació o quan concloga el termini de dos mesos, si esta data és posterior.

Als efectes de l'aplicació del present apartat, el Consell, després de debatre àmpliament l'assumpte, es pronunciarà per majoria qualificada dels seus membres que representen els estats membres que participen o han participat en l'adopció de la mesura de modificació. La majoria qualificada del Consell es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

3. El Consell, per majoria qualificada i a proposta de la Comissió, podrà determinar que Dinamarca suporti les conseqüències financeres directes que puguen derivar, necessàriament i inevitablement, de la cessació de la seua participació en la mesura existent.

4. El present article s'entén sense perjudici de l'article 4.

Article 6

1. La notificació a què es referix l'apartat 4 haurà de presentar-se no més tard de sis mesos després de l'adopció definitiva d'una mesura que aplique el patrimoni de Schengen.

En cas que Dinamarca no presente una notificació d'acord amb els articles 3 o 4 relativa a una mesura que desplegue el patrimoni de Schengen, els estats membres vinculats per estes mesures i Dinamarca estudiaran l'adopció de mesures apropiades.

2. S'entendrà que tota notificació en aplicació de l'article 3 relativa a una mesura que desplegue el patrimoni de Schengen constituïx irrevocablement una notificació d'acord amb l'article 3 respecte de tota proposta o iniciativa ulterior destinada a desplegar eixa mesura, sempre que esta proposta o iniciativa aplique el patrimoni de Schengen.

Article 7

Les normes establides basant-se en l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea que es referisquen al tractament de dades de caràcter personal pels estats membres en l'exercici de les activitats compreses en l'àmbit d'aplicació dels capítols 4 o 5 del títol V de la tercera part del dit tractat només seran vinculants per a Dinamarca en la mesura que siguen vinculants per a esta normes de la Unió que regulen formes de cooperació judicial en matèria penal i de cooperació policial en el marc del qual hagen de respectar-se les disposicions establides basant-se en l'article 16.

Article 8

Quan, en els casos a què es referix esta part, una mesura adoptada pel Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea siga vinculant per a Dinamarca, seran aplicables a Dinamarca en relació amb esta mesura les corresponents disposicions dels Tractats.

Article 9

Excepte decisió contrària del Consell adoptada per unanimitat de tots els membres, després de consultar el Parlament Europeu, quan una mesura adoptada pel Consell en virtut del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea no siga vinculant per a Dinamarca, Dinamarca no suportarà cap conseqüència financera d'esta mesura, amb excepció dels costos administratius ocasionats a les institucions.

PROTOCOL (núm. 23)

SOBRE LES RELACIONS EXTERIORS DELS ESTATS MEMBRES RESPECTE AL PAS DE FRONTERES EXTERIORS

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
TENINT EN COMPTE la necessitat dels estats membres de garantir controls efectius en les seues fronteres exteriors, en cooperació, si és el cas, amb tercers països;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Les disposicions relatives a les mesures sobre el pas de fronteres exteriors incloses en

la lletra b) de l'apartat 2 de l'article 77 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea s'entendran sense perjudi de la competència dels estats membres per a negociar o formalitzar acords amb tercers països, sempre que observen el dret de la Unió i els altres acords internacionals pertinents.

PROTOCOL (núm. 24)

SOBRE ASIL A NACIONALS DELS ESTATS MEMBRES DE LA UNIÓN EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, la Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis enunciats en la Carta dels Drets Fonamentals;

CONSIDERANT que, de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, els drets fonamentals que garantix el Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals formen part del dret de la Unió com a principis generals;

CONSIDERANT que el Tribunal de Justícia de la Unió Europea és competent per a garantir que la Unió respecta el dret a l'interpretar i aplicar els apartats 1 i 3 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea;

CONSIDERANT que, de conformitat amb l'article 49 del Tractat de la Unió Europea, qualsevol Estat europeu al sol·licitar l'ingrés com a membre en la Unió ha de respectar els valors de l'article 2 del Tractat de la Unió Europea;

TENINT PRESENT que l'article 7 del Tractat de la Unió Europea estableix un mecanisme per a suspendre determinats drets en cas de violació greu i persistent per part d'un Estat membre d'eixos valors;

RECORDANT que qualsevol nacional d'un Estat membre, com a ciutadà de la Unió, guadaix d'un estatut i d'una protecció especials que els estats membres garantiran d'acord amb les disposicions de la segona part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;

TENINT PRESENT que els Tractats estableixen un espai sense fronteres interiors i concedixen a tots els ciutadans de la Unió el dret a circular i residir lliurement dins del territori dels estats membres;

DESITJANT evitar que es recórrega al procediment de l'asil per a fins aliens a aquells per als quals està previst;

CONSIDERANT que el present protocol res-

pecta la finalitat i els objectius de la Convenció de Ginebra de 28 de juliol de 1951 sobre l'estatut dels refugiats;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article únic

Atés el grau de protecció dels drets i llibertats fonamentals per part dels estats membres de la Unió Europea, es considerarà que els estats membres constitueixen recíprocament països d'origen segurs a tots els efectes jurídics i pràctics en relació amb assumptes d'asil. En conseqüència, la sol·licitud d'asil efectuada per un nacional d'un Estat membre només es podrà prendre en consideració o ser declarada admissible per a ser examinada per un altre Estat membre en els casos següents:

a) Si l'Estat membre de què el sol·licitant és nacional procedeix, després de l'entrada en vigor del Tractat d'Amsterdam, emparant-se en les disposicions de l'article 15 del Conveni per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, a adoptar mesures que establisquen en el seu territori excepcions a les seues obligacions d'acord amb este conveni;

b) si s'ha iniciat el procediment mencionat en l'apartat 1 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea i fins que el Consell o, si és el cas, el Consell Europeu adopte una decisió a este efecte en relació amb l'Estat membre del qual el sol·licitant és nacional;

c) si el Consell ha adoptat una decisió de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 7 del Tractat de la Unió Europea respecte a l'Estat membre del qual el sol·licitant és nacional, o si el Consell Europeu, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 7 d'este tractat, ha adoptat una decisió respecte a l'Estat membre del qual el sol·licitant és nacional;

d) si un Estat membre així ho decidix unilateralment respecte de la sol·licitud d'un nacional d'un altre Estat membre; en eixe cas, s'informarà immediatament el Consell. La sol·licitud serà examinada partint de la presumpció que és manifestament infundada sense que afecte de cap manera, siguem quins siguem els casos, la facultat de presa de decisions de l'Estat membre.

PROTOCOL (núm. 25)

SOBRE L'EXERCICI DE LES COMPETÈNCIES COMPARTIDES

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article únic

Amb referència a l'apartat 2 de l'article 2 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, relatiu a les competències compartides, quan la Unió haja pres mesures en un àmbit determinat, l'abast d'este exercici de competència només comprendrà els elements regits per l'acte de la Unió de què es tracte, i per consegüent no inclourà tot l'àmbit en qüestió.

PROTOCOL (núm. 26)

SOBRE ELS SERVICIS D'INTERÉS GENERAL

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

DESITJANT emfatitzar la importància dels servicis d'interés general,

HAN CONVINGUT les següents disposicions interpretatives, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

Els valors comuns de la Unió respecte als servicis d'interés econòmic general d'acord amb l'article 14 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea inclouen en particular:

- el paper essencial i l'àmplia capacitat de discreció de les autoritats nacionals, regionals i locals per a prestar, encarregar i organitzar els servicis d'interés econòmic general tan pròxims com siga possible a les necessitats dels usuaris;
- la diversitat dels servicis d'interés econòmic general i la disparitat de les necessitats i preferències dels usuaris que poden resultar de les diferents situacions geogràfiques, socials i culturals;
- un alt nivell de qualitat, seguretat i accessibilitat econòmica, la igualtat de tracte i la promoció de l'accés universal i dels drets dels usuaris.

Article 2

Les disposicions dels Tractats no afectaran de cap manera la competència dels estats membres per a prestar, encarregar i organitzar servicis d'interès general que no tinguen caràcter econòmic.

PROTOCOL (núm. 27)

SOBRE MERCAT INTERIOR I COMPETÈNCIA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
CONSIDERANT que el mercat interior, tal com es defineix en l'article 3 del Tractat de la Unió Europea, inclou un sistema que garanteix que no es falseja la competència,

HAN CONVINGUT el següent:

A estos efectes, la Unió prendrà, en cas necessari, mesures en el marc de les disposicions dels Tractats, inclòs l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

El present protocol s'incorporarà com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 28)

SOBRE LA COHESIÓ ECONÒMICA, SOCIAL I TERRITORIAL

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
RECORDANT que l'article 3 del Tractat de la Unió Europea fa referència, entre altres objectius, al foment de la cohesió econòmica, social i territorial i de la solidaritat entre els estats membres, i que esta cohesió figura entre els àmbits de competència compartida de la Unió enumerats en la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 4 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;

RECORDANT que les disposicions del títol XVIII de la tercera part, sobre la cohesió econòmica, social i territorial, en el seu conjunt proporcionen la base jurídica per a consolidar i desenrotllar més l'acció de la Unió en l'àmbit de la cohesió econòmica, social i territorial, inclosa la possibilitat de crear un nou fons;

RECORDANT que les disposicions de l'article 177 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea preveuen la creació d'un Fons de Cohesió;

CONSTATANT que el BEI està prestant grans i creixents quantitats en favor de les regions menys afavorides;

CONSTATANT el desig d'una flexibilitat més gran en les modalitats d'assignació dels fons estructurals;

CONSTATANT el desig de modular els nivells de participació de la Unió en programes i projectes en determinats països;

CONSTATANT la proposta de tindre més en compte en el sistema de recursos propis la prosperitat relativa dels estats membres;

REAFIRMEN que el foment de la cohesió econòmica, social i territorial és vital per al ple desenrotllament i l'èxit continuat de la Unió;

REAFIRMEN la seua convicció que els fons estructurals han de continuar exercint un paper considerable en la realització dels objectius de la Unió en l'àmbit de la cohesió;

REAFIRMEN la seua convicció que el BEI ha de continuar dedicant la major part dels seus recursos al foment de la cohesió econòmica, social i territorial i declaren la seua disposició a reconsiderar les necessitats de capital del BEI en tant que este capital siga necessari per a fer-ho;

ACORDEN que el Fons de Cohesió aporte contribucions financeres de la Unió a projectes en els àmbits del medi ambient i de les xarxes transeuropees en els estats membres que tinguen un PNB per capita inferior al 90% de la mitjana de la Unió i disposen d'un programa que conduisca al compliment de les condicions de convergència econòmica segons el que disposa l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea;

MANIFESTEN el seu propòsit de concedir un marge de flexibilitat més gran en l'assignació de mitjans financers procedents dels fons estructurals, a fi de tindre en compte necessitats específiques no satisfetes en el marc de la reglamentació actual dels fons estructurals;

DECLAREN la seua disposició a modular els nivells de participació de la Unió en el marc de programes i projectes dels fons estructurals, a fi de previndre increments excessius en els gastos pressupostaris en els estats membres menys pròspers;

RECONEIXEN la necessitat de vigilar amb regularitat el progrés realitzat en el camí cap a la consecució de la cohesió econòmica, social i territorial, i la seua disposició a estudiar totes les mesures que siguen necessàries a este efecte;

DECLAREN la seua intenció de tindre més en compte la capacitat contributiva dels diferents estats membres en el sistema de recursos propis, així com d'estudiar mitjans de correcció, per als estats membres menys pròspers, dels elements regressius que hi ha en el sistema actual de recursos propis;

CONVENEN incorporar el present protocol com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 29)

SOBRE EL SISTEMA DE RADIODIFUSIÓ PÚBLICA DELS ESTATS MEMBRES

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que el sistema de radiodifusió pública dels estats membres està directament relacionat amb les necessitats democràtiques, socials i culturals de cada societat i amb la necessitat de preservar el pluralisme dels mitjans de comunicació,

HAN CONVIINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Les disposicions dels Tractats s'entendran sense perjudi de la facultat dels estats membres de finançar el servici públic de radiodifusió en la mesura que el finançament es concedisca als organismes de radiodifusió per a dur a terme la funció de servici públic tal com haja sigut atribuïda, definida i organitzada per cada Estat membre, i en la mesura que el finançament no afecte les condicions del comerç i de la competència en la Unió en un grau que siga contrari a l'interés comú, tenint en compte la realització de la funció d'eixe servici públic.

PROTOCOL (núm. 30)

SOBRE L'APLICACIÓ DE LA CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA A POLÒNIA I AL REGNE UNIT

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

CONSIDERANT que en l'article 6 del Tractat de la Unió Europea, la Unió reconeix els drets, les llibertats i els principis establits en la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea;

CONSIDERANT que la Carta s'ha d'aplicar d'estricta conformitat amb les disposicions de l'esmentat article 6 i del títol VII de la Carta;

CONSIDERANT que l'esmentat article 6 disposa que la Carta siga aplicada i interpretada pels òrgans jurisdiccional de Polònia i del Regne Unit en estricta conformitat amb les explicacions a què fa referència este article;

CONSIDERANT que la Carta conté tant drets com principis;

CONSIDERANT que la Carta conté tant disposicions de caràcter civil i polític com de caràcter econòmic i social;

CONSIDERANT que la Carta reafirma els drets, les llibertats i els principis reconeguts en

la Unió i fa que estos drets siguen més visibles, però no crea nous drets ni principis;

RECORDANT les obligacions de Polònia i del Regne Unit en virtut del Tractat de la Unió Europea, del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i del dret de la Unió en general;

PRENENT NOTA del desig de Polònia i del Regne Unit que es precisen determinats aspectes de l'aplicació de la Carta;

DESITJANT, per consegüent, precisar l'aplicació de la Carta en relació amb la legislació i l'acció administrativa de Polònia i del Regne Unit i la possibilitat d'acollir-s'hi davant dels tribunals de Polònia i del Regne Unit;

REAFIRMANT que les referències que en el present protocol es fan a l'aplicació de disposicions específiques de la Carta s'entenen estrictament sense perjudi de l'aplicació de les altres disposicions de la Carta;

REAFIRMANT que el present protocol no afecta l'aplicació de la Carta als altres estats membres;

REAFIRMANT que el present protocol s'entén sense perjudi de les altres obligacions que incumben Polònia i el Regne Unit en virtut del Tractat de la Unió Europea, del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i del dret de la Unió en general;

HAN CONVIINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

1. La Carta no amplia la competència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea ni de cap altre òrgan jurisdiccional de Polònia o del Regne Unit per a apreciar que les disposicions legals o reglamentàries o les disposicions, pràctiques o accions administratives de Polònia o del Regne Unit siguen incompatibles amb els drets, llibertats i principis fonamentals que reafirma.

2. En particular; i a fi que no hi haja cap dubte, cap disposició del títol IV de la Carta crea drets que es puguen defendre davant dels òrgans jurisdiccional de Polònia o del Regne Unit, excepte en la mesura que Polònia o el Regne Unit hagen previst estos drets en la seua legislació nacional.

Article 2

Quan una disposició de la Carta es referisca a legislacions i pràctiques nacionals, només s'aplicarà a Polònia o al Regne Unit en la mesura

que els drets i principis que conté es reconeguen en la legislació o pràctiques de Polònia o del Regne Unit.

PROTOCOL (núm. 31)

SOBRE LES IMPORTACIONS EN LA UNIÓ EUROPEA DE PRODUCTES PETROLIERS REFINATS EN LES ANTILLES NEERLANDESES

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

DESITJANT aportar algunes precisions sobre el règim d'intercanvis aplicable a les importacions en la Comunitat Econòmica Europea de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

El present protocol serà aplicable als productes petrolers de les partides 27.10, 27.11, 27.12, ex 27.13 (parafina, ceres de petroli o de pissarres i residus parafínics) i 27.14 de la Nomenclatura de Brussel·les, importats per al seu consum en els estats membres.

Article 2

Els estats membres es comprometen a concedir als productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses els avantatges aranzelaris que resulten de l'associació d'estos últims a la Unió, en les condicions vistes en el present protocol. Estes disposicions seran vàlides si guen quins si guen les normes d'origen aplicades pels estats membres.

Article 3

1. Quan la Comissió, a instància d'un Estat membre o per iniciativa pròpia, comprove que les importacions en la Unió de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses d'acord amb el règim previst en l'article 2 *supra* provoquen dificultats reals en el mercat d'un o més estats membres, decidirà que els estats membres interessats introduïsquen, augmenten o reintroduïsquen els drets de duana aplicables a eixes importacions, en la mesura i per al període necessari per a fer front a esta situació. Els tipus de drets de duana així introduïts, augmentats o

reintroduïts, no podran sobrepassar els dels drets de duana aplicables a tercers països per a estos mateixos productes.

2. Les disposicions previstes en l'apartat precedent podrà aplicar-se en qualsevol cas quan les importacions en la Unió de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses arriben a la xifra de 2 milions de tones anuals.

3. Les decisions preses per la Comissió en virtut dels apartats precedents, incloses les que estan orientades a rebutjar la petició d'un Estat membre, seran comunicades al Consell. Este podrà, a instància de qualsevol Estat membre, ocupar-se'n i podrà, en tot moment, modificar-les o anul·lar-les.

Article 4

1. Si un Estat membre estima que les importacions de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses, efectuades directament o per mitjà d'un altre Estat membre d'acord amb el règim previst en l'article 2 *supra*, provoquen dificultats reals en el seu mercat i que és necessària una acció immediata per a fer front a estes, podrà decidir per iniciativa pròpia aplicar a estes importacions drets de duana els tipus de les quals no podran sobrepassar els dels drets de duana aplicables a tercers països per als mateixos productes. Notificarà esta decisió a la Comissió, que decidirà, en el termini d'un mes, si les mesures adoptades per l'Estat poden mantindre's o han de modificar-se o suprimir-se. Les disposicions de l'apartat 3 de l'article 3 seran aplicables a esta decisió de la Comissió.

2. Quan les importacions de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses, efectuades directament o per mitjà d'un altre Estat membre d'acord amb el règim previst en l'article 2 *supra*, en un o més estats membres de la CEE sobrepassen durant un any natural els tonatges indicats en l'annex del present protocol, les mesures eventualment adoptades en virtut de l'apartat 1 per este o per estos estats membres per a l'any en curs seran considerades com a legítimes. La Comissió, després d'haver-se assegurat que s'ha arribat als tonatges fixats, prendrà nota de les mesures adoptades. En este cas, els altres estats membres s'abstindran de recórrer al Consell.

Article 5

Si la Unió decidix aplicar restriccions quantitatives a les importacions de productes petrolers de qualsevol procedència, estes restriccions podran aplicar-se també a les importacions

d'estos productes procedents de les Antilles Neerlandeses. En este cas, es concedirà un tracte preferencial a les Antilles Neerlandeses enfront de tercers països.

Article 6

1. Les disposicions previstes en els articles 2 a 5 seran revisades pel Consell, que decidirà per unanimitat, després de consultar el Parlament Europeu i la Comissió en el moment de l'adopció d'una definició comuna de l'origen dels productes petrolers procedents de tercers països i de països associats o en el moment de prendre decisions en el marc d'una política comercial comuna per als productes de què es tracte o en el moment d'establir una política energètica comuna.

2. No obstant això, en el moment d'efectuar la revisió, hauran de mantindre's en tot cas a favor de les Antilles Neerlandeses avantatges equivalents en forma apropiada i per a una quantitat mínima de dos milions i mig de tones de productes petrolers.

3. Els compromisos de la Unió respecte als avantatges equivalents mencionats en l'apartat 2 del present article podran ser, en cas necessari, distribuïts per països tenint en compte els tonatges indicats en l'annex del present protocol.

Article 7

Per a l'execució del present protocol, la Comissió s'encarregarà de seguir el desenrotllament de les importacions en els estats membres de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses. Els estats membres comunicaran a la Comissió, que procurarà la seua difusió, qualsevol informació útil a este efecte, de conformitat amb les modalitats administratives que esta recomane.

ANNEX DEL PROTOCOL

Per a l'aplicació de l'apartat 2 de l'article 4 del Protocol sobre les importacions en la Unió Europea de productes petrolers refinats a les Antilles Neerlandeses, les altes parts contractants han decidit que la quantitat de 2 milions de tones de productes petrolers de les Antilles es repartisca entre els estats membres com s'indica:

Alemanya ...	625 000 tones
Unió Econòmica	
Belgoluxemburguesa ...	200 000 tones
França ...	75 000 tones
Itàlia ...	100 000 tones
Països Baixos ...	1 000 000 tones

PROTOCOL (núm. 32)

RELATIU A DETERMINADES DISPOSICIONS SOBRE ADQUISICIÓ DE BÉNS IMMOBLES A DINAMARCA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT resoldre certs problemes importants que interessin a Dinamarca,

HAN CONVINGUT la disposició següent, que s'incorporarà com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

No obstant el que disposen els Tractats, Dinamarca podrà mantindre la legislació vigent sobre l'adquisició de béns immobles diferents de les vivendes de residència permanent.

PROTOCOL (núm. 33)

SOBRE L'ARTICLE 157 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,

HAN CONVINGUT la disposició següent, que s'incorporarà com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Per tal d'aplicar l'article 157 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, les prestacions en virtut d'un règim professional de seguretat social no es consideraran retribució en el cas i en la mesura que puguen assignar-se als períodes d'ocupació anteriors al 17 de maig de 1990, excepte en el cas dels treballadors o els seus drethavents que, abans d'eixa data, hagen incoat una acció davant dels tribunals o presentat una reclamació equivalent segons el dret nacional d'aplicació.

PROTOCOL (núm. 34)

SOBRE EL RÈGIM ESPECIAL APLICABLE A GROENLÀNDIA

Article únic

1. Els productes sotmesos a l'organització comuna de mercats en el sector de la pesca, originaris de Groenlàndia i importats en la Unió, estaran, dins del respecte als mecanismes de l'organització comuna de mercats, exempts de drets de duana i d'exaccions d'efecte equivalent, així com de restriccions quantitatives i de mesures d'efecte equivalent, sempre que les pos-

sibilitats d'accés a les zones de pesca groenlandeses oferides a la Unió, en virtut d'un acord entre la Unió i l'autoritat competent sobre Groenlàndia, siguin satisfactòries per a la Unió.

2. Totes les mesures relatives al règim d'importació d'estos productes, incloses les relatives a l'adopció d'eixes mesures, s'adoptaran segons el procediment previst en l'article 43 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

PROTOCOL (núm. 35)

SOBRE L'ARTICLE 40.3.3 DE LA CONSTITUCIÓ IRLANDESA

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS HAN CONVINGUT la disposició següent, que s'incorporarà com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de Funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Cap disposició dels Tractats, del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica ni dels tractats i actes pels quals es modifiquen o completen eixos tractats afectarà l'aplicació a Irlanda de l'article 40.3.3 de la Constitució irlandesa.

PROTOCOL (núm. 36)

SOBRE LES DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, CONSIDERANT que, per a organitzar la transició entre les disposicions institucionals dels tractats aplicables abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa i les disposicions d'este tractat, és necessari preveure disposicions transitòries;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea, al Tractat de Funcionament de la Unió Europea i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica:

Article 1

En el present protocol, l'expressió «els Tractats» designa el Tractat de la Unió Europea, el Tractat de Funcionament de la Unió Europea i el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica.

TÍTOL I

DISPOSICIONS RELATIVES AL PARLAMENT EUROPEU

Article 2

Amb temps suficient abans de les eleccions parlamentàries europees de 2009, el Consell Europeu adoptarà, de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 14 del Tractat de la Unió Europea, una decisió per la qual es fixe la composició del Parlament Europeu.

Fins que finalitze la legislatura 2004-2009, la composició i el nombre de membres del Parlament Europeu continuaran sent els existents en el moment de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

TÍTOL II

DISPOSICIONS RELATIVES A LA MAJORIA QUALIFICADA

Article 3

1. De conformitat amb l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea, les disposicions d'este apartat i les disposicions de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, relatives a la definició de la majoria qualificada en el Consell Europeu i en el Consell, produiran efecte l'1 de novembre de 2014.

2. Entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, quan haja d'adoptar-se un acord per majoria qualificada, qualsevol membre del Consell podrà sol·licitar que l'acord s'adopté per la majoria qualificada que es definix en l'apartat 3. En este cas s'aplicaran els apartats 3 i 4.

3. Fins al 31 d'octubre de 2014, estaran en vigor les disposicions següents, sense perjuí del que disposa el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 235 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Quan el Consell Europeu o el Consell hagen d'adoptar un acord per majoria qualificada, els vots dels membres es ponderaran de la manera següent:

Bélgica	12	Luxemburg	4
Bulgària	10	Hongria	12
República Txeca	12	Malta	3
Dinamarca	7	Països Baixos	13
Alemanya	29	Àustria	10
Estònia	4	Polònia	27
Irlanda	7	Portugal	12

Grècia	12	Romania	14
Espanya	27	Eslovènia	4
França	29	Eslovàquia	7
Itàlia	29	Finlàndia	7
Xipre	4	Suècia	10
Letònia	4	Regne Unit	29
Lituània	7		

Per a la seua adopció, els acords requeriran almenys 255 vots que representen la votació favorable de la majoria dels membres, quan en virtut dels Tractats hagen de ser adoptats a proposta de la Comissió. En els altres casos, requeriran almenys 255 vots que representen la votació favorable de dos terços dels membres com a mínim.

Quan el Consell Europeu o el Consell adopten un acte per majoria qualificada, qualsevol membre del Consell Europeu o del Consell podrà sol·licitar que es comprove que els estats membres que constitueixen la majoria qualificada representen com a mínim el 62% de la població total de la Unió. Si es posa de manifest que esta condició no es complix, l'acte en qüestió no serà adoptat.

4. Fins al 31 d'octubre de 2014, quan, en aplicació dels Tractats, no participen en la votació tots els membres del Consell, és a dir, en els casos en què es remeta a la majoria qualificada definida d'acord amb l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, la majoria qualificada es definirà com la mateixa proporció de vots ponderats i la mateixa proporció del nombre de membres del Consell i, si és el cas, el mateix percentatge de població dels estats membres de què es tracte, que els establits en l'apartat 3 del present article.

TÍTOL III

DISPOSICIONS RELATIVES A LES FORMACIONS DEL CONSELL

Article 4

Fins a l'entrada en vigor de la decisió prevista en el paràgraf primer de l'apartat 6 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea, el Consell podrà reunir-se en les formacions previstes en els paràgrafs segon i tercer del dit apartat, així com en les altres formacions la llista de les quals s'establisca per mitjà d'una decisió del Consell d'Assumptes Generals adoptada per majoria simple.

TÍTOL IV

DISPOSICIONS RELATIVES A LA COMISSIÓ, INCLÒS L'ALT REPRESENTANT DE LA UNIÓ PER A ASSUMPTES EXTERIORS I POLÍTICA DE SEGURETAT

Article 5

Els membres de la Comissió que estiguen en funcions en la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa continuaran exercint-les fins al final del seu mandat. No obstant això, el dia del nomenament de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat finalitzarà el mandat del membre que tinga la mateixa nacionalitat que l'alt representant.

TÍTOL V

DISPOSICIONS RELATIVES AL SECRETARI GENERAL DEL CONSELL, ALT REPRESENTANT DE LA POLÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA, I AL SECRETARI GENERAL ADJUNT DEL CONSELL

Article 6

Els mandats del secretari general del Consell, alt representant de la Política Exterior i de Seguretat Comuna, i del secretari general adjunt del Consell finalitzaran en la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa. El Consell nomenarà un secretari general de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 240 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

TÍTOL VI

DISPOSICIONS RELATIVES ALS ÒRGANS CONSULTIUS

Article 7

Fins a l'entrada en vigor de la decisió prevista en l'article 301 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el repartiment dels membres del Comitè Econòmic i Social serà el següent:

Bèlgica	12	Luxemburg	6
Bulgària	12	Hongria	12
República Txeca	12	Malta	5
Dinamarca	9	Països Baixos	12
Alemanya	24	Àustria	12
Estònia	7	Polònia	21
Irlanda	9	Portugal	12

Grècia	12	Romania	15
Espanya	21	Eslovènia	7
França	24	Eslovàquia	9
Itàlia	24	Finlàndia	9
Xipre	6	Suècia	12
Letònia	7	Regne Unit	24
Lituània	9		

Article 8

Fins a l'entrada en vigor de la decisió prevista en l'article 305 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el repartiment dels membres del Comitè de les Regions serà el següent:

Bèlgica	12	Luxemburg	6
Bulgària	12	Hongria	12
República Txeca	12	Malta	5
Dinamarca	9	Països Baixos	12
Alemanya	24	Àustria	12
Estònia	7	Polònia	21
Irlanda	9	Portugal	12
Grècia	12	Romania	15
Espanya	21	Eslovènia	7
França	24	Eslovàquia	9
Itàlia	24	Finlàndia	9
Xipre	6	Suècia	12
Letònia	7	Regne Unit	24
Lituània	9		

TÍTOL VII

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES RELATIVES ALS ACTES ADOPTATS EN VIRTUT DELS TÍTOLS V I VI DEL TRACTAT DE LA UNIÓ EUROPEA ABANS DE L'ENTRADA EN VIGOR DEL TRACTAT DE LISBOA

Article 3

Els efectes jurídics dels actes de les institucions, òrgans i organismes de la Unió adoptats en virtut del Tractat de la Unió Europea abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa es mantenen mentres eixos actes no hagen sigut derogats, anul·lats o modificats en aplicació dels Tractats. El mateix passa amb els convenis subscrits entre els estats membres sobre la base del Tractat de la Unió Europea.

Article 10

1. Amb caràcter transitori i respecte als actes de la Unió en l'àmbit de la cooperació policial i judicial en matèria penal que hagen sigut adoptats abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, les atribucions de les institu-

cions en la data d'entrada en vigor del dit tractat seran les següents: les atribucions de la Comissió en virtut de l'article 258 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea no seran aplicables i les atribucions del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en virtut del títol VI del Tractat de la Unió Europea, en la seua versió vigent abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, continuaran sent les mateixes, encara que hagen sigut acceptades d'acord amb l'apartat 2 de l'article 35 del mencionat Tractat de la Unió Europea.

2. La modificació d'un acte previst en l'apartat 1 comportarà que s'apliquen, respecte de l'acte modificat i en relació amb els estats membres als quals vaja a aplicar-se, les atribucions de les institucions mencionades en el dit apartat que estableixen els Tractats.

3. En tot cas, la mesura transitòria mencionada en l'apartat 1 deixarà de tindre efectes cinc anys després de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

4. A tot tardar sis mesos abans de la conclusió del període transitori previst en l'apartat 3, el Regne Unit podrà notificar al Consell que no accepta, respecte als actes previstos en l'apartat 1, les atribucions de les institucions mencionades en l'apartat 1 que estableixen els Tractats. En cas que el Regne Unit haja realitzat esta notificació, deixaran d'aplicar-se-li tots els actes previstos en l'apartat 1 a partir de la data d'expiració del període transitori previst en l'apartat 3. El present paràgraf no s'aplicarà als actes modificats que siguen aplicables al Regne Unit de conformitat amb el que s'indica en l'apartat 2.

El Consell, que es pronunciarà per majoria qualificada a partir de la proposta de la Comissió, determinarà les mesures necessàries que deriven del que precedeix i les adaptacions transitòries necessàries. El Regne Unit no participarà en l'adopció d'esta decisió. La majoria qualificada del Consell es definirà de conformitat amb la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

El Consell, que es pronunciarà per majoria qualificada a proposta de la Comissió, també podrà adoptar una decisió per mitjà de la qual determine que el Regne Unit suportarà les conseqüències financeres directes que puguen derivar-se, necessàriament i inevitablement, de la seua decisió de deixar de participar en estos actes.

5. El Regne Unit podrà notificar ulteriorment al Consell, en qualsevol moment, el seu desig de participar en actes que hagen deixat d'aplicar-se-li d'acord amb el paràgraf primer de l'apartat

4. En este cas s'aplicaran, segons siga procedent, les disposicions pertinents del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea o del Protocol sobre la posició del Regne Unit i Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia. Les atribucions de les institucions respecte a estos actes seran les establides pels Tractats. A l'aplicar els protocols pertinents, les institucions de la Unió i el Regne Unit tractaran de restablir el major nivell possible de participació del Regne Unit en el patrimoni de la Unió en l'àmbit de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, de manera que s'evitarà que en la pràctica això afecte greument el funcionament dels seus diversos components i respectant la coherència d'estos.

PROTOCOL (núm. 37)

SOBRE LES CONSEQÜÈNCIES FINANCERES DE L'EXPIRACIÓ DEL TRACTAT CECA I EL FONDS D'INVESTIGACIÓ DEL CARBÓ I DE L'ACER

LES ALTES PARTS CONTRACTANTS,
RECORDANT que tots els elements del patrimoni actiu i passiu de la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer, tal com existien el 23 de juliol de 2002, van ser transferits a la Comunitat Europea a partir del 24 de juliol de 2002;

PRENENT EN CONSIDERACIÓ que és desitjable utilitzar estos fons per a la investigació en els sectors vinculats a la indústria del carbó i de l'acer, i la consegüent necessitat d'establir algunes regles particulars a este efecte;

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al Tractat de la Unió Europea i al Tractat de Funcionament de la Unió Europea:

Article 1

1. Sense perjudi de qualsevol increment o disminució que puga produir-se arran de les operacions de liquidació, el valor net d'estos elements, tal com figuren en el balanç de la CECA el 23 de juliol de 2002, es considerarà com un patrimoni destinat a la investigació en els sectors relacionats amb la indústria del carbó i de l'acer, designat com a «CECA en liquidació». Després del tancament de la liquidació, el patrimoni es denominarà «Actius del Fons d'Investigació del Carbó i de l'Acer».

2. Els ingressos que genere este patrimoni, denominats «Fons d'Investigació del Carbó i de

l'Acer», s'utilitzaran exclusivament amb fins d'investigació en els sectors vinculats a la indústria del carbó i de l'acer al marge del programa marc d'investigació, de conformitat amb el que disposa el present protocol i els actes adoptats en virtut d'este.

Article 2

El Consell, d'acord amb un procediment legislatiu especial i amb l'aprovació prèvia del Parlament Europeu, adoptarà totes les disposicions necessàries per a l'aplicació del present protocol, inclosos els principis essencials.

El Consell adoptarà, a proposta de la Comissió i després de consultar el Parlament Europeu, les mesures que establisquen les directrius financeres plurianuals per a la gestió del patrimoni del Fons d'Investigació del Carbó i de l'Acer, així com de les directrius tècniques per al programa d'investigació del dit fons.

Article 3

Excepte disposició en contra del present protocol i dels actes adoptats en virtut d'este, seran aplicables les disposicions dels Tractats.

4. ANNEXOS

ANNEX I

LLISTA PREVISTA EN L'ARTICLE 38 DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

(1) Partides de la nomenclatura de Brussel·les	(2) Denominació dels productes
CAPÍTOL 1	Animals vius
CAPÍTOL 2	Carns i despulles comestibles
CAPÍTOL 3	Peixos, crustacis i mol·luscos
CAPÍTOL 4	Llet i productes lactis; ous d'au; mel natural
CAPÍTOL 5	
05.04	Budells, bufetes i estómacs d'animals (diferents dels de peix), sencers o en trossos
05.15	Productes d'origen animal no expressats ni compresos en altres partides; animals morts dels capítols 1 o 3, impropis per al consum humà
CAPÍTOL 6	Plantes vives i productes de la floricultura
CAPÍTOL 7	Llegums, plantes, arrels i tubèrculs alimentaris
CAPÍTOL 8	Fruits comestibles; corfes de cítrics i de melons
CAPÍTOL 9	Café, te i espècies, excloent-ne l'herba mat (partida 09.03)
CAPÍTOL 10	Cereals
CAPÍTOL 11	Productes de la molinERIA; malta; midons i fècules; gluten; inulina
CAPÍTOL 12	Llavors i fruits oleaginosos; llavors i fruits diversos; plantes industrials i medicinals; palles i farratges
CAPÍTOL 13	
ex 13.03	Pectina
CAPÍTOL 15	
15.01	Sagí, altres greixos de porc i greixos d'aus de corral, premsades o foses
15.02	Sèus (de les espècies bovina, ovina i caprina) en brut o foses, inclosos els sèus anomenats «primers suc»
15.03	Estearina solar; oleoestearina; oli de sagí de porc i oleomargarina no emulsionada, sense mescla ni cap preparació

(1) Partides de la nomenclatura de Brussel·les	(2) Denominació dels productes
15.04	Greixos i olis de peix i de mamífers marins, inclús refinats
15.07	Olis vegetals fixos, fluids o concrets, bruts, purificats o refinats
15.12	Greixos i olis animals o vegetals hidrogenats, inclús refinats, però sense preparació ulterior
15.13	Margarina, succedanis del sagí de porc i altres greixos alimentaris preparats
15.17	Residus procedents del tractament dels cossos grassos o de les ceres animals o vegetals
CAPÍTOL 16	Preparats de carns, peixos, crustacis i mol·luscos
CAPÍTOL 17	
17.01	Sucres de remolatxa i de canya, en estat sòlid
17.02	Altres sucres; xarops; succedanis de la mel, inclús mesclats amb mel natural; sucres i melasses caramel·litzades
17.03	Melasses, inclús decolorades
17.05 ^(*)	Sucres, xarops i melasses aromatitzats o amb addició de colorants (inclosos el sucre amb vainilla o vanil·lina), a excepció dels sucres de fruites amb addició de sucre en qualsevol percentatge
CAPÍTOL 18	
18.01	Cacau en gra, sencer o partit, cru o torrat
18.02	Corfa, pellofca, pel·lícules i residus de cacau
CAPÍTOL 20	Preparats de llegums, d'hortalisses, de fruites i d'altres plantes o parts de plantes
CAPÍTOL 22	
22.04	Most de raïm parcialment fermentat, inclús «apagat» sense utilització d'alcohol
22.05	Vins de raïm; most de raïm «apagat» amb alcohol (incloses les misteles)
22.07	Sidra, suc de pera, aigüamel i altres begudes fermentades

^(*) Partida afegida per l'article 1 del Reglament núm. 7 bis del Consell de la Comunitat Econòmica Europea, de 18 de desembre de 1959 (DO núm. 7 de 30.1.1961, p. 71/61).

(1) Partides de la nomenclatura de Brussel·les	(2) Denominació dels productes
ex 22.08 ^(*) ex 22.09 ^(*)	Alcohol etílic desnaturalitzat o sense desnaturalitzar; de qualsevol graduació, obtingut amb els productes agrícoles que s'enumeren en l'annex I, excloent-ne els aiguardents, licors i altres begudes espirituoses; preparats alcohòlics compostos (anomenats «extractes concentrats») per a la fabricació de begudes
ex 22.10 ^(*)	Vinagre i els seus succedanis comestibles
CAPÍTOL 23	Residus i deixalles de les indústries alimentàries; aliments preparats per a animals
CAPÍTOL 24	
ex 24.01	Tabac en brut o sense elaborar; residus de tabac
CAPÍTOL 45	
ex 45.01	Suro natural en brut i residus de suro; suro triturat, granulat o polvoritzat
CAPÍTOL 54	
ex 54.01	Lli en brut (messes de lli), enriuat, espadat, rastellat (pentinat) o treballat d'una altra manera, però sense filar; estopes i residus de lli (incloses les filagarses)
CAPÍTOL 57	
57.01	Cànem (<i>Cannabis sativa</i>) en brut, enriuat, espadat, rastellat (pentinat) o treballat d'una altra manera, però sense filar; estopes i residus de cànem (incloses les filagarses)

^(*) Partida afegida per l'article 1 del Reglament núm. 7 bis del Consell de la Comunitat Econòmica Europea, de 18 de desembre de 1959 (DO núm. 7 de 30.1.1961, p. 71/61).

ANNEX II

PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR A QUÈ S'APLICARAN LES DISPOSICIONS DE LA QUARTA PART DEL TRACTAT DE FUNCIONAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA

- Groenlàndia,
- Nova Caledònia i les seues dependències,
- Polinèsia francesa,
- terres australs i antàrtiques franceses,
- Illes Wallis i Futuna,
- Mayotte,
- Saint Pierre et Miquelon,
- Aruba,
- Antilles neerlandeses:
  - Bonaire,
  - Curaçao,
  - Saba,
  - Sint Eustatius,
  - Sint Maarten,
- Anguila,
- Illes Caiman,
- Illes Malvines (Falkland),
- Geòrgia del Sud i Illes Sandwich del Sud,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Saint Helena i les seues dependències,
- territori antàrtic britànic,
- territoris britànics de l'oceà Índic,
- Illes Turks i Caicos,
- Illes Verges britàniques,
- Bermudes.

5. DECLARACIONS
ANNEXES A L'ACTA FINAL DE LA CONFERÈNCIA
INTERGOVERNAMENTAL
QUE HA ADOPTAT EL TRACTAT DE LISBOA

firmat el 13 de desembre de 2007

A. DECLARACIONS RELATIVES A DISPOSICIONS DELS TRACTATS

1. Declaració relativa a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea

La Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, que té caràcter jurídicament vinculant, confirma els drets fonamentals garantits pel Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals i tal com resulten de les tradicions constitucionals comunes als estats membres.

La Carta no amplia l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió més enllà de les competències de la Unió ni crea cap nova competència ni cap nova comesa per a la Unió, i no modifica les competències i comeses definides pels Tractats.

2. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 6 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència convé que l'adhesió de la Unió al Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals hauria de realitzar-se de manera que es preserven les especificitats de l'ordenament jurídic de la Unió. En este context, la Conferència pren nota que hi ha un diàleg regular entre el Tribunal de Justícia de la Unió Europea i el Tribunal Europeu de Drets Humans, diàleg que podrà reforçar-se quan la Unió s'adherisca a l'esmentat conveni.

3. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de la Unió Europea

La Unió tindrà en compte la situació particular dels països de reduïda dimensió territorial que mantenen amb esta relacions específiques de proximitat.

4. Declaració relativa a la composició del Parlament Europeu

L'escó addicional del Parlament Europeu s'assignarà a Itàlia.

5. Declaració relativa a l'acord polític del Consell Europeu sobre el projecte de decisió relativa a la composició del Parlament Europeu

El Consell Europeu donarà la seua aprovació política al projecte revisat de decisió relativa a la composició del Parlament Europeu per a la le-

gislatura 2009-2014, basant-se en la proposta del Parlament Europeu.

6. Declaració relativa als apartats 5 i 6 de l'article 15, als apartats 6 i 7 de l'article 17 i a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea

En l'elecció de les persones que hauran d'exercir els càrrecs de president del Consell Europeu, president de la Comissió i alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat haurà de tindre's degudament en compte la necessitat de respectar la diversitat geogràfica i demogràfica de la Unió i dels seus estats membres.

7. Declaració relativa a l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i a l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que la decisió relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea serà adoptada pel Consell en la data de la firma del Tractat de Lisboa i entrarà en vigor el dia en què entre en vigor el dit tractat. El projecte de decisió figura a continuació:

Projecte de decisió del Consell
relativa a l'aplicació de l'apartat 4 de l'article
16 del Tractat de la Unió Europea i de
l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de
Funcionament de la Unió Europea entre l'1 de
novembre de 2014 i el 31 de març de 2017,
d'una banda, i a partir de l'1 d'abril de 2017,
d'una altra

EL CONSELL DE LA UNIÓ EUROPEA,
Considerant el següent:

(1) Convé adoptar unes disposicions que permeten una transició fluida del sistema de presa de decisions per majoria qualificada en el Consell —definit en l'apartat 3 de l'article 3 del Protocol sobre les disposicions transitòries, que seguirà aplicant-se fins al 31 d'octubre de 2014— al sistema de votació previst en l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea i en l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, que s'aplicarà a partir de l'1 de novembre de 2014, incloent-hi, durant un període transitori que con-

clourà el 31 de març de 2017, algunes disposicions específiques previstes en l'apartat 2 de l'article 3 del dit protocol.

- (2) Es recorda que és pràctica del Consell fer tot el que siga possible per reforçar la legitimitat democràtica dels actes adoptats per majoria qualificada.

DECIDIX:

Secció 1

Disposicions aplicables entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017

Article 1

Entre l'1 de novembre de 2014 i el 31 de març de 2017, si un nombre de membres del Consell que represente:

- a) almenys les tres quartes parts de la població, o
- b) almenys les tres quartes parts del nombre d'estats membres,

necessari per a constituir una minoria de bloqueig en aplicació del paràgraf primer de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea o de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, manifesta la seua oposició al fet que el Consell adopte un acte per majoria qualificada, el Consell debatrà l'assumpte.

Article 2

En el transcurs d'estos debats, el Consell farà tot allò que estiga al seu abast per a aconseguir, dins d'un termini raonable i sense afectar els terminis obligatoris establits en el dret de la Unió, una solució satisfactòria per a respondre a les preocupacions exposades pels membres del Consell a què es referix l'article 1.

Article 3

Amb este fi, el president del Consell, assistit per la Comissió i dins del respecte del reglament intern del Consell, prendrà totes les iniciatives necessàries per a facilitar la consecució d'una base d'acord més àmplia en el Consell. Els membres del Consell li prestaran la seua ajuda.

Secció 2

Disposicions aplicables a partir de l'1 d'abril de 2017

Article 4

A partir de l'1 d'abril de 2017, si un nombre de membres del Consell que represente:

- a) almenys el 55% de la població, o
- b) almenys el 55% del nombre d'estats

membres, necessari per a constituir una minoria de bloqueig en aplicació del paràgraf primer de l'apartat 4 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea o de l'apartat 2 de l'article 238 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, manifesta la seua oposició al fet que el Consell adopte un acte per majoria qualificada, el Consell debatrà l'assumpte.

Article 5

En el transcurs d'estos debats, el Consell farà tot allò que estiga al seu abast per a aconseguir, dins d'un termini raonable i sense afectar els terminis obligatoris establits en el dret de la Unió, una solució satisfactòria per a respondre a les preocupacions exposades pels membres del Consell a què es referix l'article 4.

Article 6

Amb este fi, el president del Consell, assistit per la Comissió i dins del respecte del reglament intern del Consell, prendrà totes les iniciatives necessàries per a facilitar la consecució d'una base d'acord més àmplia en el Consell. Els membres del Consell li prestaran la seua ajuda.

Secció 3

Entrada en vigor

Article 7

La present decisió entrarà en vigor el dia de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

8. Declaració relativa a les mesures pràctiques que hauran d'adoptar-se quan entre en vigor el Tractat de Lisboa pel que fa a la Presidència del Consell Europeu i del Consell d'Assumptes Exteriors

En cas que el Tractat de Lisboa entre en vigor després de l'1 de gener de 2009, la Conferència invita les autoritats competents de l'Estat membre que exercisca la presidència semestral del Consell en eixe moment, d'una banda, i la personalitat que serà elegida president del Consell Europeu i la personalitat que serà nomenada alt

representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, d'una altra, a adoptar les mesures concretes necessàries, consultant la presidència semestral següent, que permeten una transició eficaç pel que fa als aspectes materials i organitzatius de l'exercici de la Presidència del Consell Europeu i del Consell d'Assumptes Exteriors.

9. Declaració relativa a l'apartat 9 de l'article 16 del Tractat de la Unió Europea sobre la Decisió del Consell Europeu relativa a l'exercici de la Presidència del Consell

La Conferència declara que el Consell hauria de començar a preparar la decisió per la qual es fixen els procediments d'aplicació de la decisió relativa a l'exercici de la Presidència del Consell des de la firma del Tractat de Lisboa i aprovar-la políticament en un termini de sis mesos. A continuació es transcriu un projecte de decisió del Consell Europeu, que s'adoptarà el dia de l'entrada en vigor del dit tractat:

Projecte de decisió del Consell Europeu
relativa a l'exercici de la Presidència del
Consell

Article 1

1. La presidència del Consell, a excepció de la formació d'Assumptes Exteriors, serà exercida per grups predeterminats de tres estats membres durant un període de díhuit mesos. Estos grups es formaran per rotació paritària dels estats membres, atenent la seua diversitat i els equilibris geogràfics en la Unió.

2. Cada membre del grup exercirà per rotació, durant un període de sis mesos, la presidència de totes les formacions del Consell, a excepció de la formació d'Assumptes Exteriors. Els altres membres del grup assistiran a la presidència en totes les seues responsabilitats d'acord amb un programa comú. Els membres del grup podran convindre entre si altres acords.

Article 2

La presidència del Comitè de Representants Permanents dels governs dels estats membres serà exercida per un representant de l'Estat membre que presidisca el Consell d'Assumptes Generals.

La presidència del Comitè Polític i de Seguretat serà exercida per un representant de l'alt

representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat.

La presidència dels òrgans preparatoris de les diverses formacions del Consell, a excepció de la formació d'Assumptes Exteriors, correspondrà al membre del grup que presidisca la formació corresponent, excepte decisió contrària de conformitat amb l'article 4.

Article 3

El Consell d'Assumptes Generals vetlarà, en cooperació amb la Comissió, per la coherència i la continuïtat dels treballs de les diferents formacions del Consell en el marc d'una programació plurianual. Els estats membres que exercisquen la presidència adoptaran, amb l'ajuda de la Secretaria General del Consell, totes les disposicions necessàries per a l'organització i la bona marxa dels treballs del Consell.

Article 4

El Consell adoptarà una decisió per la qual s'establisquen les mesures d'aplicació de la present decisió.

10. Declaració relativa a l'article 17 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència estima que la Comissió, quan ja no compte amb nacionals de tots els estats membres, hauria de prestar especial atenció a la necessitat de garantir una total transparència en les relacions amb tots els estats membres. En conseqüència, la Comissió hauria de mantindre un estret contacte amb tots els estats membres, independentment que estos tinguen o no un nacional com a membre de la Comissió, i, en este context, hauria de prestar especial atenció a la necessitat de compartir la informació amb tots els estats membres i consultar-los.

A més, la Conferència considera que la Comissió hauria de prendre totes les mesures necessàries per a garantir que es tinguen plenament en compte les realitats polítiques, socials i econòmiques de tots els estats membres, inclús les d'aquells que no compten amb cap nacional entre els membres de la Comissió. Estes mesures haurien d'incloure la garantia que la posició d'eixos estats membres es tinga en compte per mitjà de l'adopció de disposicions d'organització adequades.

11. Declaració relativa als apartats 6 i 7 de l'article 17 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència entén que, en virtut del que disposen els Tractats, el Parlament Europeu i el Consell Europeu són responsables conjuntament de la bona marxa del procés que conduïx a l'elecció del president de la Comissió Europea. Per consegüent, abans de la decisió del Consell Europeu, es mantindran les necessàries consultes entre representants del Parlament Europeu i del Consell Europeu, en el marc que s'estime més oportú. Estes consultes, d'acord amb el que disposa el paràgraf primer de l'apartat 7 de l'article 17, versaran sobre el perfil dels candidats al càrrec de president de la Comissió, tenint en compte les eleccions al Parlament Europeu. Les condicions de celebració d'estes consultes podran precisar-se en el moment oportú, de comú acord entre el Parlament Europeu i el Consell Europeu.

12. Declaració relativa a l'article 18 del Tractat de la Unió Europea

1. La Conferència declara que es mantindran els contactes oportuns amb el Parlament Europeu durant els treballs preparatoris que precedisquen el nomenament de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, que ha de produir-se en la data d'entrada en vigor del Tractat de Lisboa, d'acord amb l'article 18 del Tractat de la Unió Europea i amb l'article 5 del Protocol sobre les disposicions transitòries, el mandat del qual durarà des de l'esmentada data fins al final del mandat de la Comissió que estiga en funcions en eixe moment.

2. Així mateix, respecte de l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat, el mandat del qual començarà el novembre de 2009, al mateix temps i amb la mateixa duració que el de la pròxima Comissió, la Conferència recorda que serà nomenat d'acord amb el que disposen els articles 17 i 18 del Tractat de la Unió Europea.

13. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna

La Conferència destaca que les disposicions del Tractat de la Unió Europea relatives a la política exterior i de seguretat comuna, com la creació del càrrec d'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i la creació d'un servici europeu d'acció exterior,

s'entendran sense perjudi de les responsabilitats dels estats membres, en el seu estat actual, per a la formulació i direcció de la seua política exterior i sense perjudi de la seua representació nacional en tercers països i organitzacions internacionals.

La Conferència recorda així mateix que les disposicions per les quals es regix la política comuna de seguretat i defensa s'entenen sense detriment del caràcter específic de la política de seguretat i defensa dels estats membres.

Posa de relleu que la Unió Europea i els seus estats membres seguiran vinculats per les disposicions de la Carta de les Nacions Unides i, en particular, per la responsabilitat primordial del Consell de Seguretat i dels seus estats membres de mantindre la pau i la seguretat internacionals.

14. Declaració relativa a la política exterior i de seguretat comuna

A més de les normes i procediments específics a què es fa referència en l'apartat 1 de l'article 24 del Tractat de la Unió Europea, la Conferència subratlla que les disposicions referents a la política exterior i de seguretat comuna, incloent-hi el relatiu a l'alt representant de la Unió per a Assumptes Exteriors i Política de Seguretat i al servici europeu d'acció exterior, no afectaran les bases jurídiques, responsabilitats i competències existents de cada Estat membre en relació amb la formulació i conducció de la seua política exterior, el seu servici diplomàtic nacional, les seues relacions amb tercers països i la seua participació en organitzacions internacionals, incloent-hi la pertinença d'un Estat membre al Consell de Seguretat de les Nacions Unides.

La Conferència observa, d'altra banda, que les disposicions corresponents a la política exterior i de seguretat comuna no conferixen nous poders d'iniciativa de decisions a la Comissió ni amplien la funció del Parlament Europeu.

La Conferència també recorda que les disposicions per les quals es regix la política comuna de seguretat i defensa s'entenen sense detriment del caràcter específic de la política de seguretat i defensa dels estats membres.

15. Declaració relativa a l'article 27 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència declara que, des de la firma del Tractat de Lisboa, el secretari general del Consell, alt representant de la Política Exterior i de Seguretat Comuna, la Comissió i els estats

membres haurien de començar els treballs preparatoris relatius al servici europeu d'acció exterior.

16. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 55 del Tractat de la Unió Europea

La Conferència considera que la possibilitat de traduir els Tractats en les llengües a què es referix l'apartat 2 de l'article 55 contribuïx a complir l'objectiu de respectar la riquesa de la diversitat cultural i lingüística de la Unió enunciat en el paràgraf quart de l'apartat 3 de l'article 3. En este context, la Conferència confirma el compromís de la Unió amb la diversitat cultural d'Europa i l'especial atenció que continuarà prestant a estes i altres llengües.

La Conferència recomana que els estats membres que desitgen acollir-se a la possibilitat reconeguda en l'apartat 2 de l'article 55 comuniquen al Consell, en un termini de sis mesos a partir de la data de la firma del Tractat de Lisboa, la llengua o llengües a què es faran traduccions dels Tractats.

17. Declaració relativa a la primacia

La Conferència recorda que, d'acord amb una jurisprudència reiterada del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, els Tractats i el dret adoptat per la Unió basant-se en estos prevalguen sobre el dret dels estats membres, en les condicions establides per l'esmentada jurisprudència.

A més, la Conferència ha decidit incorporar a la present acta final el dictamen del Servici Jurídic del Consell sobre la primacia, tal com figura en el document 11197/07 (JUR 260):

«Dictamen del Servici Jurídic del Consell de 22 de juny de 2007

Resulta de la jurisprudència del Tribunal de Justícia que la primacia del dret comunitari és un principi fonamental del dret comunitari. Segons el Tribunal de Justícia, este principi és inherent a la naturalesa específica de la Comunitat Europea. En el moment de la primera sentència de esta jurisprudència constant (Costa/ENEL, 15 de juliol de 1964, assumpte 6/64⁽¹⁾) el tractat no contenia cap menció a la primacia, i encara hui continua sense contindre'n. El fet que el principi de

primacia no estiga inclòs en el futur tractat no canviarà de cap manera l'existència d'este principi ni la jurisprudència existent del Tribunal de Justícia.»

18. Declaració relativa a la delimitació de les competències

La Conferència subratlla que, de conformitat amb el sistema de repartiment de competències entre la Unió i els estats membres previst en el Tractat de la Unió Europea i en el Tractat de Funcionament de la Unió Europea, les competències que els Tractats no hagen atribuït a la Unió seran dels estats membres.

Quan els Tractats atribuïsquen a la Unió una competència compartida amb els estats membres en un àmbit determinat, els estats membres exerciran la seua competència en la mesura que la Unió no haja exercit la seua o haja decidit deixar d'exercir-la. Esta última situació es planteja quan les institucions competents de la Unió decidixen derogar un acte legislatiu, en particular per a garantir millor el respecte constant dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat. El Consell, a iniciativa d'un o més dels seus membres (representants dels estats membres) i de conformitat amb l'article 241 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, podrà demanar a la Comissió que presente propostes de derogació d'un acte legislatiu. La Conferència es congratula que la Comissió declare que concedirà una atenció especial a estes sol·licituds.

De la mateixa manera, els representants dels governs dels estats membres, reunits en una conferència intergovernamental, podran decidir, d'acord amb el procediment de revisió ordinari previst en els apartats 2 a 5 de l'article 48 del Tractat de la Unió Europea, modificar els Tractats en què es fonamenta la Unió, inclús per a augmentar o reduir les competències atribuïdes a la Unió en estos Tractats.

19. Declaració relativa a l'article 8 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència convé que, en el seu interès general per eliminar les desigualtats entre la dona i l'home, la Unió tractarà en les seues distintes polítiques de combatre la violència domès-

⁽¹⁾ "(...) es desprén que al dret creat pel Tractat, nascut d'una font autònoma, no s'hi pot oposar, quant a la seua específica naturalesa original una norma interna, siga quina siga esta, davant dels òrgans jurisdiccionals, sense que al mateix temps aquell perda el seu caràcter comunitari i es pose en tela de jui la base jurídica mateixa de la Comunitat."

tica en totes les seues formes. Cal que els estats membres adopten totes les mesures necessàries per a previndre i castigar estos actes delictius i per a prestar suport i protecció a les víctimes.

20. Declaració relativa a l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que, sempre que les normes sobre protecció de dades de caràcter personal que hagen d'adoptar-se d'acord amb l'article 16 puguen tindre una repercussió directa en la seguretat nacional, hauran de tindre's degudament en compte les característiques específiques de la qüestió.

Recorda que la legislació actualment aplicable (veja, en particular, la Directiva 95/46/CE) conté excepcions específiques en esta matèria.

21. Declaració relativa a la protecció de dades de caràcter personal en l'àmbit de la cooperació judicial en matèria penal i de la cooperació policial

La Conferència reconeix que podrien requerir-se normes específiques per a la protecció de dades de caràcter personal i la lliure circulació d'estes dades en els àmbits de la cooperació judicial en matèria penal i de la cooperació policial que es basen en l'article 16 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, amb motiu de la naturalesa específica d'estos àmbits.

22. Declaració relativa als articles 48 i 79 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que, en cas que un projecte d'acte legislatiu basat en l'apartat 2 de l'article 79 perjudique aspectes fonamentals del sistema de seguretat social d'un Estat membre, com el seu àmbit d'aplicació, cost o estructura financera, o afecte l'equilibri financer d'eixe sistema, d'acord amb el que estableix el paràgraf segon de l'article 48, es tindran degudament en compte els interessos d'eixe Estat membre.

23. Declaració relativa al paràgraf segon de l'article 48 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència recorda que, en este cas, de conformitat amb el que disposa l'apartat 4 de l'article 15 del Tractat de la Unió Europea, el Consell Europeu es pronunciarà per consens.

24. Declaració relativa a la personalitat jurídica de la Unió Europea

La Conferència confirma que el fet que la Unió Europea tinga personalitat jurídica no autoritzarà de cap manera la Unió a legislar o actuar més enllà de les competències que els estats membres li han atribuït en els Tractats.

25. Declaració relativa als articles 75 i 215 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència recorda que el respecte dels drets i llibertats fonamentals implica, en particular, que es preste la deguda atenció a la protecció i al respecte del dret de les persones físiques o de les entitats de què es tracte a beneficiar-se de les garanties previstes en la llei. A este efecte, i a fi de garantir un control jurisdiccional estricte de les decisions per les quals s'imposen mesures restrictives a una persona física o a una entitat, estes decisions hauran de basar-se en uns criteris clars i precisos. Estos criteris haurien d'ajustar-se a l'especificitat de cada una de les mesures restrictives.

26. Declaració relativa a la no-participació d'un Estat membre en una mesura basada en el títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que, quan un Estat membre opte per no participar en una mesura basada en el títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Consell mantindrà un ampli debat sobre les repercussions i possibles efectes de la no-participació d'eixe Estat membre en la mesura.

A més, qualsevol Estat membre podrà invitar la Comissió a examinar la situació basant-se en le que estableix l'article 116 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

Els anteriors paràgrafs s'entenen sense perjuí de la possibilitat que un Estat membre eleve al Consell Europeu esta qüestió.

27. Declaració relativa al paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 85 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que els reglaments a què es referix el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 85 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea haurien de tindre en compte les

normes i pràctiques nacionals relatives a l'inici d'investigacions penals.

28. Declaració relativa a l'article 98 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència pren nota que les disposicions de l'article 98 s'aplicaran d'acord amb la pràctica actual. La frase «les mesures (...) necessàries per a compensar els desavantatges econòmics que la divisió d'Alemanya ocasiona a l'economia de determinades regions de la República Federal afectades per esta divisió» ha d'interpretar-se d'acord amb la jurisprudència existent del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

29. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència pren nota que la lletra c) de l'apartat 2 de l'article 107 ha d'interpretar-se d'acord amb la jurisprudència existent del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en matèria d'aplicabilitat d'estes disposicions a les ajudes concedides a determinades regions de la República Federal d'Alemanya afectades per l'antiga divisió d'Alemanya.

30. Declaració relativa a l'article 126 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

Pel que fa a l'article 126, la Conferència confirma que els dos pilars de la política econòmica i pressupostària de la Unió i dels estats membres consisteixen a reforçar el potencial de creixement i garantir unes situacions pressupostàries sanejades. El Pacte d'Estabilitat i Creixement és un instrument important per a aconseguir estos objectius.

La Conferència reitera la seua adhesió a les disposicions relatives al Pacte d'Estabilitat i Creixement, que constitueixen el marc en què s'ha d'efectuar la coordinació de les polítiques pressupostàries dels estats membres.

La Conferència confirma que un sistema basat en normes és la millor garantia que els compromisos es complisquen i que tots els estats membres siguin tractats en condicions d'igualtat.

Dins d'este marc, la Conferència reitera així mateix la seua adhesió als objectius de l'estratègia de Lisboa: creació d'ocupació, reformes estructurals i cohesió social.

La Unió té com a objecte aconseguir un creixement econòmic equilibrat i l'estabilitat dels preus. Les polítiques econòmiques i pressupostàries, per consegüent, han d'establir les prioritats adequades en matèria de reformes econòmiques, innovació, competitivitat i reforçament de la inversió privada i del consum en les fases de dèbil creixement econòmic. Això hauria de reflectir-se en les orientacions de les decisions pressupostàries, tant en l'àmbit nacional com de la Unió, en particular per mitjà de la reestructuració dels ingressos i gastos públics, dins del respecte de la disciplina pressupostària, de conformitat amb els Tractats i amb el Pacte d'Estabilitat i Creixement.

Els desafiaments pressupostaris i econòmics que afronten els estats membres posen en relleu l'importància d'una política pressupostària sanejada al llarg de qualsevol cicle econòmic.

La Conferència convé que els estats membres haurien d'aprofitar activament els períodes de recuperació econòmica per a consolidar les seues finances públiques i millorar la seua situació pressupostària. L'objectiu és aconseguir de manera gradual un superàvit pressupostari en períodes favorables, creant el marge necessari per a fer front a les fases de recessió i contribuint així a la viabilitat a llarg termini de les finances públiques.

Els estats membres esperen amb interès les possibles propostes de la Comissió, així com noves contribucions dels estats membres encaminades a reforçar i aclarir l'aplicació del Pacte d'Estabilitat i Creixement. Els estats membres prendran totes les mesures necessàries per a augmentar el potencial de creixement de les seues economies. La millora de la coordinació de la política econòmica podria afavorir este objectiu. La present declaració no perjudica el futur debat sobre el Pacte d'Estabilitat i Creixement.

31. Declaració relativa a l'article 156 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència confirma que les polítiques descrites en l'article 156 són essencialment competència dels estats membres. Les mesures de foment i de coordinació que hagen de prendre's a escala de la Unió de conformitat amb el que es disposa en eixe article revisten un caràcter complementari. Pretenen reforçar la cooperació entre estats membres i no harmonitzar els sistemes nacionals. Les garanties i els usos vigents en cada Estat membre pel que fa a la responsa-

bilitat dels interlocutors socials no es veuran afectades.

La present declaració s'entén sense perjudi de les disposicions dels Tractats que atribueixen competències a la Unió, inclòs en l'àmbit social.

32. Declaració relativa a la lletra c) de l'apartat 4 de l'article 168 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que les mesures que s'adopten en aplicació de la lletra c) de l'apartat 4 de l'article 168 han de respectar els aspectes comuns de seguretat i tindre com a objectiu establir normes elevades de qualitat i seguretat quan, si no és així, les normes nacionals que afecten el mercat interior representen un obstacle per a aconseguir un nivell elevat de protecció de la salut humana.

33. Declaració relativa a l'article 174 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència considera que l'expressió «regions insulars» a què es fa referència en l'article 174 pot designar així mateix estats insulars en la seua totalitat, sempre que es complisquen les condicions necessàries.

34. Declaració relativa a l'article 179 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència convé que l'acció de la Unió en l'àmbit de la investigació i el desenrotllament tecnològic tindrà degudament en compte les orientacions i opcions fonamentals contingudes en les polítiques d'investigació dels estats membres.

35. Declaració relativa a l'article 194 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència estima que l'article 194 no afecta el dret dels estats membres a adoptar les disposicions necessàries per a garantir el seu abastiment energètic en les condicions establides en l'article 347.

36. Declaració relativa a l'article 218 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea sobre la negociació i subscripció d'acords internacionals pels estats membres en relació amb l'espai de llibertat, seguretat i justícia

La Conferència confirma que els estats membres podran negociar i subscriure acords amb tercers països o organitzacions internacionals en els àmbits a què fan referència els capítols 3, 4 i 5 del títol V de la tercera part, sempre que estos acords s'ajusten al dret de la Unió.

37. Declaració relativa a l'article 222 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

Sense perjudi de les mesures adoptades per la Unió per a complir la seua obligació de solidaritat amb un Estat membre que siga objecte d'un atac terrorista o víctima d'una catàstrofe natural o d'origen humà, cap de les disposicions de l'article 222 pretén afectar el dret d'un altre Estat membre de triar els mitjans més apropiats per a complir la seua obligació de solidaritat amb eixe Estat membre.

38. Declaració relativa a l'article 252 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea sobre el nombre d'advocats generals del Tribunal de Justícia

La Conferència declara que si, en virtut del paràgraf primer de l'article 252 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, el Tribunal de Justícia sol·licita augmentar el nombre d'advocats generals en tres persones (és a dir, onze en compte de huit), el Consell, per unanimitat, aprovarà este augment.

En eixe cas, la Conferència acorda que Polònia, com ja ocorre amb Alemanya, França, Itàlia, Espanya i el Regne Unit, tindrà un advocat general permanent i no participarà ja en el sistema rotatori. D'altra banda, l'actual sistema de rotació afectarà cinc advocats generals en compte de tres.

39. Declaració relativa a l'article 290 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència pren nota de la intenció de la Comissió de continuar consultant experts nomenats pels estats membres per a l'elaboració dels seus projectes d'actes delegats en l'àmbit dels

servicis financers, d'acord amb la seua pràctica establida.

40. Declaració relativa a l'article 329 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que, en el moment de sol·licitar l'establiment d'una cooperació reforçada, els estats membres podran indicar si ja en eixa fase tenen intenció de recórrer al que disposa l'article 333, que estableix l'ampliació de la votació per majoria qualificada, o al procediment legislatiu ordinari.

41. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència declara que la referència que fa l'apartat 1 de l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea als objectius de la Unió remet als objectius enunciats en els apartats 2 i 3 de l'article 3 del Tractat de la Unió Europea i als objectius enunciats en l'apartat 5 de l'article 3 d'eixe tractat, relatiu a l'acció exterior, en virtut de la quinta part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea. Per consegüent, una acció basada en l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea no podrà perseguir únicament els objectius previstos en l'apartat 1 de l'article 3 del Tractat de la Unió Europea. En este sentit, la Conferència assenyala que, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 31 del Tractat de la Unió Europea, no podran adoptar-se actes legislatius en l'àmbit de la política exterior i de seguretat comuna.

42. Declaració relativa a l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

La Conferència subratlla que, de conformitat amb la jurisprudència reiterada del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, l'article 352 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, que forma part integrant d'un ordenament institucional basat en el principi de les competències d'atribució, no pot servir de base per a ampliar l'àmbit de les competències de la Unió més enllà del marc general que estableixen les disposicions dels Tractats en el seu conjunt, en particular aquelles per les quals es definixen les funcions i accions de la Unió. Este article no podrà en cap cas servir de base per a adoptar disposicions que tinguen com a efecte, en essència,

per les seues conseqüències, modificar els Tractats sense seguir el procediment que estos fixen a este efecte.

43. Declaració relativa a l'apartat 6 de l'article 355 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

Les altes parts contractants convenen que el Consell Europeu, en aplicació de l'apartat 6 de l'article 355, adoptarà una decisió que donarà lloc a la modificació de l'estatut de Mayotte respecte de la Unió, a fi que este territori passe a ser regió ultraperifèrica en el sentit de l'apartat 1 de l'article 355 i de l'article 349, quan les autoritats franceses notifiquen al Consell Europeu i a la Comissió que així ho permet l'evolució en curs de l'estatut intern de l'illa.

B. DECLARACIONS RELATIVES A PROTOCOLS ANNEXOS ALS TRACTATS

44. Declaració relativa a l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència pren nota que l'Estat membre que haja notificat, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea, el seu desig de no participar en una proposta o iniciativa, podrà retirar eixa notificació en qualsevol moment abans que s'adopti la mesura per a desenrotllar el patrimoni de Schengen.

45. Declaració relativa a l'apartat 2 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència declara que, sempre que el Regne Unit o Irlanda indique al Consell la seua intenció de no participar en una mesura per a desenrotllar una part del patrimoni de Schengen en la qual l'un o l'altre partcipe, el Consell tindrà un ampli debat sobre les possibles repercussions de la no-participació d'eixe Estat membre en la mesura. El debat al si del Consell se celebrarà a partir de les indicacions facilitades per la Comissió sobre la relació entre la proposta i el patrimoni de Schengen.

46. Declaració relativa a l'apartat 3 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència recorda que, si el Consell no pren una decisió després d'un primer debat sobre el fons de la qüestió, la Comissió pot presentar una proposta modificada perquè el Consell realitze un nou examen addicional de fons en el termini de quatre mesos.

47. Declaració relativa als apartats 3, 4 i 5 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea

La Conferència pren nota que les condicions que es determinen en la decisió a què es refereixen els apartats 3, 4 i 5 de l'article 5 del Protocol sobre el patrimoni de Schengen integrat en el marc de la Unió Europea podran suposar que l'Estat membre de què es tracte suporta les conseqüències financeres directes que puguen derivar-se, necessàriament i inevitablement, de la seua decisió de deixar de participar en la totalitat o una part del patrimoni previst en qual-sevol decisió adoptada pel Consell d'acord amb l'article 4 del referit protocol.

48. Declaració relativa al Protocol sobre la posició de Dinamarca

La Conferència pren nota que Dinamarca declara, en relació amb els actes jurídics que el Consell adopte per si sol o conjuntament amb el Parlament Europeu i que continguen disposicions aplicables a Dinamarca així com disposicions que no li siguin aplicables per tindre una base jurídica a la qual s'aplique la part I del Protocol sobre la posició de Dinamarca, que no utilitzarà el seu dret de vot per a impedir l'adopció de les disposicions que no li siguin aplicables.

La Conferència pren nota així mateix que Dinamarca, basant-se en la Declaració de la Conferència relativa a l'article 222, declara que la seua participació en accions o actes jurídics en aplicació de l'article 222 es durà a terme de conformitat amb les parts I i II del Protocol sobre la posició de Dinamarca.

49. Declaració relativa a Itàlia

La Conferència pren nota que el Protocol relatiu a Itàlia, annex al Tractat constitutiu de la Comunitat Econòmica Europea de 1957, modi-

ficat en ocasió de l'adopció del Tractat de la Unió Europea, estipulava que:

«LES ALTES PARTS CONTRACTANTS, DESITJANT resoldre determinats problemes particulars que afecten Itàlia,

HAN CONVINGUT les disposicions següents, que s'incorporaran com a annex al tractat:

ELS ESTATS MEMBRES DE LA COMUNITAT PRENEN NOTA que el Govern italià ha emprés l'execució d'un programa decennal d'expansió econòmica, que té com a objectiu corregir els desequilibris estructurals de l'economia italiana, en particular equipant les zones menys desenvolupades del sud i de les illes i creant nous llocs de treball a fi d'eliminar la desocupació,

RECORDEN que este programa del Govern italià ha sigut pres en consideració i aprovat en els seus principis i objectius per organitzacions de cooperació internacional dels quals ells són membres,

RECONeixEN que, en interès comú, han d'aconseguir-se els objectius del programa italià,

CONVENEN, a fi de facilitar al Govern italià la realització d'esta tasca, recomanar a les institucions de la Comunitat que apliquen tots els mecanismes i procediments previstos en el tractat, especialment a través d'un ús adequat dels recursos del Banc Europeu d'Inversions i del Fons Social Europeu,

SÓN DE L'OPINIÓ que les institucions de la Comunitat han de tindre en compte, a l'aplicar el tractat, l'esforç que l'economia italiana haurà de suportar en els pròxims anys i la conveniència d'evitar que es produïsquen tensions perilloses, especialment en la balança de pagaments o en el nivell d'ocupació, que podrien comprometre l'aplicació d'este tractat a Itàlia,

RECONeixEN en particular que, en cas d'aplicació dels articles 109 H i 109 I, caldrà procurar que les mesures sol·licitades al Govern italià garantisquen el compliment del seu programa d'expansió econòmica i d'elevació del nivell de vida de la població.»

50. Declaració relativa a l'article 10 del Protocol sobre les disposicions transitòries

La Conferència invita el Parlament Europeu, el Consell i la Comissió que, en el marc de les seues respectives atribucions, s'esforcen per adoptar, en els casos pertinents i, en la mesura que siga possible, en el termini de cinc anys indicat en l'apartat 3 de l'article 10 del Protocol sobre les disposicions transitòries, actes jurídics que modifiquen o substituïsquen els actes

previstos en l'apartat 1 de l'article 10 d'eixe protocol.

C. DECLARACIONS D'ESTATS MEMBRES

51. Declaració del Regne de Bèlgica relativa als parlaments nacionals

Bèlgica precisa que, en virtut del seu dret constitucional, tant la Cambra de Representants i el Senat del Parlament Federal com les assemblees parlamentàries de les comunitats i regions actuen, en funció de les competències exercides per la Unió, com a components del sistema parlamentari nacional o cambres del Parlament nacional.

52. Declaració del Regne de Bèlgica, de la República de Bulgària, de la República Federal d'Alemanya, de la República Hel·lènica, del Regne d'Espanya, de la República Italiana, de la República de Xipre, de la República de Lituània, del Gran Ducat de Luxemburg, de la República d'Hongria, de la República de Malta, de la República d'Àustria, de la República Portuguesa, de Romania, de la República d'Eslovènia i de la República Eslovaca relativa als símbols de la Unió Europea

Bèlgica, Bulgària, Alemanya, Grècia, Espanya, Itàlia, Xipre, Lituània, Luxemburg, Hongria, Malta, Àustria, Portugal, Romania, Eslovènia i Eslovàquia declaren que la bandera que representa un cercle de dotze estrelles daurades sobre fons blau, l'himne pres de l'«Himne a l'alegria» de la Novena Simfonia de Ludwig van Beethoven, la divisa «Unida en la diversitat», l'euro com a moneda de la Unió Europea i el Dia d'Europa el 9 de maig continuaran sent, per a ells, els símbols de la pertinença comuna dels ciutadans a la Unió Europea i de la seua relació amb esta.

53. Declaració de la República Txeca relativa a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

1. La República Txeca recorda que les disposicions de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea estan dirigides a les institucions i òrgans de la Unió Europea dins del respecte del principi de subsidiarietat i del repartiment de competències entre la Unió Europea i els seus estats membres, tal com ha sigut reafirmat en la Declaració (núm. 18) relativa a la delimitació

de les competències. La República Txeca subratlla que les disposicions de la Carta estan dirigides als estats membres únicament quan apliquen el dret de la Unió i no quan adopten i apliquen el dret nacional independentment del dret de la Unió.

2. La República Txeca subratlla igualment que la Carta no amplia l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió i no crea cap competència nova per a la Unió. La Carta no reduïx l'àmbit d'aplicació del dret nacional i no limita cap competència actual de les autoritats nacionals en este àmbit.

3. La República Txeca destaca que, en la mesura que la Carta reconega drets i principis fonamentals resultants de les tradicions constitucionals comunes als estats membres, estos drets i principis s'interpretaran en harmonia amb les esmentades tradicions.

4. La República Txeca subratlla, a més, que cap de les disposicions de la Carta podrà interpretar-se com a limitadora o lesiva dels drets humans i llibertats fonamentals reconeguts, en el seu respectiu àmbit d'aplicació, pel dret de la Unió i els convenis internacionals de què són part la Unió o tots els estats membres, i en particular el Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, així com per les constitucions dels estats membres.

54. Declaració de la República Federal d'Alemanya, d'Irlanda, de la República d'Hongria, de la República d'Àustria i del Regne de Suècia

Alemanya, Irlanda, Hongria, Àustria i Suècia assenyalen que les disposicions essencials del Tractat constituït de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica no s'han modificat substancialment des de la seua entrada en vigor i han d'actualitzar-se. Per tant, secunden la idea de celebrar una conferència de representants dels governs dels estats membres, que hauria de convocar-se tan prompte com fóra possible.

55. Declaració del Regne d'Espanya i del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord

Els Tractats s'aplicaran a Gibraltar com a territori europeu les relacions exteriors del qual assumix un Estat membre. Això no suposa cap modificació de les respectives posicions dels estats membres de què es tracta.

56. Declaració d'Irlanda relativa a l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia

Irlanda afirma el seu compromís amb la Unió com a espai de llibertat, seguretat i justícia dins del respecte als drets fonamentals i als diferents sistemes i tradicions jurídics dels estats membres, en el marc del qual s'ofereix als ciutadans un alt grau de seguretat.

En conseqüència, Irlanda declara la seua ferma intenció d'exercir el dret que l'assistix, en virtut de l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, per a participar, sempre que siga possible, en l'adopció de mesures que entren en l'àmbit del títol V de la tercera part del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

En particular, Irlanda participarà sempre que siga possible en mesures de l'àmbit de la cooperació policial.

A més, Irlanda recorda que, de conformitat amb l'article 8 del Protocol, podrà notificar per escrit al Consell el seu desig de no continuar acollint-se a les disposicions del Protocol. Irlanda té intenció de revisar el funcionament d'estes disposicions en un termini de tres anys des de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

57. Declaració de la República Italiana relativa a la composició del Parlament Europeu

Itàlia fa constar que, de conformitat amb els articles 10 i 14 del Tractat de la Unió Europea, el Parlament Europeu està compost per representants dels ciutadans de la Unió, la representació dels quals està assegurada de manera decreixentment proporcional.

Itàlia fa constar igualment que, en virtut de l'article 9 del Tractat de la Unió Europea i de l'article 20 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea, és ciutadà de la Unió tota persona que tinga la nacionalitat d'un Estat membre.

Per consegüent, Itàlia considera que, sense perjudici de la decisió relativa a la legislatura 2009-2014, qualsevol decisió adoptada pel Consell Europeu, a iniciativa del Parlament Europeu i amb la seua aprovació, per la qual es fixe la composició del Parlament Europeu ha de respectar els principis previstos en el paràgraf primer de l'apartat 2 de l'article 14 del Tractat de la Unió Europea.

58. Declaració de la República de Letònia, de la República d'Hongria i de la República de Malta relativa a l'ortografia del nom de la moneda única en els Tractats

Sense perjudici de l'ortografia unificada del nom de la moneda única de la Unió Europea a què es fa referència en els Tractats, tal com figura en els bitllets i en les monedes, Letònia, Hongria i Malta declaren que l'ortografia del nom de la moneda única, inclosos els seus derivats, usada en el text en letó, en hongarés i en maltès dels Tractats, no té efecte en les normes vigents de les llengües letona, hongaresa i maltesa.

59. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 312 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

El Regne dels Països Baixos aprovarà una decisió a què es referix el paràgraf segon de l'apartat 2 de l'article 312 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea una vegada que, per mitjà d'una revisió de la decisió prevista en el paràgraf tercer de l'article 311 del d'este tractat, s'haja oferit als Països Baixos una solució satisfactòria de la seua situació de pagaments neta negativa, excessiva respecte al pressupost de la Unió.

60. Declaració del Regne dels Països Baixos relativa a l'article 355 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

El Regne dels Països Baixos declara que només es presentaran iniciatives per a una decisió com la que conté l'apartat 6 de l'article 355, orientada a modificar l'estatut de les Antilles Neerlandeses o d'Aruba respecte de la Unió, basant-se en una decisió adoptada de conformitat amb l'Estatut del Regne dels Països Baixos.

61. Declaració de la República de Polònia relativa a la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea

La Carta no afecta de cap manera el dret dels estats membres a legislar en l'àmbit de la moral pública, del dret de família, així com de la protecció de la dignitat humana i del respecte de la integritat humana física i moral.

62. Declaració de la República de Polònia relativa al Protocol sobre l'aplicació de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea a Polònia i al Regne Unit

Polònia, tenint present la tradició del moviment social «Solidaritat» i la seua notable contribució a la lluita pels drets socials i del treball, declara que respecta plenament eixos drets, segons s'establixen en el dret de la Unió, i en particular els que es reafirmen en el títol IV de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea.

63. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord relativa a la definició del terme «nacionals»

Respecte als Tractats i al Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica, i a qualsevol acte derivat d'eixos tractats o que eixos tractats mantinguen en vigor, el Regne Unit reitera la seua declaració del 31 de desembre de 1982 sobre la definició del terme «nacionals», amb l'excepció que la referència als «ciutadans dels territoris dependents britànics» es considerarà en el sentit de «ciutadans dels territoris d'ultramar britànics».

64. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord relativa al dret de vot en les eleccions al Parlament Europeu

El Regne Unit observa que ni l'article 14 del Tractat de la Unió Europea ni altres disposicions dels Tractats tenen com a finalitat modificar la base del dret de vot per a les eleccions al Parlament Europeu.

65. Declaració del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord relativa a l'article 75 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea

El Regne Unit dóna ple suport a una actuació enèrgica respecte a l'adopció de sancions financeres orientades a previndre i combatre el terrorisme i les activitats connexes. En conseqüència, declara que té intenció d'acollir-se al dret que l'assistix en virtut de l'article 3 del Protocol sobre la posició del Regne Unit i d'Irlanda respecte de l'espai de llibertat, seguretat i justícia, per a participar en l'adopció de totes les propostes que es presenten en virtut de l'article 75 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES (*)

Tractat de la Unió Europea

Numeració anterior del Tractat de la Unió Europea	Nova numeració del Tractat de la Unió Europea
TÍTOL I — DISPOSICIONS COMUNES	TÍTOL I — DISPOSICIONS COMUNES
Article 1	Article 1
	Article 2
Article 2	Article 3
Article 3 (derogat) ⁽¹⁾	
	Article 4
	Article 5 ⁽²⁾
Article 4 (derogat) ⁽³⁾	
Article 5 (derogat) ⁽⁴⁾	
Article 6	Article 6
Article 7	Article 7
	Article 8
TÍTOL II — DISPOSICIONS PER LES QUALS ES MODIFICA EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT ECONÒMICA EUROPEA A FI DE CONSTITUIR LA COMUNITAT EUROPEA	TÍTOL II — DISPOSICIONS SOBRE ELS PRINCIPIS DEMOCRÀTICS
Article 8 (derogat) ⁽⁵⁾	Article 9
	Article 10 ⁽⁶⁾
	Article 11
	Article 12
TÍTOL III — DISPOSICIONS PER LES QUALS ES MODIFICA EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA DEL CARBÓ I DE L'ACER	TÍTOL III — DISPOSICIONS SOBRE LES INSTITUCIONS
Article 9 (derogat) ⁽⁷⁾	Article 13
	Article 14 ⁽⁸⁾

^(*) Estes dos taules procedixen de les taules que figuren en l'article 5 del Tractat de Lisboa, sense la columna central, que arrellegava la numeració intermèdia continguda en el Tractat de Lisboa.

⁽¹⁾ Substituint, en substància, per l'article 7 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (denominat d'ara en avant «TFUE») i pels articles 13, apartat 1 i 21, apartat 3, paràgraf segon, del Tractat de la Unió Europea (d'ara en avant «Tractat UE»).

⁽²⁾ Substituint l'article 5 del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea (d'ara en avant «Tractat CE»).

⁽³⁾ Substituint, en substància, per l'article 15.

⁽⁴⁾ Substituint, en substància, per l'article 13, apartat 2.

⁽⁵⁾ L'article 8 del Tractat UE vigent abans de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa (d'ara en avant «l'actual Tractat UE») modificava el Tractat CE. Estes modificacions s'han incorporat en este últim tractat i es deroga l'article 8. El seu número s'utilitza per a inserir una nova disposició.

⁽⁶⁾ L'apartat 4 substituint, en substància, l'article 191, paràgraf primer, del Tractat CE.

⁽⁷⁾ L'article 9 de l'actual Tractat UE modificava el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea del Carbó i de l'Acer: Este últim tractat va expirar el 23 de juliol de 2002. Es deroga l'article 9 i el seu número s'utilitza per a inserir una altra disposició.

⁽⁸⁾ - Els apartats 1 i 2 substituint, en substància, l'article 189 del Tractat CE;

- els apartats 1 a 3 substituint, en substància, l'article 190, apartats 1 a 3 del Tractat CE;

- l'apartat 1 substituint, en substància, l'article 192, paràgraf primer, del Tractat CE;

- l'apartat 4 substituint, en substància, l'article 197, paràgraf primer, del Tractat CE..

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat de la Unió Europea	Nova numeració del Tractat de la Unió Europea
	Article 15 ⁽⁹⁾
	Article 16 ⁽¹⁰⁾
	Article 17 ⁽¹¹⁾
	Article 18
	Article 19 ⁽¹²⁾
TÍTOL IV — DISPOSICIONS PER LES QUALS ES MODIFICA EL TRACTAT CONSTITUTIU DE LA COMUNITAT EUROPEA DE L'ENERGIA ATÒ- MICA	TÍTOL IV — DISPOSICIONS SOBRE LES COOPE- RACIONS REFORÇADES
Article 10 (derogat) ⁽¹³⁾ <i>Articles 27 A a 27 E (substituïts)</i> <i>Articles 40 a 40 B (substituïts)</i> <i>Articles 43 a 45 (substituïts)</i>	Article 20 ⁽¹⁴⁾
TÍTOL V — DISPOSICIONS RELATIVES A LA PO- LÍTICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA	TÍTOL V — DISPOSICIONS GENERALS RELATI- VES A L'ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ I DISPO- SICIONS ESPECÍFIQUES RELATIVES A LA POLÍ- TICA EXTERIOR I DE SEGURETAT COMUNA
	Capítol 1 — Disposicions generals relatives a l'acció exterior de la Unió
	Article 21
	Article 22
	Capítol 2 — Disposicions específiques sobre la po- lítica exterior i de seguretat comuna
	Secció 1 — Disposicions comunes
	Article 23
Article 11	Article 24
Article 12	Article 25
Article 13	Article 26
	Article 27
Article 14	Article 28
Article 15	Article 29
<i>Article 22 (desplaçat)</i>	Article 30
<i>Article 23 (desplaçat)</i>	Article 31
Article 16	Article 32

⁽⁹⁾Substituïx, en substància, l'article 4.

⁽¹⁰⁾— L'apartat 1 substituïx, en substància, l'article 202, primer i segon guions, del Tractat CE;

— els apartats 2 i 9 substituïxen, en substància, l'article 203 del Tractat CE;

— els apartats 4 i 5 substituïxen, en substància, l'article 205, apartats 2 i 4, del Tractat CE.

⁽¹¹⁾— L'apartat 1 substituïx, en substància, l'article 211 del Tractat CE;

— els apartats 3 i 7 substituïxen, en substància, l'article 214 del Tractat CE;

— l'apartat 6 substituïx, en substància, l'article 217, apartats 1, 3 i 4, del Tractat CE.

⁽¹²⁾— Substituïx, en substància, l'article 220 del Tractat CE;

— l'apartat 2, paràgraf primer, substituïx, en substància, l'article 221, paràgraf primer, del Tractat CE.

⁽¹³⁾L'article 10 de l'actual Tractat UE modificava el Tractat constitutiu de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica. Estes modificacions s'han incorporat en este últim tractat i es deroga l'article 10. El seu número s'utilitza per a inserir una altra disposició.

⁽¹⁴⁾Substituïx també els articles 11 i 11 A del Tractat CE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat de la Unió Europea	Nova numeració del Tractat de la Unió Europea
Article 17 (desplaçat)	<i>Article 42</i>
Article 18	Article 33
Article 19	Article 34
Article 20	Article 35
Article 21	Article 36
Article 22 (desplaçat)	<i>Article 30</i>
Article 23 (desplaçat)	<i>Article 31</i>
Article 24	Article 37
Article 25	Article 38
	Article 39
<i>Article 47 (desplaçat)</i>	Article 40
Article 26 (derogat)	
Article 27 (derogat)	
Article 27 A (substituït) ⁽¹⁵⁾	<i>Article 20</i>
Article 27 B (substituït) ⁽¹⁵⁾	<i>Article 20</i>
Article 27 C (substituït) ⁽¹⁵⁾	<i>Article 20</i>
Article 27 D (substituït) ⁽¹⁵⁾	<i>Article 20</i>
Article 27 E (substituït) ⁽¹⁵⁾	<i>Article 20</i>
Article 28	Article 41
	Secció 2 — Disposicions sobre la política comuna de seguretat i defensa
<i>Article 17 (desplaçat)</i>	Article 42
	Article 43
	Article 44
	Article 45
	Article 46
TÍTOL VI — DISPOSICIONS RELATIVES A LA COOPERACIÓ POLICIAL I JUDICIAL EN MATÈRIA PENAL (derogat) ⁽¹⁶⁾	
Article 29 (substituït) ⁽¹⁷⁾	
Article 30 (substituït) ⁽¹⁸⁾	
Article 31 (substituït) ⁽¹⁹⁾	
Article 32 (substituït) ⁽²⁰⁾	
Article 33 (substituït) ⁽²¹⁾	
Article 34 (derogat)	
Article 35 (derogat)	

⁽¹⁵⁾ Els articles 27 A a 27 E de l'actual Tractat UE, relatius a la cooperació reforçada, se substitueixen també pels articles 326 a 334 del TFUE.

⁽¹⁶⁾ Les disposicions del títol VI de l'actual Tractat UE, relatives a la cooperació policial i judicial en matèria penal, se substitueixen per les disposicions dels capítols 1, 4 i 5 del títol V de la tercera part del TFUE.

⁽¹⁷⁾ Substituït per l'article 67 del TFUE.

⁽¹⁸⁾ Substituït pels articles 87 i 88 del TFUE.

⁽¹⁹⁾ Substituït pels articles 82, 83 i 85 del TFUE.

⁽²⁰⁾ Substituït per l'article 89 del TFUE.

⁽²¹⁾ Substituït per l'article 72 del TFUE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat de la Unió Europea	Nova numeració del Tractat de la Unió Europea
Article 36 (substituït) ⁽²²⁾	
Article 37 (derogat)	
Article 38 (derogat)	
Article 39 (derogat)	
Article 40 (substituït) ⁽²³⁾	<i>Article 20</i>
Article 40 A (substituït) ⁽²³⁾	<i>Article 20</i>
Article 40 B (substituït) ⁽²³⁾	<i>Article 20</i>
Article 41 (derogat)	
Article 42 (derogat)	
TÍTOL VII — DISPOSICIONS SOBRE UNA COOPERACIÓ REFORÇADA (substituït) ⁽²⁴⁾	TÍTOL IV — DISPOSICIONS SOBRE LES COOPERACIONS REFORÇADES
Article 43 (substituït) ⁽²⁴⁾	<i>Article 20</i>
Article 43 A (substituït) ⁽²⁴⁾	<i>Article 20</i>
Article 43 B (substituït) ⁽²⁴⁾	<i>Article 20</i>
Article 44 (substituït) ⁽²⁴⁾	<i>Article 20</i>
Article 44 A (substituït) ⁽²⁴⁾	<i>Article 20</i>
Article 45 (substituït) ⁽²⁴⁾	<i>Article 20</i>
TÍTOL VIII — DISPOSICIONS FINALS	TÍTOL VI — DISPOSICIONS FINALS
Article 46 (derogat)	
	<i>Article 47</i>
Article 47 (substituït)	<i>Article 40</i>
Article 48	<i>Article 48</i>
Article 49	<i>Article 49</i>
	<i>Article 50</i>
	<i>Article 51</i>
	<i>Article 52</i>
Article 50 (derogat)	
Article 51	<i>Article 53</i>
Article 52	<i>Article 54</i>
Article 53	<i>Article 55</i>

⁽²²⁾ Substituït per l'article 71 del TFUE.

⁽²³⁾ Els articles 40 a 40 B de l'actual Tractat UE, relatius a la cooperació reforçada, se substituïxen també pels articles 326 a 334 del TFUE.

⁽²⁴⁾ Els articles 43 a 45 i el títol VII de l'actual Tractat UE, relatius a la cooperació reforçada, se substituïxen també pels articles 326 a 334 del TFUE (que passen a ser 326 a 334).

Tractat de Funcionament de la Unió Europea

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
PRIMERA PART — PRINCIPIS	PRIMERA PART— PRINCIPIS
Article 1 (derogat)	
	Article 1
Article 2 (derogat) ⁽²⁵⁾	
	Títol I — Categories i àmbits de competències de la Unió
	Article 2
	Article 3
	Article 4
	Article 5
	Article 6
	Títol II — Disposicions d'aplicació general
	Article 7
Article 3, apartat 1 (derogat) ⁽²⁶⁾	
Article 3, apartat 2	Article 8
Article 4 (desplaçat)	Article 119
Article 5 (substituït) ⁽²⁷⁾	
	Article 9
	Article 10
Article 6	Article 11
Article 153, apartat 2 (desplaçat)	Article 12
	Article 13 ⁽²⁸⁾
Article 7 (derogat) ⁽²⁹⁾	
Article 8 (derogat) ⁽³⁰⁾	
Article 9 (derogat)	
Article 10 (derogat) ⁽³¹⁾	
Article 11 (substituït) ⁽³²⁾	Articles 326 a 334
Article 11 A (substituït) ⁽³²⁾	Articles 326 a 334
Article 12 (desplaçat)	Article 18
Article 13 (desplaçat)	Article 19
Article 14 (desplaçat)	Article 26
Article 15 (desplaçat)	Article 27
Article 16	Article 14
Article 255 (desplaçat)	Article 15
Article 286 (substituït)	Article 16

⁽²⁵⁾ Substituït, en substància, per l'article 3 del Tractat UE

⁽²⁶⁾ Substituït, en substància, pels articles 3 a 6 del TFUE.

⁽²⁷⁾ Substituït per l'article 5 del Tractat UE.

⁽²⁸⁾ S'inserix el dispositiu del Protocol sobre la protecció i el benestar dels animals.

⁽²⁹⁾ Substituït, en substància, per l'article 13 del Tractat UE.

⁽³⁰⁾ Substituït, en substància, per l'article 13 del Tractat UE i per l'article 282, apartat 1, del TFUE.

⁽³¹⁾ Substituït, en substància, per l'article 4, apartat 3, del Tractat UE.

⁽³²⁾ Substituït també per l'article 20 del Tractat UE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constituti de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
SEGONA PART — CIUTADANIA DE LA UNIÓ	Article 17 SEGONA PART — NO DISCRIMINACIÓ I CIUTADANIA DE LA UNIÓ
<i>Article 12 (desplaçat)</i>	Article 18
<i>Article 13 (desplaçat)</i>	Article 19
Article 17	Article 20
Article 18	Article 21
Article 19	Article 22
Article 20	Article 23
Article 21	Article 24
Article 22	Article 25
TERCERA PART — POLÍTIQUES DE LA COMUNITAT	TERCERA PART — POLÍTIQUES I ACCIONS INTERNES DE LA UNIÓ
	Títol I — Mercat interior
<i>Article 14 (desplaçat)</i>	Article 26
<i>Article 15 (desplaçat)</i>	Article 27
Títol I — Lliure circulació de mercaderies	Títol II — Lliure circulació de mercaderies
Article 23	Article 28
Article 24	Article 29
Capítol 1 — Unió duanera	Capítol 1 — Unió duanera
Article 25	Article 30
Article 26	Article 31
Article 27	Article 32
<i>Tercera part, Títol X, Cooperació duanera (desplaçat)</i>	Capítol 2 - Cooperació duanera
<i>Article 135 (desplaçat)</i>	Article 33
Capítol 2 — Prohibició de les restriccions quan- titatives entre els estats membres	Capítol 3 — Prohibició de les restriccions quan- titatives entre els estats membres
Article 28	Article 34
Article 29	Article 35
Article 30	Article 36
Article 31	Article 37
Títol II — Agricultura	Títol III — Agricultura i Pesca
Article 32	Article 38
Article 33	Article 39
Article 34	Article 40
Article 35	Article 41
Article 36	Article 42
Article 37	Article 43
Article 38	Article 44
Títol III — Lliure circulació de persones, servicis i capitals	Títol IV — Lliure circulació de persones, servicis i capitals
Capítol 1 — Treballadors	Capítol 1 — Treballadors
Article 39	Article 45

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiú de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 40	Article 46
Article 41	Article 47
Article 42	Article 48
Capítol 2 — Dret d'establiment	Capítol 2 — Dret d'establiment
Article 43	Article 49
Article 44	Article 50
Article 45	Article 51
Article 46	Article 52
Article 47	Article 53
Article 48	Article 54
<i>Article 294 (desplaçat)</i>	Article 55
Capítol 3 — Servicis	Capítol 3 — Servicis
Article 49	Article 56
Article 50	Article 57
Article 51	Article 58
Article 52	Article 59
Article 53	Article 60
Article 54	Article 61
Article 55	Article 62
Capítol 4 — Capital i pagaments	Capítol 4 — Capital i pagaments
Article 56	Article 63
Article 57	Article 64
Article 58	Article 65
Article 59	Article 66
Article 60 (desplaçat)	<i>Article 75</i>
Títol IV — Visats, asil, immigració i altres polítiques relacionades amb la lliure circulació de persones	Títol V — Espai de llibertat, seguretat i justícia
	Capítol 1 — Disposicions generals
Article 61	Article 67 ⁽³³⁾
	Article 68
	Article 69
	Article 70
	Article 71 ⁽³⁴⁾
<i>Article 64, apartat 1 (substituït)</i>	Article 72 ⁽³⁵⁾
	Article 73
<i>Article 66 (substituït)</i>	Article 74
<i>Article 60 (desplaçat)</i>	Article 75
	Article 76
	Capítol 2 — Polítiques sobre controls en les fronteres, asil i immigració

⁽³³⁾ Substituïx també l'article 29 de l'actual Tractat UE.

⁽³⁴⁾ Substituïx l'article 36 de l'actual Tractat UE.

⁽³⁵⁾ Substituïx també l'article 33 de l'actual Tractat UE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 62	Article 77
Article 63, punts 1 i 2 i article 64, apartat 2 ⁽³⁶⁾	Article 78
Article 63, punts 3 i 4	Article 79
	Article 80
Article 64, apartat 1 (substituït)	Article 72
	Capítol 3 — Cooperació judicial en matèria civil
Article 65	Article 81
Article 66 (substituït)	Article 74
Article 67 (derogat)	
Article 68 (derogat)	
Article 69 (derogat)	
	Capítol 4 — Cooperació judicial en matèria penal
	Article 82 ⁽³⁷⁾
	Article 83 ⁽³⁷⁾
	Article 84
	Article 85 ⁽³⁷⁾
	Article 86
	Capítol 5 — Cooperació policial
	Article 87 ⁽³⁸⁾
	Article 88 ⁽³⁸⁾
	Article 89 ⁽³⁹⁾
Títol V — Transports	Títol VI — Transports
Article 70	Article 90
Article 71	Article 91
Article 72	Article 92
Article 73	Article 93
Article 74	Article 94
Article 75	Article 95
Article 76	Article 96
Article 77	Article 97
Article 78	Article 98
Article 79	Article 99
Article 80	Article 100
Títol VI — Normes comunes sobre competència, fiscalitat i aproximació de les legislacions	Títol VI — Normes comunes sobre competència, fiscalitat i aproximació de les legislacions

⁽³⁶⁾ L'article 63, punts 1 i 2, del Tractat CE se substituïx per l'article 78, apartats 1 i 2, del TFUE i l'article 64, apartat 2, se substituïx per l'article 78, apartat 3, del TFUE.

⁽³⁷⁾ Substituïx l'article 31 de l'actual Tractat UE.

⁽³⁸⁾ Substituïx l'article 30 de l'actual Tractat UE.

⁽³⁹⁾ Substituïx l'article 32 de l'actual Tractat UE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Capítol 1 — Normes sobre competència	Capítol 1 — Normes sobre competència
Secció primera — Disposicions aplicables a les empreses	Secció primera — Disposicions aplicables a les empreses
Article 81	Article 101
Article 82	Article 102
Article 83	Article 103
Article 84	Article 104
Article 85	Article 105
Article 86	Article 106
Secció segona — Ajudes atorgades pels estats	Secció segona — Ajudes atorgades pels estats
Article 87	Article 107
Article 88	Article 108
Article 89	Article 109
Capítol 2 — Disposicions fiscals	Capítol 2 — Disposicions fiscals
Article 90	Article 110
Article 91	Article 111
Article 92	Article 112
Article 93	Article 113
Capítol 3 — Aproximació de les legislacions	Capítol 3 — Aproximació de les legislacions
<i>Article 95 (desplaçat)</i>	Article 114
<i>Article 94 (desplaçat)</i>	Article 115
Article 96	Article 116
Article 97	Article 117
	Article 118
Títol VII — Política econòmica i monetària	Títol VIII — Política econòmica i monetària
<i>Article 4 (desplaçat)</i>	Article 119
Capítol 1 — Política econòmica	Capítol 1 — Política econòmica
Article 98	Article 120
Article 99	Article 121
Article 100	Article 122
Article 101	Article 123
Article 102	Article 124
Article 103	Article 125
Article 104	Article 126
Capítol 2 — Política monetària	Capítol 2 — Política monetària
Article 105	Article 127
Article 106	Article 128
Article 107	Article 129
Article 108	Article 130
Article 109	Article 131
Article 110	Article 132
Article 111, apartats 1 a 3 i 5 (desplaçats)	<i>Article 219</i>
Article 111, apartat 4 (desplaçat)	<i>Article 138</i>

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
	Article 133
Capítol 3 — Disposicions institucionals	Capítol 3 — Disposicions institucionals
Article 112 (desplaçat)	<i>Article 283</i>
Article 113 (desplaçat)	<i>Article 284</i>
Article 114	Article 134
Article 115	Article 135
	Capítol 4 — Disposicions específiques per als estats membres que hagen adoptat l'euro com a moneda
	Article 136
	Article 137
<i>Article 111, apartat 4 (desplaçat)</i>	Article 138
Capítol 4 — Disposicions transitòries	Capítol 5 — Disposicions transitòries
Article 116 (derogat)	
	Article 139
Article 117, apartats 1, 2, sext guió, i 3 a 9 (derogats)	
Article 117, apartat 2, cinc primers guions (desplaçats)	<i>Article 141, apartat 2</i>
<i>Article 121, apartat 1 (desplaçat)</i>	Article 140 ⁽⁴⁰⁾
<i>Article 122, apartat 2, segona frase (desplaçat)</i>	
<i>Article 123, apartat 5 (desplaçat)</i>	
Article 118 (derogat)	
<i>Article 123, apartat 3 (desplaçat)</i>	Article 141 ⁽⁴¹⁾
<i>Article 117, apartat 2, cinc primers guions (desplaçat)</i>	
<i>Article 124, apartat 1 (desplaçat)</i>	Article 142
Article 119	Article 143
Article 120	Article 144
Article 121, apartat 1 (desplaçat)	<i>Article 140, apartat 1</i>
Article 121, apartats 2 a 4 (derogats)	
Article 122, apartats 1, 2, primera frase, 3, 4, 5 i 6 (derogats)	
Article 122, apartat 2, segona frase (desplaçat)	<i>Article 140, apartat 2, paràgraf primer</i>
Article 123, apartats 1, 2 i 4 (derogats)	
Article 123, apartat 3 (desplaçat)	<i>Article 141, apartat 1</i>
Article 123, apartat 5 (desplaçat)	<i>Article 140, apartat 3</i>
Article 124, apartat 1 (desplaçat)	Article 142

⁽⁴⁰⁾ - L'article 140, apartat 1, arreplega l'apartat 1 de l'article 121;
- L'article 140, apartat 2, arreplega la segona frase de l'apartat 2 de l'article 122;
- L'article 140, apartat 3, arreplega l'apartat 5 de l'article 123.

⁽⁴¹⁾ - L'article 141, apartat 1, arreplega l'apartat 3 de l'article 123;
- L'article 141, apartat 2, arreplega els cinc primers guions de l'apartat 2 de l'article 117.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 124, apartat 2 (derogat)	
Títol VIII — Ocupació	Títol IX — Ocupació
Article 125	Article 145
Article 126	Article 146
Article 127	Article 147
Article 128	Article 148
Article 129	Article 149
Article 130	Article 150
Títol IX — Política comercial comuna (desplaçat)	<i>Quinta part, Títol II, Política comercial comuna</i>
Article 131 (desplaçat)	<i>Article 206</i>
Article 132 (derogat)	
Article 133 (desplaçat)	<i>Article 207</i>
Article 134 (derogat)	
Títol X — Cooperació duanera (desplaçat)	<i>Tercera part, Títol II, Capítol 2, Cooperació duanera</i>
Article 135 (desplaçat)	<i>Article 33</i>
Títol XI — Política social, d'educació, de formació professional i de joventut	Títol X — Política social
Capítol 1 — Disposicions socials (derogat)	
Article 136	Article 151
	Article 152
Article 137	Article 153
Article 138	Article 154
Article 139	Article 155
Article 140	Article 156
Article 141	Article 157
Article 142	Article 158
Article 143	Article 159
Article 144	Article 160
Article 145	Article 161
Capítol 2 — El Fons Social Europeu	Títol XI — El Fons Social Europeu
Article 146	Article 162
Article 147	Article 163
Article 148	Article 164
Capítol 3 — Educació, formació professional i joventut	Títol XII — Educació, formació professional, joventut i esport
Article 149	Article 165
Article 150	Article 166
Títol XII — Cultura	Títol XIII — Cultura
Article 151	Article 167
Títol XIII — Salut pública	Títol XIV — Salut pública
Article 152	Article 168
Títol XIV — Protecció dels consumidors	Títol XV — Protecció dels consumidors

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constituti de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 153, apartats 1, 3, 4 i 5	Article 169
Article 153, apartat 2 (desplaçat)	<i>Article 12</i>
Títol XV — Xarxes transeuropees	Títol XVI — Xarxes transeuropees
Article 154	Article 170
Article 155	Article 171
Article 156	Article 172
Títol XVI — Indústria	Títol XVII — Indústria
Article 157	Article 173
Títol XVII — Cohesió econòmica i social	Títol XVIII — Cohesió econòmica, social i territorial
Article 158	Article 174
Article 159	Article 175
Article 160	Article 176
Article 161	Article 177
Article 162	Article 178
Títol XVIII — Investigació i desenvolupament tecnològic	Títol XIX — Investigació i desenvolupament tecnològic i espai
Article 163	Article 179
Article 164	Article 180
Article 165	Article 181
Article 166	Article 182
Article 167	Article 183
Article 168	Article 184
Article 169	Article 185
Article 170	Article 186
Article 171	Article 187
Article 172	Article 188
	Article 189
Article 173	Article 190
Títol XIX — Medi ambient	Títol XX — Medi ambient
Article 174	Article 191
Article 175	Article 192
Article 176	Article 193
	Títol XXI — Energia
	Article 194
	Títol XXII — Turisme
	Article 195
	Títol XXIII — Protecció civil
	Article 196
	Títol XXIV — Cooperació administrativa
	Article 197
Títol XX — Cooperació al desenvolupament (desplaçat)	<i>Quinta part, Títol III, Capítol 1, Cooperació per al desenvolupament</i>
Article 177 (desplaçat)	<i>Article 208</i>

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 178 (derogat) ⁽⁴²⁾	
Article 179 (desplaçat)	Article 209
Article 180 (desplaçat)	Article 210
Article 181 (desplaçat)	Article 211
Títol XXI — Cooperació econòmica, financera i tècnica amb tercers països (desplaçat)	Quinta part, Títol III, Capítol 2, Cooperació econòmica, financera i tècnica amb tercers països
Article 181 A (desplaçat)	Article 212
QUARTA PART — ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR	QUARTA PART — ASSOCIACIÓ DELS PAÏSOS I TERRITORIS D'ULTRAMAR
Article 182	Article 198
Article 183	Article 199
Article 184	Article 200
Article 185	Article 201
Article 186	Article 202
Article 187	Article 203
Article 188	Article 204
	QUINTA PART — ACCIÓ EXTERIOR DE LA UNIÓ
	Títol I — Disposicions generals relatives a l'acció exterior de la Unió
	Article 205
<i>Tercera part, Títol IX, Política comercial comuna (desplaçat)</i>	Títol II — Política comercial comuna
Article 131 (desplaçat)	Article 206
Article 133 (desplaçat)	Article 207
	Títol III — Cooperació amb tercers països i ajuda humanitària
<i>Tercera part, Títol XX, Cooperació al desenrotllament (desplaçat)</i>	Capítol 1 — Cooperació per al desenrotllament
Article 177 (desplaçat)	Article 208 ⁽⁴³⁾
Article 179 (desplaçat)	Article 209
Article 180 (desplaçat)	Article 210
Article 181 (desplaçat)	Article 211
<i>Tercera part, Títol XXI, Cooperació econòmica, financera i tècnica amb tercers països (desplaçat)</i>	Capítol 2 — Cooperació econòmica, financera i tècnica amb tercers països
Article 181 A (desplaçat)	Article 212
	Article 213
	Capítol 3 — Ajuda humanitària
	Article 214

⁽⁴²⁾ Substituit, en substància, per l'article 208, apartat 1, paràgraf segon, segona frase, del TFUE.

⁽⁴³⁾ L'apartat 1, paràgraf segon, segona frase, substitueix, en substància, l'article 178 del Tractat CE.

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
	Títol IV — Mesures restrictives
<i>Article 301 (substituiït)</i>	Article 215
	Títol V — Acords internacionals
	Article 216
<i>Article 310 (desplaçat)</i>	Article 217
<i>Article 300 (substituiït)</i>	Article 218
<i>Article 111, apartats 1 a 3 i 5 (desplaçats)</i>	Article 219
	Títol VI — Relacions de la Unió amb les organitzacions internacionals i amb tercers països i delegacions de la Unió
<i>Articles 302 a 304 (substituiïts)</i>	Article 220
	Article 221
	Títol VII — Clàusula de solidaritat
	Article 222
QUINTA PART — INSTITUCIONS DE LA COMUNITAT	SEXTA PART — DISPOSICIONS INSTITUCIONALS I FINANCERES
Títol I — Disposicions institucionals	Títol I — Disposicions institucionals
Capítol 1 — Institucions	Capítol 1 — Institucions
Secció primera — El Parlament Europeu	Secció primera — El Parlament Europeu
Article 189 (derogat) ⁽⁴⁴⁾	
Article 190, apartats 1 a 3 (derogats) ⁽⁴⁵⁾	
Article 190, apartats 4 i 5	Article 223
Article 191, paràgraf primer (derogat) ⁽⁴⁶⁾	
Article 191, paràgraf segon	Article 224
Article 192, paràgraf primer (derogat) ⁽⁴⁷⁾	
Article 192, paràgraf segon	Article 225
Article 193	Article 226
Article 194	Article 227
Article 195	Article 228
Article 196	Article 229
Article 197, paràgraf primer (derogat) ⁽⁴⁸⁾	
Article 197, paràgrafs segon, tercer i quart	Article 230
Article 198	Article 231
Article 199	Article 232
Article 200	Article 233
Article 201	Article 234
	Secció segona — El Consell Europeu
	Article 235
	Article 236

⁽⁴⁴⁾ Substituiït, en substància, per l'article 14, apartats 1 i 2, del Tractat UE.

⁽⁴⁵⁾ Substituiït, en substància, per l'article 14, apartats 1 a 3, del Tractat UE.

⁽⁴⁶⁾ Substituiït, en substància, per l'article 11, apartat 4, del Tractat UE.

⁽⁴⁷⁾ Substituiït, en substància, per l'article 14, apartat 1, del Tractat UE.

⁽⁴⁸⁾ Substituiït, en substància, per l'article 14, apartat 4, del Tractat UE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Secció segona — El Consell	Secció tercera — El Consell
Article 202 (derogat) ⁽⁴⁹⁾	
Article 203 (derogat) ⁽⁵⁰⁾	
Article 204	Article 237
Article 205, apartats 2 i 4 (derogats) ⁽⁵¹⁾	
Article 205, apartats 1 i 3	Article 238
Article 206	Article 239
Article 207	Article 240
Article 208	Article 241
Article 209	Article 242
Article 210	Article 243
Secció tercera — La Comissió	Secció quarta — La Comissió
Article 211 (derogat) ⁽⁵²⁾	
	Article 244
Article 212 (desplaçat)	<i>Article 249, apartat 2</i>
Article 213	Article 245
Article 214 (derogat) ⁽⁵³⁾	
Article 215	Article 246
Article 216	Article 247
Article 217, apartats 1, 3 i 4 (derogats) ⁽⁵⁴⁾	
Article 217, apartat 2	Article 248
Article 218, apartat 1 (derogat) ⁽⁵⁵⁾	
Article 218, apartat 2	Article 249
Article 219	Article 250
Secció quarta — El Tribunal de Justícia	Secció quinta — El Tribunal de Justícia de la Unió Europea
Article 220 (derogat) ⁽⁵⁶⁾	
Article 221, paràgraf primer (derogat) ⁽⁵⁷⁾	
Article 221, paràgrafs segon i tercer	Article 251
Article 222	Article 252
Article 223	Article 253
Article 224 ⁽⁵⁸⁾	Article 254
	Article 255
Article 225	Article 256
Article 225 A	Article 257

⁽⁴⁹⁾ Substituït, en substància, per l'article 16, apartat 1, del Tractat UE i pels articles 290 i 291 del TFUE.

⁽⁵⁰⁾ Substituït, en substància, per l'article 16, apartats 2 i 9, del Tractat UE.

⁽⁵¹⁾ Substituït, en substància, per l'article 16, apartats 4 i 5, del Tractat UE.

⁽⁵²⁾ Substituït, en substància, per l'article 17, apartat 1, del Tractat UE.

⁽⁵³⁾ Substituït, en substància, per l'article 17, apartats 3 i 7, del Tractat UE.

⁽⁵⁴⁾ Substituït, en substància, per l'article 17, apartat 6, del Tractat UE.

⁽⁵⁵⁾ Substituït, en substància, per l'article 295 del TFUE.

⁽⁵⁶⁾ Substituït, en substància, per l'article 19 del Tractat UE.

⁽⁵⁷⁾ Substituït, en substància, per l'article 19, apartat 2, paràgraf primer, del Tractat UE.

⁽⁵⁸⁾ La primera frase del paràgraf primer se substitueix, en substància, per l'article 19, apartat 2, paràgraf segon, del Tractat UE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiú de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 226	Article 258
Article 227	Article 259
Article 228	Article 260
Article 229	Article 261
Article 229 A	Article 262
Article 230	Article 263
Article 231	Article 264
Article 232	Article 265
Article 233	Article 266
Article 234	Article 267
Article 235	Article 268
	Article 269
Article 236	Article 270
Article 237	Article 271
Article 238	Article 272
Article 239	Article 273
Article 240	Article 274
	Article 275
	Article 276
Article 241	Article 277
Article 242	Article 278
Article 243	Article 279
Article 244	Article 280
Article 245	Article 281
	Secció sexta — El Banc Central Europeu
	Article 282
<i>Article 112 (desplaçat)</i>	Article 283
<i>Article 113 (desplaçat)</i>	Article 284
Secció quinta — El Tribunal de Comptes	Secció sèptima — El Tribunal de Comptes
Article 246	Article 285
Article 247	Article 286
Article 248	Article 287
Capítol 2 — Disposicions comunes a diverses institucions	Capítol 2 — Actes jurídics de la Unió, procediments d'adopció i altres disposicions
	Secció primera — Actes jurídics de la Unió
Article 249	Article 288
	Article 289
	Article 290 ⁽⁵⁹⁾
	Article 291 ⁽⁵⁹⁾
	Article 292
	Secció segona — Procediments d'adopció dels actes i altres disposicions

⁽⁵⁹⁾ Substitueix, en substància, l'article 202, tercer guió, del Tractat CE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 250	Article 293
Article 251	Article 294
Article 252 (derogat)	
	Article 295
Article 253	Article 296
Article 254	Article 297
	Article 298
Article 255 (desplaçat)	<i>Article 15</i>
Article 256	Article 299
	Capítol 3 — Òrgans consultius de la Unió
	Article 300
Capítol 3 — El Comitè Econòmic i Social	Secció primera — El Comitè Econòmic i Social
Article 257 (derogat) ⁽⁶⁰⁾	
Article 258, paràgrafs primer, segon i quart	Article 301
Article 258, paràgraf tercer (derogat) ⁽⁶¹⁾	
Article 259	Article 302
Article 260	Article 303
Article 261 (derogat)	
Article 262	Article 304
Capítol 4 — El Comitè de les Regions	Secció segona — El Comitè de les Regions
Article 263, paràgrafs primer i quint (derogat) ⁽⁶²⁾	
Article 263, paràgrafs segon a quart	Article 305
Article 264	Article 306
Article 265	Article 307
Capítol 5 — El Banc Europeu d'Inversions	Capítol 4 — El Banc Europeu d'Inversions
Article 266	Article 308
Article 267	Article 309
Títol II — Disposicions financeres	Títol II — Disposicions financeres
Article 268	Article 310
	Capítol 1 — Recursos propis de la Unió
Article 269	Article 311
Article 270 (derogat) ⁽⁶³⁾	
	Capítol 2 — Marc financer plurianual
	Article 312
	Capítol 3 — Pressupost anual de la Unió
<i>Article 272, apartat 1 (desplaçat)</i>	Article 313
Article 271 (desplaçat)	<i>Article 316</i>
Article 272, apartat 1 (desplaçat)	<i>Article 313</i>

⁽⁶⁰⁾ Substituit, en substància, per l'article 300, apartat 2, del TFUE.

⁽⁶¹⁾ Substituit, en substància, per l'article 300, apartat 4, del TFUE.

⁽⁶²⁾ Substituit, en substància, per l'article 300, apartats 3 i 4, del TFUE.

⁽⁶³⁾ Substituit, en substància, per l'article 310, apartat 4, del TFUE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 272, apartats 2 a 10	Article 314
Article 273	Article 315
Article 271 (<i>desplaçat</i>)	Article 316
	Capítol 4 — Execució del pressupost i aprovació de la gestió
Article 274	Article 317
Article 275	Article 318
Article 276	Article 319
	Capítol 5 — Disposicions comunes
Article 277	Article 320
Article 278	Article 321
Article 279	Article 322
	Article 323
	Article 324
	Capítol 6 — Lluita contra el frau
Article 280	Article 325
	Títol III — Cooperacions reforçades
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 326 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 327 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 328 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 329 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 330 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 331 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 332 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 333 ⁽⁶⁴⁾
Articles 11 i 11 A (<i>substituït</i>)	Article 334 ⁽⁶⁴⁾
SEXTA PART — DISPOSICIONS GENERALS I FINALS	SÈPTIMA PART — DISPOSICIONS GENERALS I FINALS
Article 281 (<i>derogat</i>) ⁽⁶⁵⁾	
Article 282	Article 335
Article 283	Article 336
Article 284	Article 337
Article 285	Article 338
Article 286 (<i>substituït</i>)	Article 16
Article 287	Article 339
Article 288	Article 340
Article 289	Article 341
Article 290	Article 342
Article 291	Article 343
Article 292	Article 344
Article 293 (<i>derogat</i>)	

⁽⁶⁴⁾Substituïx també els articles 27 A a 27 E, 40 a 40 B i 43 a 45 de l'actual Tractat UE.

⁽⁶⁵⁾Substituït, en substància, per l'article 47 del Tractat UE.

TAULES DE CORRESPONDÈNCIES

Numeració anterior del Tractat constitutiü de la Comunitat Europea	Nova numeració del Tractat de Funcionament de la Unió Europea
Article 294 (desplaçat)	<i>Article 55</i>
Article 295	Article 345
Article 296	Article 346
Article 297	Article 347
Article 298	Article 348
Article 299, apartat 1 (derogat) ⁽⁶⁶⁾	
Article 299, apartat 2, paràgrafs segon, tercer i quart	Article 349
Article 299, apartat 2, paràgraf primer i apartats 3 a 6 (desplaçat)	<i>Article 355</i>
Article 300 (substituït)	<i>Article 218</i>
Article 301 (substituït)	<i>Article 215</i>
Article 302 (substituït)	<i>Article 220</i>
Article 303 (substituït)	<i>Article 220</i>
Article 304 (substituït)	<i>Article 220</i>
Article 305 (derogat)	
Article 306	Article 350
Article 307	Article 351
Article 308	Article 352
	Article 353
Article 309	Article 354
Article 310 (desplaçat)	<i>Article 217</i>
Article 311 (derogat) ⁽⁶⁷⁾	
<i>Article 299, apartat 2, paràgraf primer i apartats 3 a 6 (desplaçat)</i>	Article 355
Article 312	Article 356
Disposicions finals	
Article 313	Article 357
	Article 358
Article 314 (derogat) ⁽⁶⁸⁾	

⁽⁶⁶⁾ Substituït, en substància, per l'article 52 del Tractat UE.

⁽⁶⁷⁾ Substituït, en substància, per l'article 51 del Tractat UE.

⁽⁶⁸⁾ Substituït, en substància, per l'article 55 del Tractat UE.

II: CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA

(DOUE, C 83/02, de 30 de març de 2010)

El Parlament Europeu, el Consell i la Comissió proclamen solemnement en tant que Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea el text que figura a continuació:

CARTA DELS DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA

Preàmbul

Els pobles d'Europa, al crear entre si una unió cada vegada més estreta, han decidit compartir un futur de pau basat en valors comuns.

Conscient del seu patrimoni espiritual i moral, la Unió està fundada sobre els valors indivisibles i universals de la dignitat humana, la llibertat, la igualtat i la solidaritat, i es basa en els principis de la democràcia i l'Estat de dret. A l'instituir la ciutadania de la Unió i crear un espai de llibertat, seguretat i justícia, situa la persona en el centre de la seua actuació.

La Unió contribuïx a defensar i fomentar estos valors comuns dins del respecte de la diversitat de cultures i tradicions dels pobles d'Europa, així com de la identitat nacional dels estats membres i de l'organització dels seus poders públics a escala nacional, regional i local; tracta de fomentar un desenrotllament equilibrat i sostenible i garantix la lliure circulació de persones, servicis, mercaderies i capitals, així com la llibertat d'establiment.

Amb este fi és necessari, conferint-los més projecció a través d'una Carta, reforçar la protecció dels drets fonamentals segons l'evolució de la societat, del progrés social i dels avanços científics i tecnològics.

La present Carta reafirma, dins del respecte de les competències i missions de la Unió, així com del principi de subsidiarietat, els drets que emanen, en particular, de les tradicions constitucionals i les obligacions internacionals comunes als estats membres, del Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, les cartes socials adoptades per la Unió i pel Consell d'Europa, així com de la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i del Tribunal Europeu de Drets Humans. En este context, els òrgans jurisdiccionals de la Unió i dels estats membres interpretaran la Carta atenent degudament les explicacions elaborades sota l'autoritat del Praesidium de la Convenció que va redactar la Carta i actualitzades sota la responsabilitat del Praesidium de la Convenció Europea.

El gaudi d'estos drets comporta responsabilitats i deures tant respecte dels altres com de

la comunitat humana i de les generacions futures.

En conseqüència, la Unió reconeix els drets, llibertats i principis enunciats a continuació.

TÍTOL I

DIGNITAT

Article 1

Dignitat humana

La dignitat humana és inviolable. Serà respectada i protegida.

Article 2

Dret a la vida

1. Tota persona té dret a la vida.
2. Ningú podrà ser condemnat a la pena de mort ni executat.

Article 3

Dret a la integritat de la persona

1. Tota persona té dret a la seua integritat física i psíquica.
2. En el marc de la medicina i la biologia es respectaran en particular:
  - a) el consentiment lliure i informat de la persona de què es tracte, d'acord amb les modalitats establides per la llei;
  - b) la prohibició de les pràctiques eugenèsiques, en particular les que tenen com a finalitat la selecció de les persones;
  - c) la prohibició que el cos humà o parts d'este com a tals es convertisquen en objecte de lucre;
  - d) la prohibició de la clonació reproductora de sers humans.

Article 4

Prohibició de la tortura i de les penes o els tractes inhumans o degradants

Ningú podrà ser sotmés a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants.

*Article 5***Prohibició de l'esclavitud i del treball forçat**

1. Ningú podrà ser sotmés a esclavitud o servitud.
2. Ningú podrà ser constret a realitzar un treball forçat o obligatori.
3. Es prohibeix el tràfic de sers humans.

TÍTOL II

LLIBERTATS*Article 6***Dret a la llibertat i a la seguretat**

Tota persona té dret a la llibertat i a la seguretat.

*Article 7***Respecte de la vida privada i familiar**

Tota persona té dret al respecte de la seua vida privada i familiar, del seu domicili i de les seues comunicacions.

*Article 8***Protecció de dades de caràcter personal**

1. Tota persona té dret a la protecció de les dades de caràcter personal que la concernisquen.
2. Estes dades es tractaran de manera lleial, per a fins concrets i basant-se en el consentiment de la persona afectada o en virtut d'un altre fonament legítim previst per la llei. Tota persona té dret a accedir a les dades arrellegades que la concernisquen i a obtindre'n la rectificació.
3. El respecte d'estes normes estarà subjecte al control d'una autoritat independent.

*Article 9***Dret a contraure matrimoni i dret a fundar una família**

Es garantixen el dret a contraure matrimoni i el dret a fundar una família segons les lleis nacionals que en regulen l'exercici.

*Article 10***Llibertat de pensament, de consciència i de religió**

1. Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió. Este dret implica la llibertat de canviar de religió o de conviccions, així com la llibertat de manifestar la seua religió o les seues conviccions, individualment o col·lectivament, en públic o en privat, a través del culte, l'ensenyança, les pràctiques i l'observança dels ritus.
2. Es reconeix el dret a l'objecció de consciència d'acord amb les lleis nacionals que en regulen l'exercici.

*Article 11***Llibertat d'expressió i d'informació**

1. Tota persona té dret a la llibertat d'expressió. Este dret comprén la llibertat d'opinió i la llibertat de rebre o comunicar informacions o idees sense que puga haver-hi ingerència d'autoritats públiques i sense consideració de fronteres.
2. Es respecta la llibertat dels mitjans de comunicació i el seu pluralisme.

*Article 12***Llibertat de reunió i d'associació**

1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió pacífica i a la llibertat d'associació en tots els nivells, especialment en els àmbits polític, sindical i cívic, la qual cosa suposa el dret de tota persona a fundar amb altres sindicats i a afiliar-s'hi per a la defensa dels seus interessos.
2. Els partits polítics a escala de la Unió contribueixen a expressar la voluntat política dels ciutadans de la Unió.

*Article 13***Llibertat de les arts i de les ciències**

Les arts i la investigació científica són lliures. Es respecta la llibertat de càtedra.

*Article 14***Dret a l'educació**

1. Tota persona té dret a l'educació i a l'accés a la formació professional i permanent.

2. Este dret inclou la facultat de rebre gratuïtament l'ensenyança obligatòria.

3. Es respecten, d'acord amb les lleis nacionals que en regulen l'exercici, la llibertat de creació de centres docents dins del respecte dels principis democràtics, així com el dret dels pares a garantir l'educació i l'ensenyança dels seus fills d'acord amb les seues conviccions religioses, filosòfiques i pedagògiques.

Article 15

Llibertat professional i dret a treballar

1. Tota persona té dret a treballar i a exercir una professió lliurement triada o acceptada.

2. Tot ciutadà de la Unió té llibertat per a buscar una ocupació, treballar, establir-se o prestar servicis en qualsevol Estat membre.

3. Els nacionals de tercers països que estiguen autoritzats a treballar en el territori dels estats membres tenen dret a unes condicions laborals equivalents a aquelles de què es beneficien els ciutadans de la Unió.

Article 16

Llibertat d'empresa

Es reconeix la llibertat d'empresa de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 17

Dret a la propietat

1. Tota persona té dret a disfrutar de la propietat dels béns que haja adquirit legalment, a usar-los, a disposar-ne i a llegar-los. Ningú pot ser privat de la seua propietat més que per causa d'utilitat pública, en els casos i condicions previstos en la llei i a canvi, en un temps raonable, d'una justa indemnització per la seua pèrdua. L'ús dels béns podrà regular-se per llei en la mesura que siga necessari per a l'interés general.

2. Es protegeix la propietat intel·lectual.

Article 18

Dret d'asil

Es garanteix el dret d'asil dins del respecte de les normes de la Convenció de Ginebra de 28 de juliol de 1951 i del Protocol de 31 de gener de 1967 sobre l'Estatut dels Refugiats i de confor-

mitat amb el Tractat de la Unió Europea i amb el Tractat de Funcionament de la Unió Europea (d'ara en avant denominats «els Tractats»).

Article 19

Protecció en cas de devolució, expulsió i extradició

1. Es prohibeixen les expulsions col·lectives.

2. Ningú podrà ser tornat, expulsat o extradit a un Estat en què córrega un greu risc de ser sotmés a la pena de mort, a tortura o a altres penes o tractes inhumans o degradants.

TÍTOL III

IGUALTAT

Article 20

Igualtat davant de la llei

Totes les persones són iguals davant de la llei.

Article 21

No-discriminació

1. Es prohibeix tota discriminació, i en particular l'exercida per raó de sexe, raça, color, orígens ètnics o socials, característiques genètiques, llengua, religió o conviccions, opinions polítiques o de qualsevol altre tipus, pertinença a una minoria nacional, patrimoni, naixement, discapacitat, edat o orientació sexual.

2. Es prohibeix tota discriminació per raó de nacionalitat en l'àmbit d'aplicació dels Tractats i sense perjudi de les seues disposicions particulars.

Article 22

Diversitat cultural, religiosa i lingüística

La Unió respecta la diversitat cultural, religiosa i lingüística.

Article 23

Igualtat entre dones i hòmens

La igualtat entre dones i hòmens haurà de garantir-se en tots els àmbits, inclusivament en matèria d'ocupació, treball i retribució.

El principi d'igualtat no impedeix el manteni-

ment o l'adopció de mesures que suposen avançats concrets en favor del sexe menys representat.

Article 24

Drets del xiquet

1. Els xiquets tenen dret a la protecció i a les atencions necessàries per al seu benestar. Podran expressar la seua opinió lliurement. Esta serà tinguda en compte per als assumptes que els afecten, en funció de la seua edat i maduresa.

2. En tots els actes relatius als xiquets duts a terme per autoritats públiques o institucions privades, l'interés superior del xiquet constituirà una consideració primordial.

3. Tot xiquet té dret a mantindre de forma periòdica relacions personals i contactes directes amb son pare i amb sa mare, excepte si això és contrari als seus interessos.

Article 25

Drets de les persones majors

La Unió reconeix i respecta el dret de les persones majors a portar una vida digna i independent i a participar en la vida social i cultural.

Article 26

Integració de les persones discapacitades

La Unió reconeix i respecta el dret de les persones discapacitades a beneficiar-se de mesures que garantisquen la seua autonomia, la seua integració social i professional i la seua participació en la vida de la comunitat.

TÍTOL IV

SOLIDARITAT

Article 27

Dret a la informació i consulta dels treballadors en l'empresa

Haurà de garantir-se als treballadors o als seus representants, en els nivells adequats, la informació i consulta amb suficient antelació, en els casos i condicions previstos en el dret de la Unió i en les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 28

Dret de negociació i d'acció col·lectiva

Els treballadors i els empresaris, o les seues organitzacions respectives, de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals, tenen dret a negociar i subscriure convenis col·lectius, en els nivells adequats, i a emprendre, en cas de conflicte d'interessos, accions col·lectives per a la defensa dels seus interessos, inclosa la vaga.

Article 29

Dret d'accés als servicis de col·locació

Tota persona té dret a accedir a un servici gratuït de col·locació.

Article 30

Protecció en cas d'acomiadament injustificat

Tot treballador té dret a protecció en cas d'acomiadament injustificat, de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 31

Condicions de treball justes i equitatives

1. Tot treballador té dret a treballar en condicions que respecten la seua salut, seguretat i dignitat.

2. Tot treballador té dret a la limitació de la duració màxima del treball i a períodes de descans diaris i setmanals, així com a un període de vacances anuals retribuïdes.

Article 32

Prohibició del treball infantil i protecció dels jòvens en el treball

Es prohibeix el treball infantil. L'edat mínima d'admissió al treball no podrà ser inferior a l'edat en què conclou el període d'escolaritat obligatòria, sense perjudici de disposicions més favorables per al jove i llevat d'excepcions limitades.

Els jòvens admesos a treballar hauran de disposar de condicions de treball adaptades a la seua edat i estar protegits contra l'explotació econòmica o contra qualsevol treball que pugui ser

perjudicial per a la seua seguretat, la seua salut, el seu desenrotllament físic, psíquic, moral o social, o que pugua posar en perill la seua educació.

Article 33

Vida familiar i vida professional

1. Es garanteix la protecció de la família en els plans jurídic, econòmic i social.

2. A fi de poder conciliar vida familiar i vida professional, tota persona té dret a ser protegida contra qualsevol acomiadament per una causa relacionada amb la maternitat, així com el dret a un permís pagat per maternitat i a un permís parental amb motiu del naixement o de l'adopció d'un xiquet.

Article 34

Seguretat social i ajuda social

1. La Unió reconeix i respecta el dret d'accés a les prestacions de seguretat social i als serveis socials que garanteixen una protecció en casos com la maternitat, la malaltia, els accidents laborals, la dependència o la vellesa, així com en cas de pèrdua d'ocupació, segons les modalitats establides pel dret de la Unió i les legislacions i pràctiques nacionals.

2. Tota persona que residisca i es desplaça legalment dins de la Unió té dret a les prestacions de seguretat social i als avantatges socials de conformitat amb el dret de la Unió i amb les legislacions i pràctiques nacionals.

3. A fi de combatre l'exclusió social i la pobresa, la Unió reconeix i respecta el dret a una ajuda social i a una ajuda de vivenda per a garantir una existència digna a tots aquells que no disposen de recursos suficients, segons les modalitats establides pel dret de la Unió i per les legislacions i pràctiques nacionals.

Article 35

Protecció de la salut

Tota persona té dret a accedir a la prevenció sanitària i a beneficiar-se de l'atenció sanitària en les condicions establides per les legislacions i pràctiques nacionals. En la definició i execució de totes les polítiques i accions de la Unió, es garantirà un nivell elevat de protecció de la salut humana.

Article 36

Accés als serveis d'interès econòmic general

La Unió reconeix i respecta l'accés als serveis d'interès econòmic general, tal com disposen les legislacions i pràctiques nacionals, de conformitat amb els Tractats, a fi de promoure la cohesió social i territorial de la Unió.

Article 37

Protecció del medi ambient

En les polítiques de la Unió s'integraran i garantiran, conforme al principi de desenrotllament sostenible, un nivell elevat de protecció del medi ambient i la millora de la seua qualitat.

Article 38

Protecció dels consumidors

En les polítiques de la Unió es garantirà un nivell elevat de protecció dels consumidors.

TÍTOL V

CIUTADANIA

Article 39

Dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu

1. Tot ciutadà de la Unió té dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions al Parlament Europeu en l'Estat membre en què residisca, en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat.

2. Els diputats al Parlament Europeu seran elegits per sufragi universal lliure, directe i secret.

Article 40

Dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals

Tot ciutadà de la Unió té dret de sufragi actiu i passiu en les eleccions municipals de l'Estat membre en què residisca, en les mateixes condicions que els nacionals d'eixe Estat.

*Article 41***Dret a una bona administració**

1. Tota persona té dret que les institucions, òrgans i organismes de la Unió tracten els seus assumptes imparcialment i equitativament i dins d'un termini raonable.

2. Este dret inclou en particular:

a) el dret de tota persona a ser escoltada abans que es prenga en contra seu una mesura individual que l'afecte desfavorablement;

b) el dret de tota persona a accedir a l'expedient que la concernisca, dins del respecte dels interessos legítims de la confidencialitat i del secret professional i comercial;

c) l'obligació que incumbix l'administració de motivar les seues decisions.

3. Tota persona té dret a la reparació per la Unió dels danys causats per les seues institucions o els seus agents en l'exercici de les seues funcions, de conformitat amb els principis generals comuns als drets dels estats membres.

4. Tota persona podrà dirigir-se a les institucions de la Unió en una de les llengües dels Tractats i haurà de rebre una contestació en eixa mateixa llengua.

*Article 42***Dret d'accés als documents**

Tot ciutadà de la Unió i tota persona física o jurídica que residisca o tinga el seu domicili social en un Estat membre té dret a accedir als documents de les institucions, òrgans i organismes de la Unió, siga quin siga el seu suport.

*Article 43***El defensor del poble europeu**

Tot ciutadà de la Unió i tota persona física o jurídica que residisca o tinga el seu domicili social en un Estat membre té dret a sotmetre al Defensor del Poble Europeu els casos de mala administració en l'actuació de les institucions, òrgans o organismes de la Unió, excloent-ne el Tribunal de Justícia de la Unió Europea en l'exercici de les seues funcions jurisdiccionals.

*Article 44***Dret de petició**

Tot ciutadà de la Unió i tota persona física o jurídica que residisca en un Estat membre o que hi tinga el seu domicili social té el dret de presentar una petició al Parlament Europeu.

*Article 45***Llibertat de circulació i de residència**

1. Tot ciutadà de la Unió té dret a circular i residir lliurement en el territori dels estats membres.

2. Podrà concedir-se llibertat de circulació i de residència, de conformitat amb el que disposen els Tractats, als nacionals de tercers països que residisquen legalment en el territori d'un Estat membre.

*Article 46***Protecció diplomàtica i consular**

Tot ciutadà de la Unió podrà acollir-se, en el territori d'un tercer país en què no estiga representat l'Estat membre de què siga nacional, a la protecció de les autoritats diplomàtiques i consulars de qualsevol Estat membre, en les mateixes condicions que els nacionals d'este Estat.

TÍTOL VI

JUSTÍCIA*Article 47***Dret a la tutela judicial efectiva i a un jutge imparcial**

Tota persona els drets i llibertats de la qual garantits pel dret de la Unió hagen sigut violats té dret a la tutela judicial efectiva respectant les condicions establides en el present article.

Tota persona té dret que la seua causa siga escoltada equitativament i públicament i dins d'un termini raonable per un jutge independent i imparcial, establert prèviament per la llei. Tota persona podrà fer-se aconsellar, defensar i representar.

Es prestarà assistència jurídica gratuïta als que no disposen de recursos suficients sempre que eixa assistència siga necessària per a garantir l'efectivitat de l'accés a la justícia.

*Article 48***Presumpció d'innocència i drets de la defensa**

1. Tot acusat es presumix innocent fins que la seua culpabilitat no haja sigut declarada legalment.
2. Es garantix a tot acusat el respecte dels drets de la defensa.

*Article 49***Principis de legalitat i de proporcionalitat dels delictes i les penes**

1. Ningú podrà ser condemnat per una acció o una omisió que, en el moment en què haja sigut comesa, no constituísca una infracció segons el dret intern o el dret internacional. De la mateixa manera, no podrà imposar-se una pena més greu que l'aplicable en el moment en què la infracció haja sigut comesa. Si després d'esta infracció la llei disposa una pena més lleu, haurà d'aplicar-se esta.
2. El present article no impedirà el juí i el castic d'una persona culpable d'una acció o una omisió que, en el moment en què haja sigut comesa, fóra constitutiva de delictes segons els principis generals reconeguts pel conjunt de les nacions.
3. La intensitat de les penes no haurà de ser desproporcionada en relació amb la infracció.

*Article 50***Dret a no ser jutjat o condemnat penalment dos vegades per la mateixa infracció**

Ningú podrà ser jutjat o condemnat penalment per una infracció respecte de la qual ja haja sigut absolut o condemnat en la Unió per mitjà de sentència penal ferma d'acord amb la llei.

TÍTOL VII**DISPOSICIONS GENERALS QUE REGIXEN LA INTERPRETACIÓ I L'APLICACIÓ DE LA CARTA***Article 51***Àmbit d'aplicació**

1. Les disposicions de la present Carta estan dirigides a les institucions, òrgans i organismes

de la Unió, dins del respecte del principi de subsidiarietat, així com als estats membres únicament quan apliquen el dret de la Unió. Per consegüent, estos respectaran els drets, observaran els principis i en promouran l'aplicació, d'acord amb les seues competències respectives i dins dels límits de les competències que els Tractats atribuïxen a la Unió.

2. La present Carta no amplia l'àmbit d'aplicació del dret de la Unió més enllà de les competències de la Unió, ni crea cap competència o missió noves per a la Unió, ni modifica les competències i missions definides en els Tractats.

*Article 52***Abast i interpretació dels drets i principis**

1. Qualsevol limitació de l'exercici dels drets i llibertats reconeguts per la present Carta haurà de ser establida per la llei i respectar el contingut essencial d'eixos drets i llibertats. Dins del respecte del principi de proporcionalitat, només podran introduir-se limitacions quan siguin necessàries i responguen efectivament a objectius d'interés general reconeguts per la Unió o a la necessitat de protecció dels drets i llibertats dels altres.

2. Els drets reconeguts per la present Carta que constituïxen disposicions dels Tractats s'exerciran en les condicions i dins dels límits determinats per estos.

3. En la mesura que la present Carta continga drets que corresponguen a drets garantits pel Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, el seu sentit i abast seran iguals als que els conferix este conveni. Esta disposició no obstarà que el dret de la Unió concedisca una protecció més extensa.

4. En la mesura que la present Carta reconega drets fonamentals resultants de les tradicions constitucionals comunes als estats membres, estos drets s'interpretaran en harmonia amb les esmentades tradicions.

5. Les disposicions de la present Carta que continguen principis podran aplicar-se per mitjà d'actes legislatius i executius adoptats per les institucions, òrgans i organismes de la Unió, i per actes dels estats membres quan apliquen el dret de la Unió, en l'exercici de les seues competències respectives. Només podran al·legar-se davant d'un òrgan jurisdiccional pel que fa a la interpretació i el control de la legalitat dels referits actes.

6. Es tindran plenament en compte les legislacions i pràctiques nacionals segons el que especifica la present Carta.

7. Les explicacions elaborades per a guiar en la interpretació de la present Carta seran tingudes degudament en compte pels òrgans jurisdiccionals de la Unió i dels estats membres.

Article 53

Nivell de protecció

Cap de les disposicions de la present Carta podrà interpretar-se com a limitadora o lesiva dels drets humans i llibertats fonamentals reconeguts, en el seu respectiu àmbit d'aplicació, pel dret de la Unió, el dret internacional i els convenis internacionals de què són part la Unió o tots els estats membres, i en particular el Conveni Europeu per a la Protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, així com per les constitucions dels estats membres.

Article 54

Prohibició de l'abús de dret

Cap de les disposicions de la present Carta podrà ser interpretada en el sentit que implique un dret qualsevol a dedicar-se a una activitat o a realitzar un acte tendent a la destrucció dels drets o llibertats reconeguts en la present Carta o a limitacions més àmplies d'estos drets i llibertats que les que preveu la present Carta.

* * *

El text precedent arreplega, adaptant-la, la Carta proclamada el 7 de desembre de 2000, i la substituirà a partir del dia de l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa.

